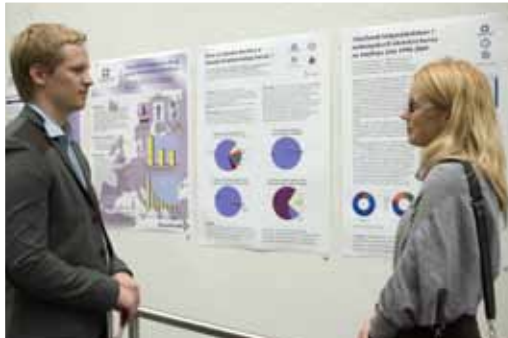
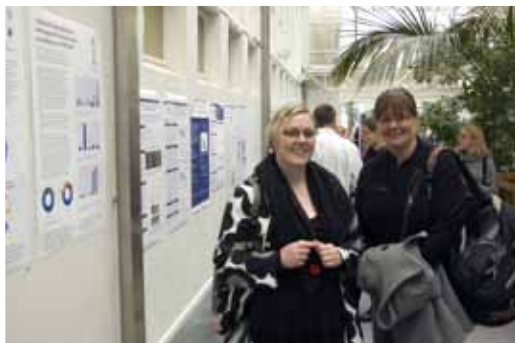

VÍSINDASTARF
2011
LANDSPÍTALI

Kristján Erlendsson
læknir, framkvæmdastjóri
vísinda-, mennta- og
nýsköpunarsviðs Landspítala
og formaður Kennsluráðs
læknadeildar Háskóla Íslands

Landspítalinn hefur þá sérstöðu að vera eina háskólasjúkrahús landsins eins og kveðið er á um í Lögum um heilbrigðisþjónustu frá 2007. Í 20. grein þeirra laga er kveðið skýrt á um háskólahlutverk spítalans, þ.e. að annast starfsnám háskólanema og framhaldsskólanema í heilbrigðisgreinum í grunn- og framhaldsnámi, að stunda vísindarannsóknir á heilbrigðisviði, að veita háskólamentuðum starfsmönnum sérmenntun í heilbrigðisgreinum, að gera fagfólki kleift að sinna fræðastörfum við Háskóla Íslands eða aðra háskóla og að veita háskólamönnum aðstöðu til að sinna rannsóknum og öðrum störfum við sjúkrahúsið. Þar að auki ber spítalanum að veita heilbrigðisþjónustu sem á hverjum tíma samræmist skyldu slíks sjúkrahúss og reka blóðbanka.

Starfsemi spítalans fellur ágætlega að þessum laga-ramma. Landspítalinn er meðal virkustu menntastofnana landsins. Þar fer fram fjölbreytt kennsla og starfsþjálfun nemenda í heilbrigðisvísindum. Á árinu 2011 stunduðu rúmlega 1330 nemendur nám og þjálfun á Landspítalanum í lengri eða skemmri tíma. Þá stunda starfsmenn Landspítalans, sem margir eru jafnframt háskólastarfsmenn, öfluga vísindastarfsemi en afrakstur þess starfs sést vel á uppskeruhátíðinni, sem nú gengur í garð.

Í ólugsjó rekstrar- og hagræðingarkrafna undanfarinna ára var lagt upp með það að vernda kennslu og vísindi. Þannig var hugsað til framtíðar sem og þeirra áhrifa sem virkt rannsóknastarf hefur á gæði gagnreyndrar þjónustu við sjúklinga. Auðvitað liður samt háskólastarfsemin fyrir fækkun starfsmanna og auknið álag.

Eins og sjá má á uppskeruhátíðinni - Vísindi á vordögum - hefur tekist nokkuð að halda í horfinu er varðar birtingu greina, en auknir erfiðleikar í öflun utanaðkomandi styrkja gætu bent til þess að búast megi við því að síðkominna áhrifa fari að gæta. Slík staða er hins vegar fljót að breytast með innkomu jafnvel fárra en stórra styrkja sem kunna að vera í farvatninu. Gögn frá Thomson Scientific sýna að skráðum greinum frá Íslandi (allar fræðigreinar) hefur fækkað um 15% á árinu 2011 en öll hin Norðurlöndin halda áfram að bæta við sig. Þó ber þess að gæta að alltaf eru einhverjar sveiflur milli ára.

Stjórnendur Landspítalans hafa, undir forystu forstjórans, Björns Zoëga, staðið að ýmsum framfarum á árinu til að vernda og efla kennslu og vísindastarf spítalans.

Þann 1. desember voru veittir í annað skipti Hvatningar-styrkir, 3 styrkir að upphæð 3 m.kr. hver. Premur vikum seinna voru svo í fyrsta sinn veittir 1 m.kr. styrkir til 10 ungra vísindamanna á Landspítala. Með þessum styrkjum hefur orðið 30% aukning á styrkjafé til Vísindasjóðs sem úthlutað hefur verið á samkeppnisgrundvelli. Þannig hefur á erfiðum tímum tekist að hlúa að vísindastarfi innan Landspítala í samræmi við markmið spítalans og stefnu Vísindaráðs Landspítalans.

Árið 2011 var fyrsta heila starfsár Klínískis rannsóknaseturs LSH og HÍ. Mikil eftirspurn hefur verið eftir samvinnu og aðstoð starfsfólks setursins og ljóst er að greinileg þörf hefur verið fyrir bættu þjónustu og þátttöku í skipulagningu, samningagerð og framkvæmd lyfjarannsókna.

Þátttaka í European Clinical Research Infrastructure Network (ECRIN) hófst á árinu 2011. 12 m.kr. styrkur fékkst frá EU til að byggja upp innviði fyrir klínískar rannsóknir við spítalann með það fyrir augum að Ísland geti tekið fullan þátt í Evrópusamstarfi sem stefnir að því að gera Evrópu að stærra rannsóknarsvæði. Sams konar samvinna er síðan í undirbúningi á Norðurlöndum („NORDICRIN“).

Unnið hefur verið að því að taka í notkun nýjan alþjóðlegan hugbúnað, REDCap, til að auðvelda aðgengi og utanumhald að gagnagrunnum til vísindarannsókna.

Fleira jákvætt er að gerast. Á árinu 2011 náði Háskóli Íslands þeim merka árangri að vera talinn í hópi 300 bestu háskóla heims, en samanburðarhópurinn telur um 17.000 háskóla. Framlag Landspítalans til þess árangurs er umtalsverður.

Í skýrslu Norden/NordForsk fyrir Norrænu ráðherra-nefndina (Comparing Research at Nordic Universities using Biometric Indicators) sem birtist í maí 2011 kemur fram að Landspítalinn er efstur norrænna háskólaspítala þegar metinn er tilvitnanastuðull (1.38 miðað við 1.0 sem alþjóðlegt meðaltal). Þar nýtur Landspítalinn vissu-lega samstarfsaðila s.s. HÍ, ÍE og Hjartavernd en framlag starfsmanna Landspítalans til vísindaafraksturs þessara stofnana er jafnframt umtalsvert.

Árlega nýtur Landspítalinn velvildar fjölda aðila sem láta fé af hendi rakna til starfsemi hans, tækjakaupa og rannsóknastyrkja. Á síðustu misserum hefur verið farið inn á svoltið nýjar brautir þar sem Styrktar- og líknarsjóður Oddfellow, hefur styrkt myndarlega starfsfólk í klínískum lyfjarannsóknum í illkynja sjúkdómum og Hjartaveill gefið sérstaka dúkku til þjálfunar og kennslu í endurlífugun. Þótt þessi framlög tilheyri við fyrstu sýn vísindum og kennslu, þá koma þau ekki síður að þjónustu við sjúklinga með því að flyta aðgengi á nýjum lyfjum og þjálfu færni starfsfólks í bráðatilvikum.

Þá er verið að taka fyrstu skrefin í átt að skipulögðu nýsköpunarstarfi, sem byggja mun á frjóu vísinda-, mennta- og gæðastarfi og hagnýtingu þess mannauðs sem spítalinn hefur yfir að ráða, vísindamanna, kennara, nemenda og alls starfsfólks spítalans.

Í nóvember auglýsti Tækniþróunarsjóður styrki til nýsköpunarfyrirtækja í samvinnu við opinbera samstarfsaðila á sviði heilbrigðismála, menntunar og orkumála. 21 umsókn barst, þar af 9 á heilbrigðisviði og átti Landspítali aðili að 8 þeirra. 5 fengu styrk og var Landspítali aðili að þeim öllum.

Á árinu verður „Háskólahlutverkið“ eitt af 6 lykilverkefnum spítalans. Það er nauðsynlegt að vel takist til svo Landspítalinn geti áfram staðið keikur undir nafni háskólaspítala.

Efnisyfirlit

Ávarp	2	Ársskýrsla Siðanefndar Landspítala 2011	10
Hvatningarstýrki Vísindasjóðs Landspítala	4	Vísindastefna Landspítala	13
Vísindasjóður Landspítala	4	Vísindasiðanefnd 2011	15
Vísindaráð Landspítala	5	Siðanefnd stjórnsýslurannsóknna á Landspítala	17
Vísindasjóður úthlutanir 2011	6	Yfirlit yfir vísindastörf á Landspítala 2011	22
Styrkþegar Vísindasjóðs Landspítala 2011	9		

Yfirlit yfir vísindastörf á Landspítala 2011 í starfrósröð

Almenn geðlæknisfræði	27	Hjúkrun aðgerðasjúklinga	64	Sálarfræði	29
Augnlæknisfræði	22	Hjúkrunarstjórnun	66	Sálgæsla presta og djákna	61
Bæklunarskurðlæknisfræði	24	Hjúkrun langveikra fullorðinna	65	Sjúkrabjálfun	25
Barnahjúkrun	61	Húð- og kynsjúkdómalæknisfræði	38	Skrifstofa forstjóra	68
Barnalæknisfræði	22	Iðjuþjálfar	55	Skrifstofa framkvæmdastjóra fjármálasviðs	68
Barna- og unglíngageðlæknisfræði	29	Innkirtlalæknisfræði	38	Skrifstofa framkvæmdastjóra hjúkrunar	69
Barnaskurðlækningar	47	Krabbameinshjúkrun	66	Skrifstofa framkvæmdastjóra lækninga	70
Blóðbankinn	54	Krabbameinshjúkrun	31	Skrifstofa framkvæmdastjóra mannauðssviðs	70
Blóðlæknisfræði	34	Kvensjúkdómafræði	26	Skrifstofa vísinda-, mennta- og nýsköpunarsviðs	71
Bráðahjúkrun	62	Kynheilbrigði	66	Skurðlæknisfræði	47
Bráðalæknisfræði	24	Læknisfræðileg endurhæfing	25	Skurðlæknisfræði brjóstá, innkirtla og meltingarfæra	49
Eðlisfræðingar	54	Lífefna- og sameindalíffræði	33	Skurð-, svæfinga- og gjörgæsluhjúkrun	66
Endurhæfingarhjúkrun	62	Lífefnafræðingar	55	Smitsjúkdómalæknisfræði	42
Endurhæfingarlæknisfræði/ sjúkrabjálfun	25	Lungnalæknisfræði	39	Svæfinga- og gjörgæslulæknisfræði	50
Fæðinga- og kvensjúkdómafræði	25	Lyfjafræðingar	56	Sýklafræði	51
Fæðingarhjálp	68	Lyflæknisfræði	34	Sýklafræði	51
Félagsráðgjafar	54	Lýtaskurðlæknisfræði	49	Talmeinafræðingar	61
Fjölskylduhjúkrun	63	Meðgöngu- og fæðingfræði	25	Taugasjúkdómafræði	52
Geðhjúkrun	64	Meðgönguvernd	67	Umönnun í sængurlegu	68
Geðsjúkdómafræði	27	Meinafræði	43	Upplýsingatækni í hjúkrun	67
Geislafræðingar	55	Meltingarlæknisfræði	41	Veirufræði	52
Gigtarlæknisfræði	35	Myndgreining	45	Verkfræðingar	61
Háls- nef og eyrnaskurðlæknisfræði	47	Náttúrufræðingar	56	Þvágætaskurðlæknisfræði	50
Heila- og taugaskurðlæknisfræði	48	Nýrnalæknisfræði	41	Æðaskurðlæknisfræði	50
Hjartalæknisfræði	36	Ónæmisfræði	45	Öldrunarhjúkrun	67
Hjarta- og brjóstholsskurðlækningar	48	Rannsóknastofa í næringarfræði	59	Öldrunarlæknisfræði	53

Yfirlit yfir vísindastörf á Landspítala 2011

Augnlæknisfræði	22	Meinafræði	43	Rannsóknastofa í næringarfræði	59
Barnalæknisfræði	22	Myndgreining	45	Sálgæsla presta og djákna	61
Bráðalæknisfræði	24	Ónæmisfræði	45	Talmeinafræðingar	61
Bæklunarskurðlæknisfræði	24	Skurðlæknisfræði	47	Verkfræðingar	61
Endurhæfingarlæknisfræði/ sjúkrabjálfun	25	Barnaskurðlækningar	47	Barnahjúkrun	61
Læknisfræðileg endurhæfing	25	Háls- nef og eyrnaskurðlæknisfræði	47	Bráðahjúkrun	62
Sjúkrabjálfun	25	Heila- og taugaskurðlæknisfræði	48	Endurhæfingarhjúkrun	62
Fæðinga- og kvensjúkdómafræði	25	Hjarta- og brjóstholsskurðlækningar	48	Fjölskylduhjúkrun	63
Meðgöngu- og fæðingfræði	25	Lýtaskurðlæknisfræði	49	Geðhjúkrun	64
Kvensjúkdómafræði	26	Skurðlæknisfræði brjóstá, innkirtla og meltingarfæra	49	Hjúkrun aðgerðasjúklinga	64
Geðsjúkdómafræði	27	Þvágætaskurðlæknisfræði	50	Hjúkrun langveikra fullorðinna	65
Almenn geðlæknisfræði	27	Æðaskurðlæknisfræði	50	Hjúkrunarstjórnun	66
Barna- og unglíngageðlæknisfræði	29	Svæfinga- og gjörgæslulæknisfræði	50	Krabbameinshjúkrun	66
Sálarfræði	29	Sýklafræði	51	Kynheilbrigði	66
Krabbameinshjúkrun	31	Sýklafræði	51	Skurð-, svæfinga- og gjörgæsluhjúkrun	66
Lífefna- og sameindalíffræði	33	Veirufræði	52	Upplýsingatækni í hjúkrun	67
Lyflæknisfræði	34	Taugasjúkdómafræði	52	Öldrunarhjúkrun	67
Blóðlæknisfræði	34	Öldrunarlæknisfræði	53	Meðgönguvernd	67
Gigtarlæknisfræði	35	Blóðbankinn	54	Fæðingarhjálp	68
Hjartalæknisfræði	35	Eðlisfræðingar	54	Umönnun í sængurlegu	68
Húð- og kynsjúkdómalæknisfræði	36	Félagsráðgjafar	54	Skrifstofa forstjóra	68
Innkirtlalæknisfræði	38	Geislafræðingar	55	Skrifstofa framkvæmdastjóra fjármálasviðs	68
Lungnalæknisfræði	39	Iðjuþjálfar	55	Skrifstofa framkvæmdastjóra hjúkrunar	69
Meltingarlæknisfræði	41	Lífefnafræðingar	55	Skrifstofa framkvæmdastjóra lækninga	70
Nýrnalæknisfræði	41	Lyfjafræðingar	56	Skrifstofa framkvæmdastjóra mannauðssviðs	70
Smitsjúkdómalæknisfræði	42	Náttúrufræðingar	56	Skrifstofa vísinda-, mennta- og nýsköpunarsviðs	71

Vísindasjóður Landspítala

Vísindasjóður Landspítala er rannsóknarsjóður, sem árlega veitir um það bil 50 milljónum króna í rannsóknarstyrki til starfsmanna spítalans. Vísindasjóður var formlega stofnaður á árinu 2000 við sameiningu vísindasjóða Landspítala og Sjúkrahúss Reykjavíkur og voru fyrstu styrkveitingar úr sjóðnum á árinu 2002. Stjórn Vísindasjóðs ákveður hverjir fá styrki úr sjóðnum, með hliðsjón af umsögnum frá Vísindaráði LSH. Styrkir eru veittir einu sinni á ári og eru afhentir á vísindadögum að vori.

Stjórn vísindasjóðs LSH, skipuð í mars 2006 til fjögurra ára.

Gísli H. Sigurðsson yfirlæknir og prófessor

Herdís Herbertsdóttir deildarstjóri

Kristján Erlendsson framkvæmdastjóri vísinda- mennta og nýsköpunarviðs

Rúnar Bjarni Jóhannsson deildarstjóri

Björn Zoëga forstjóri sem jafnframt er formaður

Hvatningarstyrkir Vísindasjóðs Landspítala

Hvatningarstyrkir Vísindasjóðs LSH voru afhentir við athöfn í Hringal 1. desember 2011. Meðal viðstaddra var Guðbjartur Hannesson velferðarráðherra.

Þrjú sterkir rannsóknarhópar á spítalanum fengu styrki. Hver þeirra nemur þremur milljónum króna. Styrkina hlutu:

Dr. Einar Stefán Björnsson, prófessor og yfirlæknir meltingalækninga fyrir verkefnið: Skimun fyrir blæðingum frá meltingarvegi hjá sjúklingum sem eru á blóðþynningar-meðferð með Kovar (Warfarin).

Dr. Inga Þórsdóttir, prófessor og forstöðumaður Rannsóknastofu í næringarfræði fyrir verkefnið: Næring ungbarna - Framsæ langtímarannsókn á landsúrtaki.

Dr. Karl G. Kristinsson, prófessor og yfirlæknir sýklafræðideildar fyrir verkefnið: Áhrif pneumókokkabólusetninga á sameindafaraldsfræði pneumókokka og sýkingartíðni.

Vísindaráð Landspítala

Vísindaráð er framkvæmdastjórn til ráðgjafar um vísindastefnu og vísindastarf á sjúkrahúsinu. Vísindaráð er vísinda-, mennta- og nýsköpunarsviði spítalans til ráðgjafar um verkefni sem snúa að háskóla- og vísindastarfi og þróun heilbrigðisvísinda.

Vísindaráð á aðild að úthlutun styrkja úr Vísindasjóði LSH samkvæmt reglum sjóðsins og semur matsreglur í samræmi við alþjóðlegar viðmiðanir og með hliðsjón af matsreglum íslenskra háskóla. Þá er vísindaráð til ráðgjafar við veitingu viðurkenninga fyrir vísindastörf á spítalanum. Árlega eru haldnir vísindadagar þar sem markverðar vísindaniðurstöður eru kynntar fyrir starfsfólki spítalans, fræðimönnum og almenningi og veittir styrkir og verðlaun til vísindamanna.

Vísindaráð LSH er skipað sjö mönnum til fjögurra ára. Verkefnastjóri Vísindaráðs er Sigríður Sigurðardóttir, vísinda-, mennta- og nýsköpunarsviði.

Vísindaráð Landspítala

Gísli H. Sigurðsson læknir (formaður), skipaður af lækna ráði

Rósa Björk Barkardóttir yfirmátturfræðingur (varaformaður), skipuð af forstjóra LSH

Sigríður Gunnarsdóttir hjúkrunarfræðingur, skipuð af hjúkrunarráði

Herdís Sveinsdóttir hjúkrunarfræðingur, skipuð af hjúkrunarfræðideild HÍ

Gunnar Guðmundsson læknir, skipaður af lækna deild HÍ

Halldór Jónsson jr. læknir, skipaður af lækna deild HÍ

Jón Friðrik Sigurðsson sálfræðingur, skipaður af forstjóra LSH

Varamenn

Magnús Gottfreðsson læknir, skipaður af lækna ráði

Þórður Helgason heilbrigðisverkfræðingur, skipaður af forstjóra LSH

Páll Biering hjúkrunarfræðingur, skipaður af hjúkrunarráði

Guðrún Kristjánsdóttir hjúkrunarfræðingur, skipuð af hjúkrunarfræðideild HÍ

Hannes Petersen læknir, skipaður af lækna deild HÍ

Einar Stefán Björnsson læknir, skipaður af lækna deild HÍ

Inga Þórsdóttir matvælafræðingur og hjúkrunarfræðingur, skipuð af forstjóra LSH

Vísindasjóður úthlutanir 2011

Andleg liðan og svefnleysi meðal kæfisvefnssjúklinga. Tiðni, tengsl sjúkdóma og áhrif á meðferðaheldni. Jón Friðrik Sigurðsson, Erla Björnsdóttir Þórarinn Gíslason, Bryndís Benediktsdóttir.

Áhrif blóðflögulýsata, framleiddum úr útrunnum blóðflögueiningum á frumfjölgun og sérhæfingu Mesenchymal stofnfrumna. Ólafur E. Sigurjónsson, Þorbjörn Jónsson, Sveinn Guðmundsson, Brendon Noble, Sandra Mjöll Jónsdóttir Buch, Hulda Rós Gunnarsdóttir, Jóhannes Björnsson.

Áhrif efnatoga í mergfrumuhvítblæði. Hekla Sigmundsdóttir, Sigrún Reykdal, Elísabet Kristbergdóttir.

Áhrif erfðabreytileika á raflifeðlisfræði hjartans og hjartsláttartruflanir. Davíð O. Arnar, Hilma Hólm, Daniel Guðbjartsson, Íslensk erfðagreining.

Áhrif fjárhagsörðugleika á þunglyndi hjá íslensku þjóðinni. Jón Friðrik Sigurðsson, Lyðheilsustöð, Dóra Guðrún Guðmundsdóttir.

Áhrif kítosanafleiða á gróanda og örvefsmýndun í beinvef: Stórbilsrannsókn. Halldór Jónsson jr., Elín H Laxdal, Sigurbergur Kárason, Eggert Gunnarsson, Jóhannes Björnsson, Jóhannes Gíslason, Jón M Einarsson, Ng Chuen How, Gissur Örlygsson, Atli Dagbjartsson.

Áhrif ómega-3 fitusýra og salicílsýru í fæði á hjöðnun bólgu. Arnór Víkingsson, Jóna Freysdóttir, Ingibjörg Harðardóttir.

Áhrif ónæmisglæðisins IC31® á ónæmisminni gegn pneumókokka-próteinum og þroskun mikilvægra frumna í milta. Ingileif Jónsdóttir, Þórunn Ásta Ólafsdóttir, Andreas Meinke, Stefania P. Bjarnarson.

Áhrif útdráttar og þátta úr sjávarlífverum á þroskun angafrumna. Jóna Freysdóttir, Arnór Víkingsson, Ingibjörg Harðardóttir, Sesselja S. Ómarsdóttir.

Áhrif yfirtjáningar Dlg7 á sérhæfingu stofnfrumna úr fósturvísun mýsa. Ólafur E. Sigurjónsson, Niels Árni Árnason, Kristbjörn Orri Guðmundsson, Johathan R. Keller.

Áhættugreining á lærbeinsbroti við og eftir mjaðmarliðsskipti. Paolo Gargiulo, Þórður Helgason, Próstur Pétursson, Halldór Jónsson jr.,

Árangur fjölskyldu-hjúkrunar meðferðar (meðferðarsamræðna) á Barnaspítala Hringins. Anna Ólafía sérfræðingur, Erla Kolbrún Svavarsdóttir.

Árangur opinna hjartaaðgerða á Íslandi. Tómas Guðbjartsson, Hannes Sigurjónsson, Þórarinn Arnórsson, Gísli H. Sigurðsson, Ólafur S. Indriðason, Sveinn Guðmundsson, Sólveig Helgadóttir, Inga Lára Ingvarsdóttir, Kári Hreinsson, Sigurður Ragnarsson.

Blóðhagur barnshafandi kvenna. Þóra Steingrímsdóttir, Jóhannes Bergsveinsson, Hlíf Steingrímsdóttir, Leifur Franzson.

Blóðhlutagjafir á íslenskum gjörgæsludeildum. Gísli H. Sigurðsson, Erlingur Oddason, Tómas Guðbjartsson, Sigurbergur Kárason, Sveinn Guðmundsson, Kári Hreinsson.

Blæðingar frá meltingarvegi á LSH: orsakir og horfur. Einar S. Björnsson, Sigurjón Vilbergsson, Matthías Halldórsson.

Breiðvirkir beta-laktamasar í Klebsiella pneumoniae á Íslandi á tímabilinu 2005 – 2011: stofnagreining baktería og arfgæðagreining breiðvirkra beta-laktamasa og viðkomandi plasmíða. Ingibjörg Hilmarsdóttir, Freyja Valsdóttir, Ólafur Guðlaugsson, Arnar Pálsson.

Dauði á spítölum á Íslandi, dánarorsök og sjúkráhúskostnaður. María Heimisdóttir, Björg Þorsteinsdóttir, Ómar Harðarson, Hagstofa Íslands.

Díoxín og blý í fólki – Rannsóknir vegna útblásturs eldri sorpbrennslustöðva. Þórhallur Ingi Halldórsson, Hrönn Ólína Jörundsóttir, Kristín Ólafsdóttir, Inga Þórsdóttir, Haraldur Briem, Vilhjálmur Rafnsson, Kristinn Tómasson, Atli Arnarsson.

Dreifing hjúperða í pneumókokkasýkingum við upphaf bólusetninga. Martha Á. Hjálmarisdóttir, Gunnsteinn Haraldsson, Karl G. Kristinsson.

EEG mynstur í vægri vitrænni skerðingu: tengsl við taugasálfræðileg mynstur. María K. Jónsdóttir, Jón Snædal, Mentis Cura.

Eflandi fræðsla til bæklunarsjúklinga – mat og alþjóðlegur samanburður. Brynja Ingadóttir, Kírsi Johansson, Jouko Katajisto, Árun K. Sigurðardóttir, Mitra Unosson, Tiny Jaarsma, Natalja Istomina, Chryssoula Lemonidou, Evridiki Papastavrou, Adela Zabalequi.

Efling heilbrigðis og sjálfsumönnunar hjá fólki með langvinna lungnateppu og fjölskyldum þeirra. Helga Jónsdóttir, Alda Gunnarsdóttir, Birgir Hrafnkelsson, Bryndís St. Halldórsdóttir, Gunnar Guðmundsson, Ingibjörg Stefánsdóttir, Jón Steinar Jónsson, Ólöf Ámundadóttir, Rósa Jónsdóttir, Þorbjörg Sóley Ingadóttir, Þórarinn Gíslason, Merian Litchfield.

Er truflun á stjórnun ónæmisvara í kverkeittum mikilvægur orsakabáttur sóra? Helgi Valdimarsson, Sigrún Laufey Sigurðardóttir, Andrew Johnston, Guðmundur Hrafn Guðmundsson.

Erfðamengisgreining í fjölskyldu með lófakreppu (Dupuytren) sjúkdóm. Reynir Arngrímsson, Þorbjörn Jónsson, Kristján G. Guðmundsson, Ardeshir Byat, Sandip Hindocha.

Erfðir lungnatrefjunar á Íslandi. Gunnar Guðmundsson, Helgi J. Ísaksson, David A Schwartz.

Evrópukönnunin Lungu og Heilsa - 20 ára eftirfylgd. Þórarinn Gíslason, Bryndís Benediktsdóttir, Davíð Gíslason, Erla Sif Arnardóttir, Gunnar Guðmundsson, Michael Clausen.

Faraldsfræði lifrabólgu E á Íslandi. Sigurður Ólafsson, Einar S. Björnsson, Arthur Löve, Óttar Már Bergmann, Þórunn Þórðardóttir, Þóra Björg Björnsdóttir.

Faraldsfræði öndunarvélar meðferðar á gjörgæsludeildum á Íslandi og áhrif tímalengdar, sjúkdómaflokka og ástands á horfur sjúklinga. Kristinn Sigvaldason, Alma D. Möller, Ásbjörn Blöndal, Sigurjón Örn Stefánsson, Elín Björnsdóttir.

Faraldsfræði, flokkun og meðferð úlnliðsbrotar í Reykjavík árið 2004 – samanburður við íslenska rannsókn frá 1985. Jóhann Róbertsson, Kristbjörg Sigurðardóttir, Sigurður Halldórsson.

Fjölskylduhjúkrun á bráðageðdeildum. Eydis K. Sveinbjarnardóttir, Erla Kolbrún Svavarsdóttir, Lorraine M. Wright, Inger Saveman, Birgir Hrafnkelsson.

Fjölskykrusertæk bæling á ónæmissvari. Ingileif Jónsdóttir, Hreinn Benónísson, Stefania P. Bjarnarson.

Frumuræktarlíkan af myndun mannslungans. Þórarinn Guðjónsson, Magnus Karl Magnússon, Ólafur Baldursson, Jóhannes Björnsson, Tomas Guðbjartsson, Hekla Sigmundsdóttir, Ari Jón Arason, Sigríður Rut Frandsdóttir, NN meistaranemi.

Fæðingarútkomur kvenna sem hafa orðið fyrir kynferðisofbeldi. Berglind Guðmundsdóttir, Agnes Gísladóttir, Unnur Anna Valdimarsdóttir, Bernard Harlow, Sven Cnattingius, Ragnheiður Bjarnadóttir, Eyrún Jónsdóttir, (Birna Björg Músdóttir og Helga Bjarnadóttir) Laufey Svanfríður Jónsdóttir, Auður Sjöfn Þórisdóttir.

Geðheilsa kvenna og barneignir: Meðgöngu- og fæðingarþunglyndi íslenskra kvenna, félagslegar aðstæður þeirra og notkun á geðvirkum efnum.

Jón Friðrik Sigurðsson, Linda Bára Lýðsdóttir, Halldóra Ólafsdóttir.

Genaleit í ættlægreið meðgöngueitrun í fjölskyldum frá Íslandi, Noregi, Finnlandi og Ástralíu með háhraða raðgreiningu. Reynir Arngrímsson, Eric Moses, Hanele Laivuori, Rigmor Austgulen.

Heilsufar þolenda snjóflóðanna í Súðavík og á Flateyri árið 1995. Berglind Guðmundsdóttir, Edda Björk Þórðardóttir, Unnur Anna Valdimarsdóttir, Ingunn Hansdóttir, Heidi S. Resnick, Jillian C. Shipherd, Ágúst Oddsson, Þórunn Finnsdóttir, Ragnhildur Guðmundsdóttir, Harpa Jónsdóttir.

Hjúkrun sem er sleppt og teymisvinna í hjúkrun. Helga Bragadóttir, Beatrice Kalisch.

Hjúpgerðir og festiþræðir pneumókokka hjá börnum á leikskólaaldri. Staðan fyrir bólusetningu. Helga Erlendsdóttir, Ásgeir Haraldsson, Þórólfur Guðnason, Karl G. Kristinsson.

Hlutlægt og huglægt mat á árangri Nuss skurðaðgerðar við holbringu (pectus excavatum). María Ragnarsdóttir, Bjarni Torfason, Helga Bogadóttir, Steinunn Unnsteinsdóttir, Gunnar Viktorsson.

Hlutur ósértæka ónæmiskerfisins í sérhæfingu CD8+ stýrifruma. Björn R. Lúðvíksson, Una Bjarnadóttir, Jóna Freysdóttir, Brynja Gunnlaugsdóttir, Guðmundur J. Arason.

Hlutverk angafruma og bakteríudrepandi peptíða á starfsemi T-eitilfruma. Hekla Sigmundsdóttir, Guðmundur Hrafn Guðmundsson.

Hlutverk p63 í umritunarstjórn lungnaþekju. Magnús Karl Magnússon, Þórarinn Guðjónsson, Eiríkur Steingrímsson, Satrajit Sinha, Ólafur Baldursson.

Hlutverk þúrína og cýtókína í starfsemi litþekju augans. Þór Eysteinnsson, Sighvatur Sævar Árnason.

Horfur sjúklinga eftir skurðaðgerðir á LSH. Gísli H Sigurðsson, Sigurbergur Kárason, Ásbjörn Blöndal.

Innleiðing á breyttu vinnulagi við barnsæðingu til að fækka 3. og 4. gráðu spangarrifum. Anna Sigríður Vernharðsdóttir, Gróa Margrét Jónsdóttir, Berglind Steffensen, Reynir Tómas Geirsson.

Ísetning á næringarslöngu (magahnappi) í maga á börnum með aðstoð magaspeglunar á Íslandi 1999-2009. Kristján Óskarsson, Margrét Brands Viktorsdóttir, Lúther Sigurðsson, Anna Gunnarsdóttir.

Kortlagning erfða eingena sjúkdóma með takmarkaða sýnd og fjölvirkni (pleiotropy) með Birt-Hogg-Dube heilkenni sem dæmi. Jón Jóhannes Jónsson, Vigdís Stefánsdóttir, Derek

H.K. Lim, Eamonn R. Maher, Einar Björnsson, Jón Þór Sverrisson, Óskar Þór Jóhannsson, Reynir Arngrímsson, Sverrir Harðarson, Tómas Guðbjartsson, Hans Tómas Björnsson.

Kynbundinn munur á kransæðaþræðingum og meðferð kransæðasjúkdóma á Íslandi og í Svíþjóð. Þórarinn Guðnason, Guðný Stella Guðnadóttir, Karl Konráð Andersen, Inga Sigurrós Þráinsdóttir.

Langvinnur nýrnasjúkdómur af völdum litíum á Íslandi. Runólfur Pálsson, Ólafur Skúli Indriðason, Matthías Halldórsson, Engilbert Sigurðsson.

Langvinnur nýrnasjúkdómur í íslenskum börnum. Viðar Eðvarðsson, Helgi Már Jónsson, Ólafur Skúli Indriðason, Runólfur Pálsson.

Legginn út! Fyrirbygging þvagfærasýkinga af völdum inniliggjandi þvagleggja á Landspítala. Katrín Blöndal, Brynja Ingadóttir, Elin J.G. Hafsteinsdóttir, Ingunn Steingrímisdóttir, Sigrún Steindórsdóttir, Hildur Einarsdóttir, Dórothea Bergs, Guðbjörg Guðmundsdóttir, Lilja Stefánsdóttir, Vilhelmina Haraldsdóttir.

Lífarskaði af völdum krabbameinslyfja hjá sjúklingum með meinvörp frá ristilkrabbameini. Einar S. Björnsson, Helga Tryggvadóttir, Magdalena Sigurðardóttir, Sigurður Blöndal, Kristín Huld Haraldsdóttir, Marianna Garðarsdóttir, Agnes Smáradóttir, Friðbjörn Sigurðsson, Jón Gunnlaugur Jónasson, Evangelos Kalaitzakis, Souzana Amptoulach, Laikon.

Lífur þeirra sem voru útskrifaðir heim eftir heimsókn á slysa- og bráðasvið Landspítala. Oddný S. Gunnarsdóttir, Vilhjálmur Rafnsson.

Lífsgæði og liðan kvenna sem gangast undir brotnám brjósts/brjósta og brjóstaupbyggingu í kjölfar krabbameinsgreiningar. Þórdís Kjartansdóttir, Svanheiður Lóa Rafnsdóttir, Regína Ólafsdóttir, Þorvaldur Jónsson.

Lífvirkni kítósan, með mismunandi deasetíleringu, sem mögulegt lífefni til húðunar á títan ígræði. Ólafur E. Sigurjónsson, Gissur Órlygsson, Már Másson, Jóhannes Gíslason, Rasmona Liede.

Lífvisar illkynja breytinga í berkjuþekju. Steinn Jónsson, Wilbur A. Franklin, York E. Miller, Marileila Varela-Garcia, Fred Hirsch, Stephen Lam, Annette McWilliams.

Loftmengun og bráð versnun lungna-, hjarta-, og æðasjúkdóma. Þórarinn Gíslason, Hanne Krage Carlssen. Þorsteinn Jóhannsson, Bertil Forsberg, Anna Oudin.

Lungun á tímum flensunnar - Rannsókn á afleiðingum heimsfaraldurs H1N1 inflúensu á lungnastarfsemi og heilsutengd lífsgæði sjúklinga

sem lagst hafa inn á Landspítala vegna H1N1 inflúensu. Hrönn Harðardóttir, Dóra Lúðvíksdóttir, Óskar Einarsson, Sigríður Ólína Haraldsdóttir.

Mat á næringarástandi sjúklinga á Landspítala. Tengsl við legutíma, fylgikvilla og kostnað vegna næringarmeðferðar. Ingibjörg Gunnarsdóttir, Kristinn Sigvaldason, Inga Þórsdóttir, Brynja Ingadóttir, Jón Örvar Kristinsson, Páll Helgi Möller, Ari Jóhannesson.

Mat og þróun á hreyfiþætti fyrir offitumeðferð barna. Ragnar Bjarnason, Þrúður Gunnarsdóttir, Anna Sigríður Ólafsdóttir, Urður Njarðvík, Finnur Atli Magnússon.

Máttminnkun í kjölfar gjörgæslu-meðferðar á Íslandi. Sigurjón Örn Stefánsson, Kristinn Sigvaldason, Sigurbergur Kárason, Gísli Sigurðsson, Finnboji Jakobsson, Sigurjón B. Stefánsson, Ásbjörn Blöndal.

Myndun og viðhald útbreidds ónæmis og slímhúðarónæmis gegn fjölskyruhjúpuðum bakteríum. Maren Henneken, Ingileif Jónsdóttir, Einar Thoroddesen.

Mælingar á geislavirkum efnum í mannlíkamanum. Þórður Helgason, Garðar Mýrdal.

Notkun á lífvirkum þríviddar burðarvirkjum til beinmyndunar in vitro. Paolo Gargiulo, Ólafur E. Sigurjónsson, Þórður Helgason, Oddný Gunnarsdóttir.

Notkun úthljóðstraumlindarmyndgerð til að fylgjast með raförvun aftaugaðra vöðva. Þórður Helgason, Guðbjörg Kristín Ludvigsdóttir, Haraldur Auðunsson, Paolo Gargiulo.

Ný aðferð til að finna flogavirk svæði frá flogalausum heilarafritum. Paolo Gargiulo, Egill Axfjörð Friðgeirsson, Ceon Ramon.

Nýrnafrumkrabbamein á Íslandi. Tómas Guðbjartsson, Eiríkur Jónsson, Guðmundur Víkar Einarsson, Sverrir Harðarson, Vigdís Pétursdóttir, Elin Maríaúsdóttir, Ármann Jónsson.

Næring ungbarna - Framsæ langtímarannsókn á landsúrtaki. Inga Þórsdóttir, Hrafnhildur E. Stephensen, Ása G. Kristjánsdóttir, Ása Vala Þórisdóttir, Ingibjörg Gunnarsdóttir, Þórhallur Ingi Halldórsson, Laufey Steingrímisdóttir, öll Rannsóknastofu í næringarfræði. Gestur I. Pálsson, Sigurveig Þ. Sigurðardóttir, Sigurður Júlíus Grétarsson, Kim Fleischer Michelsen.

Næringarástand sjúklinga með Parkinsonsveiki. Alfons Ramel, Jónína Hólmfríður Hafliðadóttir, Martin L. Grabowski.

Ónæmisfræðileg áhrif og verkunarmáti efna og útdráttu úr íslenskum plöntum. Jóna Freysdóttir, Arnór Víkingsson, Ingibjörg Harðardóttir.

Perflúróalkil-sambönd: Truflandi áhrif við þyngdarstjórnun og mengun tengd fiskneyslu. Þórhallur Ingi Halldórsson, Alfons Ramel, Hrönn Ólína Jörundsóttir.

Raðgreining brjóstakrabbameinsgena í ættum án BRCA1/2-tengsla. Aðalgeir Arason, Rósa Björk Barkardóttir, Bjarni A. Agnarsson, Óskar Þór Jóhannsson, Guðrún Jóhannesdóttir, Áke Borg og rannsóknarteymi hans við Háskólann í Lundi, Svíþjóð.

RAI gæðavísar á íslenskum hjúkrunarheimilum: Þróun gæða í hjúkrun yfir tímabilið 1999-2009. Ingibjörg Hjaltadóttir, Ingalill Rahm Hallberg, Anna Ekwall Kristensson.

Rannsókn á áhrifum Tea tree ilmjarnaolíu á húðnetjubólgu fótleggs hjá fullorðnum einstaklingum sem hafa húðnetjubólgu í flokki II samkvæmt flokkunarkerfi Eron/Dall. Már Kristjánsson, Már Kristjánsson, Þóra Jenný Gunnarsdóttir, Berglind Guðrún Chu, Helena Línal, Eva Ágústsdóttir.

Rannsókn á lífvirkni mjólkurpróteina og áhrifum styrktarþjálfunar meðal fólks 65 ára og eldra: Áhrif á IGF-1. Inga Þórsdóttir, Atli Árnarson, Ólöf Guðný Geirsdóttir, Alfons Ramel.

Rannsókn á orsökum, horfum og erfðum sjúklinga með fitulífur. Einar S. Björnsson, Helga Norland, Svanhildur Hafliðadóttir, Jón Gunnlaugur Jónsson, Andrés Magnússon, Þórarinn Tyrfinngsson, Matthías Halldórsson, Kristleifur Kristjánsson, Naga Chalasani.

S- feritin meðal sjúklinga með kæfisvefn. Þórarinn Gíslason, Elín Helga Þórarinsdóttir, Ísleifur Ólafsson, Bryndís Benediksdóttir, Christer Jansson.

Sjaldgæfir millivefslungnasjúkdómar á Íslandi, faraldsfræðileg rannsókn. Gunnar Guðmundsson, Helgi J. Ísaksson og læknanemi NN.

Sjávarfangsneysla og þrávirk lífræn mengunarefni. Alfons Ramel, Þórhallur Ingi Halldórsson.

Skurðaðgerðir við Lungnakrabbameini á Íslandi 1986-2007. Steinn Jónsson, Helgi Ísaksson, Tómas Guðbjartsson.

Skyldleiki sjúklinga með bráðan lungnaskað. Gísli H. Sigurðsson, Gunnar Guðmundsson, Kristinn Sigvaldason, Martin Ingi Sigurðsson, Sigurbergur Kárason, Jason Christie.

Slasaðir með brjóstholtsáverka árin 2000-2009, orsök og afleiðing. Brynjólfur Mogensen, Sigrún Ásgeirdóttir, Tómas Guðbjartsson, Kristinn Sigvaldason.

Slysa- og ofbeldisdauði; umfang, eðli og þjóðhagslegt tap. Brynjólfur Mogensen, Unnur A. Valdimarsdóttir, Ragnhildur Guðmundsdóttir.

Smáæðablóðflæði í kviðarholtslíffærum. Gísli H. Sigurðsson, Luzius Hildebrand, Vladimir Krejci.

Styrking sjálfsmönnunar með sjúklingafræðslu: Væntingar og móttekin fræðsla frá sjónarhóli sjúklinga sem fá ígræddan bjargráð og/eða tvislegla gangráð. Brynja Ingadóttir, Tiny Jaarsma, Mitra Unosson.

Súrefnisbúskapur í gláku. María Soffía Gottfredsdóttir, Ólöf Birna Ólafsdóttir, Einar Stefánsson.

Súrefnismælingar í miðtaugakerfi. Einar Stefánsson, Jón Atli Benediktsson, Andy Harvey, Kévin Bernard, Morten laCour.

Sýkingar í bringubeinsskurði eftir opnar hjartaaðgerðir. Tómas Guðbjartsson, Steinn Steingrímsson, Magnús Gottfredsson, Johan Sjögren.

Tengsl DNA metýlnar og endurröðunar í kímlínu mannsins. Jón Jóhannes Jónsson, Martin Ingi Sigurðsson, Hans Tómas Björnsson, Guðmundur Arason.

Tengsl dvalarlengdar á bráðamóttöku við legulengd á sjúkrahúsi og 30-daga dánartíðni. Elisabet Benedikz, Þórdís Jóna Hrafnkelsdóttir, Bjarni Árnason, Bo Enemark Madsen, Brynjólfur Mogensen.

Tengsl hrota í svefni við áhættuþætti hjarta- og æðasjúkdóma. Erna Sif Arnardóttir, Þórarinn Gíslason, Vilmundur Guðnason, Bolli Þórsson, Guðný Eiríksdóttir, Jóhanna Eyrún Sverrisdóttir, Allan I. Pack.

Tengsl PD-1.3A arfgerðar við iktsýki. Rannsókn á íslenskum hópi iktsýkis sjúklinga með mismunandi svipgerð. Kristján Steinsson, Helga Kristjánsdóttir, Gerður Gröndal, Gunnar Tómasson, Kristján Erlendsson, Marta E. Alarcón Riquelme.

Tíðni þess að börn bera fleiri en eina hjúpgerð pneumókokka. Gunnsteinn Haraldsson, Martha Á. Hjálmarsdóttir, Helga Erlendsdóttir, Karl G. Kristinnsson.

Upplifun einstaklinga sem greinst hafa með Alzheimersjúkdóm. Erla S. Grétarsdóttir, Jón Snædal, Daniel Þór Ólason, Kristín Hannesdóttir, Arndís Valgarðsdóttir, Sunna M. Magnúsdóttir.

Utanbastsdeyfingar við fæðingar á Landspítala 1991-2010 – Áhrif á fæðingarmáta? Aðalbjörn Þorsteinsson, Hildur Harðardóttir, Ragnheiður I. Bjarnadóttir, Jóhann Sigurjónsson.

Vakandi og virkur í uppréttri stöðu í öndunarvél. Ólöf Ragna Ámundadóttir, Gísli H. Sigurðsson, Elizabeth Dean, Þórarinn Sveinsson, Kristinn Sigvaldason, Rannveig J. Jónasdóttir, Brynja Haraldsdóttir, Helga Sjöfn Jóhannesdóttir, Gísli Einarson.

Vandamál maka karla sem eru á hormónahvarfsmeðferð vegna útbreidds krabbameins í blöðruhálskirtli og þarfir þeirra fyrir upplýsingar og stuðning. Herdís Sveinsdóttir, Katrín Blöndal, Sigríður Zoëga, Kristín J. Þorbergsdóttir, Ásdís Ingvarsdóttir.

Vanstarfsemi æðapels – Hlutverk AMPKínasa í vörnum gegn oxunar- og frymisnetsálagi. Guðmundur Þorgeirsson, Rannsóknarstofa í lyfja- og eiturefnafræði.

Varnir lungnaþekju gegn sýkingum. Ólafur Baldursson, Guðmundur Hrafn Guðmundsson, Þórarinn Guðjónsson, Magnús Gottfredsson, Pradeep K. Singh.

Viðbrögð við jákvæðum blóðræktunum. Helga Erlendsdóttir, Már Kristjánsson, Hjördís Harðardóttir, Sigurður Guðmundsson, Katrín Hjaltadóttir.

Þekking almennings á Alzheimers sjúkdómnum. María K. Jónsdóttir,

Þróun innraeyrans í hval og tengsl þess við sjóveiki. Hannes Petersen, Paolo Garguilo.

Þróun þrívíddarmælinga við greiningu á sjúkdómum í inneyra. Paolo Garguilo, Hannes Petersen, Þórður Helgason, Adrea Veratti.

Ársskýrsla Siðanefndar Landspítala 2011

Siðanefnd Landspítala er þverfagleg nefnd sem starfar á ábyrgð framkvæmdastjórnar spítalans skv. lögum um réttindi sjúklunga og skv. reglugerð um vísindarannsóknir á heilbrigðissviði nr. 286/2008. Nefndin veitir leyfi fyrir framkvæmd vísindarannsókna á heilbrigðissviði, sem gerðar eru á sjúkrahúsinu og vísindarannsóknir á heilbrigðissviði, sem gerðar eru í samstarfi Landspítala og Háskóla Íslands eða Háskólans á Akureyri. Óheimilt er að framkvæma vísindarannsókn á mönnum nema hún hafi áður hlotið samþykki siðanefndar.

Alls voru haldnir 16 fundir á árinu 2011.	
Fjöldi erinda var sem hér segir:	
Nýjar umsóknir	64
Viðbætur/breytingar	19
Fyrirspurnir	113
Samtals	196

Yfirlit yfir fjölda nýrra umsókna s.l. 5 ár.				
2007	2008	2009	2010	2011
69	93	74	67	64

Nýjar umsóknir voru 64 en árið áður voru þær 67. Af nýjum umsóknum voru nemaverkefni 28 og 14 meistara og doktorsverkefni. Heildarfjöldi námsverkefna hefur aðeins aukist frá því 2010.

Afgreiðsla umsókna var sem hér segir:	
Samþykkt án athugasemda	10
Samþykkt með athugasemdum og skilyrðum	49
Óskað frekari upplýsinga	2
Hafnað	1
Heyrðu ekki undir nefndina	2

Nefndarmönnum var boðið á ársfund Vísindasiðanefndar þann 16. febrúar 2011 þar sem umfjöllunarefnið var gagnagrunnar í vísindarannsóknum. Kristján Steinsson formaður gerði grein fyrir starfsemi siðanefndar árið 2010.

Á árinu bættust við tveir varamenn þau Pétur Luðvigsson læknir og Helga Þórðardóttir.

Formaður og forstöðumaður fóru í byrjun júní á kynningarfund hjá nefnd sem vinnur að gerð frumvarps til laga um vísindarannsóknir.

Nefndarmenn í árslok eru:

Kristján Steinsson yfirlæknir, formaður, tilnefndur af framkvæmdastjórn -Þórður Sigmundsson yfirlæknir, varamaður

Jón G Snædal yfirlæknir, tilnefndur af lækna ráði - Sigrún Reykdal læknir, varamaður

Elísabet Guðmundsdóttir hjúkrunarfræðingur, tilnefnd af hjúkrunarráði

-Eydis Sveinbjarnardóttir hjúkrunarfræðingur, varamaður

Oddur Gunnarsson lögfræðingur, tilnefndur af framkvæmdastjórn

-Helga Þórðardóttir lögfræðingur, varamaður

Eiríkur Örn Arnarson sálfræðingur, tilnefndur fyrir aðrar heilbrigðisstéttir af framkvæmdastjórn

-Ólöf Ámundadóttir sjúkrapjálfari, varamaður

Helgi Sigurðsson yfirlæknir, tilnefndur af Háskóla Íslands

-Pétur Luðvigsson læknir, varamaður

Bryndís Valsdóttir heimspekingur, tilnefnd af landlæknisembættinu

-Ástríður Stefánsdóttir dósent, varamaður.

Erindi frá 2011

Afdrif og horfur sjúklunga með mjaðmarbrot. Sigurbergur Kárason.

Ascites á Íslandi. Faraldsfræði, orsakir, horfur. Einar S. Björnsson.

Árangur hugrænnar atferlismeðferðar við áfengis- og vímuefnavanda á dagdeildinni Teigi á Landspítala - forrannsókn. Jón Friðrik Sigurðsson.

Árangur tafarlausráðgjafarbrýðstauppbyggingu á Landspítala 2008 – 2010. Kristján Skúli Ásgeirsson.

Árangur uppbyggingar brjósts með flípa úr bakbreiðivöðva miðað við væntingar sjúklings og áhrif aðgerðarinnar á öxl, brjóstkassa og bak. Halldóra Eyjólfsdóttir.

Blóðhlutagjafir á gjörgæslum Landspítala Háskólasjúkrahúss (LSH). Gísli H. Sigurðsson.

Bráðaofnæmi gegn fæðu og ofnæmislost á bráðamóttökum LSH 2003 – 2009. Michael Clausen.

Bráðar endurinnlagnir á legudeildir lyflækninga- og skurðlækningasviðs Landspítala. Elín J.G. Hafsteinsdóttir.

Brátt síðuheilkenni: samanburður við bráða nýrnabilun af öðrum toga. Margrét Árnadóttir.

Dánarmein sjúklunga á bráðadeild Landspítala Fossvogi. Brynjólfur Mogensen.

Descriptive analysis of intervention for young children's problems. Arna Skúladóttir.

Efnaskiptaáhættuþættir fyrir myndun nýrnasteina meðal sjúklunga í nýrnasteinagöngudeild LSH. Ólafur Skúli Indriðason.

Eftirgæsla gjörgæslusjúklunga eftir útskrift af gjörgæslu: Þróun og mat á þverfaglegri eftirgæslu, stýrt af gjörgæsluhjúkrunarfræðingi. (Nurse-led multidisciplinary follow-up of patients after discharge from Intensive Care Unit: Development and evaluation). Rannveig J. Jónasdóttir.

Eftirlit með blóðsykri nýbura: tíðni blóðsykursfalls, áhættuþættir og meðferð. Þórður Þórkelsson.

Eigin stofnfrumuígærðsla (autologous transplant) á LSH. Úttekt á árangri meðferðar 2004-2010. Sigrún Reykdal.

Endurnýting gagna. Forspárgildi gagna gagnvart skilgreindum gæðavísí "endurinnlögnum" á Landspítala. Ásta S. Thoroddsen.

Fjölskyldubrúin. Hervör Alma Árnadóttir.

Forprófun á þýðingu á spurningalista EORTC QLQ CR-29. Elsa B. Valsdóttir.

Framsýn rannsókn á eitrunum sem koma til meðferðar á bráðmóttökum Landspítala árið 2012. Guðborg Auður Guðjónsdóttir.

Geislaælingar á húð sjúklunga í geislameðferð. Garðar Mýrdal.

Getum við spáð fyrir um meðferðarheldni hjá einstaklingum sem vísað er í meðferð vegna átraskana? Guðlaug Þorsteinsdóttir.

Golfáverkar á Íslandi á árunum 2000-2009. Brynjólfur Mogensen.

Greining einhverfuraskana á fullorðinsárum; afturvirk athugun á greiningarsögu nokkra einstaklinga sem greinst hafa með röskun á einhverfurófi eftir 18 ára aldur. Jón Friðrik Sigurðsson.

Health promoting therapeutic conversation with families of adolescent/youth with eating disorders compared to treatment as usual. Erla Kolbrún Svavarsdóttir.

Innlagnir á gjörgæsludeild LSH í tengslum við meðgöngu og/eða fæðingu á tímabilinu 2001-2010. Ragnheiður I. Bjarnadóttir.

Innleiðing á áhættumati fyrir aðstandendur á líknardeild í Kópavogi og í heimahlyningu og möguleg úrræði. Svandís Íris Hálfðánardóttir.

Innleiðing á breyttu vinnulagi við barnsfæðingar til að fækka 3. og 4. gráðu spangarrifum. Anna Sigríður Vernharðsdóttir.

Ísetning á næringarslöngu (magahnappi) í maga á börnum með aðstoð magaspeglunar á Íslandi 1999-2010. Kristján Óskarsson.

Klínísk og hagræn áhrif íhlutana lyfjafæðinga á deildum LSH. Viðhorf heilbrigðisstétta til klínískrar þjónusti lyfjafæðinga á LSH. Þórunn K. Guðmundsdóttir.

Kviðverkir barna á bráðamóttöku Barnaspítala Hringins. Ásgeir Haraldsson.

Könnun á tímalengd föstu hjá sjúklingum fyrir skurðaðgerð. Brynja Ingadóttir.

Ljáðu mér eyra, viðtalsmeðferð á Landspítala – mat á þjónustu. Valgerður Lísa Sigurðardóttir.

Lyfjæitranir og aðrar eitranir barna. Ásgeir Haraldsson.

Lyfjanotkun við yfirvofandi fyrirburafæðingu. Hildur Harðardóttir.

Mat á frávikum í innstillingu við geislameðferð á brjóst eftir fleygskurð. Agnes Þórólfsdóttir.

Mat fagfólks á áhrifum átröskunar á einstakling og ástvin hans. Sigurveig H. Sigurðardóttir.

Meðferð legusára á tímabilinu 2001 - 2010. Jens Kjartansson.

Meðfæddir kviðvegsgallar á Íslandi 1984-2010. Anna Gunnarsdóttir.

Notkun einstaklingstílaunansniðs við árangursmat á þriggja mánaða dagmeðferð, díalektískri atferlismeðferð (DAM) (dialectical behavior therapy) (DBT), fyrir einstaklinga með jaðarpersónuleikaröskun (borderline personality disorder). Magnús Blöndahl Sighvatsson.

Nýgengi blóðnatríumlækkunar og afdrif sjúklunga. Runólfur Pálsson.

Nýgengi heilkennis brotjarns X-litnings (Fragile X syndrome) á Íslandi og uppsetning nýrrar PCR-aðferðar til greiningar á stökkbreytingum í FMR1 geni. Jóhann Heiðar Jóhannsson.

Nærumhverfið og áhrif þess á starfssemi T-eitilfruma. Ólafur Eysteinn Sigurjónsson.

Opin áreitipróf hjá börnum sem grunuð eru um sýklalyfjaofnæmi. Gunnar Jónsson.

Orku- og próteinjafnvægi sjúklunga. Mat á gildi skráningareyðublaðs. Ingibjörg Gunnarsdóttir.

Rannsókn á öndunartruflunum í svefni og sveiflur í vitrænni færni hjá einstaklingum með Alzheimers sjúkdóm. Jón Snædal.

Reynsla hjúkrunarfræðinga af því að nota “meðferðarferli fyrir deyjandi sjúklinga” í störfum sínum á líknardeild. Sigríður Halldórsdóttir.

Reynsla kvenna með átröskun af barneign. Sigríður Sía Jónsdóttir.

Samspil geðsjúkdóma og umhverfis. Halldór Kolbeinsson.

Stunguóhöpp og líkamsvessamengun hjá starfsmönnum Landspítalans á árunum 1986-2011. Már Kristjánsson.

Tengsl dvalarlengdar á bráðamóttöku við legulengd á sjúkrahúsi og 30-daga dánartíðni. Elísabet Benedíks.

Upplifun einstaklinga sem greinst hafa með Alzheimers sjúkdóm. Erla S. Grétarsdóttir.

Utanbastsdeyfingar við fæðingar á Landspítala 1991-2010 – Áhrif á fæðingarmáta. Aðalbjörn Þorsteinsson.

Vakandi og virkur, í uppréttri stöðu í öndunarvél. Gísli H. Sigurðsson.

Við hverju er lyfið? Þekking fólks á tilgangi lyfjameðferðar sinnar. Anna Ingibjörg Gunnarsdóttir.

Viðbrögð við jákvæðum blóðræktunum. Helga Erlendsdóttir.

Vísindasiðanefnd 2011

Vísindasiðanefnd samþykkti 63 erindi þar af 28 nemaverkefni sem varða starfsmenn Landspítala

Afbrigðileg tjáning gena og próteina hjá sjúklingum með bólgusjúkdóm í meltingarfærum. Einar S. Björnsson.

Alvarleg munnslímhúðarbólga hjá börnum sem greinst hafa með krabbamein á Íslandi fr'2001 til 2011. Guðrún Kristjánsdóttir.

ASCOT rannsókn framhaldsrannsókn 02-026. Árni Kristinsson.

Áhrif breytileika í líkindum á staðsetningu sjónáreita á frammistöðu á stökkhreyfiprófum augna hjá einstaklingum með geðklofa og heilbrigðum einstaklingum. Magnús Haraldsson.

Áhrif langtímanotkunar prótín pumpu hemla á gastrín örvun eftir máltíð. Einar S. Björnsson.

Árangur af endurlífingum utan spítala á höfuðborgarsvæðinu á árunum 2008 til og með 2011. Brynjólfur Árni Mogensen.

Áreynslubundin andnaud. Dóra Lúðvíksdóttir.

Barn með sykursýki. Ragnar Bjarnason.

Blóðhagur barnshafandi kvenna. Þóra Steingrímsdóttir.

Brottnám legs á Íslandi árin 2001-2010. Jens A. Guðmundsson.

Bætt þjónusta, virðing og velferð. Þorlákur Karlsson.

Díoxín og blý í börnum - Rannsókn vegna útblásturs eldri sorpbrennslustöðva. Þórhallur Ingi Halldórsson.

Erfðaþættir bráðra lífæribilana. Gísli Heimir Sigurðsson.

Evrópurannsókn Lungu og heilsa III-20 ára eftirfylgd. Þórarinn Gíslason.

Faraldsfræði og greining baktería og motefna í miðeyrum barna sem fá rör. Hannes Petersen.

Faraldsfræði öndunarvélar meðferðar á gjörgæsludeildum á Íslandi og áhrif tímalengdar sjúkdómaflokka og ástands á horfur sjúklinga. Kristinn Sigvaldason.

Fasa 3, slembiröðuð, tvíblind, fjölsetra, samhliða samanburðarrannsókn við lyfleysu til að meta öryggi og verkun Ustekinumab viðhaldsmeðferðar hjá einstaklingum með miðlungs- til alvarlegan Crohn's sjúkdóm. Einar Oddsson.

Fasa 3, slembiröðuð, tvíblind, fjölsetra, samhliða samanburðarrannsókn við lyfleysu til að meta öryggi og verkun Ustekinumab innleiðslumeðferðar hjá einstaklingum með miðlungs- og alvarlegan Crohn's sjúkdóm, sem ekki þola meðferð með TNF mótverkandi lyfjum eða þar sem slík meðferð hefur ekki borið árangur. Einar Oddsson.

Fasa 3, slembiröðuð, tvíblind, fjölsetra, samhliða samanburðarrannsókn við lyfleysu til að meta öryggi og verkun ustekinumab innleiðslumeðferðar hjá einstaklingum með miðlungs til alverlega Crohn's sjúkdóm. Kjartan Örvar.

Fjöldi slasaðra, alvarleiki áverka og kostnaður vegna umferðarslysa á Íslandi. Brynjólfur Mogensen.

Frumkomið aldósterónheilkenni á Íslandi 2007-2011. Helga Ágústa Sigurjónsdóttir.

Gigt og sjálfsnæmissjúkdómar í börnum á Íslandi. Sólveig S. Hafsteinsdóttir.

Gæði hjúkrunar hjá Heimaþjónustu Reykjavíkur árin 2005-2009. Ingibjörg Hjaltadóttir.

Herpes simplex heilabólga á Íslandi. Sigurður Guðmundsson.

Horfur sjúklinga sem undirgangast skurðaðgerðir í Evrópu. Gísli Heimir Sigurðsson.

Ífarandi myglusveppaskýkingar á Íslandi á tímabilinu 1999-2012. Ingibjörg Hilmarsdóttir.

Íslenska óvaxtarhjärtavöðvakvalla verkefnið, IV hluti. Gunnar Þór Gunnarsson.

Könnun á viðhorfum heimilis- og heilsugæslulækna til þjónustu vegna verkjameðferðar á Landspítala. Valgerður Sigurðardóttir.

Langvinnur nýrnasjúkdómur af völdum litíum á Íslandi. Runólfur Pálsson.

Legginn út. Katrín Blöndal.

Leit af erfðavísium tengdum brjóstakrabbameini. Rósa Björk Barkardóttir.

Leit af erfðaþáttum sjaldgæfari krabbameina og æxla. Kári Stefánsson.

Lifrabólga E á Íslandi. Sigurður Ólafsson.

Lifrarskaði af völdum krabbameinslyfja hjá sjúklingum með meinvörp frá ristilkrabbameini. Einar S. Björnsson.

Lífefnaveisar fyrir greiningu og stigun langvinnrar brisbólgu. Einar S. Björnsson.

Lifsgæði eftir ristilbrottnám vegna sáraristilbólgu: Samanburður á garnapkoka og garnaraufum. Tryggvi Stefánsson.

Lyfjarannsóknin: EudraCT númer: 2011-002813-12. Friðbjörn Sigurðsson.

Lýsi sem hægðarlyf fyrir börn. Orri Þór Ormarsson.

Meðfæddir ónæmisgallar á Íslandi. Björn Runar Lúðvíksson.

Meðgöngusykursýki á Íslandi. Hildur Harðardóttir.

Mergæsli á Íslandi frá 2000-2010. Samanburður á forspárþáttum, meðferð og lífun sjúklinga 1980-2000 og 2000-2010. Hlíf Steingrímsdóttir.

Multicenter, randomized, parallel group study to compare the incidence of Tacilizumab related infusion reactions in patients with moderate to severe active RA, when infusion is given over 31 minutes compared to 1 hours. Gerður Gröndal

Mynstur öndunarhreyfingar hjá einstaklingum með emphysema og langvinna lungnateppu LLT í liggjandi stöðu og standandi með 45 bolhalla og stuðningi framhandleggja. Asdís Kristjánsdóttir.

NICE rannsóknin. Björn Zoega.

Notagildi heilarits með SPR-úrvinnslu. Jón Snædal.

Notagildi MRCP við meinta steina og gallgöngum og brisbólgu. Sigurður Ó. Blöndal.

Notkun rafræna ættfræðigrunna í erfðaheilbrigðisþjónustu. Jón Jóhannes Jónsson.

Parkinsonveiki og krabbamein. Sigurlaug Sveinbjörnsdóttir.

Rannsókn á langtímahorfum sjúklinga með fitulífur. Einar S. Björnsson.

Rannsókn á virkni vinnsluminnis. Jón F. Sigurðsson.

Samanburðarrannsókn á sáraumbúðum úr fiskipróttinum við almenna sármeðhöndlun. Baldur Tumi Baldursson.

Samanburður á árangri blóðþynningar með warfaríni Kóvar þegar skömmtun byggir á INR annars vegar og á FII-X-INR hins vegar. Páll Torfi Öundurson.

Samanburður á flötum stómaplötum með tilliti til leka. Coloplast River CP215OC. Auðna Ágústsdóttir.

Samanburður á hæfni fjögurra tegunda hálskraga til að skorða háls hrygg og áhrif þeirra á bláæða þrýstingi í hálsi. Sigurbergur Kárason.

Samanburður á styrk grindarbotnsvöðva hjá afreksíþróttakönnum og óþjálfuðum konum. Hildur Harðardóttir.

Samantekt og samanburður á lyfjaávisanavillum við útskrift aldraðra einstaklinga af sjúkrahúsi með eða án sérstakrar lyfjaskýrslu. Þórunn K. Guðmundsdóttir.

Sjálfsát í brjósta- og briskrabbameinsæxlum. Helga M. Ögmundsdóttir.

Stuðlar betra aðgengi að upplýsingum um lífsýni í lífsýnasófnum að því að vista sýni verði freka nýtt í vísindarannsókn. Halla Hauksdóttir.

Unglingar í yfirþyngd og fjölskyldur þeirra: Leið til betra lífs og bættrar heilsu. Jóhanna Kristín Jónsdóttir.

Uppruni og sykursýki á norðurlöndum. Árni V. Þórsson.

Utanlegsþykkt á Íslandi 1995-2009. Jens A. Guðmundsson.

Vandamál maka karla sem eru á hormónahvarfsmeðferð vegna útbreidds krabbameins í blöðruhálskirtli og þarfir þeirra fyrir upplýsingar og stuðning. Herdís Sveinsdóttir.

Virkni og heilsa. Úttekt á Íslenskri þýðingu BADS spurningalistans. Ragnar P. Ólafsson.

Siðanefnd stjórnáslurannsóknna á Landspítala

Ársskýrsla 2011

Siðanefnd stjórnáslurannsóknna á LSH hefur starfað frá mars 2004.

Í nefndinni eiga nú sæti:

Erna Einarsdóttir framkvæmdastjóri mannauðssviðs, formaður

Svava Þorkelsdóttir deildarstjóri starfsumhverfiseildar mannauðssviðs, varaformaður

Margrét S. Björnsdóttir aðjúntkt við stjórn málafræðideild Háskóla Íslands

Oddur Gunnarsson deildarstjóri lögfræði- og kjaradeildar mannauðssviðs

Ritari nefndarinnar:

Karólína Sveinsdóttir skrifstofustjóri mannauðssviðs

Siðanefnd stjórnáslurannsóknna hélt 7 formlega fundi á árinu. Að auki áttu formaður og varaformaður nefndarinnar fjölda viðtala við umsækjendur vegna leiðbeininga/upplýsinga er vörðuðu umsóknargögn.

Nefndinni bárust 17 erindi og að auki 3 erindi sem einungis voru háð samþykki framkvæmdastjóra mannauðssviðs þar sem þau falla undir samþykki siðanefndar Landspítala eða Vísindasiðanefndar. Þá barst boð um að taka þátt í 2ja fasa rannsókn á starfsumhverfi lækna á Íslandi í samburði við lækna við háskólasjúkrahúsið í Prándheimi, Stokkhólmi og Búdapest (framhaldsrannsókn), samþykkt af forstjóra.

- Vegna doktorsnáms 2 erindi
- Vegna meistaranáms 6 erindi
- Vegna BS náms í hjúkrunarfræði 2 erindi og 2 vegna BS náms í viðskiptafræði
- Vegna starfstengdra þátta 5 erindi

Sextán erindi voru samþykki og einu erindi var hafnað.

Meðfylgjandi er listi yfir rannsakendur og heiti rannsókna.

Erindi Siðanefndar stjórnsýslu

Þorsteinn Jónsson, Hrafnhildur Ólöf Ólafsdóttir. Notkun hjúkrunarfræðinga á líkamsmati.

Svandís Hálfánardóttir, Valgerður Sigurðardóttir, Kristín Lára Ólafsdóttir, Guðrún Dóra Guðmannsdóttir, Ásta B. Pétursdóttir. Rannsókn á viðhorfum hjúkrunarfræðinga til umönnunar deyjandi sjúklinga fyrir og eftir innleiðingu á meðferðarferli fyrir deyjandi á tveimur bráðadeildum Landspítala.

Guðmundur Bergþórsson. The Struggle of Keeping a Hospital free of Methicillin-Resistant Staphylococcus Aureus – COST-BENEFIT ANALYSIS

Karl Logason, Katrín Sigurðardóttir. Ferla- og kostnaðargreining vegna sjúklinga sem vísað er til meðferðar á Landspítala af erlendu sjúkrahúsi.

Guðrún Auður Harðardóttir. Translation and National Clinical Validation of the Nursing Management Minimum Data Set (NMMDS) in Hospitals in the Country of Iceland.

Magnús Ólafsson, Halla Sigurðardóttir, Íris Gísladóttir. Leiðtogahlutverkið - viðhorf og sýn hjúkrunardeildarstjóra á geðsviði Landspítala.

Sólveig Daniélsdóttir. Vinnutíminn - Frelsi til að velja.

Lilja T. Guðmundsdóttir, Guðný K. Finnsdóttir. Hvaða lærdóm má draga af innleiðingu stefnumiðaðs árangursmats hjá Landspítala.

Arnar Bergþórsson. Tölfræðileg úttekt á framleiðslu- og kostnaðarkerfi Landspítala.

Jón Snorrason, Seamus Cowman. Evrópsk Delfirannsókn um viðbrögð við ofbeldi í geðheilbrigðisþjónustunni.

Eva Rún Michelsen. Förfýsi meðal íslenskra hjúkrunarfræðinga og hjúkrunarfræðinema /Altruism among Icelandic nurses and nursing students.

Helga Bragadóttir, Beatrice Kalisch. Hjúkrun sem er sleppt og teymisvinna.

Örn Þorvarðarson, Þorbörn Jónsson, Ásta Dís Óladóttir. Tore Hansen. Fjármögnun íslenska og norska heilbrigðiskerfisins 2000 - 2012. Áhrif pólitískrar stefnumótunar á fjárframlög og afleiðingar alvarlegrar efnahagskreppu á forgangsröðun við íslenska fjárlagagerð.

Ingólfur Þórisson, Gylfi Skarphéðinsson. Samgönguvenjur meðal starfsmanna.

Herdís Sveinsdóttir, Friðrikka Guðmundsdóttir, Herdís Alfreðsdóttir. Áhættuþættir og fyrirbygging þrýstingssára hjá skurðsjúklingum í skurðaðgerð. Fræðileg samantekt og innleiðing á klínískum leiðbeiningum.

Erna Einarsdóttir, Svava Kr. Þorkeldsdóttir, Rannveig Rúnarsdóttir, Guðjón Örn Helgason. Þarfagreining á starfsþróun starfsmanna Landspítala.

Heiðursvísindamaður ársins 2011

Einar Stefánsson prófessor og yfirlæknir augndeildar

Einar Stefánsson fæddist í Reykjavík 1952. Hann er stúdent frá Menntaskólanum í Reykjavík og lauk læknaprófi frá Háskóla Íslands 1978. Hann hélt til Bandaríkjanna þar sem hann lauk doktorsprófi í lífeðlisfræði 1981. Einar nam augnlækningar við Duke háskólann í Norður Karólínu og starfaði þar sem lektor og augnlæknir þar til hann kom til Íslands 1989 sem prófessor í augnlækningum og yfirlæknir á augndeild Landakotsspítala og síðar Landspítala. Hann var gestavísindamaður á National Institutes of Health 1985-1986. Einar var varaforseti og forseti læknadeildar Háskóla Íslands 1993-1998.

Einar er mikilvirkur vísindamaður og hefur beitt sér sérstaklega í nýsköpun og stofnun sprotafyrirtækja sem byggja á vísindalegum grunni.

Vísindastörf Einars og samstarfsmanna hafa leitt til fjölmargra merkra uppgötvana og nýsköpunar. Má þar helst nefna:

1. Súrefnisbúskapur í augum. Þeir hafa þróað mælitæki til að mæla súrefnisástand augna í mönnum.
2. Lyfjapróun. Rannsóknarhópurinn hefur þróað nanótækni til að koma lyfjum betur inn í auga.
3. Blinduvarnir í sykursýki. Hér hefur rannsóknarhópurinn m.a. þróað áhættugreiningu og hugbúnað til að stýra augnskímun í sykursýki og hagræða heilbrigðisþjónustu með vísindalegur aðferðum.

Ungur vísindamaður ársins 2011

Martin Ingi Sigurðsson læknir

Martin Ingi er fæddur 1982 og lauk kandidatsprófi í læknisfræði við HÍ 2009. Hann lauk kandidatsári á Landspítala 2010 og doktorsprófi 2011. Titill doktorsverkefnisins er Lífupplýsingafræðileg og sameindalíffræðileg greining á eiginleikum DNA metýlunar í erfðamengi mannsins. Hluti verkefnisins var unninn við Johns Hopkins háskólasjúkrahúsið í Baltimore, BNA. Hann hefur m.a. fengið styrki úr Vísindasjóði LSH og Háskólasjóði HÍ.

Martin hefur verið sérlega virkur í rannsóknarstarfi og náð góðum árangri í rannsóknum með samstarfsmönnum sínum.

Styrkveiting til ungra vísindamanna á Landspítala

Tíu ungum starfsmönnum Landspítala sem stunda klínískar rannsóknir á spítalanum voru afhentir styrkir úr Vísindasjóði LSH við athöfn í Hringstal 20. desember 2011. Það er í fyrsta skipti sem slíkir styrkir eru veittir á Landspítala. Hver styrkur nemur einni milljón króna og gerðu ungu vísindamennirnir grein fyrir fjölbreyttum rannsóknum sínum í stuttu máli. Markmið styrkjanna er að efla klínískar rannsóknir á Landspítala og styðja rannsóknarvirki ungra starfsmanna.

Guðbjartur Hannesson velferðarráðherra og Katrín Jakobsdóttir mennta- og menningarmálaráðherra voru viðstaddir afhendingu styrkjanna til þessa glæsilega hóps ungs vísindafólks.

Styrkþegar og rannsóknir

Ása Guðrún Kristjánsdóttir næringafræðingur. Fæðuvenjur kvenna með lotugræðgi (bulimia nervosa BN) og ótilgreinda átröskun (Meðumsækjandi: Inga Þórsdóttir næringafræðingur).

Ásbjörg Geirsdóttir læknir. Súrefnisbúskapur í aldursbundinni hrörnum í augnbotnum (Meðumsækjandi: Einar Stefánsson læknir).

Brynja Björk Magnúsdóttir sálfræðingur. Áhrif eintakabreytileika í erfðamenginu á frammistöðu á taugasálfræðiprófum í þýði sjúklinga með geðklofa og stöðlun sömu taugasálfræðiprófa (Meðumsækjandi: Engilbert Sigurðsson læknir).

Erna Sif Arnarsdóttir náttúrufræðingur. Svefn- og öndunartruffanir hjá almennu þýði - Evrópukönnunin Lungu og Heilsa og eftirfylgd (Meðumsækjandi: Þórarinn Gíslason læknir).

Freyja Valsdóttir lífeindafræðingur. Sameindalíffræðileg rannsókn á ónæmum bakteríum úr faraldri á Landspítala 2002-2011: Skyldleikarannsókn og plasmíð greiningar í *K. pneumoniae* og *E. Coli* (Meðumsækjandi: Ingibjörg Hilmarsdóttir læknir).

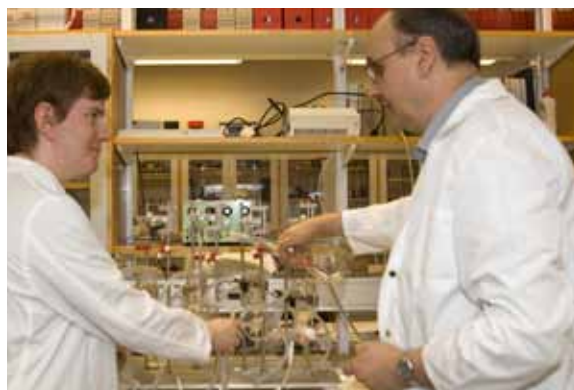
Magnús Jóhannsson sálfræðingur. Tengsl heilarita, hugrænnar færni og líffræðilegra skilmerkja í greiningu Alzheimersjúkdóms (Meðumsækjandi: Jón Snædal læknir).

Martin Ingi Sigurðsson læknir. Erfðabættir bráðra líffærabilana (Meðumsækjandi: Gísli H. Sigurðsson læknir).

Ómar Sigurvin Gunnarsson læknir. Meðgöngusykursýki á Íslandi (Meðumsækjandi: Hildur Harðardóttir læknir).

Ragnar Pálsson læknir. Þáttur lungnabekju í lungnatrefjun (Meðumsækjandi: Gunnar Guðmundsson læknir).

Sandra Dís Steinþórsdóttir læknir. Blóðþrýstingur í 9-10 ára börnum á Íslandi. Algengi háþrýstings, ástæður og fylgikvillar (Meðumsækjandi: Viðar Örn Eðvarðsson læknir).

Vísindastefna Landspítala

Framtíðarsýn

Öflugt vísindastarf er forsenda góðrar heilbrigðisþjónustu og menntunar heilbrigðisstétta. Landspítali - háskólasjúkrahús vinnur ásamt öðrum vísinda- og heilbrigðisstofnunum að því að bæta heilbrigði þjóðarinnar með hagnýtingu vísindarannsókna og þekkingarmiðlun. Í ljósi þessa setur Landspítali - háskólasjúkrahús sér það markmið að vera árið 2012 eitt af fimm bestu háskólasjúkrahúsum á Norðurlöndum hvað varðar árangur og afköst í vísindarannsóknum.

Stefna

LSH verði í fremstu röð alþjóðlega í heilbrigðisvísindum og eftirsóknarverður samstarfsaðili fyrir innlendar og erlendar stofnanir og fyrirtæki. Fjárframlag stjórnvalda til vísindarannsókna á LSH fylgi þeirri þróun sem er hjá norrænum háskólasjúkrahúsum og verði orðið 3% af veltu spítalans fyrir árið 2011 og fari um helmingur til Vísindasjóðs LSH. Jafnframt er gert ráð fyrir því að vísindamenn spítalans sækji samsvarandi fjármagn til ytri samkeppnissjóða. Nýting fjár til vísindarannsókna á LSH fari eftir árangursmati og samkeppni með jafningjamati. Markvisst verði unnið að bættri aðstöðu til vísindastarfa, uppbyggingu öflugra vísindahópa og nýliðun. Vísindaverkefni nái til grunnrannsókna, klínískra rannsókna og lýðheilsurannsókna og taki tillit til þarfa samfélagsins. Lögð er áhersla á að rannsóknir séu alþjóðlega samkeppnisfærar og hvatt er til breiðrar faglegar nálgunar.

Framkvæmd

Markaðssókn

- Kynna sérstöðu og styrkleika LSH til vísindastarfa og menntunar fyrir stjórnvöldum og almenningi.
- Kynna niðurstöður og ávinning af vísindastarfsemi LSH.
- Koma á samstarfssamningum við innlendar og erlendar vísindastofnanir um sameiginleg vísindaverkefni, klínískra gagnagrunna og tengdar stöður vísindamanna.
- Kynna kraftmikinn hóp reyndra og upprennandi vísindamanna sem gera LSH aðlaðandi kost til samstarfs fyrir öflugra vísindamenn.

Fjáröflun

- Efla fjárstreymi frá styrktaraðilum utan spítalans.
- Skipuleggja faglega aðstoð við öflun styrkja og frágang einkaleyfa.

Skipting rannsóknarfjár

Fjárframlag Vísindasjóðs LSH renni

- til rannsóknarhópa spítalans í samræmi við árangur í vísindarannsóknum undanfarin 5 ár.
- í samkeppnissjóð samkvæmt umsóknum.
- til ungra, upprennandi vísindamanna og doktorsnema á sjúkrahúsinu.

Hlutfall hvers þáttar er ákveðinn af stjórn Vísindasjóðs og Vísindaráði LSH.

Eftirfylgni

Árlegt uppgjör sýni að fjármögnun og nýting fjár til vísinda er gegnsæ og fylgir viðurkenndum reglum um rekstur.

Innri aðstaða

Stuðlað verður að uppbyggingu öflugra rannsóknarhópa sem byggja á starfi vísindamanna sem hafa þegar hlotið alþjóðlega viðurkenningu. Þar verði

- rekstrarleg ábyrgð
- handleiðsla doktorsnemenda
- post-doc stöður
- þróun fjölfaglegra vísindaverkefna

Tryggt verður að vísindamenn og rannsóknarhópar sem fá fjárframlög skv. árangursmati hafi húsnæði, aðgang að sjúklingum, legudeildum og tækjabúnaði á spítalanum eftir því sem klínísk notkun þessarar aðstöðu leyfir.

Stuðlað verður að uppbyggingu lífsýnabanka og rafræna gagnabanka þar sem vísindamönnum sjúkrahússins er tryggður aðgangur til að svara vísindalegum spurningum.

Ábyrgð

- Vísindastefna er samþykkt af framkvæmdastjórn.
- Vísindaráð LSH er ráðgefandi um allt er varðar framkvæmd vísindastefnu spítalans.
- Vísindaráð LSH semur matsreglur í samræmi við alþjóðlegar viðmiðanir og með hliðsjón af matsreglum íslenskra háskóla.
- Skrifstofa kennslu, vísinda og þróunar annast framkvæmd vísindastefnu fyrir hönd framkvæmdastjórnar LSH.
- Forstöðumenn fræðasviða/forsvarsmenn fræðigreina, vísindakjarnar og einstakir vísindamenn bera ábyrgð á sínum vísindarannsóknnum.
- Sjúkrahúsið ber lögbundna ábyrgð á öllum gögnum um sjúklinga og lífsýnum sem safnað er á vegum LSH.

Mælingar

Árangur og afköst verða mæld með

- ISI skráðum vísindagreinum
- tilvitnunum
- mati ytri aðila
- fjölda nema í meistara- og doktorsnámi
- fjölda alþjóðlegra samstarfsverkefna
- fjárhæðum aðfengra styrkja
- stofnun sprotafyrirtækja
- fjölda einkaleyfa
- öðrum þáttum s.s. matsreglum HÍ.

Greinargerð

Með því að úthluta fé til vísindarannsókna á grundvelli árangursmælinga tryggir LSH nýtingu fjármagnsins.

Með því að úthluta hluta rannsóknarfjár á grundvelli árangurs undanfarinna ára er byggt á þeim styrk sem er í vísindarannsóknnum á stofnuninni, enda eru rannsóknarhópar sem hafa sannað árangur sinn líklegastir til að halda því áfram og nýta féð með mestum árangri.

Með því að úthluta fé á grundvelli nýrra umsókna gefst færi á að styrkja ný og vönduð verkefni.

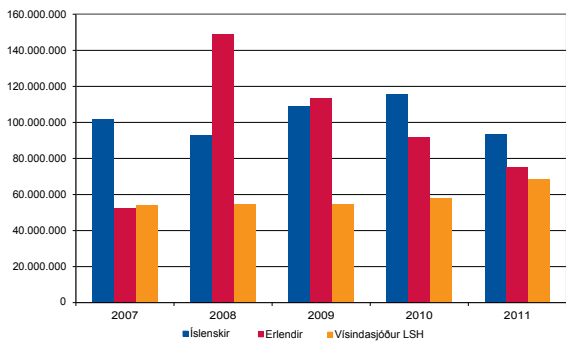
Þannig er til dæmis hægt að taka sérstakt tillit til ungra og efnilegra vísindamanna og þeirra sem eru nýlega komnir til starfa á LSH.

Jafningjamati er beitt til að meta umsóknir um styrki til nýrra vísindarannsókna. Þannig eru yfirmenn hvattir til þess með beinni tengingu milli fjármögnunar á vísindastarfsemi og árangurs að ráða til starfa framúrskarandi unga vísindamenn og skapa þeim svigrúm til uppbyggingar.

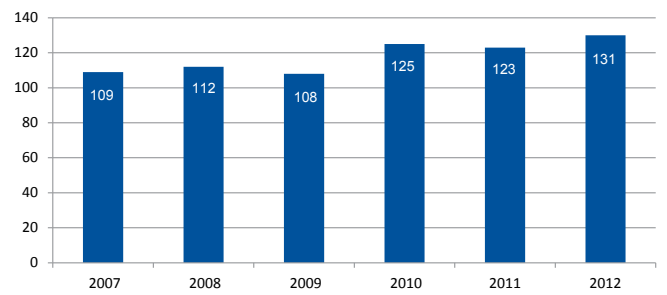
Stuðst er við árangursmælingu og jafningjamati til að úthluta fé til vísindarannsókna í þeim löndum þar sem bestur árangur hefur náðst. Í Finnlandi er til dæmis úthlutað að verulegu leyti á grundvelli árangurs undanfarinna ára og í Bandaríkjunum er byggt á samkeppni og jafningjamati.

Áætlað er að LSH verji um 1,5% af ársveltu til vísindarannsókna. Til viðmiðunar fær Karolinska sjúkrahúsið í Stokkhólmi til vísindarannsókna upphæð sem svarar til 12% af árlegri veltu þess, þar af kemur tæpur helmingur eða 5% beint frá sjúkrahúsinu sjálfu eða heilbrigðisfyrirvöldum.

Vísindastykir 2007 - 2011

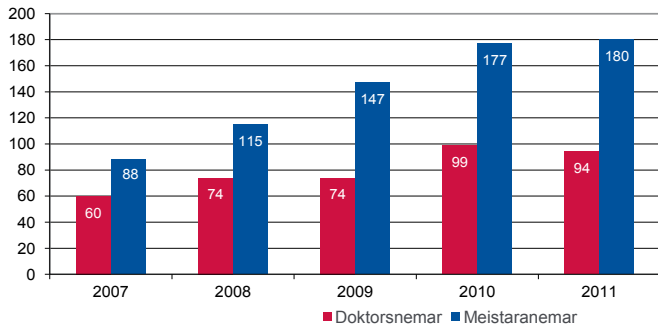

Fjöldi veggspjalda á Vísindum á vordögum 2007 - 2012

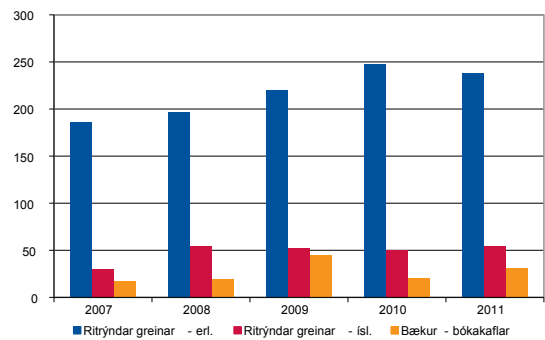
Fjöldi veggspjalda sem sýnd eru á Vísindum á vordögum hefur rúmlega þrjátíu á síðustu 10 árum, sem gefur glögga mynd af mikilli vísindavirkni starfsmanna. Hægt er að nálgast ágríp veggspjaldanna í Fylgiriti Læknablaðsins.

Fjöldi doktors- og meistaranema 2007 - 2011

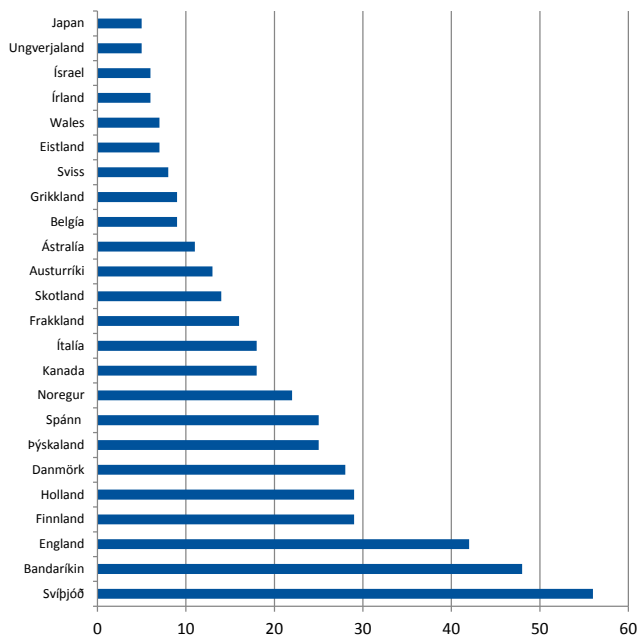

Taflan sýnir fjölda doktors- og meistaranema sem tengjast Landspítala í sínu námi á beinan eða óbeinan hátt. Ýmist sem starfsmenn spítalans eða njóta leiðsagnar starfsmanna eða nýta gögn spítalans.

Ritryndar greinar og bókakafar LSH 2007 - 2011

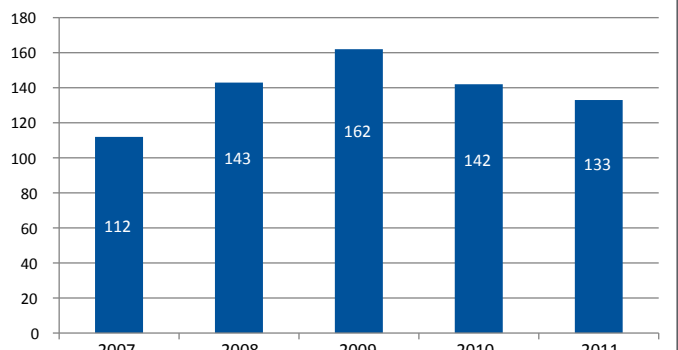

Samstarfslönd Landspítala í vísindastarfi 2011 (meðhöfundar að ISI greinum)

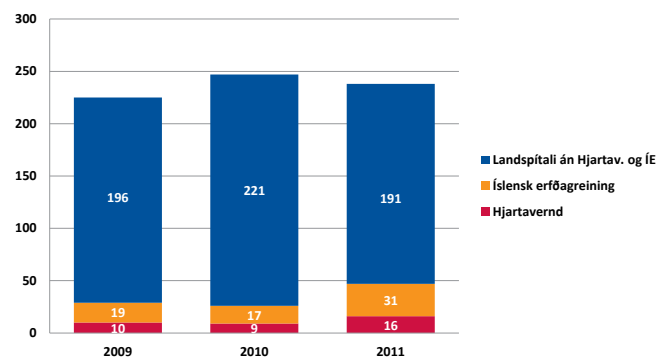
Rúmlega 80 starfsmenn Landspítala eru í samhlíða störfum við Háskóla Íslands sem prófessorar, dósentar eða lektorar. Jafnframt hafa um 110 starfsmenn hlotið klínískar nafnbætur við Háskóla Íslands síðan árið 2004.

Fjöldi nýrra rannsókna á Landspítala 2007 - 2011

Fjöldi rannsókna sem Siðanefnd Landspítala, Siðanefnd stjórnsýslurannsókna og Vísinda-siðanefnd veittu leyfi fyrir á árunum 2007-2011

Fjöldi birtra ritryndra greina í samstarfi við Hjartavernd og ÍE

Merking vísindagreina sem birtast í ritryndum tímaritum

Landspítali The National University Hospital er heiti Landspítala á ensku og ber að merkja vísindagreinar sem birtast í ritryndum erlendum tímaritum samkvæmt því.

Mikill misbrestur hefur verið á því að starfsmenn merki spítalanum greinar sínar. Við árlega samantekt af birtum ISI greinum starfsmanna Landspítala fyrir árið 2011, kom í ljós að í rúmlega 35% - 40% tilvika eru greinar ekki rétt merktar. Ýmist er ranglega er farið með nafn spítalans, starfsmenn merkja greinar einungis Háskóla Íslands eða greinar starfsmanna eru hvorki merktar spítalanum né Háskóla Íslands. Rétt merking auðveldar leit að greinum starfsmanna Landspítala.

Árið 2011 birtu starfsmenn Landspítala 238 ritryndar greinar í erlendum tímaritum, af þeim voru 219 greinar skráðar í Web of Science (ISI). Þar af fundust aðeins 146 greinar við leit eftir nafni Landspítala.

Yfitlit yfir vísindastörf á Landspítala 2011

Augnlæknisfræði

Forstöðumaður fræðasviðs: Einar Stefánsson
prófessor

Helstu áherslur í rannsóknum.

Augnsjúkdómar í sykursýki, þróun augnlyfja, súrefnisbúskapur sjónauga og sjónhimnu í mönnum og dýrum. Lifeðlisfræði sléttra vöðva í sjónhimnuæðum. Hrörnun í augnbotnum. Faraldsfræði og erfðafraeði augnsjúkdóma. Reykjavíkurrannsóknin. Brottnám augna og gerviaugu. Mýs með stökkbreytingum í microphthalmia geni. Aldurbundin hrörnun í augnbotnum á Íslandi.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Súrefnisbúskapur í gláku. María Soffía Gottfreðsdóttir, Ólöf Birna Ólafsdóttir, Einar Stefánsson.

Súrefnismælingar í miðtaugakerfi. Einar Stefánsson, Jón Atli Benediktsson, Andy Harvey, Kévin Bernard, Morten laCour.

Súrefnisbúskapur í aldursbundinni hrörnun í augnbotnum. Ásbjörg Geirsdóttir.

Doktorsnemar

Ásbjörg Geirsdóttir. Oxygen metabolism in age related macular degeneration. Læknadeild Háskóla Íslands. Umsjónarkennari og leiðbeinandi Einar Stefánsson.

Elín Gunnlaugsdóttir. Sykursýkisskemmdir í sjónhimnu Íslendinga 67 ára og eldri. Algengi, nýgengi og orsakir alvarlegrar sjónskerðingar og blindu miðaldra og eldri Íslendinga. Læknadeild, Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Friðbert Jónsson. Leiðbeinandi: Vilmundur Guðnason.

Eydis Ólafsdóttir. Sjónþap og augnsjúkdómar við típu 2. Læknadeild, Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Einar Stefánsson. Leiðbeinandi: Dan Andersson.

Fífa Konráðsdóttir. Cyclodextrins as site specific dermal delivery vehicles: curcumin/HP CD. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Einar Stefánsson, Þorsteinn Loftsson, Már Mátsson, Hákon Hrafn Sigurðsson, Arnar Halldórsson.

Sveinn Hákon Harðarson. Súrefnismælingar í augnbotnum. Læknadeild, Háskóla Íslands. Umsjónarkennari og leiðbeinandi: Einar Stefánsson.

Þórunn Scheving. Oximetry in system diseases. Hjúkrunardeild Háskóla Íslands. Umsjónarkennari og leiðbeinandi: Einar Stefánsson.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Háskóli Íslands, Hjartavernd, Íslensk erfðagreining, Umhverfisstofnun, Duke háskóli Bandaríkjunnar, Duke háskólajúkráhusið í Durham í Norður Karölinu, Háskólinn í Erlangen, Þýskalandi, Háskólinn í Indiana, Háskólinn í Ottawa, Canada, Háskólinn í Edmonton, Canada, Moorfields Eye Hospital, London, England, National Eye Institute, (Augnstofnun Bandarísku heilbrigðisstofnunarinnar), National Institute of Health (Bandaríska heilbrigðisstofnunin), USA, Institute of Ophthalmology / University College London (UCL), Kaupmannahafnarháskóli, Herlev sjúkrahús, Merck Inc., Umhverfisstofnunin í Tskuba í Japan, Japanska umhverfisstofnunin, Kanasawaháskóli Japan, University of Colorado. Auk innkirtlælknisfræði og meinafræði Landspítala, Háskólinn í Árósum, Danmörk.

Viðurkenningar sem starfsfólk fræðasviðsins fékk á árinu

Einar Stefánsson var tilnefndur heiðursvísindamaður Landspítalans 2011.

Einar Stefánsson. ARVO Fellow; Senior Class Membership, 2011.

Einar Stefánsson. Euretina Membership Certificate, European Society of Retina Specialists.

Ásbjörg Geirsdóttir læknir, hlaut hvatningastyrk úr Vísindasjóði Landspítala, til verkefnisins Súrefnisbúskapur í aldursbundinni hrörnun í augnbotnum en styrkurinn er ætlaður ungum vísindamönnum sem stunda klínískar rannsóknir á spítalanum.

Störf í ritstjórn ritryndra fagrita

Einar Stefánsson er ritstjóri Acta Ophthalmologica, í ritstjórn EURETINA (European Society of Retina Specialists), European Journal of Ophthalmology, Progress in Retina and Eye Research, Ophthalmology Times Europe. Einnig í ritstjórn European Journal of Ophthalmology og aðstoðarritstjóri International Journal of Diabetes.

Friðbert Jónsson er í framkvæmdastjórn Acta Ophthalmologica og tilfallandi aðstoðarritstjóri.

Ritverk –bækur eða bókakaflar

Troglio G, Benediktsson JA, Moser G, Serpico SB, Stefánsson E. Unsupervised Change Detection in Multitemporal Images of the Human Retina. In: Ayman S. El-Baz, Rajendra Acharya U, Majid Mirmehdi, Jasjit S. Suri, editors. Multi Modality State-of-the-Art Medical Image Segmentation and Registration Methodologies. New York: Springer; 2011. p. 309-37.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Aspelund T, Thorisdóttir O, Ólafsdóttir E, Gudmundsdóttir A, Einarsson AB, Mehlsen J, Einarsson S, Palsón O, Einarsson G, Bek T, Stefánsson E. Individual risk assessment and information technology to optimise screening frequency for diabetic retinopathy. Diabetologia 2011;54(10):2525-32.

Blondal R, Sturludóttir MK, Hardarson SH, Halldórsson GH, Stefánsson E. Reliability of vessel diameter measurements with a retinal oximeter. Graefes Arch Clin Exp Ophthalmol 2011;249(9):1311-7.

Hoerauf H, Bruggemann A, Muecke M, Luke J, Muller M, Stefánsson E, Hammes HP, Weiss C. Pars plana vitrectomy for diabetic macular edema. Internal limiting membrane delamination vs posterior hyaloid removal. A prospective randomized trial. Graefes Arch Clin Exp Ophthalmol 2011;249(7):997-1008.

Jonasson F, Arnarsson A, Eirisdóttir G, Harris TB, Launer LJ, Meuer SM, Klein BE, Klein R, Gudnason V, Cotch MF. Prevalence of age-related macular degeneration in old persons: Age, Gene/environment Susceptibility Reykjavik Study. Ophthalmology 2011;118(5):825-30.

Ólafsdóttir OB, Hardarson SH, Gottfreðsdóttir MS, Harris A, Stefánsson E. Retinal oximetry in primary open-angle glaucoma. Invest Ophthalmol Vis Sci 2011;52(9):6409-13.

Ramdas WD, van Koolwijk LM, Lemij HG, Pasutto F, Cree AJ, Thorleifsson G, Janssen SF, Jacoline TB, Amin N, Rivadeneira F, Wolfs RC, Walters GB, Jonasson F, Weisschuh N, Mardin CY, Gibson J, Zegers RH, Hofman A, de Jong PT, Uitterlinden AG, Oostra BA, Thorsteinsdóttir U, Gramer E, Welgen-Lussen UC, Kirwan JF, Bergen AA, Reis A, Stefánsson K, Lotery AJ, Vingerling JR, Jansonius NM, Klaver CC, van Duijn CM. Common genetic variants associated with open-angle glaucoma. Hum Mol Genet 2011;20(12):2464-71.

Stefánsson E, Geirsdóttir A, Sigurdsson H. Metabolic physiology in age related macular degeneration. Prog Retin Eye Res 2011;30(1):72-80.

Tanito M, Hara K, Takai Y, Matsuoka Y, Nishimura N, Jansook P, Loftsson T, Stefánsson E, Ohira A. Topical dexamethasone-cyclodextrin microparticle eye drops for diabetic macular edema. Invest Ophthalmol Vis Sci 2011;52(11):7944-8.

Yu Y, Bhangale TR, Fagerness J, Ripke S, Thorleifsson

G, Tan PL, Souied EH, Richardson AJ, Merriam JE, Buitendijk GH, Reynolds R, Raychaudhuri S, Chin KA, Sobrin L, Evangelou E, Lee PH, Lee AY, Leveziel N, Zack DJ, Campochiaro B, Campochiaro P, Smith RT, Barile GR, Guymer RH, Hogg R, Chakravarthy U, Robman LD, Gustafsson O, Sigurdsson H, Ortmann W, Behrens TW, Stefánsson K, Uitterlinden AG, van Duijn CM, Vingerling JR, Klaver CC, Allikmets R, Brantley MA, Jr., Baird PN, Katsanis N, Thorsteinsdóttir U, Ioannidis JP, Daly MJ, Graham RR, Seddon JM. Common variants near FRK/COL10A1 and VEGFA are associated with advanced age-related macular degeneration. Hum Mol Genet 2011;20(18):3699-709.

Önnur ritverk

Anna Bryndís Einarisdóttir, Rúnar Helgi Vignisson, Einar Stefánsson. Leiðbeiningar um ritun fræðigreina. Læknablaðið 2011;97(9):483-5.

Stefánsson E. How to prevent retinopathy of prematurity. Acta Ophthalmol 2011;89(1):3-4.

Stefánsson E. Acta Ophthalmologica Honorary Award. Acta Ophthalmol 2011;89(4):307-8.

Stefánsson E. This issue of Acta, printed and electronic. Acta Ophthalmol 2011;89(5):403-4.

Stefánsson E. This issue of Acta, printed and electronic. Acta Ophthalmol 2011;89(1):1-2.

Stefánsson E. This issue of Acta, printed and electronic. Acta Ophthalmologica, 2011;89(2):99-100.

Stefánsson E. This issue of Acta, printed and electronic. Acta Ophthalmol 2011;89(3):201-2.

Stefánsson E. Honorary Award, This issue of Acta, printed and electronic, Acta Ophthalmol 2011;89(4):305-6.

Stefánsson E. This issue of Acta, printed and electronic, Acta Ophthalmol 2011 89(6):501-2.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum og þingum: 5 Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 27 þar af 4 boðsfyrirlestrar Veggspjöld – agrip sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 4

Barnalæknisfræði

Forstöðumaður fræðasviðs: Ásgeir Haraldsson
prófessor

Helstu áherslur í rannsóknum

Á Barnspítala Hringins eru stundaðar margs konar rannsóknir sem tengjast faraldsfræði algengra sjúkdóma í börnum, meðferð þeirra og árangri hennar. Læknar barnspítalans stunda meðal annars rannsóknir (program research) á faraldsfræði asthma og ofnæmis og tengslum við umhverfisþætti eins og fæðu; faraldsfræði illkynja sjúkdóma; faraldsfræði nýrnasteina, langvinnis nýrnasjúkdóms í börnum og háþrýstings hjá börnum og sambandi hans við yfirþyngd og offitu; faraldsfræði offitu og áhrif meðferðar; faraldsfræði sykursýki og útkomu; erfðafraeði asthma, nýrnasteina og langvinnis nýrnasjúkdóms. Enn fremur hafa fengist styrkir til þess að rannsaka sjaldgæfa sjúkdóma (rare disease research) og grunnrannsóknir eru sem dæmi stundaðar í ónæmisfræði með samstarfsaðilum bæði innan og utan Landspítala.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Blóðþrýstingur í 9-10 ára börnum á Íslandi. Algengi háþrýstings, ástæður og fylgikvillar. Sandra Dis Steinþórsdóttir, Viðar Örn Eðvarðsson.

Evrópukönnunin Lungu og Heilsa - 20 ára eftirfylgd. Þórarinn Gíslason, Bryndís Benediksdóttir, Davíð Gíslason, Erna Sif Arnardóttir, Gunnar Guðmundsson, Michael Clausen.

Horfur sjúklinga eftir skurðaðgerðir á LSH. Gísli H Sigurðsson, Sigurbergur Kárason, Ásbjörn Blöndal.

Hjúpgerðir og festiþræðir pneumókokka hjá börnum á leikskólaaldri. Staðan fyrir bólusetningu. Helga Erlendsdóttir, Ásgeir Haraldsson, Þórólfur Guðnason, Karl G. Kristinsson.

Næring ungbarna - Framsæ langtímarannsókn á landsúrtaki. Inga Þórsdóttir, Hrafnhildur E. Stephensen, Ása G. Kristjánsdóttir, Ása Vala Þórisdóttir, Ingibjörg Gunnarsdóttir, Þórhallur Ingi Halldórsson, Laufey Steingrímsdóttir, Gestur I. Pálsson, Sigurveig P. Sigurðardóttir, Sigurður Júlíus Grétarsson, Kim Fleischer Michelsen.

Langvinnur nýrnasjúkdómur í íslenskum börnum. Viðar Eðvarðsson, Helgi Már Jónsson, Ólafur Skúli Indriðason, Runólfur Pálsson.

Mat og þróun á hreyfiþætti fyrir ofitumeðferð barna. Ragnar Bjarnason, Þrúður Gunnarsdóttir, Anna Sigríður Ólafsdóttir, Urður Njardvík, Finnur Atli Magnússon.

National Institute of Diabetes and Digestive and Kidney Diseases and The Office of Rare Disease Research at the National Institutes of Health, USA. Hereditary Causes of Nephrolithiasis and Kidney Failure, The Rare Kidney Stone Consortium: Determinants of Stone Formation and Nephropathy in Patients with APRT Deficiency. Viðar Eðvarðsson, Runólfur Pálsson.

Doktorsnemar

Ingibjörg Georgsdóttir. Litlir fyrirburar – langtímaeftirlit. Læknadeild, Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Ásgeir Haraldsson. Leiðbeinandi: Atli Dagbjartsson.

Lars Hagander. Högspecialiserad barnsjúkværd í resurssvaga lönder. Læknadeild, Háskólinn í Lundi, Svíþjóð. Læknadeild, Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Christian Moëll. Leiðbeinendur: Anna Gunnarsdóttir, Anders Castor.

Þrúður Gunnarsdóttir. Fjölskyldumeðferð fyrir of feit börn. Umsjónarkennari: Árni V. Þórssón. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Ragnar Bjarnason. Jón Friðrik Sigurðsson, Anna Sigríður Ólafsdóttir, Urður Njardvík.

Meistaraneimar

Helgi Már Jónsson. Langvinnur nýrnasjúkdómur í íslenskum börnum. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Viðar Eðvarðsson, Ólafur Skúli Indriðason, umsjónarkennari: Runólfur Pálsson.

Ragnhildur Heiðarsdóttir. Ómega-3 fjölmottaðar fitusýrur til að fyrirbyggja gáttatíf eftir opna hjartaaðgerð, hlutverk bólguferla. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Ólafur S. Indriðason, Davíð Otto Arnar, Viðar Örn Eðvarðsson, Runólfur Pálsson, Gizur Gottskálksson, Guðrún Valgerður Skúladóttir, Bjarni Torfason.

Sandra Dis Steinþórsdóttir. Blóðþrýstingur í 9 ára gömlum börnum á Íslandi. Algengi háþrýstings, ástæður og fylgikvillar. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Viðar Eðvarðsson, Hróðmar Helgason, Ólafur S. Indriðason, umsjónarkennari: Runólfur Pálsson.

Sigríður Birna Elíasdóttir. Blóðþrýstingur í 9 ára gömlum börnum á Íslandi. Algengi háþrýstings, ástæður og fylgikvillar. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Viðar Eðvarðsson, Hróðmar Helgason, Ólafur S. Indriðason, umsjónarkennari: Runólfur Pálsson.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Háskóli Íslands, ýmsar fræðigreinar innan Landspítala,

og háskólasjúkrahúsa í Bandaríkjum Norður Ameríku Svíþjóð, Hollandi, Bretlandi og Indlandi.

Viðurkenningar sem starfsmenn fræðisviðsins fengu á árinu

Sandra Dis Steinþórsdóttir lækni hlaut hvatningastyrk úr Vísindasjóði Landspítala, til verkefnisins Blóðþrýstingur í 9-10 ára börnum á Íslandi. Algengi háþrýstings, ástæður og fylgikvillar, en styrkurinn er ætlaður ungum vísindamönnum sem stunda klínískar rannsóknir á spítalanum.

Störf í ritstjórn ritrýndra fagrita

Viðar Örn Eðvarðsson er í ritstjórn Pediatric Nephrology. Heidelberg, Þýskalandi.

Doktorsritgerð

Þrúður Gunnarsdóttir. Family-based behavioural treatment for childhood obesity : clinical issues and generalizability of evidence-based treatment = Fjölskyldumiðuð atferlismeðferð fyrir of feit börn : raunprófun meðferðar í klínískum aðstæðum. Reykjavík: Háskóli Íslands; 2011.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Ásgeir Þór Mássón, Þórólfur Guðnason, Guðmundur K. Jónmundsson, Helga Erlendsdóttir, Karl G. Kristinsson, Már Kristjánsson, Ásgeir Haraldsson. Beina- og liðasýkingar barna á Íslandi af völdum baktería á tímabilinu 1996-2005 Læknablaðið 2011;97(2):91-6.

Guðmundur Vignir Sigurðsson, Ásgeir Haraldsson, Jón R. Kristinsson. Úlfur, úlfur Læknablaðið 2011;97(12):689-91.

Harpa Kristinsdóttir, Michael Clausen, Hildur S. Ragnarsdóttir, Ingibjörg H. Halldórsdóttir, Doreen McBride, Kirsten Beyer, Sigurveig P. Sigurðardóttir. Algengi fæðuofnæmis hjá íslenskum börnum á fyrsta ári. Læknablaðið 2011;97(1):11-8.

Harpa Kristinsdóttir, Soffía Jónasdóttir, Sigurður Björnsson, Pétur Lúðvígsson. Beinkróm hjá barni Læknablaðið 2011;97(9):477-80.

Karl Erlingur Oddason, Lilja Eiríksdóttir, Leifur Franzson, Atli Dagbjartsson. Fenyketónúría á Íslandi Læknablaðið 2011;97(6):349-52.

Martin Ingi Sigurðsson, Þórólfur Guðnason, Sigurður Þorgrímsson. Tilfelli mánaðarins – Ungur drengur með undarleg útbrot Læknablaðið 2011;97(1):35-6.

Sonja Baldursdóttir, Bjarni Torfason, Gunnlaugur Sígfrússon, Kolbrún Benediksdóttir, Ragnar Bjarnason. Blóðsegarek til lungna hjá unglingsstólku - Sjúkratilfelli Læknablaðið 2011;97(2):97-9.

Stefán Sigurkarlsson, Michael Clausen, Þórarinn Gíslason, Davíð Gíslason. Aukning öndunarfræaieinkenna og notkunar astmalyfja meðal Íslendinga á aldrinum 20-44 ára. Læknablaðið 2011;97(9):463-7.

Ylfa Rún Óladóttir, Sigurður Kristjánsson, Michael Clausen. Bráð berkjungabólga – yfirlitgrein Læknablaðið 2011;97(3):151-7.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Abrahamsson J, Forestier E, Heldrup J, Jahnukainen K, Jonsson OG, Lausen B, Palle J, Zeller B, Hasle H. Response-Guided Induction Therapy in Pediatric Acute Myeloid Leukemia With Excellent Remission Rate. J Clin Oncol 2011;29(3):310-5.

Chiam LYT, Verhagen MMM, Haraldsson A, Wulffraat N, Driessen GJ, Netea MG, Weemaes CMR, Seyger MMB, van Deuren M. Cutaneous Granulomas in Ataxia Telangiectasia and Other Primary Immunodeficiencies: Reflection of Inappropriate Immune Regulation? Dermatology 2011;223(1):13-9.

Einarsson E J, Oskarsson T, Haraldsson A, Moell C, Wiebe T, Magnusson M, Kristinsson J, Petersen H. Hearing impairment after platinum-based chemotherapy in childhood. Pediatr Blood Cancer 2011;56(4):631-7.

Gunnarsdóttir T, Njardvik U, Ólafsdóttir AS, Craighead LW, Bjarnason R. The Role of Parental Motivation in Family-Based Treatment for Childhood Obesity. Obesity 2011;19(8):1654-62.

Tebbi CK, Steffensen TS, Thorkelsson T, Gudmundsson JA, Gilbert-Barness E. Clinicopathologic conference: multiple fetal demises, lactic acidosis and hepatic iron accumulation. Fetal Pediatr Pathol 2011;30(2):77-87.

Kuchinskaya E, Heyman M, Nordgren A, Soderhall S, Forestier E, Wehner P, Vetteranta K, Jonsson O, Wesenberg F, Sahlen S, Nordenskjöld M, Blennow E. Interphase fluorescent in situ hybridization deletion analysis of the 9p21 region and prognosis in childhood acute lymphoblastic leukaemia (ALL): results from a prospective analysis of 519 Nordic patients treated according to the NOPHO-ALL 2000 protocol. Brit J Haematol 2011;152(5):615-22.

Lonnerholm G, Thorn I, Sundstrom C, Frost BM, Flaegstad T, Heyman M, Jonsson OG, Harila-Saari A, Madsen HO, Porwit A, Schmiegelow K, Soderhall S, Wesenberg F, Vetteranta K, Larsson R, Forestier E. In vitro cellular drug resistance adds prognostic information to other known risk-factors in childhood acute lymphoblastic leukemia. Leukemia Res 2011;35(4):472-8.

Molgaard-Hansen L, Glosli H, Jahnukainen K, Jarfelt M, Jonmundsson GK, Malmros-Svennilson J, Nysom K, Hasle H, Oncol NSPH. Quality of Health in Survivors of Childhood Acute Myeloid Leukemia Treated With Chemotherapy Only: A NOPHO-AML Study. Pediatr Blood Cancer 2011;57(7):1222-9.

Molgaard-Hansen L, Mottonen M, Glosli H, Jonmundsson GK, Abrahamsson J, Hasle H, Onc NSPH. Treatment-related deaths in second complete remission in childhood acute myeloid leukaemia. Brit J Haematol 2011;152(5):623-30.

Óladóttir GL, Erlendsdóttir H, Pálsson G, Björnsdóttir ES, Kristinsson KG, Haraldsson A. Increasing incidence of late-onset neonatal invasive group B streptococcal infections in Iceland. Pediatr Infect Dis J 2011;30(8):661-3.

Skuladottir GV, Heiðarsdóttir R, Arnar DO, Torfason B, Edvardsson V, Gottskálksson G, Pálsson R, Indriðason OS. Plasma n-3 and n-6 fatty acids and the incidence of atrial fibrillation following coronary artery bypass graft surgery. Eur J Clin Invest 2011;41(9):995-1003.

Steinthorsdóttir SD, Elíasdóttir SB, Indriðason OS, Agustsdóttir IM, Pálsson R, Edvardsson VO. Prevalence of hypertension in 9-to 10-Year-Old Icelandic school children. J Clin Hypertens 2011;13(10):774-9.

Vidarsdóttir H, Geirsson RT, Hardardóttir H, Valdímarsdóttir U, Dagbjartsson A. Obstetric and neonatal risks among extremely macrosomic babies and their mothers. Am J Obstet Gynecol 2011;204(5):423.e1-6.

Önnur ritverk

Sigurs N, Aljassim F, Kjellman B, Robinson PD, Sigurbergsson F, Bjarnason R, Gustafsson PM. Outcome after bronchiolitis depends on disease definition response. Thorax 2011;66(3):267. [Letter].

Tryggvi Helgason. Offita barna. [Ritstjórnargrein]. Læknablaðið 2011;97(2):71.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum og þingum: 4 Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og

þingum: 6 þar af 2 boðsýrilestrar
Veggspjöld – ágríp sýnd á íslenskum ráðstefnum og þingum: 9
Veggspjöld – ágríp sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 7

Bráðalæknisfræði

Forstöðumaður: Brynjólfur Mogensen dósent Helstu áherslur í rannsóknum

Rannsóknir beinast að slysum, eitrunum, ofbeldi, ofbeldisdauða, áverkum og forvörnum. Auk þess sem áherslur beinast að starfsemi, stjórnun, aukningu heimsókna, ástæðum heimsókna og skilvirkni bráðadeildar. Áhrifum háþrýstings á hjarta og æðakerfi, með sérstakri áherslu á segaleysandi varnir æðþélsins. Árangur af endurlífsgun innan og utan sjúkrahúss og að starfsemi sjúkraflutninga. Eðli og afleiðingar áfalla, áhættuþættir og varnarþættir fyrir þróun áfallastreituróskunar og annarra afleiðinga áfalla.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Visindasjóður Landspítala

Slasaðir með brjóstholtsáverka árin 2000-2009, orsök og afleiðing. Brynjólfur Mogensen, Sigrún Ásgeirsdóttir, Tómas Guðbjartsson, Kristinn Sigvaldason.

Slysa- og ofbeldisdauði; umfang, eðli og þjóðhagslegt tap. Brynjólfur Mogensen, Unnur A. Valdimarsdóttir, Ragnhildur Guðmundsdóttir.

Tengsl dvalarlengdar á bráðamtöktu við legulengd á sjúkrahúsi og 30-daga dánartíðni. Elisabet Benedíkt, Þórdís Jóna Hrafnkelsdóttir, Bjarni Árnason, Bo Enemark Madsen, Brynjólfur Mogensen.

Meistararnemar

Helga Pálmadóttir. Er ofbeldi vaxandi vandamál? Rannsókn á fjölda koma á slysa- og bráðadeild Landspítala vegna ofbeldisáverka 1999- 2008. Lýðheilsuvísindi, Háskóla Íslands.

Kristin Bergsdóttir. Slysa- og ofbeldisdauði á Íslandi; umfang, eðli og þjóðfélagslegt tap. Lýðheilsuvísinds, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Brynjólfur Mogensen, Unnur A. Valdimarsdóttir, Ragnhildur Guðmundsdóttir.

Ragna Gústafsdóttir. Straumlinustjórnun á bráðasviði. Viðskiptafræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Gylfi Dalmann.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Háskóli Íslands, Landslækniseimbættið, Hjartavernd, Íslensk erfðagreining, Slökkvilið höfuðborgarsvæðisins, Rauði kross Íslands, Þjóðkirkjan, Almannavarnadeild Ríkislögregluembættisins, National Crime Victims Research and Treatment Center, Medical University of South Carolina, University at Buffalo, State University of New York í Bandaríkjunum, Boston University School of Medicine/National Center for PTSD, VA Boston Healthcare System, USA, University of Iowa, Iowa City, Bandaríkjunum. Beth Israel Deaconess Medical Center í Boston, Bandaríkjunum. Erasmus Universiteit Rotterdam Hollandi, University of Pavia, Pavia, Ítalíu auk Evrópusamstarfs.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Hjalti Már Björnsson, Hilmar Kjartansson. Áverkaömun. Læknablaðið 2011;97(9):469-75.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Björnsson HM, Marelsson S, Magnusson V, Sigurdsson G, Thorgeirsson G. Physician experience in addition to ACLS training does not significantly affect the

outcome of prehospital cardiac arrest. Eur J Emerg Med 2011;18(2):64-7.

Johannesdóttir F, Poole KES, Reeve J, Siggeirsdóttir K, Aspelund T, Mogensen B, Jonsson BY, Sigurdsson S, Harris TB, Gudnason VG, Sigurdsson G. Distribution of cortical bone in the femoral neck and hip fracture: A prospective case-control analysis of 143 incident hip fractures; the AGES-REYKJAVIK Study. Bone 2011;48(6):1268-76.

Ridderstrale W, Saluveer O, Carlstrom M, Jern S, Hrafnkelsdóttir TJ. The impaired fibrinolytic capacity in hypertension is unaffected by acute blood pressure lowering. J Thromb Thrombolys 2011;32(4):399-404.

Önnur ritverk

Hjalti Már Björnsson, Björn Gunnarsson, Hildur Harðardóttir. Óvæntar fæðingar utan sjúkrahúsa. Læknaneminn 2011.

Sigurs N, Aljassim F, Kjellman B, Robinson PD, Sigurbjörgsson F, Bjarnason R, Gustafsson PM. Outcome after bronchiolitis depends on disease definition response. Thorax 2011;66(3):267. [Letter].

Þórdís Jóna Hrafnkelsdóttir. Ósæðarlokuskipti – á leið inn í nýja tíma. [Ritstjórnargrein]. Læknablaðið 2011;97(10):521.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum og þingum: 15 Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 7

Veggspjöld – ágríp sýnd á íslenskum ráðstefnum og þingum: 3

Bæklunarskurðlæknisfræði

Forvarsmaður: Halldór Jónsson jr. próffessor Helstu áherslur í rannsóknum

Afleiðingar hálsnnykks við bilárekstra; kortlagning á stöðu og hreyfiferli axlarinnar og möguleg tengsl rangrar stöðu hennar og hálsverkja, sem og tengsl rangrar stöðu á öxl eftir viðbeinsbrot og liðhlaup í ytri viðbeinslið; faraldsfræði áverka og sjúkdóma í stöðkerfinu; kortlagning á hegðun sarkmeina í útlímavöðvum; kortlagning á enduruppbyggingu beins við raförvun á aftauguðum útlímavöðvum og áhrif kitósan á vefjaviðbrögð í rottu- og kindamódelum. Einnig prófun á áhættumódeli fyrir brot í eftir lærbeinsenda við og eftir gerviliðaaðgerðir.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Visindasjóður Landspítala

Áhrif kitósanafleiða á gróanda og örvefsmyndun í beinvef: Stórbilsrannsókn. Halldór Jónsson jr., Elin H Laxdal, Sigurbjörg Kárasón, Eggert Gunnarsson, Jóhannes Björnsson, Jóhannes Gíslason, Jón M. Einarsson, Ng Chuen How, Gissur Örylgsson, Atli Dagbjartsson.

Áhættugreining á lærbeinsbroti við og eftir mjaðmarliðsskipti. Paolo Gargiulo, Þórður Helgason, Þröstur Pétursson, Halldór Jónsson jr.

Faraldsfræði, flokkun og meðferð úlnliðsbrotu í Reykjavík árið 2004 – samanburður við íslenska rannsókn frá 1985. Jóhann Róbertsson, Kristbjörg Sigurðardóttir, Sigurður Halldórsson.

Meistararnemar

Bjarni Þór Sigurðsson. Áhrif kitíns á þróun brjósfruma in vitro. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Halldór Jónsson jr, Finnþógi Þ. Þormóðsson, Jón M. Einarsson.

Páll Jens Reynisson. Raförvun aftaugaðra vöðva: breytingar á beinauppbyggingu og fylgni vöðvakrafts

við beinvöxt. Iðnaðarverkfræði-, vélaverkfræði- og tölvunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Paolo Gargiulo, Þórður Helgason, Brynjar Vatnsdal Pálsson, Halldór Jónsson jr.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Heilbrigðisverkfræðideild Háskólans í Reykjavík; Fræðasviðin Myndgreining og Meinafræði við Læknadeild Háskóla Íslands; Stórdýra tilraunastöð Háskóla Íslands í meinafræði að Keldum; Smádyra tilraunastöð Encode, Sprotafyrirtækið Genis, Vatnagörðum.

Störf í ritstjórn ritrýndra fagrita

Grétar O. Róbertsson er í ritstjórn Acta Orthopaedica.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Franklin J, Ingvarsson T, Englund M, Ingimarsson O, Robertsson O, Lohmander LS. Natural history of radiographic hip osteoarthritis: A retrospective cohort study with 11-28 years of followup. Arthritis Care Res (Hoboken) 2011;63(5):689-95.

Havelin LI, Robertsson O, Fenstad AM, Overgaard S, Garellick G, Furnes O. A Scandinavian experience of register collaboration: the Nordic Arthroplasty Register Association (NARA). J Bone Joint Surg Am 2011;93(Suppl 3):13-9.

Hekmat K, Jacobsson L, Nilsson JA, Petersson IF, Robertsson O, Garellick G, Turesson C. Decrease in the incidence of total hip arthroplasties in patients with rheumatoid arthritis—results from a well defined population in south Sweden. Arthritis Res Ther 2011;13(2):R67.

Helgadottir H, Kristjánsson E, Einarsson E, Karduna A, Jonsson H, Jr. Altered activity of the serratus anterior during unilateral arm elevation in patients with cervical disorders. J Electromyogr Kinesiol 2011;21(6):947-53.

Helgadottir H, Kristjánsson E, Mottram S, Karduna A, Jonsson H, Jr. Altered alignment of the shoulder girdle and cervical spine in patients with insidious onset neck pain and whiplash-associated disorder. J Appl Biomech 2011;27(3):181-91.

Namba RS, Inacio MC, Paxton EW, Robertsson O, Graves SE. The role of registry data in the evaluation of mobile-bearing total knee arthroplasty. J Bone Joint Surg Am 2011;93 Suppl 3(48-50).

Robertsson O, Mendenhall S, Paxton EW, Inacio MC, Graves S. Challenges in prosthesis classification. J Bone Joint Surg Am 2011;93(Suppl 3):72-5.

Sigurdardóttir K, Halldórsson S, Robertsson J. Epidemiology and treatment of distal radius fractures in Reykjavík, Iceland, in 2004 Comparison with an Icelandic study from 1985. Acta Orthop 2011;82(4):494-8.

Silverplats K, Lind B, Zoega B, Halldin K, Gellerstedt M, Rutberg L, Brisby H. Health-related quality of life in patients with surgically treated lumbar disc herniation 2-and 7-year follow-up of 117 patients. Acta Orthop 2011;82(2):198-203.

Wagner P, Olsson H, Lidgren L, Robertsson O, Ranstam J. Increased cancer risks among arthroplasty patients: 30 year follow-up of the Swedish Knee Arthroplasty Register. Eur J Cancer 2011;47(7):1061-71.

W-Dahl A, Robertsson O, Stefansdóttir A, Gustafson P, Lidgren L. Timing of preoperative antibiotics for knee arthroplasties: Improving the routines in Sweden. Patient Saf Surg 2011;5(22).

Önnur ritverk

Björn Zoega. Landspítali – niðurskurður eða hagræðing? [Ritstjórnargrein]. Læknablaðið 2011;97(11):587.

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og

þingum: 5 þar af 3 boðsýrilestrar
Veggspjöld – ágríp sýnd á íslenskum ráðstefnum og þingum: 3
Veggspjöld – ágríp sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 1

Endurhæfingarlæknisfræði/ sjúkrapjálfun

Forstöðumaður: Gísli Einarsson lektor
Læknisfræðileg endurhæfing forsvarsmáður: Gísli Einarsson, lektor
Sjúkrapjálfun tengiliðir: Jóhanna S. Óskarsdóttir yfirsjúkrapjálfi, Ragnheiður S. Einarasdóttir yfirsjúkrapjálfi, Sara Hafsteinsdóttir yfirsjúkrapjálfi, Sigrún Knútsdóttir yfirsjúkrapjálfi

Læknisfræðileg endurhæfing

Helstu áherslur í rannsóknnum

Þróun mælingatækni- og tækja til skoðunar á hreyfingtu stöðkerfis og færni annarra líffæraerfa s.s. öndunar- og blóðrásarfæra. Ennfremur rannsóknir á þjálfunarmöguleikum stöðkerfis með raförvun og öðrum tæknibúnaði.

Rannsóknir á almennri færni stöðkerfis og árangur margvíslegrar íhlutunar á þá færni.

Rannsóknir á taugasálfræðilegri færni í heilaskaða.

Rannsóknir á árangri af meðferðaríhlutun- og þjálfun eftir heilablóðfall. Rannsóknir á árangri vöðvaþjálfunar við ýmsar tegundir fötlunar s.s. heilaskaða, mænuskaða, úttaugalömun og á árangri þolþjálfunar við þolskerðinguna eftir sjúkdóma og slys.

Styrkir sem fræðigreinin fær á árinu

Visindasjóður Landspítala

Vakandi og virkur í uppréttri stöðu í öndunarfél. Ólöf Ragna Ámundadóttir, Gísli H. Sigurðsson, Elizabeth Dean, Þórarinn Sveinsson, Kristinn Sigvaldason, Rannveig J. Jónasdóttir, Brynja Haraldsdóttir, Helga Sjöfn Jóhannsdóttir, Gísli Einarsson.

Læknir í framhaldsnámi

Guðrún Höskuldsdóttir. Árangur meðferðar og afdrif spastíks fólks með subcutan, intra-theal baclofen-dælu. Leiðbeinandi: Páll Ingvarsson.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknnum

Háskóli Íslands, ýmsar fræðigreinar innan Landspítala, iðju- og sjúkrapjálfunarfræði, svæfinga- og gjörgæslulæknisfræði, innkirtlafræði, taugalæknisfræði, heila- og taugaskurðlæknisfræði, Karolinska Institutet, Stokkhólmi, Karolinska Sjukhuset, Stokkhólmi.

Ritverk –bækur eða bókakaflar

Einarsson G et al. Cardiac Rehabilitation. In: Randall L. Braddo, editor. Physical Medicine and Rehabilitation. 4th ed. London: Elsevier Saunders; 2011. p. 713-40.

Helgason T, Gargiulo P, Knútsdóttir S, Gudmundsdóttir V., Kern H, Carraro U, Ingvarsson P, Yngvason S. Monitoring Muscle Growth and Tissue Changes Induced by Electrical Stimulation of Denervated Degenerated Muscles with CT and Stereolithographic 3D Modelling. In: Calvert Narayan, editor. Rapid Prototyping of Biomaterials. New York: Wiley-VCH; 2011. p. 130-46

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Gargiulo P, Helgason T, Reynisson PJ, Helgason B, Kern H, Mayr W, Ingvarsson P, Carraro U. Monitoring of muscle and bone recovery in spinal cord injury

patients treated with electrical stimulation using three-dimensional imaging and segmentation techniques: methodological assessment. Artif Organs 2011;35(3):275-81.

Gargiulo P, Reynisson PJ, Helgason B, Kern H, Mayr W, Ingvarsson P, Helgason T, Carraro U. Muscle, tendons, and bone: structural changes during denervation and FES treatment. Neurol Res 2011;33(7):750-8.

Önnur ritverk

Denervated Muscle Undergoing Electrical Stimulation: Development Of Monitoring Techniques Based On Medical Image Modelling. P Gargiulo, T Mandl, E A. Friðgeirsson, I Bagnaro, T Helgason, Páll Ingvarsson, M Bracale, W Mayr, U Carraro, H Kern. Proceedings; 23rd European modeling & simulation symposium, pp. 44-49, Sept. 2011.

CT Based Models for Monitoring Bone Changes in Paraplegic Patients Undergoing Functional Electrical Stimulation. P J Reynisson, B Helgason, S J. Ferguson, T Helgason, R Unnþórsson, Páll Ingvarsson, H Kern, W Mayr, U Carraro, P Gargiulo. Proceedings 23rd European modeling & simulation symposium, pp. 465-469, September 2011.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum og þingum: 1 boðsýrilestur

Veggspjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 1

Sjúkrapjálfun

Sjúkrapjálfun tengiliðir: Jóhanna S. Óskarsdóttir yfirsjúkrapjálfi, Ragnheiður S. Einarasdóttir yfirsjúkrapjálfi, Sara Hafsteinsdóttir yfirsjúkrapjálfi, Sigrún Knútsdóttir yfirsjúkrapjálfi

Helstu áherslur í rannsóknnum

Öndunarhreyfingar við ýmsa sjúkdóma mælt með ÖHM Andra. Grindarbotnsþjálfun og þjálfun sjúklinga í blóðskilun. Samanburður á framboði endurhæfingar fyrir hjartasjúklinga annars vegar og krabbameinssjúklinga hins vegar. Þróun á þjálfunaraðferðum til að bæta jafnvægisstjórnun aldraðra og fækka byltum bæði innan Landspítala og utan. Jafnframt eru rannsóknir í tengslum við mænuskaða, aflímanir og raförvun.

Styrkir sem sjúkrapjálfarar fengu á árinu

Visindasjóður Landspítala

Efling heilbrigðis og sjálfsumönnunar hjá fólki með langvinna lungnateppu og fjölskyldum þeirra. Helga Jónsdóttir, Alda Gunnarsdóttir, Birgir Hrafnkelsson, Bryndis St. Halldórsdóttir, Gunnar Gudmundsson, Ingibjörg Stefánsdóttir, Jón Steinar Jónsson, Ólöf Ámundadóttir, Rósa Jónsdóttir, Þorbjörg Sóley Ingadóttir, Þórarinn Gíslason, Merian Litchfield.

Hlutlægt og huglægt mat á árangri Nuss skurðaðgerðar við holbringu (pectus excavatum). María Ragnarsdóttir, Bjarni Torfason, Helga Bogadóttir, Steinunn Unnsteinsdóttir, Gunnar Viktorsson.

Vakandi og virkur í uppréttri stöðu í öndunarfél. Ólöf Ragna Ámundadóttir, Gísli H. Sigurðsson, Elizabeth Dean, Þórarinn Sveinsson, Kristinn Sigvaldason, Rannveig J. Jónasdóttir, Brynja Haraldsdóttir, Helga Sjöfn Jóhannsdóttir, Gísli Einarsson.

Doktorsnemi

Ólöf R. Ámundadóttir. Vakandi og virkur í uppréttri stöðu í öndunarfél. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Gísli H. Sigurðsson, Elizabeth Dean, Þórarinn Sveinsson, Helga Jónsdóttir, Alma Möller.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknnum

Háskóli Íslands, Reykjalundur, ýmis fræðasvið innan

Landspítala. University of British Columbia Kanada.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Briem K, Eythorsdóttir H, Magnusdóttir RG, Palmarrson R, Runarsdóttir T, Sveinsson T. Effects of Kinesio Tape Compared With Nonelastic Sports Tape and the Untaped Ankle During a Sudden Inversion Perturbation in Male Athletes. J Orthop Sport Phys 2011;41(5):328-35.

Önnur ritverk

Jarþrúður Þórhallsdóttir. Önnur skynjun – Ólík veröld: fólk á einhverfuröfi. Sjúkrapjálfarinn 2011;38(2):15-8.

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 1

Veggspjöld – ágríp sýnd á íslenskum ráðstefnum og þingum: 1

Fæðinga- og kvensjúkdómafræði

Forstöðumaður: Reynir Tómas Geirsson prófessor Meðgöngu- og fæðingafraði, forsvarsmáður: Reynir Tómas Geirsson prófessor

Kvensjúkdómafræði, forsvarsmáður: Jens A. Guðmundsson dósent

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Visindasjóður Landspítala

Blóðhagur barnshafandi kvenna. Þóra Steingrimsdóttir, Jóhannes Bergsveinsson, Hlíf Steingrimsdóttir, Leifur Franzson.

Fæðingarútkomur kvenna sem hafa orðið fyrir kynferðisofbeldi. Berglind Guðmundsdóttir, Agnes Gísladóttir, Bernard Harlow, Unnur Anna Valdimarsdóttir, Ragnheiður Bjarnadóttir, Eyrún Jónsdóttir.

Innleiðing á breyttu vinnulagi við barnsfæðingu til að fækka 3. og 4. gráðu spangarífum. Anna Sigríður Vernharðsdóttir, Gróa Margrét Jónsdóttir, Berglind Steffensen, Reynir Tómas Geirsson.

Meðgöngusýkingu á Íslandi. Ómar Sigurvin Gunnarsson, Hildur Harðardóttir.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknnum

Háskóli Íslands, Íslensk erfðagreining, Heilsugæsla höfuðborgarsvæðisins, Hjartavernd, Krabbameinsfélag Íslands, Háskólinn í Reykjavík, fræðigreinar innan Landspítala s.s. barnalæknis-, lyflæknis-, erfða- og sameindalæknisfræði, blóðlækningar, blóðmeinafræði, skurðlæknisfræði, svæfingalæknisfræði, krabbameinslæknisfræði og syklafræði, Sjúkrahúsið og Háskólinn á Akureyri, Landlæknisembættið, samstarfsfólk í háskólum í Kaupmannahöfn, Stokkhólmi, Boston, Malmö, Oxford, Dundee auk annarra erlendra stofnana.

Meðgöngu- og fæðingafraði

Forsvarsmáður: Reynir Tómas Geirsson prófessor Helstu áherslur í rannsóknnum

Háþrýstingur í meðgöngu og afleiðingar hans til langs tíma, tvívurapunganir, ofþyngd mæðra og barna, faraldsfræði þungana, fóstureyðingar, getnaðarvarnir, grindarbotn, legvöðvarafrit, gallstasi, fæðingahræðsla, barneignarþjónusta, brjóstgjöf, keisaraskurðir og fæðingaraðgerðir, burðarmálsaðuði og skyld efni, sýkingar á meðgöngu.

Doktorsnemar

Hans Guttormur Þómar. Stökkbreytingar í synaptonemal komplex prótein 3 (SYCP3) geni hjá þórum með

endurtekin fósturlát. Læknadeild, Háskóla Íslands.
Leiðbeinendur og samstarfsfólk: Jón Jóhannes Jónsson, Helga Hauksdóttir, Sunna Sigurðardóttir, Bjarki Guðmundsson, Vigdís Stefánsdóttir, Jóhann Heiðar Jóhannsson, Margrét Steinarsdóttir, Hildur Harðardóttir.

Helga Medek. GDM- Göngum dálitð meira (Get Diabetics Moving). Læknadeild, Háskóla Íslands.
Leiðbeinandi: Reynir Tómas Geirsson, ásamt Hildi Harðardóttur, Sæmundi Guðmundssyni, Ingibjörgu Gunnarsdóttur og Peter Damm. Doktorsverkefni formlega hafið á árinu.

Ingibjörg Eiríksdóttir. Tengsl heilsufars móður á meðgöngu og í fæðingu við tímalengd brjóstgöngur. Lýðheilsuvísindi, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Þóra Steingrimsdóttir.

Jón Ívar Einarsson. Use of bidirectional barbed suture in gynecologic laparoscopy. Umsjónarkennari og form. Doktorsnefndar. Ásamt Jens Guðmundssyni dósent, Tómasi Guðbjartssyni prófeesor, Dr. Olav Istre, Ullevål sykehus, Oslo, Noregi, og dr. Haleh Sangi-Hayghpeykar, Assoc. Prof. Houston, Texas, USA.

Linda Bára Lýðsdóttir. Geðheilsa kvenna á meðgöngu og eftir barnsburð. Læknadeild, Háskóla Íslands.
Leiðbeinendur: Louise Howard, Jón Friðrik Sigurðsson, Halldóra Ólafsdóttir, Marga Thome, Þóra Steingrimsdóttir.

Sigrún Hjartardóttir. Erfðafræði og faraldsfræði háþrýstings á meðgöngu. Læknadeild, Háskóla Íslands.
Leiðbeinandi: Reynir Tómas Geirsson. Doktorsverkefni formlega hætt á árinu.

Meistaraneinar

Ingunn Lúðvíksdóttir. Samanburður á styrk grindarbotnsvöðva hjá afreksþróttakönungum og óþjálfuðum könum. Íþróttafæði, Háskóla Íslands.
Leiðbeinendur: Hildur Harðardóttir.

Kristín Rut Haraldsdóttir. Legástungur. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helgu Gottfreðsdóttur Reynir Tómas Geirsson.

Ómar Sigurvin Gunnarsson. Meðgöngusýki á Íslandi. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Hildur Harðardóttir, Arna Guðmundsdóttir, Rafn Benediktsson.

Læknar í framhaldsnámi

Alda Birgisdóttir. Þungun og maga-hjáveituaðgerðir. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Reynir Tómas Geirsson, Björn Geir Leifsson.

Harpa Viðarsdóttir. Þunguburur. Leiðbeinendur: Reynir Tómas Geirsson, Hildur Harðardóttir og Atli Dagbjartsson. Áfanga lauk á árinu.

Jóhanna Gunnarsdóttir. Flýttatameðferð eftir keisaraskurði. Framsýn slembrannsókn og gæðaverkefni. Leiðbeinendur: Reynir Tómas Geirsson, Kristín Jónsdóttir. Áfanga lauk á árinu.

Jóhannes Bergsveinsson. Blóðhagur barnshafandi kvenna. Leiðbeinandi: Þóra Steingrimsdóttir.

Valgerður Árnadóttir. Afdrif þungunar þegar líkur á litningagalla eru auknar í samþætту líkindamati. Leiðbeinendur: Hildur Harðardóttir, Vigdís Stefánsdóttir.

Þórdís Anna Oddsdóttir. Einkennalaus sýklamiga á meðgöngu. Leiðbeinandi: Þóra Steingrimsdóttir.

Viðurkenningar sem starfsfólk fræðisviðsins fékk á árinu

Ómar Sigurvin Gunnarsson, hlaut hvatningastyrk úr Vísindasjóði Landspítala, til verkefnisins: Meðgöngusýki á Íslandi en styrkurinn er ætlaður ungu vísindamönnum sem stunda klínískar rannsóknir á spítalanum.

Störf í ritstjórn ritryndra fagrita

Reynir Tómas Geirsson er aðalritstjóri Acta Obstetrica et Gynecologica Scandinavica.

Ritverk- vísindagreinar í ritryndum innlendum tímaritum

Jóhanna Gunnarsdóttir, Þorbjörg Edda Björnsdóttir, Þórhallur Ingi Halldórsson, Guðrún Halldórsdóttir, Reynir Tómas Geirsson. Stytt sjúkrahúslega við valkeisaraskurði eftir upptöku flýttatameðferðar og heimaþjónustu. Læknablaðið 2011;97(7/8):407-11.

Reynir Tómas Geirsson. Stadfeldt: danskur og kannski „islenskur“ Læknablaðið 2011;97(7/8):422-5.

Birna Gerður Jónsdóttir, Sigrún Gunnarsdóttir, Ólöf Ásta Ólafsdóttir. Raddir erlendra kvenna. Ljósmeðrablaðið 2011;89(1):16-23.

Birna Gerður Jónsdóttir, Sigrún Gunnarsdóttir, Ólöf Ásta Ólafsdóttir. Barneignir erlendra kvenna á Íslandi. Stjórnmal og stjórnsýsla 2011;7(2):363-90

Sveinbjörg Brynjólfsdóttir, Hildur Sigurðardóttir, Ólöf Ásta Ólafsdóttir. Það dró mig niður, alveg endalást, þessi endalasti sársauki. Ljósmeðrablaðið 2011;89(1):31-7.

Berglind Hálfhánsdóttir, Ólöf Ásta Ólafsdóttir, Alexander Smáráson. Að fæða heima – áhætta eða ávinningur? Ljósmeðrablaðið 2011;89(2):6-12.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Sigurðardóttir T, Steingrimsdóttir T, Arnason A, Bo K. Pelvic floor muscle function before and after first childbirth. Int Urogynecol J 2011;22(12):1497-503.

Tebbi CK, Steffensen TS, Thorkelsson T, Guðmundsson JA, Gilbert-Barnes E. Clinicopathologic conference: multiple fetal demises, lactic acidosis and hepatic iron accumulation. Fetal Pediatr Pathol 2011;30(2):77-87.

Vidarsdóttir H, Geirsson RT, Hardardóttir H, Valdimarsdóttir U, Dagbjartsson A. Obstetric and neonatal risks among extremely macrosomic babies and their mothers. Am J Obstet Gynecol 2011;204(5).

Önnur ritverk

Arnardóttir S, Geirsson RT. High Risk Pregnancy. Book Review. Acta Obstet Gynecol Scand 2011;90:1456-7.

Eggebø TM, Geirsson RT. Nice colors and a clear sky. Acta Obstet Gynecol Scand 2011;90(10):1055-6.

Geirsson RT. A 90th anniversary of AOGS and onwards. Acta Obstet Gynecol Scand 2011;90(12):1299-300.

Geirsson RT. Alcohol and the unborn. Acta Obstet Gynecol Scand 2011;90(4):205-6.

Geirsson RT. Anemia in pregnancy and the puerperium. Book review. Acta Obstet Gynecol Scand 2011;90:203-4.

Geirsson RT. Ars parienti. Book Review. Acta Obstet Gynecol Scand 2011;90:1052-3.

Geirsson RT. From fecundity to the traffic rules of medicine. Acta Obstet Gynecol Scand 2011;90(2):127-8.

Geirsson RT. From the old uterus to radiation dangers. Acta Obstet Gynecol Scand 2011;90(8):809-10.

Geirsson RT. Ninety years of AOGS. Acta Obstet Gynecol Scand 2011;90(1):1-2.

Geirsson RT. No complacency on severe maternal morbidity and other issues. Acta Obstet Gynecol Scand 2011;90(5):419-20.

Geirsson RT. November notes on important gynecology and obstetrics. Acta Obstet Gynecol Scand 2011;90(11):1175-6.

Geirsson RT. Return to autumn and interesting obstetrics and gynecology. Acta Obstet Gynecol Scand 2011;90(9):931-2.

Geirsson RT. Running into spring. Acta Obstet Gynecol Scand 2011;90(4):293-4.

Geirsson RT. The lucky and the unlucky. Acta Obstet Gynecol Scand 2011;90(6):557-8.

Guðrún Halldórsdóttir, Þorbjörg Edda Björnsdóttir. Keisarafæðing á Landspítala. Flýttatameðferð – Niðurstöður gæðaverkefna. Ljósmeðrablaðið 2011;89(2):22-3.

Hulda Sigurlína Þórðardóttir. Upphaf brjóstgöngur: Er það eingöngu mál móðurinnar eða er það einnig mál barnsins? Ljósmeðrablaðið 2011;89(2):24-6.

Langhoff-Roos J, Geirsson RT. A hot topic revisited. Editorial. Acta Obstet Gynecol Scand 2011;90(9):933-4.

Nisell H, Geirsson RT. Summer and smiles all around. Acta Obstet Gynecol Scand 2011;90(7):681-2.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum og þingum: 24 þar af eitt verðlauna erindi

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 5 þar af 2 boðsfyrirlestrar

Veggspjöld – ágríp sýnd á íslenskum ráðstefnum og þingum: 1

Veggspjöld – ágríp sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 3

Kvensjúkdómafræði

Forsvarsaður: Jens A. Guðmundsson dósent Helstu áherslur í rannsóknnum

Rannsóknir á árangri ýmissa aðgerða við kvensjúkdómum, s.s. nýjum aðferðum til meðgöngurofs, brottnámi legs og legsgæðgerða og á líðan kvenna við kvíðsjáraðgerðir. Rannsóknir á erfðum- og faraldsfræði fjölblöðru eggjastokkaheilkennis, blæðingaeinkennum og asatiðum, erfðum, einkennum og faraldsfræði legslumflakks. Krabbameinssjúkdómar í grindarholi kvenna og erfðafræði þeirra.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Antonsen SL, Avall-Lundqvist E, Salvesen HB, Auranen A, Salvardsdóttir A, Hogdall C, Oncology NSG. Subspecialist training in surgical gynecologic oncology in the Nordic countries. Acta Obstet Gynecol Scand 2011;90(8):917-20.

Rafnar T, Gudbjartsson DF, Sulem P, Jonasdóttir A, Sigurðsson A, Jonasdóttir A, Besenbacher S, Lundin P, Stacey SN, Guðmundsson J, Magnusson OT, le Roux L, Orlygsdóttir G, Helgadóttir HT, Johannsdóttir H, Gylfason A, Tryggvadóttir L, Jonasson JG, de Juan A, Ortega E, Ramon-Cajal JM, Garcia-Prats MD, Mayordomo C, Panadero A, Rivera F, Aben KKH, van Altena AM, Massuger LFAG, Aavikko M, Kujala PM, Staff S, Aaltonen LA, Olafsdóttir K, Björnsson J, Kong A, Salvardsdóttir A, Saemundsson H, Olafsson K, Benediksdóttir KR, Gulcher J, Masson G, Kiemeny LA, Mayordomo JJ, Thorsteinsdóttir U, Stefansson K. Mutations in BRIP1 confer high risk of ovarian cancer. Nat Genet 2011;43(11):1104-U91.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum og þingum: 1

Geðsjúkdómafræði

Forsöðumaður: Engilbert Sigurðsson dósent
Almenn geðlæknisfræði, forsvarsmáður: Engilbert Sigurðsson dósent
Barna- og unglíngageðlæknisfræði, forsvarsmáður: Bertrand Lauth aðjunkt
Sálarfræði, forsvarsmáður: Jón Friðrik Sigurðsson prófessor

Almenn geðlæknisfræði

Forsvarsmáður: Engilbert Sigurðsson dósent
Helstu áherslur í rannsóknum

Erfðaþættir og svipgerð geðklofa, geðharfa og annarra geðrofsjúkdóma og svipgerð tengd eintakabreytileika í erfðamenginu. Leiðir til að spá fyrir um virkni og aukaverkanir geðrofslyfja. Taugasálfræði geðklofa, augnhreyfingar í geðklofa og í samanburðarþýði. Geðheilsa kvenna á meðgöngu og eftir barnsburð. Geðheilsa kvenna og barneignir: Meðgöngu- og fæðingarþunglyndi íslenskra kvenna, félagslegar aðstæður þeirra og notkun á geðvirkum efnum. Rannsóknir á hugrænni atferlismeðferð. Erfðaþættir og svipgerð einhverfu og ADHD. Bætt greiningartæki í barna- og unglíngageðlækningum. Notkun heilalínurits til greiningar á athyglisbrestri og óvirkni.

Styrkir sem fræðigreinin fékk á árinu
Vísindasjóður Landspítala

Blæðingar frá meltingarvegi á LSH: orsakir og horfur. Einar S. Björnsson, Sigurjón Vilbergsson, Matthías Halldórsson.

Geðheilsa kvenna og barneignir: Meðgöngu- og fæðingarþunglyndi íslenskra kvenna, félagslegar aðstæður þeirra og notkun á geðvirkum efnum. Jón Friðrik Sigurðsson, Linda Bára Lýðsdóttir, Halldóra Ólafsdóttir.

Hugræn atferlismeðferð í hópi í heilsugæslunni. Hafrún Kristjánsdóttir, Agnes Agnarsdóttir, Jón Friðrik Sigurðsson, Engilbert Sigurðsson. Rannsóknarsjóður Háskóla Íslands.

Langvinnur nýrnasjúkdómur af völdum litíum á Íslandi. Runólfur Pálsson, Ólafur Skúli Indriðason, Matthías Halldórsson, Engilbert Sigurðsson.

Leiðir til að spá fyrir um virkni og aukaverkanir geðrofslyfja, sérstaklega clozapíns. Sjöunda rammaáætlun ESB. CRESTAR consortium (Engilbert Sigurðsson).

Rannsókn á orsökum, horfum og erfðum sjúklinga með fitulífur. Einar S. Björnsson, Helga Norland, Svanhildur Hafliðadóttir, Jón Gunnlaugur Jónsson, Andrés Magnússon, Þórarinn Tyrfringsson, Matthías Halldórsson, Kristleifur Kristjánsson, Naga Chalasani.

Doktorsnemar

Bertrand Lauth. Schedule for Affective Disorders and Schizophrenia for School-Age Children- Present and Lifetime version (K-SADS-PL): Cross-cultural adaptation and validation in an Icelandic adolescent clinical population. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Engilbert Sigurðsson og Hannes Pétursson. Aðrir í doktorsnefnd: Ásgeir Haraldsson, Guðmundur Arnkelsson, Jakob Smári, Páll Magnússon.

Helga Zoega. Áhrif örvandi geðlyfjameðferðar á námsrángur barna með athyglisbrest og óvirkni. Lýðgrunduð rannsókn á Íslandi. Lýðheilsuvísindí, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Anna B. Almarsdóttir, Matthías Halldórsson, Gísli Baldursson, Sólveig Jónsdóttir, Sigurgírmur Skúlason, Ulf Bergman, Unnur A. Valdimarsdóttir.

Læknar í framhaldsnámi

Angela Hauksson,
Birgitta Braun,
Elvar Danielsson,
Guðmundur Karl Sigurðsson,
Guðrún Dóra Bjarnadóttir,
Guðrún Þórisdóttir,
Haraldur Ólafsson,
Hjördis Þórey Þorgeirsdóttir,
Hólmfríður Lydia Ellertsdóttir,
Ingólfur S. Ingólfsson,
Ísafold Helgadóttir,
Kjartan Magnússon,
Matthías Halldórsson,
Pétur G. Guðmannsson,
Rannveig Pálsdóttir,
Steinn Steingrímsson.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Íslensk erfðagreining, Institute of Psychiatry/King's College London, Englandí. Ludwig-Maximilians University, München, Þýskalandi. Heilsugæsla höfuðborgarsvæðisins og heilsugæslan á Akureyri. Greiningar- og ráðgjafarstöð ríkisins. Fæðinga- og kvensjúkdómafræði á Landspítala.

Störf í ritstjórn ritrýndra fagrita

Engilbert Sigurðsson er ritstjóri Læknablaðsins.

Sigurður Páll Pálsson er ritstjóri Geðverndar.

Doktorsritgerðir

Bertrand Lauth. Schedule for affective disorders and schizophrenia for school-age children- present and lifetime version (K-SADS-PL) : cross-cultural adaption and validation in an Icelandic adolescent clinical population = Greiningarviðtal vegna lyndisraskana og geðklofa hjá grunnskólabörnum - útgáfa fyrir núverandi lotu og yfir ævilangt tímabil (K-SADS-PL) : menningarleg aðlögun og athugun á réttmæti í klínisku þýði íslenskra unglíng. Reykjavík: University of Iceland, Faculty of Medicine; 2011.

Helga Zoega. Psychotropic Drug Use among Children: A Comparison of ADHD Drug Use in the Nordic Countries and the Effect of ADHD Drug Treatment on Academic Progress = Geðlyfjanotkun meðal barna: Samanburður á notkun ADHD lyfja á Norðurlöndunum og áhrif lyfjameðferðar við ADHD á námsrángur. Reykjavík Háskóli Íslands, Miðstöð Lýðheilsuvísinda; 2011.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Magnús Blöndahl Sighvatsson, Hafrún Kristjánsdóttir, Engilbert Sigurðsson, Jón Friðrik Sigurðsson. Gagnsemi hugrænnar atferlismeðferðar við lyndis- og kvíðaröskunum hjá fullorðnum Læknablaðið 2011;97(11):613-9.

Magnús Jóhannsson, Þórunn Anna Karlsdóttir, Engilbert Sigurðsson. Aftur til fortiðar. Sjúkratilfelli og yfirlit um afturvirk minnisleysi Læknablaðið 2011;97(3):159-64.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Cichon S, Muhleisen TW, Degenhardt FA, Mattheisen M, Miro X, Strohmaier J, Steffens M, Meesters C, Herms S, Weingarten M, Priebe L, Haenisch B, Alexander M, Vollmer J, Breuer R, Schmal C, Tessmann P, Moebus S, Wichmann HE, Schreiber S, Muller-Myhsok B, Lucae S, Jamain S, Leboyer M, Bellivier F, Etain B, Henry C, Kahn JP, Heath S, Hamshere M, O'Donovan MC, Owen MJ, Craddock N, Schwarz M, Vedder H, Kammerer-Ciernoch J, Reif A, Sasse J, Bauer M, Hautzinger M, Wright A, Mitchell PB, Schofield PR, Montgomery GW, Medland SE, Gordon SD, Martin NG, Gustafsson O, Andreassen O, Djurovic S, Sigurdsson E, Steinberg S, Stefansson H,

Stefansson K, Kapur-Pojkic L, Oruc L, Rivas F, Mayoral F, Chuchalin A, Babadjanova G, Tiganov AS, Pantelejeva G, Abramova LI, Grigoriou-Serbanescu M, Diaconu CC, Czerski PM, Hauser J, Zimmer A, Lathrop M, Schulze TG, Wienker TF, Schumacher J, Maier W, Propping P, Rietschel M, Nothen MM. Genome-wide association study identifies genetic variation in neurocan as a susceptibility factor for bipolar disorder. Am J Hum Genet 2011;88(3):372-81.

Curran S, Bolton P, Rozsnyai K, Chiochetti A, Klauk SM, Duketis E, Poustka F, Schlitt S, Freitag CM, Lee J, Muglia P, Poot M, Staal W, de Jonge MV, Ophoff RA, Lewis C, Skuse D, Mandy W, Vassos E, Fossdal R, Magnusson P, Hreidarsson S, Saemundsen E, Stefansson H, Stefansson K, Collier D, Itan. No Association Between a Common Single Nucleotide Polymorphism, rs4141463, in the MACROD2 Gene and Autism Spectrum Disorder. Am J Med Genet B 2011;156B(6):633-9.

Emilsson B, Gudjonsson G, Sigurdsson JF, Baldursson G, Einarsson E, Olafsdottir H, Young S. Cognitive behaviour therapy in medication-treated adults with ADHD and persistent Symptoms: A randomized controlled trial. Bmc Psychiatry 2011;11.

Gudmundsson P, Andersson S, Gustafson D, Waern M, Ostling S, Hallstrom T, Palsson S, Skoog I, Hulthen L. Depression in Swedish women: relationship to factors at birth. Eur J Epidemiol 2011;26(1):55-60.

Hansen T, Ingason A, Djurovic S, Melle I, Fenger M, Gustafsson O, Jakobsen KD, Rasmussen HB, Tosato S, Rietschel M, Frank J, Owen M, Bonetto C, Suvisaari J, Thygesen JH, Petursson H, Lonnqvist J, Sigurdsson E, Giegling I, Craddock N, O'Donovan MC, Ruggier M, Cichon S, Ophoff RA, Pietilainen O, Peltonen L, Nothen MM, Rujescu D, St Clair D, Collier DA, Andreassen OA, Werge T. At-risk variant in TCF7L2 for type II diabetes increases risk of schizophrenia. Biol Psychiatry 2011;70(1):59-63.

Haraldsson HM, Ettinger U, Sigurdsson E. Developments in schizophrenia genetics: from linkage to microchips, deletions and duplications. Nord J Psychiatry 2011;65(2):82-8.

Ingason A, Kirov G, Giegling I, Hansen T, Isles AR, Jakobsen KD, Kristinsson KT, le Roux L, Gustafsson O, Craddock N, Moller HJ, McQuillin A, Muglia P, Cichon S, Rietschel M, Ophoff RA, Djurovic S, Andreassen OA, Pietilainen OP, Peltonen L, Dempster E, Collier DA, St Clair D, Rasmussen HB, Glenthøj BY, Kiemeneý LA, Franke B, Tosato S, Bonetto C, Saemundsen E, Hreidarsson SJ, Nothen MM, Gurling H, O'Donovan MC, Owen MJ, Sigurdsson E, Petursson H, Stefansson H, Rujescu D, Stefansson K, Werge T. Maternally derived microduplications at 15q11-q13: implication of imprinted genes in psychotic illness. Am J Psychiatry 2011;168(4):408-17.

Ingason A, Rujescu D, Cichon S, Sigurdsson E, Sigmundsson T, Pietilainen OP, Buiizer-Voskamp JE, Strengman E, Francks C, Muglia P, Gylfason A, Gustafsson O, Olason PI, Steinberg S, Hansen T, Jakobsen KD, Rasmussen HB, Giegling I, Moller HJ, Hartmann A, Crombie C, Fraser G, Walker N, Lonnqvist J, Suvisaari J, Tuulio-Henriksson A, Bramon E, Kiemeneý LA, Franke B, Murray R, Vassos E, Touloupoulou T, Muhleisen TW, Tosato S, Ruggieri M, Djurovic S, Andreassen OA, Zhang Z, Werge T, Ophoff RA, Rietschel M, Nothen MM, Petursson H, Stefansson H, Peltonen L, Collier D, Stefansson K, St Clair DM. Copy number variations of chromosome 16p13.1 region associated with schizophrenia. Mol Psychiatry 2011;16(1):17-25.

Jacquemont S, Reymond A, Zufferey F, Harewood L, Walters RG, Kutalik Z, Martinet D, Shen YP, Valsesia A,

Beckmann ND, Thorleifsson G, Belfiore M, Bouquillon S, Campion D, de Leeuw N, de Vries BBA, Esko T, Fernandez BA, Fernandez-Aranda F, Fernandez-Real JM, Gratacos M, Guilmatre A, Hoyer J, Jarvelin MR, Kooy RF, Kurg A, Le Caignec C, Mannik K, Platt OS, Sanlaville D, Van Haelst MM, Gomez SV, Walha F, Wu BL, Yu YG, Aboura A, Addor MC, Alembik Y, Antonarakis SE, Arveiler B, Barth M, Bednarek N, Bena F, Bergmann S, Beri M, Bernardini L, Blaumeiser B, Bonneau D, Bottani A, Boute O, Brunner HG, Cailley D, Callier P, Chiesa J, Chrast J, Coin L, Coutton C, Cuisset JM, Cuvellier JC, David A, de Freminville B, Delobel B, Delrue MA, Demeer B, Descamps D, Didelot G, Dieterich K, Disciglio V, Doco-Fenzy M, Drunat S, Duban-Bedu B, Dubourg C, Moustafa JSE, Elliott P, Faas BHW, Faivre L, Faudet A, Fellmann F, Ferrarini A, Fisher R, Flori E, Forer L, Gaillard D, Gerard M, Gieger C, Gimelli S, Gimelli G, Grabe HJ, Guichet A, Guillin O, Hartikainen AL, Heron D, Hippolyte L, Holder M, Homuth G, Isidor B, Jaillard S, Jaros Z, Jimenez-Murcia S, Helas GJ, Jonveaux P, Kaksonen S, Keren B, Kloss-Brandstatter A, Knoers NVAM, Koolen DA, Kroisel PM, Kronenberg F, Labalme A, Landais E, Lapi E, Layet V, Legallic S, Leheup B, Leube B, Lewis S, Lucas J, MacDermot KD, Magnusson P, Marshall C, Mathieu-Dramard M, McCarthy MI, Meitinger T, Mencarelli MA, Merla G, Moerman A, Mooser V, Morice-Picard F, Mucciolo M, Nauck M, Ndiaye NC, Nordgren A, Pasquier L, Petit F, Pfundt R, Plessis G, Rajcan-Separovic E, Ramelli GP, Rauch A, Ravazzolo R, Reis A, Renieri A, Richard C, Ried JS, Rieubland C, Roberts W, Roetzer KM, Rooryck C, Rossi M, Saemundsen E, Satre V, Schurmann C, Sigurdsson E, Stavropoulos DJ, Stefansson H, Tengstrom C, Thorsteinsdottir U, Tinahones FJ, Touraine R, Vallee L, van Binsbergen E, Van der Aa N, Vincent-Delorme C, Visvikis-Siest S, Vollenweider P, Volzke H, Vulto-van Silfhout AT, Waeber G, Wallgren-Petersson C, Witwicki RM, Zwolinski S, Andrieux J, Estivill X, Gusella JF, Gustafsson O, Metspalu A, Scherer SW, Stefansson K, Blakemore AIF, Beckmann JS, Froguel P. Mirror extreme BMI phenotypes associated with gene dosage at the chromosome 16p11.2 locus. *Nature* 2011;478(7367):97-111.

Kahler AK, Djurovic S, Rimol LM, Brown AA, Athanasios L, Jonsson EG, Hansen T, Gustafsson O, Hall H, Giegling I, Muglia P, Cichon S, Rietschel M, Pietilainen OPH, Peltonen L, Bramon E, Collier D, Clair DS, Sigurdsson E, Petursson H, Rujescu D, Melle I, Werge T, Steen VM, Dale AM, Matthews RT, Agartz I, Andreassen OA. Candidate Gene Analysis of the Human Natural Killer-1 Carbohydrate Pathway and Perineuronal Nets in Schizophrenia: B3GAT2 Is Associated with Disease Risk and Cortical Surface Area. *Biol Psychiat* 2011;69(1):90-6.

Plagnol V, Nalls MA, Bras JM, Hernandez DG, Sharma M, Sheerin UM, Saad M, Simon-Sanchez J, Schulte C, Lesage S, Sveinbjornsdottir S, Amouyel P, Arepalli S, Band G, Barker RA, Bellinguez C, Ben-Shlomo Y, Berendse HW, Berg D, Bhatia K, de Bie RMA, Biffi A, Bloem B, Bochdanovits Z, Bonin M, Brockmann K, Brooks J, Burn DJ, Charlesworth G, Chen HL, Chinnery PF, Chong S, Clarke CE, Cookson MR, Cooper JM, Corvol JC, Counsell C, Damier P, Dartigues JF, Deloukas P, Deuschl G, Dexter DT, van Dijk KD, Dillman A, Durif F, Durr A, Edkins S, Evans JR, Foltynie T, Freeman C, Gao JJ, Gardner M, Gibbs JR, Goate A, Gray E, Guerreiro R, Gustafsson O, Harris C, Hellenlath G, van Hilten JJ, Hofman A, Hollenbeck A, Holton J, Hu M, Huang XM, Huber H, Hudson G, Hunt SE, Huttenlocher J, Illig T, Jonsson PV, Langford C, Lees A, Lichtner P, Limousin P, Lopez G, Lorenz D, McNeill A, Moorby C, Moore M, Morris H, Morrison KE, Mudanohwo E, O'Sullivan SS, Pearson J, Pearson R, Perlmutter JS, Petursson H, Pirinen M, Pollak P, Post B, Potter S, Ravina B, Revesz T, Riess O, Rivadeneira F, Rizzu P, Rytan M, Sawcer S, Schapira A, Scheffer H, Shaw K, Shoulson I, Sidransky E, de Silva R, Smith C, Spencer CCA, Stefansson H, Steinberg S, Stockton JD, Strange A, Su Z, Talbot K, Tanner CM,

Tashakkori-Ghanbaria A, Tison F, Trabzuni D, Traynor BJ, Uitterlinden AG, Vandrovicova J, Velseboer D, Vidailhet M, Vukcevic D, Walker R, van de Warrenburg B, Weale ME, Wickremaratchi M, Williams N, Williams-Gray CH, Winder-Rhodes S, Stefansson K, Martinez M, Donnelly P, Singleton AB, Hardy J, Heutink P, Brice A, Gasser T, Wood NW, Wtccc2. A Two-Stage Meta-Analysis Identifies Several New Loci for Parkinson's Disease. *Plos Genet* 2011;7(6).

Ripke S, Sanders AR, Kendler KS, Levinson DF, Sklar P, Holmans PA, Lin DY, Duan J, Ophoff RA, Andreassen OA, Scolnick E, Cichon S, St Clair D, Corvin A, Gurling H, Werge T, Rujescu D, Blackwood DH, Pato CN, Malhotra AK, Purcell S, Dudbridge F, Neale BM, Rossin L, Visscher PM, Posthuma D, Ruderfer DM, Fanous A, Stefansson H, Steinberg S, Mowry BJ, Golimbet V, De Hert M, Jonsson EG, Bitter I, Pietilainen OP, Collier DA, Tosato S, Agartz I, Albus M, Alexander M, Amdur RL, Amin F, Bass N, Bergen SE, Black DW, Borglum AD, Brown MA, Bruggeman R, Buccola NG, Byerley WF, Cahn W, Cantor RM, Carr VJ, Catts SV, Choudhury K, Cloninger CR, Cormican P, Craddock N, Danoy PA, Datta S, de Haan L, Demontis D, Dikeos D, Djurovic S, Donnelly P, Donohoe G, Duong L, Dwyer S, Fink-Jensen A, Freedman R, Freimer NB, Friedl M, Georgieva L, Giegling I, Gill M, Glenthøj B, Godard S, Hamshere M, Hansen M, Hansen T, Hartmann AM, Henskens FA, Hougaard DM, Hultman CM, Ingason A, Jablensky AV, Jakobsen KD, Jay M, Jurgens G, Kahn RS, Keller MC, Kenis G, Kenny E, Kim Y, Kirov GK, Konnerth H, Konte B, Krabbendam L, Krasucki R, Lasseter VK, Laurent C, Lawrence J, Lencz T, Lerer FB, Liang KY, Lichtenstein P, Lieberman JA, Linszen DH, Lonnqvist J, Loughland CM, Maclean AW, Maher BS, Maier W, Mallet J, Malloy P, Mattheisen M, Mattingsdal M, McGhee KA, McGrath JJ, McIntosh A, McLean DE, McQuillin A, Melle I, Michie PT, Milanova V, Morris DW, Mors O, Mortensen PB, Moskvina V, Muglia P, Myin-Germeys I, Nertney DA, Nestadt G, Nielsen J, Nikolov I, Nordentoft M, Norton N, Nothen MM, O'Dushlaine CT, Olincy A, Olsen L, O'Neill FA, Ormtoft TF, Owen MJ, Pantelis C, Papadimitriou G, Pato MT, Peltonen L, Petursson H, Pickard B, Pimm J, Pulver AE, Puri V, Quested D, Quinn EM, Rasmussen HB, Rethelyi JM, Ribble R, Rietschel M, Riley BP, Ruggeri M, Schall U, Schulze TG, Schwab SG, Scott RJ, Shi J, Sigurdsson E, Silverman JM, Spencer CC, Stefansson K, Strange A, Strengman E, Stroup TS, Suvisaari J, Terenius L, Thirumalai S, Thygesen JW, Timm S, Toncheva D, van den Oord E, van Os J, van Winkel R, Veldink J, Walsh D, Wang AG, Wiersma D, Wildenauer DB, Williams HJ, Williams NM, Wormley B, Zammit S, Sullivan PF, O'Donovan MC, Daly MJ, Gejman PV. Genome-wide association study identifies five new schizophrenia loci. *Nat Genet* 2011;43(10):969-76.

Shi Y, Li Z, Xu Q, Wang T, Li T, Shen J, Zhang F, Chen J, Zhou G, Ji W, Li B, Xu Y, Liu D, Wang P, Yang P, Liu B, Sun W, Wan C, Qin S, He G, Steinberg S, Cichon S, Werge T, Sigurdsson E, Tosato S, Palotie A, Nothen MM, Rietschel M, Ophoff RA, Collier DA, Rujescu D, Clair DS, Stefansson H, Stefansson K, Ji J, Wang Q, Li W, Zheng L, Zhang H, Feng G, He L. Common variants on 8p12 and 1q24.2 confer risk of schizophrenia. *Nat Genet* 2011;43(12):1224-7.

Simonsen C, Sundet K, Vaskinn A, Birkenaes AB, Eng JA, Faerden A, Jonsdottir H, Ringen PA, Opjordsmoen S, Melle I, Friis S, Andreassen OA. Neurocognitive dysfunction in bipolar and schizophrenia spectrum disorders depends on history of psychosis rather than diagnostic group. *Schizophr Bull* 2011;37(1):73-83.

Sklar P, Ripke S, Scott LJ, Andreassen OA, Cichon S, Craddock N, Edenberg HJ, Nurnberger JI, Rietschel M, Blackwood D, Corvin A, Flickinger M, Guan WH, Mattingsdal M, McQuillin A, Kwan P, Wienker TF, Daly M, Dudbridge F, Holmans PA, Lin DY, Burmeister M, Greenwood TA, Hamshere ML, Muglia P, Smith EN,

Zandi PP, Nievergelt CM, McKinney R, Shilling PD, Schork NJ, Bloss CS, Foroud T, Koller DL, Gershon ES, Liu CY, Badner JA, Scheftner WA, Lawson WB, Nwulia EA, Hipolito M, Coryell W, Rice J, Byerley W, McMahon FJ, Schulze TG, Berrettini W, Lohoff FW, Potash JB, Mahon PB, McInnis MG, Zollner S, Zhang P, Craig DW, Szelinger S, Barrett TB, Breuer R, Meier S, Strohmaier J, Witt SH, Tozzi F, Farmer A, McGuffin P, Strauss J, Xu W, Kennedy JL, Vincent JB, Matthews K, Day R, Ferreira MA, O'Dushlaine C, Perlis R, Raychaudhuri S, Ruderfer D, Hyoun PL, Smoller JW, Li J, Absher D, Thompson RC, Meng FG, Schatzberg AF, Bunney WE, Barchas JD, Jones EG, Watson SJ, Myers RM, Akil H, Boehnke M, Chambert K, Moran J, Scolnick E, Djurovic S, Melle I, Morken G, Gill M, Morris D, Quinn E, Muhleisen TW, Degenhardt FA, Mattheisen M, Schumacher J, Maier W, Steffens M, Propping P, Nothen MM, Anjorian A, Bass N, Gurling H, Kandaswamy R, Lawrence J, McGhee K, McIntosh A, McLean AW, Muir WJ, Pickard BS, Breen G, St Clair D, Caesar S, Gordon-Smith K, Jones L, Fraser C, Green EK, Grozeva D, Jones IR, Kirov G, Moskvina V, Nikolov I, O'Donovan MC, Owen MJ, Collier DA, Elkin A, Williamson R, Young AH, Ferrier IN, Stefansson K, Stefansson H, Porgeirsson P, Steinberg S, Gustafsson O, Bergen SE, Nimgaonkar V, Hultman C, Landen M, Lichtenstein P, Sullivan P, Schalling M, Osby U, Backlund L, Frisen L, Langstrom N, Jamain S, Leboyer M, Etain B, Bellivier F, Petursson H, Sigurdsson E, Muller-Mysok B, Lucae S, Schwarz M, Schofield PR, Martin N, Montgomery GW, Lathrop M, Oskarsson H, Bauer M, Wright A, Mitchell PB, Hautzinger M, Reif A, Kelsoe JR, Purcell SM, D PGCB. Large-scale genome-wide association analysis of bipolar disorder identifies a new susceptibility locus near ODZ4. *Nat Genet* 2011;43(10):977-9162.

Steinberg S, de Jong S, Andreassen OA, Werge T, Borglum AD, Mors O, Mortensen PB, Gustafsson O, Costas J, Pietilainen OP, Demontis D, Papiol S, Huttenlocher J, Mattheisen M, Breuer R, Vassos E, Giegling I, Fraser G, Walker N, Tuulio-Henriksson A, Suvisaari J, Lonnqvist J, Paunio T, Agartz I, Melle I, Djurovic S, Strengman E, Jurgens G, Glenthøj B, Terenius L, Hougaard DM, Ormtoft T, Wiuf C, Didriksen M, Hollegaard MV, Nordentoft M, van Winkel R, Kenis G, Abramova L, Kaleda V, Arrojo M, Sanjuan J, Arango C, Sperling S, Rossner M, Ribolsi M, Magni V, Siracusano A, Christiansen C, Kiemeny LA, Veldink J, van den Berg L, Ingason A, Muglia P, Murray R, Nothen MM, Sigurdsson E, Petursson H, Thorsteinsdottir U, Kong A, Rubino IA, De Hert M, Rethelyi JM, Bitter I, Jonsson EG, Golimbet V, Carracedo A, Ehrenreich H, Craddock N, Owen MJ, O'Donovan MC, Ruggeri M, Tosato S, Peltonen L, Ophoff RA, Collier DA, St Clair D, Rietschel M, Cichon S, Stefansson H, Rujescu D, Stefansson K. Common variants at VRK2 and TCF4 conferring risk of schizophrenia. *Hum Mol Genet* 2011;20(20):4076-81.

Steinberg S, Mors O, Borglum AD, Gustafsson O, Werge T, Mortensen PB, Andreassen OA, Sigurdsson E, Thorgeirsson TE, Botcher Y, Olason P, Ophoff RA, Cichon S, Gudjonsdottir IH, Pietilainen OP, Nyegaard M, Tuulio-Henriksson A, Ingason A, Hansen T, Athanasios L, Suvisaari J, Lonnqvist J, Paunio T, Hartmann A, Jurgens G, Nordentoft M, Hougaard D, Norgaard-Pedersen B, Breuer R, Moller HJ, Giegling I, Glenthøj B, Rasmussen HB, Mattheisen M, Bitter I, Rethelyi JM, Sigmundsson T, Fossdal R, Thorsteinsdottir U, Ruggeri M, Tosato S, Strengman E, Kiemeny LA, Melle I, Djurovic S, Abramova L, Kaleda V, Walsh M, Bramon E, Vassos E, Li T, Fraser G, Walker N, Touloupoulou T, Yoon J, Freimer NB, Cantor RM, Murray R, Kong A, Golimbet V, Jonsson EG, Terenius L, Agartz I, Petursson H, Nothen MM, Rietschel M, Peltonen L, Rujescu D, Collier DA, Stefansson H, St Clair D, Stefansson K. Expanding the range of ZNF804A variants conferring risk of psychosis. *Mol Psychiatry* 2011;16(1):59-66.

Önnur ritverk

Engilbert Sigurðsson. Eðli manna og þróun fræðitimarita. [Ritstjórnargrein]. Læknablaðið 2011;97(1):7.

Engilbert Sigurðsson. Vegferð Læknablaðsins og ógnir við velferð sjúklinga. [Ritstjórnargrein]. Læknablaðið 2011;97(9):461.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum og þingum: 8
Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 6

Barna- og unglingageðlæknisfræði

Forsvarsaður: Bertrand Lauth aðjunkt
Helstu áherslur í rannsóknum

Bætt greiningartæki í barna- og unglingageðlækningum. Einhverfa, ADHD, faraldsfræði, erfðir, heilalínurit, kreppa.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Háskóli Íslands, Íslensk erfðagreining, Greiningar- og ráðgjafastöð ríkisins, University of Aberdeen, Skotlandi, King's College London, UK, National Public Health Institute, Helsinki, Finnlandi, Ludwig-Maximilians University, München, Genetic Research Centre, München.

Doktorsritgerð

Bertrand Lauth. Schedule for affective disorders and schizophrenia for school-age children- present and lifetime version (K-SADS-PL) : cross-cultural adaption and validation in an Icelandic adolescent clinical population = Greiningarviðtal vegna lyndisraskana og geðklofa hjá grunnskólabörnum - útgáfa fyrir núverandi lotu og yfir ævilangt tímabil (K-SADS-PL) : menningarleg aðlögun og athugun á réttmæti í klínisku þýði íslenskra unglunga. Reykjavík: University of Iceland, Faculty of Medicine; 2011.

Ritverk –bækur eða bókakaflar

Monfort J-C, Bodin C, Di Prima U, Dubost T, Fouache G, Przewlocka-Alves A, Garnier B, Gremion J, Lauth B, Legall C, Lerate F, Leveau J, Mercuel A, Nicolle-Chantome G, Obry-Martin C, Pacaud H, Paradas C, Piosson-Vanhaelwyn C, Reça M, Sarraut J-P, Tribolet S, Trost M. Outils pour les entretiens d'aide et de soutien psychologique (collective book), (MONFORT J-C, Ed.), Paris, Heures de France, 2011.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum og þingum: 1

Sálarfræði

Forsvarsaður: Jón Friðrik Sigurðsson, prófessor
Helstu áherslur í rannsóknum

Sálfræðingar í sálfræðiþjónustu á geðsviði sinna fjölbreyttum rannsóknum á sviði klínískrar sálfræði, réttarsálfræði, taugasálfræði og í öldrunarfræðum. Lögð er áhersla á að meta próffræðilega eiginleika sálfræðilegra matstækja og árangur sálfræðilegrar meðferðar. Rannsóknirnar spanna vitt svið eins og sést á þessu yfirliti yfir vísindastarfsemi sálfræðinga og sem dæmi má nefna rannsóknir á kvíða, þunglyndi, eðli og afleiðingum áfalla, vitrænni getu, athyglisbrestir/ ofvirkni, einhverfu og erfðafæði þroskafrávika.

Styrkir sem fræðigreinin fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Áhrif eintakabreytileika í erfðamenginu á frammistöðu á taugasálfræðiprófum í þýði sjúklinga með geðklofa og stöðlun sömu taugasálfræðiprófa. Brynja Björk Magnúsdóttir, Engilbert Sigurðsson.

Áhrif fjárhagsörðugleika á þunglyndi hjá íslensku þjóðinni. Jón Friðrik Sigurðsson, Lýðheilsustöð, Dóra Guðrún Guðmundsdóttir.

Andleg liðan og svefnleysi meðal kæfisvefnssjúklinga. Tíðni, tengsl sjúkdóma og áhrif á meðferðaheldni. Jón Friðrik Sigurðsson, Erla Björnsdóttir Þórarinn Gíslason, Bryndis Benediksdóttir.

EEG mynstur í vægri vitrænni skerðingu: tengsl við taugasálfræðileg mynstur. María K. Jónsdóttir, Jón Snædal, Mentis Cura.

Fæðingarútkomur kvenna sem hafa orðið fyrir kynferðisofbeldi. Agnesar Gísladóttir Berglind Guðmundsdóttir, Unnur Anna Valdimarsdóttir, Bernard Harlow, Sven Cnattingius, Ragnheiður Bjarnadóttir, Eyrún Jónsdóttir. Birna Björg Músdóttir, Helga Bjarnadóttir, Laufey Svanfríður Jónsdóttir, Auður Sjöfn Þórisdóttir.

Geðheilsa kvenna og barneignir: Meðgöngu- og fæðingarþunglyndi íslenskra kvenna, félagslegar aðstæður þeirra og notkun á geðvirkum efnum. Jón Friðrik Sigurðsson, Linda Bára Lýðsdóttir, Louise Howard, Halldóra Ólafsdóttir, Marga Thome, Pétur Tyrfinngsson, Arnar Hauksson, Sigríður Brynja Sigurðardóttir og Sigríður Sía Jónsdóttir.

Heilsufar þolenda snjóflóðanna í Súðavík og á Flateyri árið 1995. Berglind Guðmundsdóttir, Edda Björk Þórðardóttir, Unnur Anna Valdimarsdóttir, Ingunn Hansdóttir, Heidi S. Resnick, Jillian C. Shepherd, Ingunn Hansdóttir Ágúst Oddsson, Þórunn Finnsdóttir, Ragnhildur Guðmundsdóttir, Harpa Jónsdóttir.

Lífsgæði og liðan kvenna sem gangast undir brottnám brjóstis/brjósta og brjóstauppbýggingu í kjölfar krabbameinsgreiningar. Þórdís Kjartansdóttir, Svanheiður Lóa Rafnsdóttir, Regina Ólafsdóttir, Þorvaldur Jónson.

Mat og þróun á hreyfipætti fyrir offitumeðferð barna. Ragnar Bjarnason, Þrúður Gunnarsdóttir, Anna Sigríður Ólafsdóttir, Urður Njarðvík, Finnur Atli Magnússon.

Tengsl heilarita, hugrænnar færni og líffræðilegra skilmerkja í greiningu Alzheimersjúkdóm. Magnús Jóhannsson, Jón Snædal.

Upplifun einstaklinga sem greinst hafa með Alzheimersjúkdóm. Erla S. Grétarsdóttir, Jón Snædal, Daniel Þór Ólason, Kristín Hannesdóttir, Arndís Valgarðsdóttir, Sunna M. Magnúsdóttir.

Þekking almennings á Alzheimers sjúkdómnum. María K. Jónsdóttir.

Rannsóknarsjóður Háskóla Íslands

Andleg liðan krabbameinssjúklinga og cortisolþéttni í hári. Eiríkur Örn Arnarson. Snorri Ingimarsson, Sigurður Hektorsson, Margrét Ingvarsdóttir, Ína Marteinsdóttir, Elvar Theódórsson, Helgi Sigurðsson.

Geðheilsa kvenna á meðgöngu og eftir barnsburð. Linda Bára Lýðsdóttir Jón Friðrik Sigurðsson, Louise Howard, Halldóra Ólafsdóttir, Marga Thome, Pétur Tyrfinngsson, Arnar Hauksson, Sigríður Brynja Sigurðardóttir, Sigríður Sía Jónsdóttir

Ferðastyrkur Rannsóknarsjóðs Háskóla Íslands

Geðheilsa kvenna á meðgöngu og eftir barnsburð. Linda Bára Lýðsdóttir Jón Friðrik Sigurðsson, Louise Howard, Halldóra Ólafsdóttir, Marga Thome, Pétur Tyrfinngsson, Arnar Hauksson, Sigríður Brynja Sigurðardóttir, Sigríður Sía Jónsdóttir

Meðferð þunglyndis og kvíðaraskana í heilsugæslu, samannburður á hugrænni atferlismeðferð í hóp og hefðbundnum úrræðum. Hafrún Kristjánsdóttir, Jón Friðrik Sigurðsson, Paul Salkovskis, Agnes Agnarsdóttir, Engilbert Sigurðsson og Oddur Ingimarsson.

Rannís - Rannsóknarnámssjóður

Meðferð fullorðinna með ADHD. Brynjar Emilsson, Jón

Friðrik Sigurðsson, Gísli Guðjónsson, Susan Young, Gísli Baldursson, Halldóra Ólafsdóttir, Ragnhildur S. Georgsdóttir.

Geðheilsa kvenna og barneignir: Meðgöngu- og fæðingarþunglyndi íslenskra kvenna, félagslegar aðstæður þeirra og notkun á geðvirkum efnum. Jón Friðrik Sigurðsson, Linda Bára Lýðsdóttir, Louise Howard, Halldóra Ólafsdóttir, Marga Thome, Pétur Tyrfinngsson, Arnar Hauksson, Sigríður Brynja Sigurðardóttir og Sigríður Sía Jónsdóttir.

Eimskipafélagið

Andleg liðan og svefnleysi meðal kæfisvefnssjúklinga. Tíðni, tengsl sjúkdóma og áhrif á meðferðaheldni. Erlu Björnsdóttir, Jón Friðrik Sigurðsson, Þórarinn Gíslason, Bryndis Benediksdóttir.

Evrópusambandið

Vitræn starfsemi í geðklofa og tengsl við arferð. Hreinn Stefánsson, Engilbert Sigurðsson, Brynja Björk Magnúsdóttir, Magnús Haraldsson, Sunna Arnardóttir, Sólveig Rósa Davíðsdóttir, Heimir Snorrason, Sólveig Hlín Kristjánsdóttir, Evald Sæmundsen, Ingólfur Einarsson, Sólveig Norðfjörð o.fl. samstarfsaðilar frá DeCode og erlendir samstarfsaðilar.

Félag áhugafólks og aðstandenda Alzheimerssjúkra og annarra skyldra sjúkdóma (FAAS)

Þekking almennings á Alzheimer sjúkdómnum. María K. Jónsdóttir.

Hrafnista

Þekking almennings á Alzheimer sjúkdómnum. María K. Jónsdóttir.

Minningarsjóður Helgu Jónsdóttur og Sigurliða Kristjánssonar

Ný nálgun að ökuhæfnismati á Íslandi: Taugasálfræðilegt tölvuforrit Expert System Traffic. Claudia Georgsdóttir.

Samfélagsstyrkur Alcan RioTinto

Ný nálgun að ökuhæfnismati á Íslandi: Taugasálfræðilegt tölvuforrit Expert System Traffic. Claudia Georgsdóttir.

Styrktarsjóður Þorsteins Helga Ásgeirssonar

Geðraskanir hjá börnum og unglingum á aldrinum 7-17 ára sem greinst hafa með röskun á einhverfurófi. Kristjana Magnúsdóttir, Erlendur Egilsson, Evald Sæmundsen, Páll Magnússon.

Doktorsnemar

Agnes Gísladóttir. Fæðingarútkomur kvenna sem hafa orðið fyrir kynferðisofbeldi. Doktorsverkefni við Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Berglind Guðmundsdóttir, Ragnheiður Bjarnadóttir, Bernard Harlow, Sven Cnattingius og Unnur A. Valdimarsdóttir.

Bertrand Lauth. Schedule for Affective Disorders and Schizophrenia for School-Age Children- Present and Lifetime version (K-SADS-PL): Cross-cultural adaptation and validation in an Icelandic adolescent clinical population. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Engilbert Sigurðsson, Ásgeir Haraldsson, Guðmundur Arnkelsson, Jakob Smári, Páll Magnússon.

Brynjar Emilsson. Meðferð fullorðinna með ADHD. King's College í London. Leiðbeinendur: Gísli Guðjónsson, Susan Young, Jón Friðrik Sigurðsson.

Edda Björk Þórðardóttir. Heilsufar þolenda snjóflóðanna í Súðavík og á Flateyri árið 1995 Lýðheilsuvísindi, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Berglind Guðmundsdóttir, Unnur Anna Valdimarsdóttir, Heidi S. Resnick, Jillian C. Shepherd.

Erla Björnsdóttir. Tengsl þunglyndis og kæfisvefnis. Áhrif offitu og bólguefna í blóði á þessi tengsl. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Jón Friðrik Sigurðsson, Þórarinn Gíslason, Bryndis Benediksdóttir.

Hafrún Kristjánsdóttir. Meðferð þunglyndis og kvíðaraskana í heilsugæslu, samannburður á hugrænni atferlismeðferð í hóp og hefðbundnum úrræðum.

Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Paul Salkovskis, Jón Friðrik Sigurðsson.

Helga Zoega. Áhrif örvandi geðlyfjameðferðar á námsrángur barna með athyglisbrest og ofvirkni. Lýðgrunduð rannsókn á Íslandi. Lýðheilsuvísindum, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Anna B. Almarsdóttir, Matthías Halldórsson, Gísli Baldursson, Sólveig Jónsdóttir, Sigurgrímur Skúlason, Ulf Bergman, Unnur A. Valdimarsdóttir.

Jónas G. Halldórsson. Afleiðingar höfuðáverka meðal íslenskra barna og unglinga. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Eiríkur Örn Arnarson, Kjell M. Flekkøy, Guðmundur B. Arnkelsson, Hulda Brá Magnadóttir, Kristinn Tómasson.

Linda Bára Lýðsdóttir. Geðheilsa kvenna á meðgöngu og eftir barnsburð. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Louise Howard, Jón Friðrik Sigurðsson, Halldóra Ólafsdóttir, Marga Thome, Þóra Steingrimsdóttir.

Meistararnemar

Arndís Valgarðsdóttir, Sunna María Magnúsdóttir. Upplifun einstaklinga sem greinst hafa með Alzheimers sjúkdóm. Sálfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Erla Grétarsdóttir, Jón Snædal, Daniel Þór Ólason, Kristín Hannesdóttir.

Berglind Helgadóttir. Árangur EMG Biofeedback þjálfunar við að minnka vöðvaspennu við einhæfa siendurtekna vinnu. Lýðheilsuvísindum, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Eiríkur Örn Arnarson.

Brynhildur Jónsdóttir. Tengsl heilarita og hugrænnar færni í vægri vitrænni skerðingu. Sálfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: María K. Jónsdóttir.

Elva Björk Ágústsdóttir. Rannsókn á árangri Body Project líkamsmýndarnámskeiðs. Sálfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Sigrún Danielsdóttir, Fanney Þórsdóttir, Friðrik H. Jónsson.

Helga Berglind Guðmundsdóttir. Áhrif fjárhagserfiðleika á þunglyndistíðni hjá Íslendingum. Sálfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Jón Friðrik Sigurðsson, Daniel Þór Ólason, Dóra Guðrún Guðmundsdóttir.

Helga Sævarsdóttir, Helga Lárusdóttir. Andleg heilsa kvenna í tengslum við námskeiðið „Njóttu þess að borða“ - Meðferð byggð á hugrænni atferlismeðferð fyrir konur í yfirvigt. Lýðheilsuvísindum, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Eiríkur Örn Arnarson Ludvig Guðmundsson, Laufey Steingrimsdóttir.

Ingbjörg Karlsdóttir. Leiðbeiningarit um ADHD fyrir grunnskóla. Sálfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Páll Magnússon, Margrét Lilja Guðmundsdóttir

Kristín Birna Ólafsdóttir. Áhrif hreyfingar á þunglyndis- og kvíðaæinkenni. Háskólanum í Reykjavík. Leiðbeinandi: Hafrún Kristánsdóttir.

Pálína Erna Ásgeirsdóttir. Notagildi einstaklingstíraunsníðs við árangursmat á þriggja mánaða dagmeðferð, dialektískri atferlismeðferð (DAM) (dialectical behavior therapy) (DBT), fyrir einstaklinga með jaðarpersónuleikaröskun. Sálfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Magnús Blöndahl Sighvatsson, Zuilma Gabriela Sigurðardóttir.

Þorbjörg Sveinsdóttir. Framburður Barna í Barnahúsi og lyktir mála - Hvað hefur áhrif á birtingu ákæra og sakkfellingar í málum barna sem grunur leikur á að hafi sætt kynferðislegu ofbeldi. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Jón Friðrik Sigurðsson, Urður Njarðvík.

Cand Psych nemar

Árni Halldórsson. The impact of the psychosocial experience of pain on the psychological well-being of rheumatic patients. Háskólinn í Árósum. Leiðbeinendur: Eiríkur Örn Arnarson, Eggert Birgisson, Arnór Víkingsson.

Ásta Rún Valgerðardóttir. Árangursmat á áfengis- og vímuefnaðferð á Teigi. Forrannsókn. Cand. Psych.

Sálfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Daniel Þór Ólason, Ragnar P. Ólafsson, Hjördís Tryggvadóttir, Helgi Héðinsson.

Benedikt Bragi Sigurðsson. The relationship between Type 2 Diabetes Mellitus and Major Depressive Disorder in the elderly in Iceland: an epidemiological, population-based study. From the Age, Gene/Environment Susceptibility – Reykjavík Study (AGESReykjavík). Háskólanum í Kaupmannahöfn. Leiðbeinendur: Eiríkur Örn Arnarson, Thor Aspelund, Arna Guðmundsdóttir, Vilmundur Guðnason.

Bjarki Þór Bragason. Hugræn atferlismeðferð í heilsugæslu - Langtímaeftirfylgd þeirra sem greinast með þunglyndi. Sálfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Hafrún Kristjánsdóttir, Daniel Ólason.

Bryndís Sveinsdóttir. Sálrænni áhættuþættir fyrir þunglyndi og kvíða á meðgöngu. Sálfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Ingunn Hansdóttir, Jón Friðrik Sigurðsson, Linda Bára Lýðsdóttir.

Fjöla Katrín Steinsdóttir. Tengsl áfalla og erfiðleika á uppvaxtar- og fullorðinsárum á geðheilsu kvenna. Sálfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Daniel Þór Ólason, Linda Bára Lýðsdóttir, Jón Friðrik Sigurðsson, Pétur Tyrfingsson.

Ingbjörg Sigríður Hjartardóttir. Vitsmunáþroski og heilavirkni barna með ADHD. Sálfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Halla Helgadóttir, Páll Magnússon Urður Njarðvík.

Lydía Ósk Ómarsdóttir. Mat á árangri kvíðahópmeðferðar fyrir unglinga. Sálfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Berglind Brynjólfsdóttir, Urður Njarðvík.

Margrét Ingvarsdóttir. Prevalence of Psychiatric Disorders Among Patients Recently Diagnosed with Breast Cancer at Landspítali - The National University Hospital of Iceland. Sálfræðideild, Háskólans í Kaupmannahöfn. Leiðbeinendur: Eiríkur Örn Arnarson Thomas William Teasdale.

Sólrún Dröfn Þorgrímsdóttir. Tengsl áráttu-þráhyggjuröskunar, ADHD og Touretteheilkennis. Sálfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Jakob Smári, Urður Njarðvík, Páll Magnússon, Evald Sæmundsen.

Sólveig María Ólafsdóttir. Próffræðilegir eiginleikar íslenskrar þýðingar Eating Disorder Evaluation Questionnaire (EDE-Q) og Clinical Impairment Assessment (CIA). Sálfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Elfa B. Hreinsdóttir, Ingunn Hansdóttir, Guðlaug U. Þorsteinsdóttir.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Háskóli Íslands, Miðstöð í lýðheilsuvísindum, Sálfræðideild, Rannsóknamiðstöð í jarðskjálftaverkfræði Háskóla Íslands. Háskólinn í Reykjavík, Landslækniseimbættið-Lýðheilsustöð, Kvinnadeild Landspítala, Heilbrigðisstofnunin á Ísafirði, Heilbrigðisstofnunin á Egilsstöðum, Heilsugæsla Akureyrar, Heilsugæsla höfuðborgarsvæðisins, Þroska- og hegðunarstöðvar heilsugæslunnar, Greiningar- og ráðgjafarstöð ríkisins, Íslensk erfðagreining, Mentis Cura rannsóknar- og þróunarfrýrtæki, Hjartavernad, Fangelsismálastofnun, Þjóðkirkjan, Almannavernadeild Ríkislögregluembættisins, Rauði kross Íslands. Nokkrir erlendir háskólar, heildbrigðisstofnanir og rannsóknastofur: National Crime Victims Research and Treatment Center at the Medical University of South Carolina, Boston University School of Medicine/National Center for PTSD, VA Boston Healthcare System, USA. King's College, London, Háskólinn í Bath í Englandi, Lumos Labs, San Francisco, USA, Emory University, Georgia, Bandaríkjunum. Faculty of Psychology and Educational Sciences, Coimbra University, Portugal, Háskólinn í Amsterdam, Goethe University, Frankfurt am

Main, Þýskalandi. Russian Academy of Medical Sciences, Moskvu. Institute of Mental Health Belgrade, Belgrad. University Clinic of Psychiatry, Skopje, Ungverjalandi, Tblisi State Medical University, Tblisi, Ukranísk Researh Institute of Social, Forensic Psychiatry, Kiev auk The Nordic Network in Dementia Diagnostics (NIDD) samnorrætt tengslanet minnismótaka á Norðurlöndum.

Viðurkenningar sem sálfræðingar fengu á árinu

Magnús Jóhannsson sálfræðingur hlaut hvatningastyrk úr Vísindasjóði Landspítala, til verkefnisins Tengsl heilarita, hugrænnar færni og líffræðilegra skilmerkja í greiningu Alzheimersjúkdóms en styrkurinn er ætlaður ungun vísindamönnum sem stunda klínískar rannsóknir á spítalanum.

Brynja Björk Magnúsdóttir sálfræðingur, hlaut hvatningastyrk úr Vísindasjóði Landspítala, til verkefnisins Áhrif eintakabreytileika í erfðamenginu á frammistöðu á taugasálfræðiprófum í þýði sjúklinga með geðklofa og stöðlun sömu taugasálfræðiprófa en styrkurinn er ætlaður ungun vísindamönnum sem stunda klínískar rannsóknir á spítalanum.

Erla S. Grétarsdóttir fékk Akadémiska nafnbót frá sálfræðideild Háskóla Íslands, klínískur lektor.

Hafrún Kristjánsdóttir, aðjúnkt við tækni- og verkfræðideild íþróttaáviðs Háskólans í Reykjavík.

Störf í ritstjórn ritryndra fagrita

Berglind Guðmundsdóttir er í ritstjórn Sálfræðitímaritsins.

Brynjar Emilsson, er í ritstjórn Geðverndar, tímarits Geðverndarfélag Íslands.

Eiríkur Örn Arnarson er í ritstjórn Behavioural and Cognitive Psychotherapy.

Eiríkur Örn Arnarson er í ritstjórn Clinical Psychology: Science and Practice.

Eiríkur Örn Arnarson, í ritstjórn Cognitive Behaviour Therapy.

Jón Friðrik Sigurðsson, einn af þremur ritstjórum Proceedings of the Fourth joint Nordic PhD course in Legal and investigative Psychology: Perceptions: Victims, Offenders and witnesses. Gefið út í Gautaborg.

María K. Jónsdóttir, ritstjóri Sálfræðiritins, tímariti Sálfræðingafélags Íslands.

Ritverk –bækur eða bókakafar

Berglind Guðmundsdóttir, Sjöfn Evertsdóttir. Hugræn atferlismeðferð fyrir börn með áfallastreituröskun í kjölfar kynferðisofbeldis. In: Svava Íseld Ólafsdóttir, ritstjóri. Hin launhelgi glæpur: Kynferðisbrot gegn börnum. Reykjavík: Háskólaútgáfan; 2011. p. 355-76.

Ritverk- vísindagreinar í ritryndum innendum tímaritum

Elfa Björt Hreinsdóttir, Eygló Sigmundsdóttir. Hugræn atferlismeðferð við flugufærni: Meðferð í einu viðtali. Sálfræðiritið 2011;16: 97–104.

Magnús Blöndahl Sighvatsson, Hafrún Kristjánsdóttir, Engilbert Sigurðsson, Jón Friðrik Sigurðsson. Gagnsemi hugrænnar atferlismeðferðar við lyndis- og kvíðaröskunum hjá fullorðnum. Læknablaðið 2011;97(11):613-9.

Magnús Jóhannsson, Þórunn Anna Karlsdóttir, Engilbert Sigurðsson. Aftur til fortíðar, sjúkratilfelli og yfirflit. Læknablaðið 2011;97(3):159-64.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Amstadter AB, Elwood LS, Begle AM, Gudmundsdóttir B, Smith DW, Resnick HS, Hanson RF, Saunders BE, Kilpatrick DG. Predictors of physical assault victimization: findings from the National Survey of Adolescents. Addict Behav 2011;36(8):814-20.

Arnarson EO, Craighead WE. Prevention of depression among Icelandic adolescents: a 12-month follow-up. *Behav Res Ther* 2011;49(3):170-4.

Asgeirsdóttir BB, Sigfusdóttir ID, Gudjonsson GH, Sigurdsson JF. Associations between sexual abuse and family conflict/violence, self-injurious behavior, and substance use: the mediating role of depressed mood and anger. *Child Abuse Negl* 2011;35(3):210-9.

Clapp JD, Olsen SA, Beck JG, Palyo SA, Grant DM, Gudmundsdóttir B, Marques L. The Driving Behavior Survey: scale construction and validation. *J Anxiety Disord* 2011;25(1):96-105.

Elwood LS, Smith DW, Resnick HS, Gudmundsdóttir B, Amstadter AB, Hanson RF, Saunders BE, Kilpatrick DG. Predictors of rape: findings from the National Survey of Adolescents. *J Trauma Stress* 2011;24(2):166-73.

Emilsson B, Gudjonsson G, Sigurdsson JF, Baldursson G, Einarsson E, Ólafsdóttir H, Young S. Cognitive behaviour therapy in medication-treated adults with ADHD and persistent symptoms: A randomized controlled trial. *BMC Psychiatry* 2011;11.

Glessner JT, Wang K, Takahashi N, Shtir CJ, Hadley D, Sleiman PM, Zhang H, Kim CE, Robison R, Lyon GJ, Flory JH, Bradfield JP, Imielinski M, Hou C, Frackelton EC, Chiavacci RM, Sakurai T, Rabin C, Middleton FA, Thomas KA, Garris M, Mentch F, Freitag CM, Steinhausen HC, Todorov AA, Reif A, Rothenberger A, Franke B, Mick EO, Roeyers H, Buitelaar J, Lesch KP, Banaschewski T, Ebstein RP, Mulas F, Oades RD, Sergeant J, Sonuga-Barke E, Renner TJ, Romanos M, Romanos J, Warnke A, Walitza S, Meyer J, Palmason H, Seitz C, Loo SK, Smalley SL, Biederman J, Kent L, Asherson P, Anney RJ, Gaynor JW, Shaw P, Devoto M, White PS, Grant SF, Buxbaum JD, Rapoport JL, Williams NM, Nelson SF, Faraone SV, Hakonarson H. Genome-wide copy number variation study associates metabotropic glutamate receptor gene networks with attention deficit hyperactivity disorder. *Nat Genet* 2011;44(1):78-84.

Goodwin E, Gudjonsson GH, Sigurdsson JF, Young S. The impact of ADHD symptoms on intelligence test achievement and speed of performance. *Pers Individ Dif* 2011;50:1273-7.

Gottfredsson M, Reynisson IK, Ingvarsson RF, Kristjansdóttir H, Nardini MV, Sigurdsson JF, Schneerson R, Robbins JB, Miller MA. Comparative long-term adverse effects elicited by invasive group B and C meningococcal infections. *Clin Infect Dis* 2011;53(9):e117-24.

Gudjonsson GH, Sigurdsson JF, Skaptadóttir SL, Helgadóttir T. The relationship of violent attitudes with self-reported offending and antisocial personality traits. *J Forensic Psychiatr Psychol* 2011;22:371-80.

Gudjonsson GH, Sigurdsson JF, Tryggvadóttir HB. The relationship of compliance with background of childhood neglect and physical and sexual abuse among patients attending substance misuse treatment. *J Forensic Psychiatr Psychol* 2011;22:87-98.

Hinney A, Scherag A, Jarick I, Albayrak O, Putter C, Pechlivanis S, Dauvermann MR, Beck S, Weber H, Scherag S, Nguyen TT, Volckmar AL, Knoll N, Faraone SV, Neale BM, Franke B, Cichon S, Hoffmann P, Nothen MM, Schreiber S, Jockel KH, Wichmann HE, Freitag C, Lempert T, Meyer J, Gilsbach S, Herpertz-Dahlmann B, Sinzig J, Lehmkuhl G, Renner TJ, Warnke A, Romanos M, Lesch KP, Reif A, Schimmelmann BG, Hebebrand J, Psychiatric GWAS Consortium: ADHD subgroup [Palmason H]. Genome-wide association study in German patients with attention deficit/hyperactivity disorder. *Am J Med Genet B Neuropsychiatr Genet* 2011;156B(8):888-97.

Jacquemont S, Raymond A, Zufferey F, Harewood L, Walters RG, Kutalik Z, Martinet D, Shen YP, Valsesia A,

Beckmann ND, Thorleifsson G, Belfiore M, Bouquillon S, Campion D, de Leeuw N, de Vries BBA, Esko T, Fernandez BA, Fernandez-Aranda F, Fernandez-Real JM, Gratacos M, Guilmatre A, Hoyer J, Jarvelin MR, Kooy RF, Kurg A, Le Caignec G, Mannik K, Platt OS, Sanlaville D, Van Haelst MM, Gomez SV, Walha F, Wu BL, Yu YG, Aboua A, Addor MC, Alembik Y, Antonarakis SE, Arveiler B, Barth M, Bednarek N, Bena F, Bergmann S, Beri M, Bernardini L, Blaumeiser B, Bonneau D, Bottani A, Boute O, Brunner HG, Cailley D, Callier P, Chiesa J, Chrast J, Coin L, Coutton C, Cuisset JM, Cuvellier JC, David A, de Freminville B, Delobel B, Delrue MA, Demeer B, Descamps D, Didelot G, Dieterich K, Disciglio V, Doco-Fenzy M, Drunat S, Duban-Bedu B, Dubourg C, Moustafa JSE, Elliott P, Faas BHW, Faivre L, Faudet A, Fellmann F, Ferrarini A, Fisher R, Flori E, Forer L, Gaillard D, Gerard M, Gieger C, Gimelli S, Gimelli G, Grabe HJ, Guichet A, Guillin O, Hartikainen AL, Heron D, Hippolyte L, Holder M, Homuth G, Isidor B, Jaillard S, Jaros Z, Jimenez-Murcia S, Helas GJ, Jonveaux P, Kaksonen S, Keren B, Kloss-Brandstatter A, Knoers NVAM, Koolen DA, Kroisel PM, Kronenberg F, Lalbale A, Landais E, Lapi E, Layet V, Legallie S, Leheup B, Leube B, Lewis S, Lucas J, MacDermot KD, Magnusson P, Marshall C, Mathieu-Dramard M, McCarthy MI, Meitinger T, Mencarelli MA, Merla G, Moerman A, Mooser V, Morice-Picard F, Mucciolo M, Nauck M, Ndiaye NC, Nordgren A, Pasquier L, Petit F, Pfundt R, Plessis G, Rajcan-Separovic E, Ramelli GP, Rauch A, Ravazzolo R, Reis A, Renieri A, Richart C, Ried JS, Rieubland C, Roberts W, Roetzer KM, Rooryck C, Rossi M, Saemundsen E, Satre V, Schurmann C, Sigurdsson E, Stavropoulos DJ, Stefansson H, Tengstrom C, Thorsteinsdóttir U, Tinahones FJ, Touraine R, Vallee L, van Binsbergen E, Van der Aa N, Vincent-Delorme C, Visvikis-Siest S, Vollenweider P, Volzke H, Vulto-van Silfhout AT, Waeber G, Wallgren-Pettersson C, Witwicki RM, Zwolinski S, Andrieux J, Estivill X, Gusella JF, Gustafsson O, Metspalu A, Scherer SW, Stefansson K, Blakemore AIF, Beckmann JS, Froguel P. Mirror extreme BMI phenotypes associated with gene dosage at the chromosome 16p11.2 locus. *Nature* 2011;478(7367):97-U111.

Kroger A, Hanig S, Seitz C, Palmason H, Meyer J, Freitag CM. Risk factors of autistic symptoms in children with ADHD. *Eur Child Adolesc Psychiatry* 2011;20(11-12):561-70.

Mitchell GF, van Buchem MA, Sigurdsson S, Gotal JD, Jonsdóttir MK, Kjartansson O, Garcia M, Aspelund T, Harris TB, Gudnason V, Launer LJ. Arterial stiffness, pressure and flow pulsatility and brain structure and function: the Age, Gene/Environment Susceptibility--Reykjavik study. *Brain* 2011;134(Pt 11):3398-407.

Olafsson RP, Smari J, Gudmundsdóttir F, Ólafsdóttir G, Hardardóttir HL, Einarsson SM. Self reported attentional control with the Attentional Control Scale: factor structure and relationship with symptoms of anxiety and depression. *J Anxiety Disord* 2011;25(6):777-82.

Sigfusdóttir ID, Asgeirsdóttir BB, Sigurdsson JF, Gudjonsson GH. Physical activity buffers the effects of family conflict on depressed mood: a study on adolescent girls and boys. *J Adolesc* 2011;34(5):895-902.

Snorrason Í, Smari J, Ólafsson RP. The interaction effect of impulsivity and responsibility in relation to obsessive-compulsive symptoms. *Cognit Ther Res* 2011;35:79-86.

Snorrason I, Smari J, Olafsson RP. Motor inhibition, reflection impulsivity, and trait impulsivity in pathological skin picking. *Behav Ther* 2011;42(3):521-32.

Sæmundsson BR, Thorsdóttir F, Olason D, Kristjansdóttir H, Smari J, Sigurdsson J. Psychometric Properties of the Icelandic version of the Beck Anxiety Inventory in a clinical and a student population. *Eur J Psychol Assess* 2011;27:133-41.

Önnur ritverk

Eiríkur Ö. Arnarson, W. Ed Craighead. Hugur og heilsa: Handbók um hugræna atferlismeðferð fyrir börn og unglinga (5. útg.). Reykjavík: Hugarheil; 2011. 186 bls.

Eiríkur Ö. Arnarson, W. Ed Craighead. Hugur og heilsa: verkefnabók fyrir hugræna atferlismeðferð. (5. útg.), Reykjavík: Hugarheil; 2011. 206 bls.

Eiríkur Örn Arnarson. EABCT 2011-ráðstefnan í Reykjavík 31. ágúst - 3. september. Vefrit Sálfræðingafélags Íslands, 22. desember 2011.

Erla Björnsdóttir. Hugleiðingar um svefn og svefnleysi. Vefrit Sálfræðingafélags Íslands, 12. maí 2011.

Helgi Héðinsson. Aðgengi barna og unglinga að sálfræðilegri meðferð - Haustfundur SÍ 2011. Vefrit Sálfræðingafélags Íslands, 20. nóvember 2011.

Pétur Tyrfinngsson. Þriðja Sálfræðingafélagið 2011. Vefrit Sálfræðingafélags Íslands, 8. febrúar 2011.

Regína Ólafsdóttir. EABCT ráðstefna á Íslandi 2011. Vefrit Sálfræðingafélags Íslands, 8. september 2011.

Róbert R. Spano, Jón F. Sigurdsson, Ragnhildur Bjarnadóttir, Sigrún Júlíusdóttir, Púriður B. Sigurjonsdóttir. Skýrsla nefndar samkvæmt lögum nr. 26/2007. Áfangaskýrsla nr. 3. Könnun á starfsemi Upptökuheimilis ríkisins 1945-1971, Unglingaheimilis ríkisins 1971-1994 og meðferðarheimilisins í Smáratúni og á Torfastöðum 1979-1994. Forsætisráðuneytið, 2011.

Sigrún Danielsdóttir. Hvað á mindfulness að heita? Vefrit Sálfræðingafélags Íslands, 26. október 2011.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum og þingum: 33

þar af 2 boðsfyrirlestrar

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 19

Veggspjöld - ágrip sýnd á íslenskum ráðstefnum og þingum: 17

Veggspjöld - ágrip sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 18

Krabbameinslæknisfræði

Forstöðumaður: Helgi Sigurdsson prófessor Helstu áherslur í rannsóknum

Gagnreynd læknisfræði, klínískar leiðbeiningar og aukin gæði heilsufarsupplýsinga. Sameindaerfðafraeðileg faraldsfræði krabbameina (molecular epidemiology). Samtenging heilsufarsupplýsinga við líffræðilegar breytur og þar með skapa nákvæmari aðferðir við að mat á sjúkdómsáhættu og horfum sjúklinga, ennfremur bæta árangur meðferðar meðal annars með því að stuðla að einstaklingsmiðaðri meðferð. Þátttaka í rannsóknum á líftækniylfjum og öðrum lyfjum sem geta nýst krabbameinssjúklingum. Ástæður fyrir notkun krabbameinssjúklinga á óhefðbundinni meðferð. Sálfélagslegir þættir og áhrif þeirra á krabbamein: sjúkdómsáhættu, velferð sjúklinga, vinnugetu, lífsgæði og árangur meðferðar þar með talið fyrir óhefðbundna meðferð.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu Vísindasjóður Landspítala

Legginn úti! Fyrirbygging þvagfærasykinga af völdum innliggjandi þvagleggja á Landspítala. Katrín Blöndal, Brynja Ingadóttir, Elin J.G. Hafsteinsdóttir, Ingunn Steingrimsdóttir, Sigrún Steindórsdóttir, Hildur Einarssdóttir, Dórothea Bergs, Guðbjörg Guðmundsdóttir, Lilja Stefánsdóttir, Vilhelmina Haraldsdóttir.

Lifrarskaði af völdum krabbameinslyfja hjá sjúklingum með meinvörp frá ristilkrabbameini. Einar S. Björnsson, Helga Tryggvadóttir, Magdalena Sigurðardóttir,

Sigurður Blöndal, Kristín Huld Haraldsdóttir, Marianna Garðarsdóttir, Agnes Smáradóttir, Friðbjörn Sigurðsson, Jón Gunnlaugur Jónasson, Evangelos Kalaitzakis, Souzaana Amptoulach, Laikon.

Vakandi og virkur í uppréttri stöðu í öndunarvél. Ólöf Ragna Ámundadóttir, Gíslí H. Sigurðsson, Elizabeth Dean, Þórarinn Sveinsson, Kristinn Sigvaldason, Rannveig J. Jónasdóttir, Brynja Haraldsdóttir, Helga Sjöfn Jóhannsdóttir, Gíslí Einarson.

Doktorsnemar

Jarislava Baumruk. Mat á áhrifum geislaskammta á lungnaefv skáreitageislameðferð á brjóstvef eftir fleygskurð vegna brjóstkrabbameins. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helgi Sigurðsson, Garðar Mýrdal, Jakob Jóhannsson, Dóra Lúðvíksdóttir, Margrét Ingvarsdóttir, Hrefna Magnúsdóttir.

Valgarður Sigurðsson. Hlutverk PTPN1 í eðlilegri brjóstþekju og í brjóstkrabbameini. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Magnús Karl Magnússon, Þórarinn Guðjónsson. Bylgja Hilmarsdóttir, Rósa Björk Barkardóttir, Bjarni A. Agnarsson, Jón G. Jónasson, Óskar Þ. Jónasson.

Meistararnemi

Kristín K. Alexíusdóttir. Einkenni og stigun krabbameina í ristli á Íslandi 1995-2004. Tengsl einkenna við meinafræðipætti æxlanna. Lýðheilsuvísindi, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Jón G. Jónasson, Stefán Haraldsson, Friðbjörn Sigurðsson, Páll H. Möller, Laufey Tryggvadóttir.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Ýmsar fræðigreinar innan Landspítala ss. handlæknisfræði og meinafræði, Íslensk erfðagreining, lyfjafyrirtæki, Krabbameinsskrá og rannsóknarstofa Kl. Háskóla Íslands læknadeild, hjúkrunarfræðideild, félagsvísindadeild, tölvunarfræðideild. Háskólinn á Akureyri heilbrigðisdeild. Rannsóknarstofa í vinnuvernd, rannsókn- og heilbrigðisdeild Vinnueftirlitsins. Landlækniseimbættið, Hjartavernd, Radiumhospitalet í Oslo. Finniska vinnuálastofnunin: Työhyvinvointi ja HUSin Syöpätautien klinikka. Kraeftens Bekämpelse, Psykosocial enhed Karolinska Universitetssjukhuset, Stokkhólm, Svíþjóð. Human interface design, Hamburg, Þýskalandi. Resulture ApS, Glostrup, Danmörku.

Ritverk- vísindagreinar í ritryndum innlendum tímaritum

Andri Wilberg Orrason, Bjarni A. Agnarsson, Guðmundur Geirsson, Helgi H. Helgason, Tómas Guðbjartsson. Krabbamein í eistum á Íslandi 2000-2009: Nýgengi og lífshorfur. Læknablaðið 2011;97(3):143-8.

Halla Viðarsdóttir, Jón Gunnlaugur Jónasson, Páll Helgi Möller. Kirtilkrabbamein í botnlanga á Íslandi 1990-2009 - lýðgrunduð rannsókn Læknablaðið 2011;97(10):537-42.

Jón Gunnlaugur Jónasson, Jón Hrafnkelsson, Elinborg Ólafsdóttir. Skjaldkirtilskrabbamein á Íslandi tímabilið 1955-2004. Klínísk og meinafræðileg faraldsfræðirannsókn Læknablaðið 2011;97(2):83-9.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Cox DG, Simard J, Sinnett D, Hamdi Y, Soucy P, Ouimet M, Barjhoux L, VERNY-Pierre C, McGuffog L, Healey S, Szabo C, Greene MH, Mai PL, Andrulis IL, Thomassen M, Gerdes AM, Caligo MA, Friedman E, Laitman Y, Kaufman B, Paluch SS, Borg A, Karlsson P, Askmalin MS, Bustinza GB, Nathanson KL, Domchek SM, Rebbeck TR, Benitez J, Hamann U, Rookus MA, van den Ouweland AMW, Ausems MGEM, Aalfs CM, van Asperen CJ, Devilee P, Gille HJJP, Peock S, Frost D, Evans DG, Eeles R, Izatt L, Adlard J, Paterson J, Eason J, Godwin AK, Remon MA, Moncoutier V, Gauthier-Villars M, Lasset C, Giraud S, Hardouin A, Berthet P, Sobol H, Eisinger F, de Paillerets

BB, Caron O, Delnatte C, Goldgar D, Miron A, Oczelik H, Buys S, Southey MC, Terry MB, Singer CF, Dressler AC, Tea MK, Hansen TVO, Johannsson O, Piedmonte M, Rodriguez GC, Basil JB, Blank S, Toland AE, Montagna M, Isaacs C, Blanco I, Gayther SA, Moysich KB, Schmutzler RK, Wappenschmidt B, Engel C, Meindl A, Ditsch N, Arnold N, Niederacher D, Sutter C, Gadzicki D, Fiebig B, Caldes T, Laframboise R, Nevanlinna H, Chen XQ, Beesley J, Spurdle AB, Neuhausen SL, Ding YC, Couch FJ, Wang XS, Peterlongo P, Manoukian S, Bernard L, Radice P, Easton DF, Chenevix-Trench G, Antoniou AC, Stoppa-Lyonnet D, Mazoyer S, Sinilnikova OM, Network OCG, Collaborators S-B, HEBON, EMBRACE, Collaborators GS, Registry BCF, Modifiers CI. Common variants of the BRCA1 wild-type allele modify the risk of breast cancer in BRCA1 mutation carriers. Hum Mol Genet 2011;20(23):4732-47.

Hellbom M, Bergelt C, Bergenmar M, Gijzen B, Loge JH, Rautalathi M, Smaradottir A, Johansen C. Cancer rehabilitation: A Nordic and European perspective. Acta Oncol 2011;50(2):179-86.

Ingthorsson S, Halldorsson T, Sigurdsson V, Friethriksdóttir AJ, Bodvarsdóttir SK, Steinarsdóttir M, Johannsson O, Magnusson MK, Ogmundsdóttir HM, Gudjonsson T. Selection for EGFR gene amplification in a breast epithelial cell line with basal-like phenotype and hereditary background. In Vitro Cell Dev Biol Anim 2011;47(2):139-48.

Martrat G, Maxwell CA, Tominaga E, Porta-de-la-Riva M, Bonifaci N, Gomez-Baldo L, Bogliolo M, Lazaro C, Blanco I, Brunet J, Aguilar H, Fernandez-Rodriguez J, Seal S, Renwick A, Rahman N, Kuhl J, Neveling K, Schindler D, Ramirez MJ, Castella M, Hernandez G, Easton DF, Peock S, Cook M, Oliver CT, Frost D, Platte R, Evans DG, Lalloo F, Eeles R, Izatt L, Chu C, Davidson R, Ong KR, Cook J, Douglas F, Hodgson S, Brewer C, Morrison PJ, Porteous M, Peterlongo P, Manoukian S, Peissel B, Zaffaroni D, Roversi G, Barile M, Viel A, Pasini B, Ottini L, Putignano AL, Savarese A, Bernard L, Radice P, Healey S, Spurdle A, Chen XQ, Beesley J, Rookus MA, Verhoef S, Tilanus-Linthorst MA, Vreeswijk MP, Asperen CJ, Bodmer D, Ausems MGEM, van Os TA, Blok MJ, Meijers-Heijboer HEJ, Hogervorst FBL, Goldgar DE, Buys S, John EM, Miron A, Southey M, Daly MB, Harbst K, Borg A, Rantala J, Barbany-Bustinza G, Ehrencrona H, Stenmark-Askmalin M, Kaufman B, Laitman Y, Milgrom R, Friedman E, Domchek SM, Nathanson KL, Rebbeck TR, Johannsson OT, Couch FJ, Wang XS, Fredericksen Z, Cuadras D, Moreno V, Pientka FK, Depping R, Caldes T, Osorio A, Benitez J, Bueren J, Heikinen T, Nevanlinna H, Hamann U, Torres D, Caligo MA, Godwin AK, Imyanov EN, Janavicius R, Sinilnikova OM, Stoppa-Lyonnet D, Mazoyer S, VERNY-Pierre C, Castera L, de Pauw A, Bignon YJ, Uhrhammer N, Peyrat JP, Vennin P, Ferrer SF, Collonge-Rame MA, Mortemousse I, McGuffog L, Chenevix-Trench G, Pereira-Smith OM, Antoniou AC, Ceron J, Tominaga K, Surrallés J, Pujana MA, EMBRACE, kConFab, HEBON, BCFR, SWE-BRCA, Collaborators GS. Exploring the link between MORF4L1 and risk of breast cancer. Breast Cancer Res 2011;13(2).

Ogmundsdóttir HM, Steingrimsdóttir H, Haraldsdóttir V. Familial paraproteinemia: hyper-responsive B-cells as endophenotype. Clin Lymphoma Myeloma Leuk 2011;11(1):82-4.

Osorio A, Milne RL, Alonso R, Pita G, Peterlongo P, Teule A, Nathanson KL, Domchek SM, Rebbeck T, Lasa A, Konstantopoulou I, Hogervorst FB, Verhoef S, van Dooren MF, Jager A, Ausems MGEM, Aalfs CM, van Asperen CJ, Vreeswijk M, Waisfisz Q, Van Roozendaal CE, Ligtenberg MJ, Easton DF, Peock S, Cook M, Oliver CT, Frost D, Curzon B, Evans DG, Lalloo F, Eeles R, Izatt L, Davidson R, Adlard J, Eccles D, Ong KR, Douglas F, Downing S, Brewer C, Walker L, Nevanlinna H, Aittomaki

K, Couch FJ, Fredericksen Z, Lindor NM, Godwin A, Isaacs C, Caligo MA, Loman N, Jernstrom H, Barbany-Bustinza G, Liljegren A, Ehrencrona H, Stenmark-Askmalin M, Feliubadalo L, Manoukian S, Peissel B, Zaffaroni D, Bonanni B, Fortuzzi S, Johannsson OT, Chenevix-Trench G, Chen XC, Beesley J, Spurdle AB, Sinilnikova OM, Healey S, McGuffog L, Antoniou AC, Brunet J, Radice P, Benitez J, Hebon, Embrace, Swe-Brca, Kconfab, Cimba. Evaluation of the XRCC1 gene as a phenotypic modifier in BRCA1/2 mutation carriers. Results from the consortium of investigators of modifiers of BRCA1/BRCA2. Br J Cancer 2011;104(8):1356-61.

Rafnar T, Sulem P, Besenbacher S, Gudbjartsson DF, Zanon C, Gudmundsson J, Stacey SN, Kotic JP, Thorgeirsson TE, Thorleifsson G, Bjarnason H, Skuladottir H, Gudbjartsson T, Isaksson HJ, Isla D, Murillo L, Garcia-Prats MD, Panadero A, Aben KK, Vermeulen SH, van der Heijden HF, Feser WJ, Miller YE, Bunn PA, Kong A, Wolf HJ, Franklin WA, Mayordomo JJ, Kiemeny LA, Jonsson S, Thorsteinsdóttir U, Stefansson K. Genome-wide significant association between a sequence variant at 15q15.2 and lung cancer risk. Cancer Res 2011;71(4):1356-61.

Stacey SN, Sulem P, Jonasdóttir A, Masson G, Gudmundsson J, Gudbjartsson DF, Magnusson OT, Gudjonsson SA, Sigurgeirsson B, Thorisdóttir K, Ragnarsson R, Benediksdóttir KR, Nexø BA, Tjonneland A, Overvad K, Rudnai P, Gurdau E, Koppova K, Hemminki K, Corredera C, Fuentelsaz V, Grasa P, Navarrete S, Fuertes F, Garcia-Prats MD, Sanambrosio E, Panadero A, De Juan A, Garcia A, Rivera F, Planelles D, Soriano V, Requena C, Aben KK, van Rossum MM, Cremers RGHM, van Oort IM, van Spronsen DJ, Schalken JA, Peters WHM, Helfand BT, Donovan JL, Hamdy FC, Badescu D, Codreanu O, Jinga M, Csiki IE, Constantinescu V, Badaea P, Mates IN, Dinu DE, Constantin A, Mates D, Kristjansdóttir S, Agnarsson BA, Jonsson E, Barkardóttir RB, Einarsson GV, Sigurdsson F, Moller PH, Stefansson T, Valdimarsson T, Johannsson OT, Sigurdsson H, Jonsson T, Jonsson JG, Tryggvadóttir L, Rice T, Hansen HM, Xiao YY, Lachance DH, Neill BPO, Kosel ML, Decker PA, Thorleifsson G, Johannsdóttir H, Helgadóttir HT, Sigurdsson A, Steinhorsdóttir V, Lindblom A, Sandler RS, Keku TO, Banasik K, Jorgensen T, Witte DR, Hansen T, Pedersen O, Jinga V, Neal DE, Catalona WJ, Wrensch M, Wiencke J, Jenkins RB, Nagore E, Vogel U, Kiemeny LA, Kumar R, Mayordomo JJ, Olafsson JH, Kong A, Thorsteinsdóttir U, Rafnar T, Stefansson K, Canc SL-RC. A germline variant in the TP53 polyadenylation signal confers cancer susceptibility. Nat Genet 2011;43(11):1098-U85.

Stefansson OA, Jonsson JG, Olafsdóttir K, Hilmarsdóttir H, Olafsdóttir G, Esteller M, Johannsson OT, Eyfjord JE. CpG island hypermethylation of BRCA1 and loss of pRb as co-occurring events in basal/triple-negative breast cancer. Epigenetics-U.S 2011;6(5):638-49.

Steingrimsdóttir H, Einarsdóttir HK, Haraldsdóttir V, Ogmundsdóttir HM. Familial monoclonal gammopathy: hyper-responsive B cells in unaffected family members. Eur J Haematol 2011;86(5):396-404.

Sverrisdóttir A, Johannsson H, Johannsson U, Bergh J, Rotstein S, Rutqvist L, Fornander T. Interaction between goserelin and tamoxifen in a prospective randomised clinical trial of adjuvant endocrine therapy in premenopausal breast cancer. Breast Cancer Res Treat 2011;128(3):755-63.

Lífefna- og sameindalíffræði

Forstöðumaður: Jón Jóhannes Jónsson dósent

Efnaskipti og næring forsvarsmáður: Ingibjörg

Harðardóttir prófessor

Lífefnafræði og meinafræði forsvarsmáður: Jón

Jóhannes Jónsson dósent

Sameindalíffræði forsvarsmáður: Eiríkur

Steingrímsson prófessor

Erfðalæknisfræði forsvarsmáður: Reynir Arngrímsson dósent

Helstu áherslur í rannsóknnum

Líffræði erfðamengis mannsins, eiginleikar erfðafnis og utangaerfðir. Sameindaerfðfræði ýmissa eingena sjúkdóma. Rannsóknir og lýsingar á svipgerðarbreytileika í erfðaheilkennum t.d. Gorlin heilkenni, Ehlers Danlos heilkenni, Congenital Ichthyosis og Cenani Lenz heilkenni. Erfðarannsóknir á Dupuytren's lófakreppu. Þróun aðferða til að greina flókin kjarnsýrusýni þ.m.t. tvíviður rafráttur á kjarnsýrusýnum og örflögugreiningar. Lífefnafræði beinþynningar.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Áhrif efnatoga í mergfrumuhvítblæði. Hekla Sigmundsdóttir, Sigrún Reykdal, Elísabet Kristbergdóttir.

Blóðhagur barnshafandi kvenna. Þóra Steingrímisdóttir, Jóhannes Bergsveinsson, Hlíf Steingrímisdóttir, Leifur Franzson.

Erfðamengisgreining í fjölskyldu með lófakreppu (Dupuytren) sjúkdóm. Reynir Arngrímsson, Þorbjörn Jónsson, Kristján G. Guðmundsson, Ardeshir Byat, Sandip Hindocha.

Genaleit í ættlægrri meðgöngueitrun í fjölskyldum frá Íslandi, Noregi, Finnlandi og Ástralíu með háhraða raðgreiningu. Reynir Arngrímsson, Eric Moses, Hanele Laivuori, Rigmor Austgulen.

Kortlagning erfða eingena sjúkdóma með takmarkaða sýnd og fjölvirkni (pleiotropy) með Birt-Hogg-Dube heilkenni sem dæmi. Jón Jóhannes Jónsson, Vígdis Stefánsdóttir, Derek H.K. Lim, Eamonn R. Maher, Einar Björnsson, Jón Þór Sverrisson, Óskar Þór Jóhannsson, Reynir Arngrímsson, Sverrir Harðarson, Tómas Guðbjartsson, Hans Tómas Björnsson.

S-feritin meðal sjúklunga með kæfisvefn. Þórarinn Gislasen, Elin Helga Þórarinsdóttir, Ísleifur Ólafsson, Bryndis Benediktsdóttir, Christer Jansson.

Tengsl DNA metýlunar og endurröðunar í kímilínu mannsins. Jón Jóhannes Jónsson, Martin Ingi Sigurðsson, Hans Tómas Björnsson, Guðmundur Arason.

Tækniþróunarsjóður Rannís

Greining kjarnsýra í tvíviðum örgelum. Jón Jóhannes Jónsson.

Tækjasjóður Rannís

Versatile Next Generation Sequencer for ChIP-seq, bisulfite and small project sequencing. Hans Tómas Björnsson, Jón Jóhannes Jónsson, Ástríður Pálsdóttir, Eiríkur Briem Reynir Arngrímsson, Martin Ingi Sigurðsson, Albert Vernon Smith Hans Guttormur Þormar.

Doktorsnemar

Bjarki Guðmundsson. Greining á framleiðslu efni eftirmyndunar og skemmda í erfðafni með tvíviðum rafrætti. Læknadeild, Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Jón Jóhannes Jónsson.

Martin Ingi Sigurðsson. Tengsl DNA metýlunar og endurröðunar í kímilínu mannsins. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Hans T. Björnsson, Jón Jóhannes Jónsson umsjónarkennari.

Vígdis Stefánsdóttir. Notkun og gagnsemi tölvugagnagrunna í erfðaheilbrigðisþjónustu. Læknadeild, Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Jón Jóhannes Jónsson.

Meistararnemar

Borghildur Fjöla Kristjánsdóttir. Greining og nýgengi stökkbreytingar FXMR1-geni. Læknadeild Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Jóhann Heiðar Jóhannsson. Leiðbeinendur: Sunna Sigurðardóttir, Margrét S. Steinarsdóttir, Ástrós Arnardóttir.

Gyða Hrönn Einarsdóttir. Könnun á bláeðablóðsýnatöku og meðhöndlun blóðsýna og tengslum blóðsýnatöku á Bráðamatökum Landspítala við rauðkornarof í sermissýnum. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Ingunn Þorsteinsdóttir, Gunnlaug Hjaltadóttir.

Helga Hauksdóttir. Stökkbreytingar í synaptonemal komplex prótein 3 (SYCP3) geni hjá þörum með endurtekin fösturlát. Læknadeild, Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Jón Jóhannes Jónsson.

Lóa Björk Óskarsdóttir. Litningabreytingar í ættlægum B-eitilfrumumeinum. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helga M. Ögmundsdóttir, Hlíf Steingrímisdóttir, Margrét Steinarsdóttir.

Hannes Þórður Þorvaldsson. Þróun á LC-MS/MS aðferð fyrir magngreiningu á 25-hýdroxy-D-vítamíni - með hönnun tilrauna. Lyfjafræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Baldur Bragi Sigurðsson, Guðmundur Sigþórsson, Margrét Þorsteinsdóttir.

Hörður Bjarnason. Litningabreytingar af völdum Mitomycin C í BRCA2 arblendnum frumum. Læknadeild, Háskóla Íslands. Umsjónarkennari Jörunn Erla Eyfjörð, leiðbeinandi Sigríður Klara Böðvarsdóttir, MS-nefnd Margrét Steinarsdóttir.

Læknar í framhaldsnámi

Martin Ingi Sigurðsson.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Kvenna- og barnasvið, Rannsóknarstofa í meinafræði, Manchester Interdisciplinary Biocentre, skurðlækningsvið Landspítala, Rannsóknarstofa í sameinda- og frumulíffræði, Tilraunastöð Háskóla Íslands að Keldum, Krabbameinsfélag Íslands, Lifeind ehf., Hjartavernd, Johns Hopkins University.

Störf í ritstjórn ritrýndra fagrita

Ingunn Þorsteinsdóttir er í ritstjórn *Klinisk Biokemi* í Norden.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Karl Erlingur Oddason, Lilja Eiríksdóttir, Leifur Franzson, Atli Dagbjartsson. Fenyllketónúría á Íslandi Læknablaðið 2011;97(6):349-52.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Andersen MK, Autio K, Barbany G, Borgstrom G, Cavellier L, Golovleva I, Heim S, Heinonen K, Hovland R, Johannsson JH, Johansson B, Kjeldsen E, Nordgren A, Palmqvist L, Forestier E. Paediatric B-cell precursor acute lymphoblastic leukaemia with t(1;19)(q23;p13): clinical and cytogenetic characteristics of 47 cases from the Nordic countries treated according to NOPHO protocols. *Brit J Haematol* 2011;155(2):235-43.

Bergmann C, von Bothmer J, Ortiz Bruchle N, Venghaus A, Frank V, Fehrenbach H, Hampel T, Pape L, Buske A, Jonsson J, Sarioglu N, Santos A, Ferreira JC, Becker JU, Cremer R, Hoefele J, Benz MR, Weber LT, Buettner R, Zerres K. Mutations in multiple PKD genes may explain early and severe polycystic kidney disease. *J Am Soc Nephrol*. 2011;22(11):2047-56.

Chambers JC, Zhang WH, Sehmi J, Li XZ, Wass MN, Van der Harst P, Holm H, Sanna S, Kavousi M, Baumeister SE, Coin LJ, Deng GH, Gieger C, Heard-Costa NL, Hottenga JJ, Kuhnel B, Kumar V, Lagou V, Liang LM, Luan JA, Vidal PM, Leach IM, O'Reilly PF, Peden JF, Rahmioglu N, Soininen P, Speliotes EK, Yuan X, Thorleifsson

G, Alizadeh BZ, Atwood LD, Borecki IB, Brown MJ, Charoen P, Cucca F, Das D, de Geus EJC, Dixon AL, Doering A, Ehret G, Eyjolfsson GI, Farrall M, Forouhi NG, Friedrich N, Goessling W, Gudbjartsson DF, Harris TB, Hartikainen AL, Heath S, Hirschfield GM, Hofman A, Homuth G, Hypponen E, Janssen HLA, Johnson T, Kangas AJ, Kema IP, Kuhn JP, Lai S, Lathrop M, Lerch MM, Li Y, Liang TJ, Lin JP, Loos RIF, Martin NG, Moffatt MF, Montgomery GW, Munroe PB, Musunuru K, Nakamura Y, O'Donnell CJ, Olafsson I, Penninx BW, Pouta A, Prins BP, Prokopenko I, Puls R, Ruokonen A, Savolainen MJ, Schlessinger D, Schouten JNL, Seedorf U, Sen-Chowdhry S, Simionovitch KA, Smit JH, Spector TD, Tan WT, Teslovich TM, Tukiainen T, Uitterlinden AG, Van der Klauw MM, Vasan RS, Wallace C, Wallaschofski H, Wichmann HE, Willemsen G, Wurtz P, Xu C, Yerges-Armstrong LM, Abecasis GR, Ahmadi KR, Boomsma DI, Caulfield M, Cookson WO, van Duijn CM, Froguel P, Matsuda K, McCarthy MI, Meisinger C, Mooser V, Pietilainen KH, Schumann G, Snieder H, Sternberg MJE, Stolk RP, Thomas HC, Thorsteinsdóttir U, Uda M, Waeber G, Wareham NJ, Waterworth DM, Watkins H, Whitfield JB, Witterman JCM, Wolffbuttel BHR, Fox CS, Ala-Korpela M, Stefansson K, Vollenweider P, Volzke H, Schadt EE, Scott J, Jarvelin MR, Elliott P, Kooner JS, AlCGen AG-wA, Replication DG, Anthropometric GI, Consortium GLG, Consortium GLDG, ICBP ICBP, Insulin-Related M-AG. Genome-wide association study identifies loci influencing concentrations of liver enzymes in plasma. *Nat Genet* 2011;43(11):1131-U129.

McHugh DMS, Cameron CA, Abdenur JE, Abdulrahman M, Adair O, Al Nuaimi SA, Ahlman H, Allen JJ, Antonozzi I, Archer S, Au S, Auray-Blais C, Baker M, Bamforth F, Beckmann K, Pino GB, Berberich SL, Binard R, Boemer F, Bonham J, Breen NN, Bryant SC, Caggana M, Caldwell SG, Camilot M, Campbell C, Carducci C, Cariappa R, Carlisle C, Caruso U, Cassanello M, Castilla AM, Ramos DEC, Chakraborty P, Chandrasekar R, Ramos AC, Cheillan D, Chien YH, Childs TA, Chrastina P, Sica YC, de Juan JAC, Colandre ME, Espinoza VC, Corso G, Currier R, Cyr D, Czuczyn N, D'Apollito O, Davis T, de Sain-Van der Velden MG, Pecellin CD, Di Gangi IM, Di Stefano CM, Dotsikas Y, Downing M, Downs SM, Dy B, Dymerski M, Rueda I, Elvers B, Eaton R, Eckerd BM, El Mougy F, Eroh S, Espada M, Evans C, Fawbush S, Fijolek KF, Fisher L, Franzson L, Frazier DM, Garcia LRC, Bermejo MSGV, Gavrillov D, Gerace R, Giordano G, Irabzal YG, Greed LC, Grier R, Grycki E, Gu XF, Gulamali-Majid F, Hagar AF, Han LS, Hannon WH, Haslip C, Hassan FA, He MA, Hietala A, Himstedt L, Hoffman GL, Hoffman W, Hoggatt P, Hopkins PV, Hougaard DM, Hughes K, Hunt PR, Hwu WL, Hynes J, Ibarra-Gonzalez I, Ingham CA, Ivanova M, Jacox WB, John C, Johnson JP, Jonsson JJ, Karg E, Kasper D, Klopffer B, Katakouzinou D, Kheisser I, Knoll D, Kobayashi H, Koneski R, Kozich V, Koupei R, Kohlmuller D, Kremensky I, la Marca G, Lavochkin M, Lee SY, Lohatay DC, Lemes A, Lepage J, Lesko B, Lewis B, Lim C, Linard S, Lindner M, Lloyd-Puryear MA, Lorey F, Loukas YL, Luedtke J, Maffitt N, Magee JF, Manning A, Manos S, Marie S, Hadachi SM, Marquardt G, Martin SJ, Matern D, Gibson SKM, Mayne P, McCallister TD, McCann M, McClure J, McGill JJ, McKeever CD, McNeilly B, Morrissey NA, Moutsatsou P, Mulcahy EA, Nikoloudis D, Norgaard-Pedersen B, Oglesbee D, Oltarzewski M, Ombrone D, Ojodu J, Papakonstantinou V, Reoyo SP, Park HD, Pasquali M, Pasquini E, Patel P, Pass KA, Peterson C, Pettersen RD, Pitt JJ, Poh S, Pollak A, Porter C, Poston PA, Price RW, Queijo C, Quesada J, Randell E, Ranieri E, Raymond K, Reddic JE, Reuben A, Ricciardi C, Rinaldo P, Rivera JD, Roberts A, Rocha H, Roche G, Greenberg CR, Mellado JME, Juan-Fita MJ, Ruiz C, Ruoppolo M, Rutledge SL, Ryu EJ, Saban C, Sahai I, Garcia-Blanco MIS, Santiago-Borrero P, Schenone A, Schoos R, Schweitzer B, Scott P, Seashore

MR, Seeterlin MA, Sesser DE, Sevier DW, Shone SM, Sinclair G, Skrinška VA, Stanley EL, Strovel ET, Jones ALS, Sunny S, Takats Z, Tanyalcin T, Teofoli F, Thompson JR, Tomashitis K, Domingos MT, Torres J, Torres R, Tortorelli S, Turi S, Turner K, Tzanakos N, Valiente AG, Vallance H, Vela-Amieva M, Vilarinho L, von Döbeln U, Vincent MF, Vorster BC, Watson MS, Webster D, Weiss S, Wilcken B, Wiley V, Williams SK, Willis SA, Woontner M, Wright K, Yahyaoui R, Yamaguchi S, Yssel M, Zakowicz WM. Clinical validation of cutoff target ranges in newborn screening of metabolic disorders by tandem mass spectrometry: A worldwide collaborative project. *Genet Med* 2011;13(3):230-54.

Steinarsdóttir M, Gudmundsson IH, Jonasson JG, Olafsdóttir EJ, Eyfjörð JE, Ögmundsdóttir HM. Cytogenetic polyclonality of breast carcinomas: association with clinico-pathological characteristics and outcome. *Genes Chromosomes Cancer* 2011;50(11):930-9.

Sulem P, Gudbjartsson DF, Walters GB, Helgadóttir HT, Helgason A, Guðjónsson SA, Zanon C, Besenbacher S, Björnsdóttir G, Magnússon OT, Magnússon G, Hjartarson E, Saemundsdóttir J, Gylfason A, Jonasdóttir A, Holm H, Karason A, Rafnar T, Stefánsson H, Andreassen OA, Pedersen JH, Päck AI, de Visser MCH, Kiemeneý LA, Geirsson AJ, Eyjólfsson GI, Ólafsson I, Kong A, Masson G, Jonsson H, Thorsteinsdóttir U, Jónsdóttir I, Stefánsson K. Identification of low-frequency variants associated with gout and serum uric acid levels. *Nat Genet* 2011;43(11):1127-U119.

Önnur ritverk

Jónsson JJ. The XXXIIIth Nordic Congress in Clinical Chemistry in Reykjavík, Iceland June 12th-15th, 2012. *Klinísk Biokemi í Norden* 2011;23(3):8-9.

Jónsson JJ. The Scientific Program of the XXXIIIth Nordic Congress in Clinical Chemistry in Reykjavík, Iceland June 12th-15th, 2012. *Klinísk Biokemi í Norden* 2011;23(4):10-1.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum og þingum: 8
Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 1

Veggspjöld – ágríp sýnd á íslenskum ráðstefnum og þingum: 7

Veggspjöld – ágríp sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 9

Lyflækisfræði

Forstöðumaður fræðasviðs: Guðmundur Þorgeirsson prófessor

Forsvarsmenn fræðigreina:

Blóðlækisfræði: Páll Torfi Öundurson prófessor

Gigtarlækisfræði: Helgi Jónsson prófessor

Hjartalækisfræði: Karl Andersen prófessor

Húð- og kynsjúkdómalækisfræði: Jón Hj. Ólafsson dósent

Innkirtlalækisfræði: Gunnar Sigurðsson prófessor

Lungnalækisfræði: Steinn Jónsson dósent

Meltingarlækisfræði: Einar Björnsson prófessor

Nýrnalækisfræði: Runólfur Pálsson dósent

Smitsjúkdómalækisfræði: Magnús Gottfréðsson prófessor

Blóðlækisfræði

Forsvarsmáður: Páll Torfi Öundurson prófessor
Helstu áherslur í rannsóknum

Frumubundin blóðfræði: Illkynjaðir blóðsjúkdómur og stofnfrumur: Týrósin kinasar og krabbamein. Þrívíð frumuræktunarlíkön til að auka skilning á líffræði stofnfruma. Áhrif æðapels á þroskun vefja. Myeodysplastic syndrome. Myeloma multiplex og einstofna mótefnahækkun - náttúrulegur gangur. Lymphoma. Ættartengsl í illkynja eitilfrumusjúkdómum. Góðkynja blóðsjúkdómur: Hemochromatosis. Blóðstorkunarfæði: Notkun ROTEM mælinga við mat á blæðingahneigð og blóðstorkun, storkupróf til stjórnuar segavarna, Bernard-Soulier syndrome á Íslandi (einkenni, birtingarmynd og stökkbreytingar), meðhöndlun blæðinga með Novoseven á Íslandi, storkunarametrar á stroke sjúklingum.

Styrkir sem fræðigreinin fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Frumuræktarlíkan af myndun mannslungans. Þórarinn Guðjónsson, Magnús Karl Magnússon, Ólafur Baldursson, Jóhannes Björnsson, Tómas Gudbjartsson, Hekla Sigmundsdóttir, Ari Jón Arason, Sigríður Rut Frandsdóttir, NN meistaranemi.

Hlutverk p63 í umritunarstjórn lungnaþekju. Magnús Karl Magnússon, Þórarinn Guðjónsson, Eiríkur Steingrímsson, Satrajit Sinha, Ólafur Baldursson.

Kynbundinn munur á kransæðarþæðingum og meðferð kransæðasjúkdóma á Íslandi og í Svíþjóð. Þórarinn Guðnason, Guðný Stella Guðnadóttir, Karl Konráð Andersen, Inga Sigurrós Þránsdóttir.

Varnir lungnaþekju gegn sýkingum. Ólafur Baldursson, Guðmundur Hrafn Guðmundsson, Þórarinn Guðjónsson, Magnús Gottfréðsson, Pradeep K. Singh.

Rannsóknarnámssjóður

Bandvefsumbreyting stofnfrumna í brjóstki. Bylgja Hilmarsdóttir, Þórarinn Guðjónsson, Magnús Karl Magnússon.

Sjóður Odds Ólafssonar

Víðbrögð þekjuvefja lungna við brýstingsálagi í tengslum við öndunarvelameðferð. Þórarinn Guðjónsson, Sigurbergur Kárason, Magnús Karl Magnússon, Ólafur Baldursson.

Impra

Fiix prothrombin tími. Brynja R. Guðmundsdóttir, Páll Torfi Öundurson.

Doktorsjóður Rannsóknarsjóðs HÍ

Hlutverk p63 í umritunarstjórn lungnaþekju. Magnús Karl Magnússon. Doktorsnemi: Ari Jón Arason.

Rannsóknarsjóður Vísinda- og tækniráðs

Hlutverk umritunarþáttarins p63 í þekju efri loftvega. Magnús Karl Magnússon.

Rannsóknarsjóður Háskóla Íslands

Hlutverk p63 í umritunarstjórn lungnaþekju. Magnús Karl Magnússon.

Rannsóknarsjóður Rannis

Mesenchymal transition in breast epithelial stem cells. Þórarinn Guðjónsson.

Functional role of non-coding RNAs in breast morphogenesis and epithelial to mesenchymal transition. Þórarinn Guðjónsson.

Doktorsnemar

Ari Jón Arason. Hlutverk p63 umritunarþáttarins í þekjufrumum lungna. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Þórarinn Guðjónsson, Magnús Karl Magnússon.

Bylgja Hilmarsdóttir. Starfrænt hlutverk PTP1B í stofnfrumu brjóstki. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Þórarinn Guðjónsson, Magnús Karl Magnússon.

Hlíf Steingrímisdóttir. Arfgengar og starfrænar orsakir einstofna mótefnahækkunar og skyldra B-frumusjúkdóma. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helga Ögmundsdóttir, Vilhelmina Haraldsdóttir, Þórunn Rafnar, Laufey Tryggvadóttir.

Sævar Ingbrásson. Stjórn EGFR2 boðleiða í brjóstþekjufrumum. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Magnús Karl Magnússon, Þórarinn Guðjónsson.

Valgarður Sigurðsson. Hlutverk Sprouty og sprouty-tengdra boðferla í formmyndun brjóstki. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Þórarinn Guðjónsson, Magnús Karl Magnússon.

Meistararnemar

Heather Schifflauer. Familial Monoclonal Gammopathy: Gene Expression Studies. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helga M. Ögmundsdóttir, Hlíf Steingrímisdóttir, Magnús Karl Magnússon.

Hulda Rún Jónsdóttir. Vefjasérhæfni og stofnfrumuvist í lungum manna. Læknadeild Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Þórarinn Guðjónsson, Magnús Karl Magnússon.

Íris Pétursdóttir. Samspil umhverfisþátta, æðapels og húðfruma í stýringu á tjáningu ratvissameinda á T-frumum, sértækar fyrir húð. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Hekla Sigmundsdóttir.

Lóa Björk Óskarsdóttir. Litningabreytingar í ættlægm B-eitilfrumumeinum. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helga M. Ögmundsdóttir, Hlíf Steingrímisdóttir, Margrét Steinarsdóttir.

Sóley Valgeirsdóttir. Ættlægm einstofna mótefnahækkun og æxli af B-eitilfrumuppruna: Afbrigði í kímstöð? Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helga Ögmundsdóttir, Hlíf Steingrímisdóttir, Hekla Sigmundsdóttir.

Þórdís Emma Stefánsdóttir. Hlutverk bakteriuþrepani peptíða í ratviss T-fruma. Lif- og umhverfisvísindadeild Háskóla Íslands. Leiðbeinendur og samstarfsmenn: Hekla Sigmundsdóttir, Guðmundur Hrafn Guðmundsson.

Læknir í framhaldsnámi

Róbert Pálmason. Recombinant factor VIIa as last resort treatment of desperate hemorrhage. Róbert Pálmason, Brynjar Viðarsson, Kristinn Sigvaldason, Jóhann P. Ingimarsson, Tómas Guðbjartsson, Gísli H. Sigurðsson and Páll T. Öundurson

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Hjartavernd, Skejby Sygehus, Háskólinn í Árósum, Danmörku, Centre for Haemostasis and Thrombosis, Guy's & St Thomas' NHS Foundation Trust/St Thomas' Hospital, London, England. Nordic Haemophilia Council, University of Rochester Medical Center/Strong Memorial Hospital (Department of Hematology/Oncology), Rochester.

Viðurkenningar sem starfsfólk fræðigreinarinnar fékk á árinu

Hagnýtingarverðlaun Háskóla Íslands, 1. verðlaun. Brynja R. Guðmundsdóttir og Páll Torfi Öundurson fyrir þróun Fiix-prothrombintíma (Fiix-PT).

Hagnýtingarverðlaun Háskóla Íslands, 3. verðlaun. Loic Letertre og Þórarinn Guðjónsson fyrir tölvuforritið „Hönnun rauntíma frumu“.

Ritverk- vísindagreinar í ritryndum innlendum tímaritum

Margrét Jóna Einarisdóttir, Sigrún Edda Reykdal, Brynjar Viðarsson. Jármaðurinn – sjúkralitfélli. *Læknablaðið* 2011;97(1):31-3.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Inghorsson S, Halldorsson T, Sigurdsson V, Friethriksdóttir AJ, Bodvarsdóttir SK, Steinarsdóttir M, Johannsson O, Magnusson MK, Ogmundsdóttir HM, Gudjonsson T. Selection for EGFR gene amplification in a breast epithelial cell line with basal-like phenotype and hereditary background. *In Vitro Cell Dev Biol Anim* 2011;47(2):139-48.

Lassila R, Holme PA, Landorph A, Petrini P, Onundarson PT, Hillarp A. Nordic Haemophilia Council's Practical Guidelines on Diagnosis and Management of von Willebrand Disease. *Semin Thromb Hemost* 2011;37(5):495-502.

Sigmundsdóttir H. From the bench to the clinic: New aspects on immunoregulation by vitamin D analogs. *Dermatoendocrinol* 2011;3(3):187-92.

Sigurdsson V, Hilmarsdóttir B, Sigmundsdóttir H, Fridriksdóttir AJ, Ringner M, Villadsen R, Borg A, Agnarsson BA, Petersen OW, Magnusson MK, Gudjonsson T. Endothelial induced EMT in breast epithelial cells with stem cell properties. *Plos One* 2011;6(9):e23833.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum og þingum: 2
Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 3
Veggspjöld – ágríp sýnd á íslenskum ráðstefnum og þingum: 17
Veggspjöld – ágríp sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 8

Gigtarlæknisfræði

Forsvarsaður: Helgi Jónsson prófessor
Helstu áherslur í rannsóknunum

Unnið er að rannsóknum á öllum helstu gigtarsjúkdómum. Sérstök áhersla er þó á rannsóknir þar sem sérstaða Íslands og íslensku þjóðarinnar nýtast, en það á við á sviðum faraldsfræði, erfðafraeði, ónæmisfræði og víðar þar sem vel skilgreindir sjúklingahópar og mikil þekking á gigtarsjúkdómum er nauðsynleg. Fræðigreinin tekur þátt í stórum alþjóðlegum rannsóknum á sömu forsendum og vinnur einnig að samstarfsverkefnum um heilsuvernd við aðrar fagstéttir.

Styrkir sem fræðigreinin fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Áhrif ómega-3 fitusýra og salicílsýru í fæði á hjöðnun bólgu. Arnór Víkingsson, Jóna Freysdóttir, Ingibjörg Harðardóttir.

Áhrif útdráttar og þátta úr sjávarlífverum á þroskun angafrumna. Jóna Freysdóttir, Ingibjörg Harðardóttir, Arnór Víkingsson.

Association of the PD-1.3A polymorphism with subphenotypes of rheumatoid arthritis in Iceland. Kristján Steinsson, Helga Kristjánsdóttir, Gerður Gröndal, Kristján Steinsson, Marta E. Alarcon-Riquelme.

Hlutur ósértæka ónæmiskerfisins í sérhæfingu CD8+ stýrifrúma. Björn Rúnar Lúðvíksson, Una Bjarnadóttir, Jóna Freysdóttir, Brynja Gunnlaugsdóttir, Guðmundur J Arason.

Ónæmisfræðileg áhrif og verkunarmáti efna og útdráttar úr íslenskum plöntum. Jóna Freysdóttir, Arnór Víkingsson, Ingibjörg Harðardóttir.

Tengsl PD-1.3A arfgerðar við iktsýki. Rannsókn á íslenskum hópi iktsýkis sjúklinga með mismunandi svipgerð. Kristján Steinsson, Helga Kristjánsdóttir, Gerður

Gröndal, Gunnar Tómasson, Kristján Erlendsson, Marta E. Alarcón Riquelme.

Rannsóknasjóður Rannís

Áhættuþættir sóragigtar. Þorvarður Jón Löve, Hyon K. Choi.

Ónæmisfræðileg áhrif efna og útdráttar úr íslenskum plöntum. Ingibjörg Harðardóttir, Jóna Freysdóttir, Arnór Víkingsson.

Slitgigtarvísindasjóður

Notkun ljósmynda við greiningu og mat handarslitgigtar. Helgi Jónsson

Vísindasjóður Félags íslenskra gigtlækna (VFÍG)

Association of the PD-1.3A polymorphism with rheumatoid arthritis in an Icelandic cohort of patients with different phenotypes. Kristján Steinsson.

Association of the PD-1.3A polymorphism with subphenotypes of rheumatoid arthritis in Iceland. Kristján Steinsson, Helga Kristjánsdóttir, Gerður Gröndal, Kristján Steinsson, Marta E. Alarcon-Riquelme.

Áhrif reykinga á ónæmissvör í rottum. Arnór Víkingsson, Jóna Freysdóttir.

Áhættuþættir, kransæðasjúkdómur og dauði í risafrumæðabólgu. Gunnar Tómasson.

Dugar lágskammtameðferð af infliximab gegn sóragigt? Björn Guðbjörnsson.

Notkun stafærna ljósmynda til greiningar á handarslitgigt og tengsl handarslitgigtar við liðan og aðra sjúkdóma. Helgi Jónsson

Ræsing og ferill bráðra bólguviðbragða með liðskiptaaðgerðir sem módel. Björn Guðbjörnsson.

Rannsóknasjóður Háskóla Íslands, verkefnasjóður

Ónæmisfræðileg áhrif efna og útdráttar úr íslenskum plöntum. Jóna Freysdóttir.

Minningasjóður Helgu Jónsdóttur og Sigurliða Kristjánssonar

Bólguhemjandi náttúruæfni. Jóna Freysdóttir, Arnór Víkingsson, Elin Soffía Ólafsdóttir, Ingibjörg Harðardóttir, Sesselja S Ómarsdóttir.

Marie Curie International Reintegration Grant

Psoriatic Arthritis and Coronary Artery Disease. Þorvarður Jón Löve.

Doktorsnemar

Árni Jón Geirsson. Hryggikt á Íslandi, algengi, fjölskyldulægni og tengsl við iðrabólgujúkdóma. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Björn Guðbjörnsson, Bjarni Þjóðleifsson.

Ása Bryndís Guðmundsdóttir. Skimun eftir ónæmissýrandi efnasamböndum úr sjávarhryggleysingjum. Leiðbeinendur: Sesselja Ómarsdóttir, Jóna Freysdóttir.

Brynja Gunnlaugsdóttir. Áhrif TGF-B1 virkni á boðmyndun T-frumna. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Björn Rúnar Lúðvíksson.

Hildur Hrönn Arnardóttir. Áhrif fiskolíu á flakkböða og flakkböðaviðtaka í músum. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Ingibjörg Harðardóttir, Jóna Freysdóttir.

Valgerður Tómasdóttir. Áhrif ómega-3 fitusýru og salicílsýru á hjöðnun (lausnarfasa) bólgu. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Ingibjörg Harðardóttir, Jóna Freysdóttir.

Þorvarður Jón Löve. Sóragigt á Íslandi. Leiðbeinendur: Björn Guðbjörnsson, Helgi Valdimarsson.

Meistaraneimar

Arna Stefánsdóttir. Áhrif ómega-3 fitusýra í rækt á þroskun angafrumna. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Jóna Freysdóttir, Ingibjörg Harðardóttir.

Ástríður Ólafsdóttir. Áhrif fjölsýkra úr íslenskum sjávarlífverum á frumuboðaseytun og innanfrumuboðleiðir THP-1 múnócyta. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Jóna Freysdóttir, Ingibjörg Harðardóttir.

Guðny Ella Thorlacius. Áhrif fiskolíu í fæði músa á flakkböðamyndun áfruma. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Ingibjörg Harðardóttir, Jóna Freysdóttir.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Læknadeild og lyfjafraeðideild Háskóla Íslands, Rannsóknastofa í ónæmisfræði, Landspítala, Íslensk erfðagreining, Hjartavernd, National Institute on Aging (NIA), Læknisfræðileg myndgreining (Domus Medica), Department of Genetics and Pathology Uppsala University, SLE International Collaborating Clinics (SLICC), samstarf sérfraeðinga í SLE frá 24 háskólastofnunum, Boston University, Boston University, University of Pennsylvania, Leiden University Medical Center, Leiden, Hollandi, Rannsóknir á RA. Keele University í Bretlandi samstarf um handareinkenni og notkun ljósmynda við greiningu á handarslitgigt. Tartu University Hospital, Eistlandi. TREAT-OA samstarf um biomarkera í slitgigt, stór samstarfshópur um erfðir slitgigtar með fjölda háskóla í yfir 40 löndum. PAM –samvinnuverkefni háskólasjúkrahúsa á Norðurlöndunum um sóragigt. Einnig er deildin aðili að alþjóðlegu samstarfi um gagnagrunn til skráningar á notkun líftæknilyfja (DANBIO). Þá er í undirbúningi samnoærnt verkefni um meðferð sjúklinga með iktsýki: NordStar.

Viðurkenningar sem starfsfólk fræðigreinarinnar fékk á árinu

Björn Guðbjörnsson fékk framgang í stöðu prófessors í gigtarrannsóknunum við læknadeild HL.

Störf í ritstjórn ritryndra fagrita

Björn Guðbjörnsson sat í ritstjórn *Scandinavian Journal of Rheumatology* fram til júlí 2001, er Gerður Gröndal tók við stjórnasetu. Helgi Jónsson er varamaður í ritstjórn. Helgi Jónsson er í ritstjórn vef tímaritsins *Open Arthritis Journal*.

Doktorsritgerð

Hildur Hrönn Arnardóttir. The effects of dietary fish oil on cell populations, cytokines, chemokines and chemokine receptors in healthy mice and mice with endotoxin-induced peritonitis = Áhrif fiskolíu í fæði á frumugerðir, frumuboðefni, flakkböða og flakkböðaviðtaka í heilbrigðum músum og músum sprautuðum með inneitri. Reykjavík: Háskóli Íslands, heilbrigðisvísindasvið; 2011.

Ritverk –bækur eða bókakafalr

Love TJ. Laboratory Tests in Rheumatology. Brigham and Women's Expert's Approach to Rheumatology. Jones & Bartlett Learning, 2011.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Blumsohn A, Marin F, Nickelsen T, Brixen K, Sigurdsson G, de la Vera JG, Boonen S, Liu-Leage S, Barker C, Eastell R, Grp ES, EUROFORS Study Group: Gudbjörnsson B. Early changes in biochemical markers of bone turnover and their relationship with bone mineral density changes after 24 months of treatment with teriparatide. *Osteoporosis Int* 2011;22(6):1935-46.

Day-Williams AG, Southam L, Panoutsopoulou K, Rayner NW, Esko T, Estrada K, Helgadóttir HT, Hofman A, Ingvarsson T, Jonsson H, Keis A, Kerkhof HJM, Thorleifsson G, Arden NK, Carr A, Chapman K, Deloukas P, Loughlin J, McCaskie A, Ollier WER, Ralston SH, Spector TD, Wallis GA, Wilkinson JM, Aslam N, Birell F, Carluke I, Joseph J, Rai A, Reed M, Walker K, Doherty SA, Jonsdóttir I, Maciewicz RA, Muir KR, Metspalu A, Rivadeneira F, Stefansson K, Styrkarsdóttir U, Uitterlinden AG, van Meurs JBI, Zhang WY, Valdes AM, Doherty

M, Zeggini E, Consortium a. A Variant in MCF2L 1s Associated with Osteoarthritis. *Am J Hum Genet* 2011;89(3):446-50.

Evangelou E, Valdes AM, Kerkhof HJM, Styrkarsdóttir U, Zhu YY, Meulenkamp I, Lories RJ, Karassa FB, Tylianowicz P, Bos SD, Akune T, Arden NK, Carr A, Chapman K, Cupples LA, Dai J, Deloukas P, Doherty M, Doherty S, Engstrom G, Gonzalez A, Halldorsson BV, Hammond CL, Hart DJ, Helgadóttir H, Hofman A, Ikegawa S, Ingvarsson T, Jiang Q, Jonsson H, Kaprio J, Kawaguchi H, Kisand K, Kloppenburg M, Kujala UM, Lohmander LS, Loughlin J, Luyten FP, Mabuchi A, McCaskie A, Nakajima M, Nilsson PM, Nishida N, Ollier WER, Panoutsopoulos K, van de Putte T, Ralston SH, Rivadeneira F, Saarela J, Schulte-Merker S, Shi DQ, Slagboom PE, Sudo A, Tamm A, Tamm A, Thorleifsson G, Thorsteinsdóttir U, Tsezou A, Wallis GA, Wilkinson JM, Yoshimura N, Zeggini E, Zhai GJ, Zhang F, Jonsdóttir I, Uitterlinden AG, Felson DT, van Meurs JB, Stefansson K, Ioannidis JPA, Spector TD, Consortium A, Appl TRE. Meta-analysis of genome-wide association studies confirms a susceptibility locus for knee osteoarthritis on chromosome 7q22. *Ann Rheum Dis* 2011;70(2):349-55.

Freydsdóttir J, Sigurðsson MB, Omarsdóttir S, Olafsdóttir ES, Víkingsson A, Hardardóttir I. Ethanol extract from birch bark (*Betula pubescens*) suppresses human dendritic cell mediated Th1 responses and directs it towards a Th17 regulatory response in vitro. *Immunol Lett* 2011;136(1):90-6.

Hanly JG, Urowitz MB, Jackson D, Bae SC, Gordon C, Wallace DJ, Clarke A, Bernatsky S, Vasudevan A, Isenberg D, Rahman A, Sanchez-Guerrero J, Romero-Diaz J, Merrill JT, Fortin PR, Gladman DD, Bruce IN, Steinsson K, Khamashta M, Alarcon GS, Fessler B, Petri M, Manzi S, Nived O, Sturfelt G, Ramsey-Goldman R, Dooley MA, Aranow C, Van Vollenhoven R, Ramos-Casals M, Zoma A, Kalunian K, Farewell V. Systemic Lupus Int Collaborating C. SF-36 summary and subscale scores are reliable outcomes of neuropsychiatric events in systemic lupus erythematosus. *Ann Rheum Dis* 2011;70(6):961-7.

Hanly JG, Urowitz MB, Su L, Bae SC, Gordon C, Clarke A, Bernatsky S, Vasudevan A, Isenberg D, Rahman A, Wallace DJ, Fortin PR, Gladman D, Romero-Dirz J, Sanchez-Guerrero J, Dooley MA, Bruce I, Steinsson K, Khamashta M, Manzi S, Ramsey-Goldman R, Sturfelt G, Nived O, van Vollenhoven R, Ramos-Casals M, Aranow C, Mackay M, Kalunian K, Alarcon GS, Fessler BJ, Ruiz-Irastorza G, Petri M, Lim S, Kamen D, Peschken C, Farewell V, Thompson K, Theriault C, Merrill JT. Autoantibodies as biomarkers for the prediction of neuropsychiatric events in systemic lupus erythematosus. *Ann Rheum Dis* 2011;70(10):1726-32.

Ippolito A, Wallace DJ, Gladman D, Fortin PR, Urowitz M, Werth V, Costner M, Gordon C, Alarcon GS, Ramsey-Goldman R, Maddison P, Clarke A, Bernatsky S, Manzi S, Bae SC, Merrill JT, Ginzler E, Hanly JG, Nived O, Sturfelt G, Sanchez-Guerrero J, Bruce I, Aranow C, Isenberg D, Zoma A, Magder LS, Buyon J, Kalunian K, Dooley MA, Steinsson K, van Vollenhoven RF, Stoll T, Weisman M, Petri M. Autoantibodies in systemic lupus erythematosus: comparison of historical and current assessment of seropositivity. *Lupus* 2011;20(3):250-5.

Jonsdóttir G, Omarsdóttir S, Víkingsson A, Hardardóttir I, Freysdóttir J. Aqueous extracts from *Menyanthes trifoliata* and *Achillea millefolium* affect maturation of human dendritic cells and their activation of allogeneic CD4(+) T cells in vitro. *J Ethnopharmacol* 2011;136(1):88-93.

Jonsson H, Helgadóttir GP, Aspelund T, Eiríksdóttir G, Sigurdsson S, Siggeirsdóttir K, Ingvarsson T, Harris TB, Launer L, Gudnason V. Hand Osteoarthritis Severity is Associated with Total Knee Joint Replacements Independently of BMI. The Ages-Reykjavik Study. *Open Rheumatol J* 2011;5:7-12.

Jonsson H, Helgadóttir GP, Aspelund T, Eiríksdóttir G, Sigurdsson S, Siggeirsdóttir K, Ingvarsson T, Harris TB, Launer L, Gudnason V. The presence of total knee or hip replacements due to osteoarthritis enhances the positive association between hand osteoarthritis and atherosclerosis in women: the AGES-Reykjavik study. *Ann Rheum Dis* 2011;70(6):1087-90.

Kerkhof HJM, Meulenkamp I, Akune T, Arden NK, Aromaa A, Bierma-Zeinstra SMA, Carr A, Cooper C, Dai J, Doherty M, Doherty SA, Felson D, Gonzalez A, Gordon A, Harilainen A, Hart DJ, Hauksson VB, Heliovaara M, Hofman A, Ikegawa S, Ingvarsson T, Jiang Q, Jonsson H, Jonsdóttir I, Kawaguchi H, Kloppenburg M, Kujala UM, Lane NE, Leino-Arjas P, Lohmander LS, Luyten FP, Malizos KN, Nakajima M, Nevitt MC, Pols HAP, Rivadeneira F, Shi D, Slagboom E, Spector TD, Stefansson K, Sudo A, Tamm A, Tamm AE, Tsezou A, Uchida A, Uitterlinden AG, Wilkinson JM, Yoshimura N, Valdes AM, van Meurs JBJ. Recommendations for standardization and phenotype definitions in genetic studies of osteoarthritis: the TREAT-OA consortium. *Osteoarthr Cartilage* 2011;19(3):254-64.

Kisand K, Kerna I, Kumm J, Jonsson H, Tamm A. Impact of cryopreservation on serum concentration of matrix metalloproteinases (MMP)-7, TIMP-1, vascular growth factors (VEGF) and VEGF-R2 in Biobank samples. *Clin Chem Lab Med* 2011;49(2):229-35.

Love TJ, Cai T, Karlson EW. Validation of psoriatic arthritis diagnoses in electronic medical records using natural language processing. *Semin Arthritis Rheum* 2011;40(5):413-20.

Love TJ, Qureshi AA, Karlson EW, Gelfand JM, Choi HK. Prevalence of the Metabolic Syndrome in Psoriasis Results From the National Health and Nutrition Examination Survey, 2003-2006. *Arch Dermatol* 2011;147(4):419-24.

Panoutsopoulos K, Southam L, Elliott KS, Wrayner N, Zhai G, Beazley C, Thorleifsson G, Arden NK, Carr A, Chapman K, Deloukas P, Doherty M, McCaskie A, Ollier WER, Ralston SH, Spector TD, Valdes AM, Wallis GA, Wilkinson JM, Arden E, Battley K, Blackburn H, Blanco FJ, Bumpstead S, Cupples LA, Day-Williams AG, Dixon K, Doherty SA, Esko T, Evangelou E, Felson D, Gomez-Reino JJ, Gonzalez A, Gordon A, Gwilliam R, Halldorsson BV, Hauksson VB, Hofman A, Hunt SE, Ioannidis JPA, Ingvarsson T, Jonsdóttir I, Jonsson H, Keen R, Kerkhof HJM, Kloppenburg MG, Koller N, Lakenberg N, Lane NE, Lee AT, Metspalu A, Meulenkamp I, Nevitt MC, O'Neill F, Parimi N, Potter SC, Rego-Perez I, Riancho JA, Sherburn K, Slagboom PE, Stefansson K, Styrkarsdóttir U, Sumillera M, Swift D, Thorsteinsdóttir U, Tsezou A, Uitterlinden AG, van Meurs JBJ, Watkins B, Wheeler M, Mitchell S, Zhu Y, Zmuda JM, Zeggini E, Loughlin J, Consortium a. Insights into the genetic architecture of osteoarthritis from stage 1 of the arcOGEN study. *Ann Rheum Dis* 2011;70(5):864-7.

Saevarsdóttir S, Ding B, Steinsson K, Grondal G, Valdimarsson H, Alfreðsson L, Klareskog L, Padyukov L. Mannan Binding Lectin (MBL) genotypes coding for high MBL serum levels are associated with rheumatoid factor negative rheumatoid arthritis in never smokers. *Arthritis Res Ther* 2011;13(2).

Sulem P, Gudbjartsson DF, Walters GB, Helgadóttir HT, Helgason A, Gudjonsson SA, Zanon C, Besenbacher S, Bjornsdóttir G, Magnusson OT, Magnusson G, Hjartarson E, Saemundsdóttir J, Gylfason A, Jonasdóttir A, Holm H, Karason A, Rafnar T, Stefansson H, Andreassen OA, Pedersen JH, Pack AI, de Visser MCH, Kiemeny LA, Geirsson AJ, Eyjolfsson GI, Olafsson I, Kong A, Masson G, Jonsson H, Thorsteinsdóttir U, Jonsdóttir I, Stefansson K. Identification of low-frequency variants associated with gout and serum uric acid levels. *Nat Genet* 2011;43(11):1127-U119.

Valdes AM, Styrkarsdóttir U, Doherty M, Morris DL, Mangino M, Tamm A, Doherty SA, Kisand K, Kerna I, Tamm A, Wheeler M, Maciewicz RA, Zhang WY, Muir KR, Dennison EM, Hart DJ, Metrustry S, Jonsdóttir I, Jonsson GF, Jonsson H, Ingvarsson T, Cooper C, Vyse TJ, Spector TD, Stefansson K, Arden NK. Large Scale Replication Study of the Association between HLA Class II/ITNL2 Variants and Osteoarthritis of the Knee in European-Descent Populations. *Plos One* 2011;6(8).

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum og þingum: 22 þar af 1 boðsfyrirlestur

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 4 þar af 2 boðsfyrirlestrar

Veggspjöld – ágríp sýnd á íslenskum ráðstefnum og þingum: 8

Veggspjöld – ágríp sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 10

Hjartalæknisfræði

Forsvarsmáður fræðigreinar: Karl Andersen prófessor Helstu áherslur í rannsóknum

Grunnrannsóknir á æððæpli. Boðkerfi í æððæpli. Áhættuþættir og meingerð endurþrengsla í stoðnetum kransæða. Áhrif kransæðavíkkunar og endurþrengsla í stoðnetum á heilsutengd lífsgæði. Erfðafræði gáttatífs, hjartsláttartruflana, hjartalokusjúkdóma og kransæðasjúkdóma. Skyndidauði – faraldsfræði, endurlífugun – árangur. Faraldsfræði hjarta- og æððasjúkdóma, klínískar rannsóknir á hjarta- og æððasjúkdómum. Kransæðasjúkdómar- áhættuþættir, meðferð. Homocystein og kransæðasjúkdómur. Lyfjameðferð háþrýsting og hjartabilunar. Frumárangur kransæðavíkkana. Skammtíma og langtíma árangur eftir hjartalokuaðgerðir.

Styrkir sem fræðigreinin fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Áhrif erfðabreytileika á rálflíðisfræði hjartans og hjartsláttartruflunar. Davíð O. Arnar, Hilma Hólm, Daniel Guðbjartsson, Íslensk erfðagreining.

Gæðasjóður LSH 2011. Samhæfð skráning hjartabilunar. Þórarinn Guðnason, Gestur Þorgeirsson, Guðmundur Þorgeirsson, Davíð O Arnar, Karl Andersen.

Kynbundinn munur á kransæðapræðingum og meðferð kransæðasjúkdóma á Íslandi og í Svíþjóð. Þórarinn Guðnason, Guðný Stella Guðnadóttir, Karl Andersen, Inga Sigurórs Þránsdóttir.

Tengsl dvalarlengdar á bráðamóttöku við legulengd á sjúkrahúsi og 30-daga dánartíðni. Elísabet Benedíks, Þórdís Jóna Hrafnkelsdóttir, Bjarni Árnason, Bo Enemark Madsen, Brynjólfur Mogensen.

Vanstarfsemi æððæpls – Hlutverk AMPKinas í vörnum gegn oxunar- og frýmynnetslági. Guðmundur Þorgeirsson.

Doktorsnemar

Brynhildur Thors. Boðkerfi í æððæpli. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Guðmundur Þorgeirsson.

Erla Svansdóttir. Áhættuþættir og batahorfur sjúklinga sem gangast undir hjartaþrengingu á Landspítala. Tilburg University, Holland. Leiðbeinendur: Kristján Eyjólfsson, Hróbjartur Darri Karlsson, Þórarinn Guðnason, Eric Sijbrands, Johann Denollet.

Erna Sif Arnardóttir. Gene expression profiling in obstructive sleep apnea and sleep deprivation.

Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Þórarinn Gíslason, Allan Pack, Karl Andersen.

Hrafnhildur Stefánsdóttir. Gáttatíf; faraldsfræði og nýjar afleiðingar. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Davíð O. Arnar, Thor Aspelund, Vilundur Guðnason.

Lárus Guðmundsson. Faraldursfræðileg rannsókn í mígreni. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Guðmundur Þorgeirsson, Vilundur Guðnason.

Ott Saluveer. Pharmacological stimulation of endogenous fibrinolytic capacity in vivo. Wallenberg laboratorium, Sahlgrenska Universitetssjukhuset, Institute of Medicine, Göteborg Universitet. Leiðbeinandi: Þórdís Jóna Hrafnkelsdóttir.

Rán Sturlaugsdóttir. Carotid plaque progression and associated risk factors. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Vilundur Guðnason, Albert V Smith, Thor Aspelund, Karl Andersen, Thomas Gustavsson.

Meistararnemar

Álfhildur Þórðardóttir. Heilsutengd lífsgæði einstaklinga sem gangast undir kransæðavíkkun með stoðnetum. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Karl Andersen.

Berglind Aðalsteinsdóttir. Klínísk og erfðafaræðileg rannsókn á ofþykktarhjártavöðvasjúkdómi á Íslandi. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Gunnar Þ. Gunnarsson, Davíð O. Arnar, Ragnar Danielsen, Uggj Agnarsson.

Guðný Stella Guðnadóttir. Kyndbundinn munur á tíðni kransæðapræðinga og meðferð kransæðasjúkdóma á Íslandi og í Svíþjóð. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Þórarinn Guðnason, Karl Andersen, Inga Sigurros Þráinsdóttir.

Lára Björgvinsdóttir. Gáttatíf eftir opna hjartaskurðaðgerð. Tengsl við ómega-3 fjölmættaðar fitusýrur í rauðum í blóðkornum, bólgubætti og erfðabætti. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Guðrún V. Skúladóttir, Ólafur Skúli Indriðason, Davíð O. Arnar.

Linda Rós Björnsdóttir. Áhrif reglugerðarbreytingar á greiðsluþátttöku vegna statínlyfja. Lyfjafræðideild Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Rannveig A Einarisdóttir, Sveinbjörn Gizurarson, Karl Andersen.

Ragnhildur Hreiðarsdóttir. Ómega-3 fjölmættaðar fitusýrur til að fyrirbyggja gáttatíf eftir opna hjartaaðgerð, hlutverk bólguferla. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Ólafur S. Indriðason, Davíð O. Arnar, Guðrún V. Skúladóttir.

Valdís Klara Guðmundsdóttir. Tölvusneiðmyndir af kransæðum: Áhrif kalks á greiningargildi kransæðarannsóknna. Námsbraut í geislafræði, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Dána Óskarsdóttir, Karl Andersen, Þórarinn Guðnason, Jónína Guðjónsdóttir.

Læknir í framhaldsnámi

Ingibjörg Kristjánsdóttir. Notkun ígræddra taktrema við rannsóknir á óútskýrðu yfirlíði og hjartsláttarþægindum. Leiðbeinandi: Davíð O. Arnar.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Hjartavernd, Háskóli Íslands, Íslensk erfðagreining, Röntgen Domus Medica, National Institutes of Health, Bethesda, Bandaríkjunum. Uppsala Clinical Research Centre, Svíþjóð, CARDIoGRAM consortium.

Störf í ritstjórn ritrýndra fagrita

Ragnar Danielsen er í ritstjórn Scandinavian Cardiovascular Journal.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Inga Lára Ingvarsdóttir, Sindri Aron Viktorsson, Kári Hreinsson, Martin Ingi Sigurðsson, Sólvieg Helgadóttir, Þórarinn Arnórsson, Ragnar Danielsen, Tómas

Guðbjartsson. Lokuskipti vegna ósæðarlokuþrengsla á Íslandi 2002-2006: Ábendingar og snemmkomnir fylgikvillar Læknablaðið 2011;97(10):523-7.

Sindri Aron Viktorsson, Inga Lára Ingvarsdóttir, Kári Hreinsson, Martin Ingi Sigurðsson, Sólvieg Helgadóttir, Þórarinn Arnórsson, Ragnar Danielsen, Tómas Guðbjartsson. Lokuskipti vegna ósæðarlokuþrengsla á Íslandi 2002-2006: Langtímafylgikvillar og lifun Læknablaðið 2011;97(11):591-5.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Andersen K, Johannesdóttir BK, Kristjánsson JM, Guðnason T. Decreasing case fatality in myocardial infarction is explained by improved medical treatment. Acta Cardiol 2011;66(1):39-45.

Bis JC, Kavousi M, Franceschini N, Isaacs A, Abecasis GR, Schminke U, Post WS, Smith AV, Cupples LA, Markus HS, Schmidt R, Huffman JE, Lehtimäki T, et al. Guðnason V, O'Donnell CJ; CARDIoGRAM Consortium. Meta-analysis of genome-wide association studies from the CHARGE consortium identifies common variants associated with carotid intima media thickness and plaque. Nat Genet 2011;43(10):940-7.

Björnsson HM, Marelsson S, Magnússon V, Sigurðsson G, Þorgeirsson G. Physician experience in addition to ACLS training does not significantly affect the outcome of prehospital cardiac arrest. Eur J Emerg Med 2011;18(2):64-7.

Bown MJ, Jones GT, Harrison SC, Wright BJ, Bumpstead S, Baas AF, Gretarsdóttir S, et al. Matthiasson SE, Thorleifsson G, Thorsteinsdóttir U, Blankensteijn JD, Teijink JA, Wijmenga C, de Graaf J, Kiemeny LA, Assimes TL, McPherson R; CARDIoGRAM Consortium; Global BPgen Consortium; DIAGRAM Consortium; VRCNZ Consortium, et al., Eriksson P, Stefánsson K, Thompson JR, Humphries SE, Sayers RD, Deloukas P, Samani NJ. Abdominal aortic aneurysm is associated with a variant in low-density lipoprotein receptor-related protein 1. Am J Hum Genet 2011;89(5):619-27.

Capewell S, Andersen K. The ESC goes global: policies to prevent all chronic diseases. Eur Heart J 2011;32(19):2333-40.

Fox ER, Young JH, Li Y, Dreisbach AW, Keating BJ, Musani SK, Liu K, et al. CARDIoGRAM consortium; CKDGen consortium; KidneyGen consortium; EchoGen consortium; CHARGE-HF consortium, Aspelund T, Garcia M, Chang YP, et al. Association of genetic variation with systolic and diastolic blood pressure among African Americans: the Candidate Gene Association Resource study. Hum Mol Genet 2011;20(11):2273-84.

Ganesh SK, Joo J, Skelding K, Mehta L, Zheng G, O'Neill K, Billings EM, Helgadóttir A, Andersen K, Þorgeirsson G, Guðnason T, Geller NL, Simari RD, Holmes DR, O'Neill WW, Nabel EG. Time course analysis of gene expression identifies multiple genes with differential expression in patients with in-stent restenosis. BMC Med Genomics 2011;4:20.

Herder C, Peeters W, Illig T, Baumert J, de Kleijn DP, Moll FL, Poschen U, Klopp N, Müller-Nurasyid M, Roden M, Preuss M; CARDIoGRAM Consortium, Karakas M, et al., Gretarsdóttir S, Gulcher JR, Holm H, Kong A, Stefánsson K, Þorgeirsson G, Andersen K, Thorleifsson G, Thorsteinsdóttir U, Erdmann J, et al. RANTES/CCL5 and risk for coronary events: results from the MONICA/KORA Augsburg case-cohort, Athero-Express and CARDIoGRAM studies. Plos One 2011;6(12):e25734.

Holm H, Guðbjartsson DF, Sulem P, Masson G, Helgadóttir HT, Zanon C, Magnússon OT, Helgason A, Saemundsdóttir J, Gylfason A, Stefánsson H, Gretarsdóttir S, Matthiasson SE, Þorgeirsson G, Jonasdóttir A, Sigurðsson A, Stefánsson H, Werge T,

Rafnar T, Kiemeny LA, Parvez B, Muhammad R, Roden DM, Darbar D, Thorleifsson G, Walters GB, Kong A, Thorsteinsdóttir U, Arnar DO, Stefánsson K. A rare variant in MYH6 is associated with high risk of sick sinus syndrome. Nat Genet 2011;43(4):316-U148.

International Consortium for Blood Pressure Genome-Wide Association Studies, Ehret GB, Munroe PB, Rice KM, Bochud M, Johnson AD, Chasman DI, Smith AV, et al; CARDIoGRAM consortium; CKDGen Consortium; KidneyGen Consortium; EchoGen consortium; CHARGE-HF consortium, Aspelund T, Garcia M, Chang YP, et al., Kong A, Thorleifsson G, Þorgeirsson G, Holm H, Gulcher JR, Stefánsson K, Andersen K, Gretarsdóttir S, Thorsteinsdóttir U, et al. Genetic variants in novel pathways influence blood pressure and cardiovascular disease risk. Nature 2011;478(7367):103-9.

Lucas G, Lluís-Ganella C, Subirana I, Sentí M, Willenborg C, Musameh MD, Schwartz SM, O'Donnell CJ, Melander O, Salomaa V, Elosua R; on behalf of The CARDIoGRAM Consortium. Post-genomic update on a classical candidate gene for coronary artery disease: ESR1. Circ Cardiovasc Genet 2011;4(6):647-54.

O'Donnell CJ, Kavousi M, Smith AV, Kardia SL, Feitosa MF, Hwang SJ, Sun YV, Province MA, Aspelund T, Dehghan A, Hoffmann U, Bielak LF, Zhang Q, Eiriksdóttir G, van Duijn CM, Fox CS, de Andrade M, Kraja AT, Sigurðsson S, Elias-Smale SE, Murabito JM, Launer LJ, van der Lugt A, Kathiresan S; the CARDIoGRAM Consortium, Krestin GP, Herrington DM, Howard TD, Liu Y, Post W, Mitchell BD, O'Connell JR, Shen H, Shuldiner AR, Altschuler D, Elosua R, Salomaa V, Schwartz SM, Siscovick DS, Voight BF, Bis JC, Glazer NL, Psaty BM, Boenwinkle E, Heiss G, Blankenberg S, Zeller T, Wild PS, Schnabel RB, Schillert A, Ziegler A, Münzel TF, White CC, Rotter JJ, Nalls M, Oudkerk M, Johnson AD, Newman AB, Uitterlinden AG, Massaro JM, Cunningham J, Harris TB, Hofman A, Peyser PA, Borecki IB, Cupples LA, Guðnason V, Witteman JC. Genome-wide association study for coronary artery calcification with follow-up in myocardial infarction. Circulation 2011;124(25):2855-64.

Ridderstrale W, Saluveer O, Carlstrom M, Jern S, Hrafnkelsdóttir TJ. The impaired fibrinolytic capacity in hypertension is unaffected by acute blood pressure lowering. J Thromb Thrombolys 2011;32(4):399-404.

Schunkert H, König IR, Kathiresan S, Reilly MP, Assimes TL, Holm H, Preuss M, Stewart AFR, Barbalic M, Gieger C, Absher D, Aherrahou Z, Allayee H, Altschuler D, Anand SS, Andersen K, Þorgeirsson G, et al. on behalf of the CARDIoGRAM Consortium. Large-scale association analysis identifies 13 new susceptibility loci for coronary artery disease. Nat Genet 2011;43(4):333-U153.

Sigurjonsson H, Andersen K, Gardarsdóttir M, Petursdóttir V, Klemenzson G, Gunnarsson G, Danielsen R, Guðbjartsson T. Cardiac myxoma in Iceland: a case series with an estimation of population incidence. Apmis 2011;119(9):611-7.

Skuladottir GV, Heiðarsdóttir R, Arnar DO, Torfason B, Edvardsson V, Gottskalksson G, Pálsson R, Indriðason OS. Plasma n-3 and n-6 fatty acids and the incidence of atrial fibrillation following coronary artery bypass graft surgery. Eur J Clin Invest 2011;41(9):995-1003.

Stefánsson H, Aspelund T, Guðnason V, Arnar DO. Trends in the incidence and prevalence of atrial fibrillation in Iceland and future projections. Europace 2011;13(8):1110-7.

Strawbridge RJ, Dupuis J, Prokopenko I, Barker A, Ahlqvist E, Rybin D, et al; DIAGRAM Consortium; GIANT Consortium; MuTHER Consortium; CARDIoGRAM Consortium; C4D Consortium, Ongen H, Mälarstig A, Hopewell JC, Saleheen D, Chambers J, Andersen K,

Thorgeirsson G, Thorleifsson G, et al., Stefansson K, Roberts R, Thorsteinsdóttir U, O'Donnell CJ, McPherson R, Erdmann J, Nilesh J S. Genome-wide association identifies nine common variants associated with fasting proinsulin levels and provides new insights into the pathophysiology of type 2 diabetes. *Diabetes* 2011;60(10):2624-34.

Suhre K, Shin SY, Petersen AK, Mohnhey RP, Meredith D, Wägele B, Altmaier E; CARDIOGRAM, Deloukas P, Erdmann J, Grundberg E, Hammond CJ, et al. Gretarsdóttir S, Gulcher JR, Holm H, Kong A, Stefansson K, Thorgeirsson G, Andersen K, Thorleifsson G, Thorsteinsdóttir U, et al. Human metabolic individuality in biomedical and pharmaceutical research. *Nature* 2011;477(7362):54-60.

The IBC 50K CAD Consortium. BHF-FHS: Timothy Barnes, Suzanne Rafelt, Vervan Codd, Maciej Tomaszewski, Willem H Ouweland. BLOODOMICS-Dutch: AGNES - Nienke Bruinsma, et al. CARDIOGRAM: Heribert Schunkert, Inke R König, Sekar Kathiresan, Muredach Reilly, Themistocles L Assimes, Hilma Holm, Michael Preuss, Alexandre FR Stewart, Maja Barbalic, Christian Gieger, Devin Absher, Zouhair Aherrahrou, Hooman Allayee, David Altshuler, Sonia Anand, Andersen K, Thorgeirsson G et al. Large-scale gene-centric analysis identifies novel variants for coronary artery disease. *Plos Genet* 2011;7(9):e1002260.

Thors B, Halldórsson H, Thorgeirsson G. eNOS activation mediated by AMPK after stimulation of endothelial cells with histamine or thrombin is dependent on LKB1. *Bba-Mol Cell Res* 2011;1813(2):322-31.

Wain LV, Verwoert GC, O'Reilly PF, Shi G, Johnson T, Johnson AD, Bochud M, Rice KM, Henneman P, Smith AV, Ehret GB, Amin N, Larson MG, Mooser V, Hadley D, Dörr M, Bis JC, Aspelund T, et al. LifeLines Cohort Study; EchoGen consortium; AortaGen Consortium; CHARGE Consortium Heart Failure Working Group; KidneyGen consortium; CKDGen consortium; Cardiogenics consortium; CardioGram. Genome-wide association study identifies six new loci influencing pulse pressure and mean arterial pressure. *Nat Genet* 2011;43(10):1005-11.

Önnur ritverk

Guðnason T. Portrait of National Cardiology and Society: Iceland Cardiologists on this island in the North Atlantic between Europe and the USA, draw on the best from both cultures for their small population. *Eur Heart J* 2011;32(11):1308-9.

Davíð O. Arnar. Stefubreyting í blóðþyngingarmæðferð gáttatífs. [Ritstjórnargrein]. *Læknablaðið* 2011;97(2):73.

Guðmundur Þorgeirsson. Meðal 300 bestu – hlutur læknadeildar. [Ritstjórnargrein]. *Læknablaðið* 2011;97(12):673.

O'Kelly S, Andersen K, Capewell S, Ryden L. Bringing prevention to the population: an important role for cardiologists in policy-making. *Eur Heart J* 2011;32(16):1964-7.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum og þingum: 1
Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 15 þar af 11 boðsfyrirlestrar
Veggsþjöld – ágríp sýnd á íslenskum ráðstefnum og þingum: 3
Veggsþjöld – ágríp sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 4

Húð- og kynsjúkdómalæknisfræði

Forsvarsmáður: Jón H. Ólafsson dósent

Doktorsnemar

Jenna Huld Eysteinsdóttir. Áhrif Bláa Lóns meðferðar á psoriasis miðað við hefðbundna UVB ljósameðferð. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Jón Hjaltalín Ólafsson, Bárður Sigurgeirsson, Steingrímur Davíðsson, Ása Brynjólfssdóttir, Björn Rúnar Lúðvíksson, Bjarni Agnarsson.

Ragna Hlín Þorleifsdóttir. Áhrif kverkeittatöku á sóra (psoriasis), framvirk blind rannsókn með viðmiðunarhóp. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helgi Valdimarsson, Jón Hjaltalín Ólafsson, Bárður Sigurgeirsson, Hannes Petersen, Andrew Johnston, Jóhann Elí Guðjónsson.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Landsþítali meinafræði. Krabbameinsfélag Íslands. Geislavarnir ríkisins, Lýðheilsustöð, Decode genetics.

Önnur ritverk

Jón Hjaltalín. Er bjart yfir Íslandi? [Ritstjórnargrein]. *Læknablaðið* 2011;97(7/8):405.

Innkirtlalæknisfræði

Forsvarsmáður: Gunnar Sigurðsson prófessor

Helstu áherslur í rannsóknum

Faraldsfræðilegar og erfðfræðilegar rannsóknir á sykursýki og fylgikvillum. Algengi meðgöngusykursýki og áhrif hreyfingar á blóðsykursstjórnun. Faraldsfræði skjaldkirtilsjúkdóma, sérstaklega skjaldvakaofeitrunar. Joðhagur Íslendinga. Faraldsfræði beinbrota á Íslandi. Erfðfræði beinþynningar á Íslandi. Aldursbundnar breytingar á kalk- og beinabúskap. Mikilvægi D-vitamins. Ýmsar lyfjarannsóknir. Hormónaháður háþrýstingur. Faraldsfræði Sheehans heilkennis, Cushings sjúkdóms og Æsavaxtar á Íslandi. Heiladingulsbilun eftir höfuðáverka og innanskúmsblæðingu. Vaxtarhormón og efnaSKIPTI kortisóls. Faraldsfræði heiladingulsæxla á Íslandi.

Styrkir sem fræðigreinin fékk á árinu

Rannsóknarsjóður Háskóla Íslands

Mjadarbrat. Mikilvægi skelþykktar í lærleggshálsi. Gunnar Sigurðsson, Fjola Jóhannesdóttir.

Meistaraneimar

Arndís Sue-Ching Löve. Development of a LC-MS/MS Method for the Quantification of Cortisol and Cortisone. Lyfjfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Margrét Þorsteinsdóttir, Baldur Bragi Sigurðsson, Helga Ágústa Sigurjónsdóttir.

Arndís Sue-Ching Löve: Þróun LC-MS/MS aðferðar fyrir magngreiningu kortisóls og kortisóns. Lyfjfræðideild, Háskóla Íslands. Aðstoðarleiðbeinandi: Helga Ágústa Sigurjónsdóttir.

Ásta Dögg Jónasdóttir. Vanstarfsemi heiladinguls í síðfasa eftir höfuðáverka eða innanskúmsblæðingu. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Helga Ágústa Sigurjónsdóttir.

Ingibjörg Guðmundsdóttir. Lífsstill Íslendinga með sykursýki. Lýðheilsuvísindi, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Rafn Benediktsson.

Pétur Sigurjónsson. Algengi og forspárþættir heiladingulsbilunar í bráðfasa eftir höfuðáverka eða innanskúmsblæðingu. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Helga Ágústa Sigurjónsdóttir.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Háskóli Íslands, Hjartavernd, Íslensk erfðagreining, Háskólinn í Reykjavík, Sahlgrenska Háskólasjúkrahúsið, Gautaborg, Gautaborgar Háskóli, Karolinska stofnunin,

Stokkhólmi, Árósháskóli, Andrew Feinberg Laboratory, Baltimore, USA. University of California, San-Francisco, USA, University of Cambridge, UK, National Institute on Aging, Bethesda, USA.

Ritverk- vísindagreinar í ritryndum innlendum

tímaritum

Katrín Ólöf Böðvardsdóttir, Arna Guðmundsdóttir, Thor Aspelund. Meðferð sykursýki tegund 1 með insúlindælu hjá fullorðnum á Ísland Læknablaðið 2011;97(5):291-5.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum

tímaritum

Aspelund T, Thoronisdóttir O, Olafsdóttir E, Guðmundsdóttir A, Einarsson AB, Mehlsen J, Einarsson S, Palsson O, Einarsson G, Bek T, Stefansson E. Individual risk assessment and information technology to optimise screening frequency for diabetic retinopathy. *Diabetologia* 2011;54(10):2525-32.

Blumsohn A, Marin F, Nickelsen T, Brixen K, Sigurdsson G, de la Vera JC, Boonen S, Liu-Leage S, Barker C, Eastell R, Grp ES. Early changes in biochemical markers of bone turnover and their relationship with bone mineral density changes after 24 months of treatment with teriparatide. *Osteoporosis Int* 2011;22(6):1935-46.

Carpenter RD, Sigurdsson S, Zhao S, Lu Y, Eiriksdóttir G, Sigurdsson G, Jonsson BY, Prevrhal S, Harris TB, Siggeirsdóttir K, Guonason V, Lang TF. Effects of age and sex on the strength and cortical thickness of the femoral neck. *Bone* 2011;48(4):741-7.

Chambers JC, Zhang WH, Sehmi J, Li XZ, Wass MN, Van der Harst P, Holm H, Sanna S, Kavousi M, Baumeister SE, Coin LJ, Deng GH, Gieger C, Heard-Costa NL, Hottenga JJ, Kuhnel B, Kumar V, Lagou V, Liang LM, Luan JA, Vidal PM, Leach IM, O'Reilly PF, Peden JF, Rahmiloglu N, Soininen P, Speliotes EK, Yuan X, Thorleifsson G, Alizadeh BZ, Atwood LD, Borecki IB, Brown MJ, Charoen P, Cucca F, Das D, de Geus EJC, Dixon AL, Doering A, Ehret G, Eyjolfsson GI, Farrall M, Forouhi NG, Friedrich N, Goessling W, Gudbjartsson DF, Harris TB, Hartikainen AL, Heath S, Hirschfeld GM, Hofman A, Homuth G, Hypponen E, Janssen HLA, Johnson T, Kangas AJ, Kema IP, Kuhn JP, Lai S, Lathrop M, Lerch MM, Li Y, Liang TJ, Lin JP, Loos RJE, Martin NG, Moffatt MF, Montgomery GW, Munroe PB, Munururu K, Nakamura Y, O'Donnell CJ, Olafsson I, Penninx BW, Pouta A, Prins BP, Prokopenko I, Puls R, Ruukonen A, Savolainen MJ, Schlessinger D, Schouten JNL, Seedorf U, Sen-Chowdhry S, Siminovich KA, Smit JH, Spector TD, Tan WT, Teslovich TM, Tukiainen T, Uitterlinden AG, Van der Klauw MM, Vasani RS, Wallace C, Wallaschofski H, Wichmann HE, Willemsen G, Wurtz P, Xu C, Yerges-Armstrong LM, Abecasis GR, Ahmadi KR, Boomsma DI, Caulfield M, Cookson WO, van Duijn CM, Froguel P, Matsuda K, McCarthy MI, Meisinger C, Mooser V, Pietilainen KH, Schumann G, Snieder H, Sternberg MJE, Stolk RP, Thomas HC, Thorsteinsdóttir U, Uda M, Waeber G, Wareham NJ, Waterworth DM, Watkins H, Whitfield JB, Wittman JCM, Wolffenbuttel BHR, Fox CS, Ala-Korpela M, Stefansson K, Vollenweider P, Volzke H, Schadt EE, Scott J, Jarvelin MR, Elliott P, Koener JS, AlCGen AG-wA, Replication DG, Anthropometric GI, Consortium GLG, Consortium GLDG, ICBP ICBP, Insulin-Related M-AG. Genome-wide association study identifies loci influencing concentrations of liver enzymes in plasma. *Nat Genet* 2011;43(11):1131-U129.

Cho YS, Chen CH, Hu C, Long J, Ong RT, Sim X, Takeuchi F, Wu Y, Go MJ, Yamauchi T, Chang YC, Kwak SH, Ma RC, Yamamoto K, Adair LS, Aung T, Cai Q, Chang LC, Chen YT, Gao Y, Hu FB, Kim HL, Kim S, Kim YJ, Lee JJ, Lee NR, Li Y, Liu JJ, Lu W, Nakamura J, Nakashima E, Ng DP, Tay WT, Tsai FJ, Wong TY, Yokota M, Zheng W, Zhang R, Wang C, So WY, Ohnaka K, Ikegami H, Hara K,

Cho YM, Cho NH, Chang TJ, Bao Y, Hedman AK, Morris AP, McCarthy MI, Takayangi R, Park KS, Jia W, Chuang LM, Chan JC, Maeda S, Kadowaki T, Lee JY, Wu JY, Teo YY, Tai ES, Shu XO, Mohlke KL, Kato N, Han BG, Seielstad M, [Benedictsson R]. Meta-analysis of genome-wide association studies identifies eight new loci for type 2 diabetes in east Asians. *Nat Genet* 2011;44(1):67-72.

Gudbjartsson T, Agnarsson BA, Palsson PS, Johannesson A. Acromegaly caused by ectopic growth hormone-releasing hormone production from a bronchial carcinoid tumor. *Thorac Cardiovasc Surg* 2011;59(3):184-5.

Johannesdóttir F, Poole KES, Reeve J, Siggeirsdóttir K, Aspelund T, Mogensen B, Jonsson BY, Sigurdsson S, Harris TB, Gudnason VG, Sigurdsson G. Distribution of cortical bone in the femoral neck and hip fracture: A prospective case-control analysis of 143 incident hip fractures; the AGES-REYKJAVIK Study. *Bone* 2011;48(6):1268-76.

Jorgensen GH, Ornlófsson AE, Johannesson A, Gudmundsson S, Janzi M, Wang N, Hammarstrom L, Ludviksson BR. Association of immunoglobulin A deficiency and elevated thyrotropin-receptor autoantibodies in two Nordic countries. *Hum Immunol* 2011;72(2):166-72.

Keyak JH, Sigurdsson S, Karlsdóttir G, Oskarsdóttir D, Sigmarsson A, Zhao S, Kornak J, Harris TB, Sigurdsson G, Jonsson BY, Siggeirsdóttir K, Eiríksdóttir G, Gudnason V, Lang TF. Male-female differences in the association between incident hip fracture and proximal femoral strength: A finite element analysis study. *Bone* 2011;48(6):1239-45.

Kilpelainen TO, Zillikens MC, Stancakova A, Finucane FM, Ried JS, Langenberg C, Zhang W, Beckmann JS, Luan J, Vandenput L, Styrkarsdóttir U, Zhou Y, Smith AV, Zhao JH, Amin N, Vedantam S, Shin SY, Haritunians T, Fu M, Feitosa MF, Kumari M, Halldórsson BV, Tikkanen E, Mangino M, Hayward C, Song C, Arnold AM, Aulchenko YS, Oostra BA, Campbell H, Cupples LA, Davis KE, Doring A, Eiríksdóttir G, Estrada K, Fernandez-Real JM, Garcia M, Gieger C, Glazer NL, Guiducci C, Hofman A, Humphries SE, Isomaa B, Jacobs LC, Jula A, Karasik D, Karlsson MK, Khaw KT, Kim LJ, Kivimaki M, Klopp N, Kuhnel B, Kuusisto J, Liu Y, Ljunggren O, Lorentzon M, Luben RN, McKnight B, Mellstrom D, Mitchell BD, Mooser V, Moreno JM, Mannisto S, O'Connell JR, Pascoe L, Peltonen L, Peral B, Perola M, Psaty BM, Salomaa V, Savage DB, Semple RK, Skaric-Juric T, Sigurdsson G, Song KS, Spector TD, Syvanen AC, Talmud PJ, Thorleifsson G, Thorsteinsdóttir U, Uitterlinden AG, van Duijn CM, Vidal-Puig A, Wild SH, Wright AF, Clegg DJ, Schadt E, Wilson JF, Rudan I, Ripatti S, Borecki IB, Shuldiner AR, Ingelsson E, Jansson JO, Kaplan RC, Gudnason V, Harris TB, Groop L, Kiel DP, Rivadeneira F, Walker M, Barroso I, Vollenweider P, Waeber G, Chambers JC, Kooner JS, Soranzo N, Hirschhorn JN, Stefansson K, Wichmann HE, Ohlsson C, O'Rahilly S, Wareham NJ, Speliotes EK, Fox CS, Laakso M, Loos RJ. Genetic variation near IRS1 associates with reduced adiposity and an impaired metabolic profile. *Nat Genet* 2011;43(8):753-60.

Kristjansdóttir HL, Bodvarsdóttir SP, Sigurjonsdóttir HA. Sheehan's syndrome in modern times: a nationwide retrospective study in Iceland. *Eur J Endocrinol* 2011;164(3):349-54.

Muth A, Hammarstedt L, Hellstrom M, Sigurjonsdóttir HA, Almqvist E, Wangberg B. Cohort study of patients with adrenal lesions discovered incidentally. *Br J Surg* 2011;98(10):1383-91.

Olafsdóttir E, Aspelund T, Sigurdsson G, Thorsson B, Eiríksdóttir G, Harris TB, Launer LJ, Benediktsson R, Gudnason V. Effects of statin medication on mortality risk associated with type 2 diabetes in older persons: the population-based AGES-Reykjavik Study. *BMJ Open* 2011;1(1):e000132.

Seshasai SR, Kaptoge S, Thompson A, Di Angelantonio E, Gao P, Sarwar N, Whincup PH, Mukamal KJ, Gillum RF, Holme I, Njolstad I, Fletcher A, Nilsson P, Lewington S, Collins R, Gudnason V, Thompson SG, Sattar N, Selvin E, Hu FB, Danesh J. Diabetes mellitus, fasting glucose, and risk of cause-specific death. *N Engl J Med* 2011;364(9):829-41.

Speliotes EK, Yerges-Armstrong LM, Wu J, Hernaez R, Kim LJ, Palmer CD, Gudnason V, Eiríksdóttir G, Garcia ME, Launer LJ, Nalls MA, Clark JM, Mitchell BD, Shuldiner AR, Butler JL, Tomas M, Hoffmann U, Hwang SJ, Massaro JM, O'Donnell CI, Sahani DV, Salomaa V, Schadt EE, Schwartz SM, Siscovick DS, Voight BF, Carr JJ, Feitosa MF, Harris TB, Fox CS, Smith AV, Kao WH, Hirschhorn JN, Borecki IB, [Sigurdsson G, Benediktsson R]. Genome-wide association analysis identifies variants associated with nonalcoholic fatty liver disease that have distinct effects on metabolic traits. *Plos Genet* 2011;7(3):e1001324.

Strawbridge RJ, Dupuis J, Prokopenko I, Barker A, Ahlqvist E, Rybin D, Petrie JR, Travers ME, Bouatia-Naji N, Dimas AS, Nica A, Wheeler E, Chen H, Voight BF, Taneera J, Kanoni S, Peden JF, Turrini F, Gustafsson S, Zabena C, Almgren P, Barker DJ, Barnes D, Dennison EM, Eriksson JG, Eriksson P, Eury E, Folkersen L, Fox CS, Frayling TM, Goel A, Gu HF, Horikoshi M, Isomaa B, Jackson AU, Jameson KA, Kajantie E, Kerr-Conte J, Kuulasmaa T, Kuusisto J, Loos RJ, Luan J, Makrakis K, Manning AK, Martinez-Larrad MT, Narisu N, Nastase Mannila M, Ohrvik J, Osmond C, Pascoe L, Payne F, Sayer AA, Sennblad B, Silveira A, Stancakova A, Stirrups K, Swift AJ, Syvanen AC, Tuomi T, van 't Hooft FM, Walker M, Weedon MN, Xie W, Zethelius B, Ongen H, Malarstig A, Hopewell JC, Saleheen D, Chambers J, Parish S, Danesh J, Kooner J, Ostenson CG, Lind L, Cooper CC, Serrano-Rios M, Ferrannini E, Forsen TJ, Clarke R, Franzosi MG, Seedorf U, Watkins H, Froguel P, Johnson P, Deloukas P, Collins FS, Laakso M, Dermizakis ET, Boehnke M, McCarthy MI, Wareham NJ, Groop L, Pattou F, Gloyn AL, Dedoussis GV, Lyssenko V, Meigs JB, Barroso I, Watanabe RM, Ingelsson E, Langenberg C, Hamsten A, Florez JC, [Sigurdsson G, Benediktsson R]. Genome-wide association identifies nine common variants associated with fasting proinsulin levels and provides new insights into the pathophysiology of type 2 diabetes. *Diabetes* 2011;60(10):2624-34.

Valassi E, Santos A, Yaneva M, Toth M, Strasburger CJ, Chanson P, Wass JA, Chabre O, Pfeifer M, Feelders RA, Tsagarakis S, Trainer PJ, Franz H, Zopf K, Zachariva S, Lamberts SW, Tabarin A, Webb SM, ERCUSYN Study Group (Sigurjonsdóttir HÁ). The European Registry on Cushing's syndrome: 2-year experience. Baseline demographic and clinical characteristics. *Eur J Endocrinol* 2011;165(3):383-92.

Zhu H, Shyh-Chang N, Segre AV, Shinoda G, Shah SP, Einhorn WS, Takeuchi A, Engreitz JM, Hagan JP, Kharas MG, Urbach A, Thornton JE, Triboulet R, Gregory RI, Altschuler D, Daley GQ, [Sigurdsson G, Benediktsson R]. The Lin28/let-7 axis regulates glucose metabolism. *Cell* 2011;147(1):81-94.

Önnur ritverk

Arnardóttir S, Sigurjonsdóttir HA. The incidence and prevalence of Cushing's disease may be higher than previously thought: results from a retrospective study in Iceland 1955 through 2009 [Letter]. *Clin Endocrinol* 2011;74(6):793.

Rafn Benediktsson. Meðhöndlun sykursýki af tegund 1 hjá fullorðnum – er búið að leysa málið? *Læknablaðið* 2011;97(5):289.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum og þingum: 5
Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 3 þar af 1 boðsfyrirlestur
Veggspjöld – ágríp sýnd á íslenskum ráðstefnum og þingum: 2
Veggspjöld – ágríp sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 3

Lungnalæknisfræði

Forsvarsmáður: Steinn Jónsson prófessor
Þórarinn Gíslason prófessor
Helstu áherslur í rannsóknum

Faraldsfræði ofnæmis og astma hjá fullorðnum og börnum. Rannsóknir á faraldsfræði, eðli og erðum astma/öfnæmis, langvinnrar lungnateppu, lungnakrabbameins, kæfisvefnis og milliveflungnasjúkdóma. Rannsókn á vefjaflokkum í sarkliki, auk rannsókna á þýðingu rykmauraöfnæmis, faraldsfræði og eðli fæðuöfnæmis. Rannsóknir á áhrifum afnæmingar við fisköfnæmi með hypoallergen recombinant major allergens. Rannsóknir á tengslum loftmengunar við heilsufar og sjúkráhusinnlagning. Rannsóknir á bólgusvörum í langvinni lungnateppu og kæfisvefni. Samspil kæfisvefnis og Alzheimersjúkdóms. Rannsóknir á faraldsfræði og erðum lungnakrabbameins og rannsókn á forstígum lungnakrabbameins í berkjuþekju.

Styrkir sem fræðigreinir fékk á árinu
Vísindasjóður Landspítala

Andleg liðan og svefnleysi meðal kæfisvefnissjúklinga. Tíðni, tengsl sjúkdóma og áhrif á meðferðarhæðni. Jón Friðrik Sigurðsson, Erla Björnsdóttir Þórarinn Gíslason, Bryndis Benediktsdóttir.

Efling heilbrigðis og sjálfsumönnunar hjá fólki með langvinnu lungnateppu og fjölskyldum þeirra. Helga Jónsdóttir, Alda Gunnarsdóttir, Birgir Hrafnkelsson, Bryndis St. Halldórsdóttir, Gunnar Guðmundsson, Ingibjörg Stefánsdóttir, Jón Steinar Jónsson, Ólóf Ámundadóttir, Rósa Jónsdóttir, Þorbjörg Sóley Ingadóttir, Þórarinn Gíslason, Merian Litchfield.

Erðir lungnatrefnunar á Íslandi. Gunnar Guðmundsson, Helgi J. Isaksson, David A Schwartz.

Evrópukönnunin Lungu og Heilsa - 20 ára eftirfylgd. Þórarinn Gíslason, Bryndis Benediktsdóttir, Davíð Gíslason, Erna Sif Arnardóttir, Gunnar Guðmundsson, Michael Clausen.

Frumræktarlíkan af myndun mannslungans. Þórarinn Guðjónsson, Magnús Karl Magnússon, Ólafur Baldursson, Jóhannes Björnsson, Tómas Gudbjartsson, Hekla Sigmundsdóttir, Ari Jón Arason, Sigríður Rut Fransdóttir, NN meistaranemi.

Lífvisar illkynja breytinga í berkjuþekju. Steinn Jónsson, Wilbur A. Franklin, York E. Miller, Marileila Varella-García, Fred Hirsch, Stephen Lam, Annette McWilliams.

Loftmengun og bráð versnun lungna-, hjarta- og æðasjúkdóma. Þórarinn Gíslason, Hanne Krage Carlsen. Þorsteinn Jóhannsson, Bertil Forsberg, Anna Oudin.

Lungun á tímum flensunnar - Rannsókn á afleiðingum heimsfaraldurs H1N1 influensu á lungnastarfsemi og heilsutengd lífsgæði sjúklinga sem lagst hafa inn á Landspítala vegna H1N1 influensu. Hrönn Harðardóttir, Dóra Lúdvíksdóttir, Óskar Einarsson, Sigríður Ólína Haraldsdóttir.

S- feritin meðal sjúklinga með kæfisvefnis. Þórarinn Gíslason, Elin Helga Þórarinsdóttir, Ísleifur Ólafsson, Bryndis Benediktsdóttir, Christer Jansson.

Sjaldgæfir millivefslungnasjúkdómar á Íslandi, faraldsfræðileg rannsókn. Gunnar Guðmundsson, Helgi J. Ísaksson og læknanemi NN.

Skyldleiki sjúklinga með bráðan lungnaskað. Gísli H. Sigurðsson, Gunnar Guðmundsson, Kristinn Sigvaldason, Martin Ingi Sigurðsson, Sigurbergur Kárason, Jason Christie.

Svefn- og öndunartruflanir hjá almennu þýði. Evrópukönnunin Lungu og Heilsa og eftirfylgd. Erna Sif Arnarsdóttir, Þórarinn Gíslason.

Tengsl hrota í svefni við áhættuþætti hjarta- og æðasjúkdóma. Erna Sif Arnardóttir, Þórarinn Gíslason, Vilmundur Guðnason, Bolli Þórsson, Guðný Eiríksdóttir, Jóhanna Eyrún Sverrisdóttir, Allan I. Pack.

Varnir lungnaþekju gegn sýkingum. Ólafur Baldursson, Guðmundur Hrafn Guðmundsson, Þórarinn Guðjónsson, Magnús Gottfredsson, Pradeep K. Singh.

Þáttur lungnaþekju í lungnatrefjun. Ragnar Pálsson, Gunnar Guðmundsson.

Rannsóknarnámssjóður Rannís

Loftmengun og innlagnir vegna bráðacersnun lungna-, hjarta-, og æðasjúkdóma. Hanne Krage Carlsen, Þórarinn Gíslason, Anna Märta Oudin

Rannsóknarsjóður Rannís

Örvun fremstu varnarlinnu gegn sýkingum. Guðmundur Hrafn Guðmundsson, Birgitta Agerberth, Ólafur Baldursson

Rannsóknarsjóður Háskóla Íslands

Árangur skurðaðgerða við lungnakrabbameini á Íslandi 1986-2007. Steinn Jónsson, Húnbogi Þorsteinsson, Guðrún Nina Óskarsdóttir, Rut Skúladóttir, Tómas Guðbjartsson.

Evrópuökönnunin lungu og heilsa, 20 ára eftirfylgd. Þórarinn Gíslason

Sjóður Odds Ólafssonar

Viðbrögð þekjuvefjar lungna við þrýstingsálagi í tengslum við öndunarvéla meðferð. Þórarinn Guðjónsson, Sigurbergur Kárason, Magnús Karl Magnússon, Ólafur Baldursson.

Doktorsnemar

Berglind Eva Benediktsdóttir. Ný öreftni sem stýra þéttitengslum í lungnaþekjuvef. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Már Másson, Ólafur Baldursson, Þórarinn Guðjónsson.

Erla Björnsdóttir. Tengsl þunglyndis og kæfisvefns. Áhrif offitu og bólguefna í blóði á þessi tengsl. Sálfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Jón Friðrik Sigurðsson, Þórarinn Gíslason, Bryndís Benediktsdóttir.

Erna Sif Arnardóttir. Genatjáning og bólgusvörun í kæfisvefni og við svefnsviptingu. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Þórarinn Gíslason, Allan I. Pack.

Jarislava Baumruk. Mat á áhrifum geislaskammta á lungnavef skáreitageislameðferð á brjóstvef eftir fleygskurð vegna brjóstkrabbameins. Læknadeild Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helgi Sigurðsson, Garðar Mýrdal, Jakob Jóhannsson, Dóra Lúðvíksdóttir, Margrét Ingvarsdóttir, Hrefna Magnúsdóttir.

Ragnhildur Guðrún Finnbjörnsdóttir. Loftgæði og heilsa. Háskóli Íslands. Þórarinn Gíslason, Vilhjálmur Rafnsson.

Sif Hansdóttir. The role of Vitamin-D in lung defences. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Gunnar Guðmundsson.

Meistararnemar

Guðrún Nina Óskarsdóttir. Lífvísa illkynja breytinga í berkjuþekju. Læknadeild Háskóla Íslands og University of Colorado Cancer Center í Denver. Leiðbeinendur Steinn Jónsson, Wilbur A. Franklin, Tómas Guðbjartsson

Hafdís Þ Helgadóttir. Erfðir kæfisvefns. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Kári Stefánsson, Ingileif Jónsdóttir, Þórarinn Gíslason.

Ólöf Birna Margrétadóttir. Æðasjúkdómar í langvinni lungnateppu. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Gunnar Guðmundsson.

Sigurður James Þorleifsson. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Gunnar Guðmundsson.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Heilbrigðisstofnun Suðurnesja Vinnueftirlit ríkisins, Íslensk erfðagreining, Háskólinn í Uppsölum, National Jewish Research and Medical Center, Bandaríkjunum, Duke University, Bandaríkjunum, Vanderbilt University, Bandaríkjunum, University of Iowa, Bandaríkjunum, University of Colorado Cancer Center, USA. Hospital of the University of Pennsylvania, EuroPrevall (samstarf um 65 rannsóknarsetra í Evrópu og víðar um rannsóknir á fæðuofnæmi), Merck and Co. í Pennsylvaníu, Bandaríkjunum. Rannsóknarstofa í ónæmisfræðum (fæðuofnæmi), Rannsóknarstofa Háskólans í líffæraeinafræði. FAST (samstarf 15 rannsóknarsetra í Evrópu um rannsóknir á afnæmingu fyrir matvælu). Háskólasjúkrahúsið í Freiburg, Þýskalandi (fjölsætra rannsókn um erfðir í sarklíki).

Viðurkenningar sem starfsfólk fræðigreinarinnar fékk á árinu

Erna Sif Arnarsdóttir náttúrufræðingur hlaut hvatningastyrk úr Vísindasjóði Landspítala, til verkefnisins Svefn- og öndunartruflanir hjá almennu þýði. Evrópukönnunin Lungu og Heilsa og eftirfylgd, en styrkurinn er ætlaður ungum vísindamönnum sem stunda klínískar rannsóknir á spítalanum.

Ragnar Pálsson læknir hlaut hvatningastyrk úr Vísindasjóði Landspítala, til verkefnisins Þáttur lungnaþekju í lungnatrefjun en styrkurinn er ætlaður ungum vísindamönnum sem stunda klínískar rannsóknir á spítalanum.

Störf í ritstjórn ritryndra fagrita

Steinn Jónsson, aðstoðarritstjóri Clinical Respiratory Journal.

Steinn Jónsson, aðstoðarritstjóri Lung Cancer Frontiers.

Gunnar Guðmundsson í ritstjórn Læknablaðsins.

Doktorsritgerðir

Inga Sif Ólafsdóttir. Inflammatory markers in obstructive lung disease. Uppsala: Uppsala Universitet, Department of medical sciences; 2011.

Sif Hansdóttir. Modulation of lung innate immunity by vitamin D and cigarette smoke. Reykjavík: Háskóli Íslands, læknadeild; 2011.

Ritverk- vísindagreinar í ritryndum innlendum tímaritum

Ásgeir Alexandersson, Steinn Jónsson, Helgi J. Ísaksson, Tómas Guðbjartsson. Árangur fleyg- og geiraskurða við lungnakrabbameini á Íslandi Læknablaðið 2011;97(5):303-8.

Stefán Sigurkarlsson, Michael Clausen, Þórarinn Gíslason, Davíð Gíslason. Aukning öndunarferæinkenna og notkunar astmalyfja meðal Íslendinga á aldrinum 20-44 ára. Læknablaðið 2011;97(9):463-7.

Sverrir I. Gunnarsson, Kristinn B. Jóhannsson, Marta Guðjónsdóttir, Steinn Jónsson, Hans J. Beck, Björn Magnússon, Tómas Guðbjartsson. Árangur lungnasmækkunaraðgerða við langvinni lungnaþembu á Íslandi Læknablaðið 2011;97(12):683-6.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Blondal K, Viiklepp R, Blondal P, Altraja A. Countrywide management of pulmonary tuberculosis reverses increasing incidence. Int J Tuberc Lung D 2011;15(7):892-8.

de Marco R, Accordini S, Marcon A, Cerveri I, Anto JM, Gíslason T, Heinrich J, Janson C, Jarvis D, Kuznetsov N, Leynaert B, Sunyer J, Svanes C, Wjst M, Burney P, Resp EC. Risk Factors for Chronic Obstructive Pulmonary Disease in a European Cohort of Young Adults. Am J Resp Crit Care 2011;183(7):891-7.

Fietze I, Penzel T, Alonderis A, Barbe F, Bonsignore MR, Calverly P, De Backer W, Diefenbach K, Donic V, Eijsvogel MM, Franklin KA, Gíslason T, Grote L, Hedner J, Jennum P, Lavie L, Lavie P, Levy P, Lombardi C, Mallin W, Marrone O, Monserrat JM, Papathanasiou ES, Parati G, Plywaczewski R, Pretl M, Riha RL, Rodenstein D, Saaresranta T, Schulz R, Sliwinski P, Steiropoulos P, Svava J, Tomori Z, Tonnesen P, Varonekka G, Verbraecken J, Vesely J, Vitols A, Zielinski J, McNicholas WT. Management of obstructive sleep apnea in Europe. Sleep Med 2011;12(2):190-7.

Fjalldal SB, Janson C, Benediktsdóttir B, Guðmundsson G, Burney P, Buist AS, Vollmer WM, Gíslason T. Smoking stages of change and decisional balance in Iceland and Sweden. Clin Respir J 2011;5(2):76-83.

Guðmundsson G. Respiratory health effects of volcanic ash with special reference to Iceland. A review. Clin Respir J 2011;5(1):2-9.

Hallas TE, Gíslason T, Gíslason D. Mite Allergy and Mite Exposure in Iceland. Ann Agr Env Med 2011;18(1):13-7.

Hastan D, Fokkens WJ, Bachert C, Newson RB, Bislimovska J, Bockelbrink A, Bousquet PJ, Brozek G, Bruno A, Dahlen SE, Forsberg B, Gunnbjörnsdóttir M, Kasper L, Kramer U, Kowalski ML, Lange B, Lundback B, Salagean E, Todo-Bom A, Tomassen P, Toskala E, van Drunen CM, Bousquet J, Zuberbier T, Jarvis D, Burney P. Chronic rhinosinusitis in Europe—an underestimated disease. A GA(2)LEN study. Allergy 2011;66(9):1216-23.

Jungebluth P, Alici E, Baiguera S, Le Blanc K, Blomberg P, Bozoky B, Crowley C, Einarsson O, Grinnemo KH, Gudbjartsson T, Le Guyader S, Henriksson G, Hermanson O, Juto JE, Leidner B, Lilja T, Liska J, Luedde T, Lundin V, Moll G, Nilsson B, Roderburg C, Stromblad S, Sutlu T, Teixeira AI, Watz E, Seifalian A, Macchiarini P. Tracheobronchial transplantation with a stem-cell-seeded bioartificial nanocomposite: a proof-of-concept study. Lancet 2011;378(9808):1997-2004.

Lamprecht B, McBurnie MA, Vollmer WM, Guðmundsson G, Welte T, Nizankowska-Mogilnicka E, Studnicka M, Bateman E, Anto JM, Burney P, Mannino DM, Buist SA, Grp BCR. COPD in Never Smokers Results From the Population-Based Burden of Obstructive Lung Disease Study. Chest 2011;139(4):752-63.

Rafnar T, Sulem P, Besenbacher S, Gudbjartsson DF, Zanon C, Guðmundsson J, Stacey SN, Kostic JP, Thorgeirsson TE, Thorleifsson G, Bjarnason H, Skuladottir H, Gudbjartsson T, Isaksson HJ, Isla D, Murillo L, Garcia-Prats MD, Panadero A, Aben KK, Vermeulen SH, van der Heijden HF, Feser WJ, Miller YE, Bunn PA, Kong A, Wolf HJ, Franklin WA, Mayordomo JI, Kiemeny LA, Jonsson S, Thorsteinsdóttir U, Stefansson K. Genome-wide significant association between a sequence variant at 15q15.2 and lung cancer risk. Cancer Res 2011;71(4):1356-61.

Seibold MA, Wise AL, Speer MC, Steele MP, Brown KK, Loyd JE, Fingerlin TE, Zhang WM, Guðmundsson G, Greshong SD, Evans CM, Garantziotis S, Adler KB, Dickey BF, du Bois RM, Yang IV, Herron A, Kervitsky D, Talbert JL, Markin C, Park J, Crews AL, Slifer SH, Auerbach S, Roy MG, Lin J, Hennessy CE, Schwarz MI, Schwartz DA. A Common MUC5B Promoter Polymorphism and Pulmonary Fibrosis. New Engl J Med 2011;364(16):1503-12.

Tomassen P, Newson RB, Hoffmans R, Lotvall J, Cardell LO, Gunnbjörnsdóttir M, Thilising T, Matricardi P, Kramer

U, Makowska JS, Brozek G, Gjomarkaj M, Howarth P, Loureiro C, Toskala E, Fokkens W, Bachert C, Burney P, Jarvis D. Reliability of EP30S symptom criteria and nasal endoscopy in the assessment of chronic rhinosinusitis—a GA(2) LEN study. *Allergy* 2011;66(4):556-61.

Önnur ritverk

David Gislason. Fæðuofnæmi á Íslandi. [Ritstjórnargrein]. *Læknablaðið* 2011;97(1):9.

Gislason T, Pack AI, Helgadóttir HT, Stefansson K, Besenbacher S, Jonsdóttir I. The CRP and GDNF genes do not contribute to apnea-hypopnea index or risk of obstructive sleep apnea. *Am J Respir Crit Care Med* 2011;184(1):143-4; author reply 4-5.

Gunnar Guðmundsson. Sameinuðu þjóðirnar og ósmítuæmir sjúkdómar. [Ritstjórnargrein]. *Læknablaðið* 2011;97(11):589.

Steinn Jónsson. Heilbrigðiskerfi á krossgötum. [Ritstjórnargrein]. *Læknablaðið* 2011;97(4):211.

Steinn Jónsson. Selections From the Peer-reviewed Literature [editorial]. *Lung Cancer Frontiers* 2011; 43.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum og þingum: 6 þar af 1 boðsfyrirlestur

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 15 þar af einn boðsfyrirlestur
Veggspjöld – ágríp sýnd á íslenskum ráðstefnum og þingum: 10

Veggspjöld – ágríp sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 32

Meltingarlæknisfræði

Forsvarsmáður: Einar Stefán Björnsson prófessor
Helstu áherslur í rannsóknum

Lifrarskaði af völdum lyfja. Fitulífur. Blæðingar frá meltingarvegi. Faraldsfræði starfræna einkenna frá meltingarfærum. Primary biliary cirrhosis, ónæmisfræði og erfðafræði. Faraldsfræði skorpulífrar. Vélindasjúkdómar. Barretts esofagus.

Styrkir sem fræðigreinin fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Blæðingar frá meltingarvegi á LSH: orsakir og horfur. Einar S. Björnsson, Sigurjón Vilbergsson, Matthías Halldórsson.

Faraldsfræði lifrabólgu E á Íslandi. Sigurður Ólafsson, Einar S. Björnsson, Arthur Löve, Óttar Már Bergmann, Þórunn Þórðardóttir, Þóra Björg Björnsdóttir.

Kortlagning erfða eingena sjúkdóma með takmarkaða sýnd og fjölvirkni (pleiotropy) með Birt-Hogg-Dube heilkenni sem dæmi. Jón Jóhannes Jónsson, Vígdís Stefánsdóttir, Derek H.K. Lim, Eamonn R. Maher, Einar Björnsson, Jón Þór Sverrisson, Óskar Þór Jóhannsson, Reynir Arngrímsson, Sverrir Harðarson, Tómas Guðbjartsson, Hans Tómas Björnsson.

Lifrarskaði af völdum krabbameinslyfja hjá sjúklingum með meinvörp frá ristilkrabbameini. Einar S. Björnsson, Helga Tryggvadóttir, Magdalena Sigurðardóttir, Sigurður Blöndal, Kristín Huld Haraldsdóttir, Marianna Garðarsdóttir, Agnes Smáradóttir, Friðbjörn Sigurðsson, Jón Gunnlaugur Jónasson, Evangelos Kalaitzakis, Souza Amptoulach.

Mat á næringarástandi sjúklinga á Landspítala. Tengsl við legutíma, fylgikvilla og kostnað vegna næringar meðferðar. Ingbjörg Gunnarsdóttir, Kristinn Sigvaldason, Inga Þórsdóttir, Brynja Ingadóttir, Jón Örvar Kristinsson, Páll Helgi Möller, Ari Jóhannesson.

Rannsókn á orsökum, horfum og erfðum sjúklinga með fitulífur. Einar S. Björnsson, Helga Norland, Svanhildur Hafliðadóttir, Jón Gunnlaugur Jónsson, Andrés Magnússon, Þórarinn Tyrfingsson, Matthías Halldórsson, Kristleifur Kristjánsson, Naga Chalasani.

Skimun fyrir blæðingum frá meltingarvegi hjá sjúklingum sem eru á blóðþynningsmeðferð með Kóvar (Warfarin). Einar S. Björnsson.

Doktorsnemi

Orri Þór Ormarsson. Lýsisstílar sem hægðalyf. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Einar S. Björnsson

Meistararnemar

Helga Norland. Rannsókn á faraldsfræði og erfðum sjúklinga með fitulífur. Lýðheilsuvísindum, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Einar S. Björnsson.

Ingbjörg Kjartansdóttir. Paracetamol lyfjaeitranir á Íslandi með tilliti til lífrarskaða. Lýðheilsuvísindum, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi Einar S. Björnsson.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Ýmsar fræðigreinar innan lyflæknisfræði Landspítala, Íslensku erfðagreining, Kings College Hospital, London, Mayo Clinic Rochester, University of Malaga Spáni, University of Newcastle, Bretlandi, University College Hospital Bretlandi, University of Pennsylvania, Háskólinn í Gautaborg Svíþjóð.

Viðurkenningar sem starfsfólk fræðisviðsins fékk á árinu

Dr. Einar S. Björnsson, yfirlæknir, prófessor hlaut Hvatningarstyrk Vísindasjóðs Landspítala til verkefnisins: Skimun fyrir blæðingum frá meltingarvegi hjá sjúklingum sem eru á blóðþynningsmeðferð með Kóvar (Warfarin).

Störf í ritstjórn ritryndra fagrita

Einar S. Björnsson er í ritstjórn *Liver International*, *Scandinavian Journal of Gastroenterology*, *World Journal of Gastroenterology*, *European Journal of Gastroenterology* og *Gastroenterology Research and Practice*.

Hallgrímur Guðjónsson er í ritstjórn *World Journal of Gastroenterology*.

Doktorsritgerð

Linda Björk Ólafsdóttir. Faraldsfræðileg rannsókn á algengi og sjúkdómshættu starfræna meltingarkvilla á Íslandi = Epidemiological study on the prevalence and natural history of functional gastrointestinal disorders in Iceland. Reykjavík: Háskóli Íslands, heilbrigðisvísindasvið; 2011.

Ritverk –bækur eða bókakaflar

Björnsson E. Akut leversvikt. In: Rolf Hultcrantz, editor. *Gastroenterologi och Hepatologi*. Stockholm: Liber; 2011.

Björnsson E. Toxiska och läkemedelsutlösta leversjúkdómar. In: Rolf Hultcrantz, editor. *Gastroenterologi och Hepatologi*. Stockholm: Liber; 2011.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Aithal GP, Watkins PB, Andrade RJ, Larrey D, Molokhia M, Takikawa H, Hunt CM, Wilke RA, Avigan M, Kaplowitz N, Björnsson E, Daly AK. Case Definition and Phenotype Standardization in Drug-Induced Liver Injury. *Clin Pharmacol Ther* 2011;89(6):806-15.

Angulo P, Grandison GA, Fong DG, Keach JC, Lindor KD, Björnsson E, Koch A. Bone Disease in Patients With Primary Sclerosing Cholangitis. *Gastroenterology* 2011;140(1):180-8.

Björnsson E, Chari S, Silveira M, Gossard A, Takahashi N, Smyrk T, Lindor K. Primary sclerosing cholangitis associated with elevated immunoglobulin G4: clinical characteristics and response to therapy. *Am J Ther* 2011;18(3):198-205.

Björnsson E, Talwalkar J, Treeprasertsuk S, Neuhauser M, Lindor K. Patients with typical laboratory features of autoimmune hepatitis rarely need a liver biopsy for diagnosis. *Clin Gastroenterol Hepatol* 2011;9(1):57-63.

Janse M, Lamberts LE, Franke L, Raychaudhuri S, Ellinghaus E, Muri Boberg K, Melum E, Folseraas T, Schrupf E, Bergquist A, Björnsson E, et al. Three ulcerative colitis susceptibility loci are associated with primary sclerosing cholangitis and indicate a role for IL2, REL, and CARD9. *Hepatology* 2011;53:1977-85.

Kalaitzakis E, Gunnarsdóttir SA, Josefsson A, Björnsson E. Increased risk for malignant neoplasms among patients with cirrhosis. *Clin Gastroenterol Hepatol* 2011;9(2):168-74.

Melum E, Franke A, Schramm C, Weismüller TJ, Gotthardt DN, Offner FA, Juran BD, Laerdahl JK, Labi V, Björnsson E, et al. Genome-wide association analysis in primary sclerosing cholangitis detects robust evidence for non-HLA susceptibility loci. *Nat Gen* 2011;43:17-9.

Ólafsdóttir LB, Guðjónsson H, Jonsdóttir HH, Thjodleifsson B. Natural history of heartburn: a 10-year population-based study. *World J Gastroenterol* 2011;17(5):639-45.

Stanich PP, Björnsson E, Gossard AA, Enders F, Jorgensen R, Lindor KD. Alkaline phosphatase normalization is associated with better prognosis in primary sclerosing cholangitis. *Digest Liver Dis* 2011;43(4):309-13.

Suzuki A, Brunt EM, Kleiner DE, Miquel R, Smyrk TC, Andrade RJ, Lucena MI, Castiella A, Lindor K, Björnsson E. The use of liver biopsy evaluation in discrimination of idiopathic autoimmune hepatitis versus drug-induced liver injury. *Hepatology* 2011;54(3):931-9.

Önnur ritverk

Björnsson E. It Is Difficult to Discontinue PPI Treatment in Patients With GERD. *Am J Gastroenterol* 2011;106:367-8.

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 2 boðsfyrirlestrar

Veggspjöld – ágríp sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 12

Nýrnalæknisfræði

Forsvarsmáður: Runólfur Pálsson dósent
Helstu áherslur í rannsóknum

Faraldsfræði langvinnis nýrnasjúkdóms og tengsl hans við áhættuþætti hjarta- og æðasjúkdóma. Langvinnur nýrnasjúkdómur af völdum litium. Faraldsfræði og meðferð lokastigsnýrnabilunar. Faraldsfræði og erfðafræði nýrnasteina. Samband arferðar og svipferðar hjá sjúklingum með adenínfosfóribósýltransferasa-skort. Bráður nýrnaskaði af völdum lyfja. Áhrif ACTH á blóðfítur og próteintjeningu. Próteintjening í nýrnavef. Fyrirbyggjandi áhrif omega-3 fjöllumettaðra fitusýra gegn gáttatífi eftir hjartaskurðaðgerð. Ónæmisfræðilegir þættir í meingerð IgA-nýrnasteina.

Styrkir sem fræðigreinin fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Árangur opinna hjartaaðgerða á Íslandi. Tómas Guðbjartsson, Hannes Sigurjónsson, Þórarinn Arnórsson, Gísli H. Sigurðsson, Ólafur S. Indriðason, Sveinn Guðmundsson, Sólveig Helgadóttir, Inga Lára Ingvarsdóttir, Kári Hreinsson, Sigurður Ragnarsson.

Langvinnur nýrnasjúkdómur af völdum litium á Íslandi. Runólfur Pálsson, Ólafur Skúli Indriðason, Matthías Halldórsson, Engilbert Sigurðsson.

Langvinnur nýrnasjúkdómur í íslenskum börnum. Viðar Eðvarðsson, Helgi Már Jónsson, Ólafur Skúli Indriðason, Runólfur Pálsson.

Meistaraneinar

Helgi Már Jónsson. Langvinnur nýrnasjúkdómur í börnum á Íslandi. Læknadeild, Háskóla Íslands.

Leiðbeinandi: Viðar Örn Eðvarðsson. Umsjónarkennari: Runólfur Pálsson.

Hildigunnur Friðjónsdóttir. Heilsa og líðan nýrabega. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Arna Háuksdóttir. Meðleiðbeinendur: Margrét B. Andrésdóttir, Hildur Einarsdóttir.

Konstantín Shcherbak. Faraldsfræði og framrás gauklasjúkdóma á Íslandi 1983-2002. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Runólfur Pálsson, Ólafur Skúli Indriðason. Umsjónarkennari: Runólfur Pálsson.

Lára Björgvinsdóttir. Ómega-3 fitusýrur í hinnum rauðra blóðkorna, bólgupættir og gáttatíf eftir opna hjartaskurðaðgerð. Læknadeild, Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Guðrún Valgerður Skúladóttir. Meðleiðbeinendur: Ólafur Skúli Indriðason, Davíð Otto Arnar.

Sandra Dís Steinþórsdóttir. Blóðþrýstingur í börnum á 10. aldursári á Íslandi. Dreifing blóðþrýstings og algengi háþrýstings. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Viðar Örn Eðvarðsson. Umsjónarkennari: Runólfur Pálsson.

Sigríður Birna Elíasdóttir. Undirliggjandi ástæður háþrýstings og merki um markliffæraskemmdir hjá börnum á Íslandi. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Viðar Örn Eðvarðsson. Umsjónarkennari: Runólfur Pálsson.

Sigurína Dögg Tómasdóttir. Próteintjáning nýrnakrabbameina samanborið við eðlilegan nýrnavef. Læknadeild, Háskóla Íslands. Umsjónarkennarar: Hrefna Guðmundsdóttir, Vígdis Pétursdóttir.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Ýmsar sérgreinar og starfseiningar á Landspítala, m.a. nýrnalækningar barna, hjartalækisfræði, hjartaskurðlækningar, þvagfæraskurðlækningar, erfða- og sameindalækisfræði, klínísk lífefnafræði, ónæmisfræði og meinafræði. Hjartavernd. Íslensk erfðagreining. ERA-EDTA Registry, Amsterdam, Hollandi. Háskólasjúkrahúsið í Lundi og Sahlgrenska-háskólasjúkrahúsið í Gautaborg, Svíþjóð. Háskólasjúkrahúsið í Nijmegen og Leiden og Eurotransplant, Leiden, Hollandi. Massachusetts General Hospital og Harvard Medical School, Boston, Mayo Clinic, Rochester, University of Chicago og Litholink, Chicago, New York University School of Medicine, og Tufts University og New England Medical Center, Boston, Bandaríkjunum.

Störf í ritstjórn ritrýndra fagrita

Hrefna Guðmundsdóttir er í ritstjórn Acta Pathologica, Microbiologica et Immunologica Scandinavica.

Runólfur Pálsson er í ritstjórn Clinical Journal of the American Society of Nephrology.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Helga Margrét Skúladóttir, Margrét Birna Andrésdóttir, Sverrir Harðarson, Margrét Árnadóttir. Brátt síðuheilkenni: algeng birtingarmynd bráðrar nýrnabilunar hjá ungum mönnum á Íslandi. Læknablaðið 2011;97(4):215-21.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Arnadóttir M, Jonasson JG, Indriðason OS. Encapsulating peritoneal sclerosis following a peritoneal foreign body reaction to Dacron fibres—a case report. NDT Plus 2011;4(2):107-9.

Koopman JJE, Rozing MP, Kramer A, de Jager DJ, Ansell D, De Meester JMJ, Prutz KG, Finne P, Heaf JG, Pálsson R, Kramar R, Jager KJ, Dekker FW, Westendorp RGJ. Senescence rates in patients with end-stage renal disease: a critical appraisal of the Gompertz model. Aging Cell 2011;10(2):233-8.

Skuladóttir GV, Heidarsdóttir R, Arnar DO, Torfason B, Edvardsson V, Gottskalksson G, Pálsson R, Indriðason OS. Plasma n-3 and n-6 fatty acids and the incidence of atrial fibrillation following coronary artery bypass graft surgery. Eur J Clin Invest 2011;41(9):995-1003.

Steinthorsdóttir SD, Elíasdóttir SB, Indriðason OS, Agustsdóttir IM, Pálsson R, Edvardsson VO. Prevalence of Hypertension in 9-to 10-Year-Old Icelandic School Children. J Clin Hypertens 2011;13(10):774-9.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum og þingum: 14 Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 2 þar af 1 boðsfyrirlestur Veggsþjöld – ágríp sýnd á íslenskum ráðstefnum og þingum: 4 Veggsþjöld – ágríp sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 18

Smitsjúkdómalækisfræði

Forsvarsmáður: Magnús Gottfredsson prófessor Helstu áherslur í rannsóknum

Faraldsfræði smitsjúkdóma á Íslandi. Alvarlegar, ifarandi sýkingar af völdum baktería og sveppa. Sameindaerfðafræðilegar rannsóknir á meningókokkum og fylgikvillum slíkra sýkinga. Rannsóknir á meingerð og ónæmisfræði ifararandi sveppasýkinga. Rannsóknir á spítalasýkingum og kostnaði vegna þeirra. Lungnabólga, orsakir og meðferð. Inflúensa – faraldsfræði og erfðaþættir.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Breiðvirkir beta-laktamasar í Klebsiella pneumoniae á Íslandi á tímabilinu 2005 – 2011: stofnagreining baktería og arferðagreining breiðvirkra beta-laktamasa og viðkomandi plasmíða. Ingibjörg Hilmarsdóttir, Freyja Valsdóttir, Ólafur Guðlaugsson, Arnar Pálsson.

Rannsókn á áhrifum Tea tree ilmjarnaolíu á húðnetjubólgu fótleggs hjá fullorðnum einstaklingum sem hafa húðnetjubólgu í flokki II samkvæmt flokkunarkerfi Eron/Dall. Már Kristjánsson, Már Kristjánsson, Þóra Jenný Gunnarsdóttir, Berglind Guðrún Chu, Helena Línal, Eva Ágústsdóttir.

Sýkingar í bringubeinsskurði eftir opnar hjartaaðgerðir. Tómas Guðbjartsson, Steinn Steingrímsson, Magnús Gottfredsson, Johan Sjögren.

Varnir lungnaþekju gegn sýkingum. Ólafur Baldursson, Guðmundur Hrafn Guðmundsson, Þórarinn Guðjónsson, Magnús Gottfredsson, Pradeep K. Singh.

Rannís

Meinvaldar samfélagslungnabólgu á Landspítala: framsýn rannsókn. Magnús Gottfredsson.

Meistaraneinar

Agnar Bjarnason. Orsakir samfélagslungnabólgu á Landspítala. Framskyggn rannsókn. Læknadeild, Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Magnús Gottfredsson.

Berglind Chu. Rannsókn á áhrifum Tea tree ilmjarnaolíu á húðnetjubólgu fótleggs hjá fullorðnum einstaklingum sem hafa húðnetjubólgu í flokki II samkvæmt flokkunarkerfi Eron/Dall. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Már Kristjánsson, Þóra Jenný Gunnarsdóttir.

Steinn Steingrímsson. Meðferð sýkinga í bringubeinsskurði á Íslandi. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Tómas Guðbjartsson, Magnús Gottfredsson.

Læknir í framhaldsnámi

Lovísa Ólafsdóttir í framhaldsnámi í lyflækningum. Leiðbeinandi: Magnús Gottfredsson.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Ýmsar deildir Landspítala. Háskóla Íslands. Embætti sóttvarnalæknis, Íslensk erfðagreining. National Institutes of Health, Bethesda, Bandaríkjunum. University of Otago, Wellington, Nýja-Sjálandi. Statens Seruminstitut, Kaupmannahöfn, Danmörku, University of Cambridge, Cambridge, UK.

Viðurkenningar sem starfsfólk fræðigreinarinnar fékk á árinu

Magnús Gottfredsson hlaut Fulbright research scholarship til rannsókna á NIH árið 2010-2011.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Ásgeir Þór Másson, Þórólfur Guðnason, Guðmundur K. Jónmundsson, Helga Erlendsdóttir, Karl G. Kristinnsson, Már Kristjánsson, Ásgeir Haraldsson. Beina- og liðasýkingar barna á Íslandi af völdum baktería á tímabilinu 1996-2005. Læknablaðið 2011;97(2):91-6.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Asgeirsson H, Gudlaugsson O, Kristinnsson KG, Heiddal S, Kristjánsson M. Staphylococcus aureus bacteraemia in Iceland, 1995-2008: changing incidence and mortality. Clin Microbiol Infect 2011;17(4):513-8.

Asgeirsson H, Kristjánsson M, Kristinnsson KG, Gudlaugsson O. Staphylococcus aureus bacteraemia - Nationwide assessment of treatment adequacy and outcome. J Infect 2011;62(5):339-46.

Gottfredsson M, Reynisson IK, Ingvarsson RF, Kristjánsson H, Nardini MV, Sigurdsson JF, Schneerson R, Robbins JB, Miller MA. Comparative long-term adverse effects elicited by invasive group B and C meningococcal infections. Clin Infect Dis 2011;53(9):e117-24.

Vesteinsdóttir E, Karason S, Sigurdsson SE, Gottfredsson M, Sigurdsson GH. Severe sepsis and septic shock: a prospective population-based study in Icelandic intensive care units. Acta Anaesthesiol Scand 2011;55(6):722-31.

Bloom-Feshbach K, Simonsen L, Viboud C, Mølbak K, Miller MA, Gottfredsson M, Andreasen V. Natality Decline and Spontaneous Abortions associated with the 1918 Influenza Pandemic: the Scandinavian and US Experiences. J Infect Dis. 2011;204(8):1157-64.

Önnur ritverk

Magnús Gottfredsson. HIV og alnæmi 30 árum síðar. [Ritstjórnargrein]. Læknablaðið 2011;97(9):459.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum og þingum: 3 þar af 1 boðsfyrirlestur

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 5 boðsfyrirlestrar Veggsþjöld – ágríp sýnd á íslenskum ráðstefnum og þingum: 4 Veggsþjöld – ágríp sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 9

Meinafræði

Forstöðumaður fræðasviðsins líffærameinafræði og réttarlæknisfræði: Bjarni A. Agnarsson, prófessor. Helstu áherslur í rannsóknnum

Vísindarannsóknir beinast í fyrsta lagi að faraldsfræði og lífhegðan krabbameina. Í öðru lagi fer fram leit að og skilgreining áhrifa gena krabbameina. Einkum er unnið með brjóstakrabbamein en einnig krabbamein í blóðruhálskirtli, ristli, nýrum, lungum og eistum. Rannsóknir þessar eru unnar sjálfstætt innan stofnunarinnar. Einnig er unnið að umfangsmiklum samstarfsrannsóknnum bæði innlendum og erlendum.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Áhrif blóðflögulýsata, framleiddum úr útrunnum blóðflögueningum á frumufjölgun og sérhæfingu Mesenchymal stofnfrumna. Ólafur E. Sigurjónsson, Þorbjörn Jónsson, Sveinn Guðmundsson, Brendon Noble, Sandra Mjöll Jónsdóttir Buch, Hulda Rós Gunnarsdóttir, Jóhannes Björnsson.

Áhrif kítosanafléiða á gróanda og örvefsmyndun í beinvef: Stórbilsrannsókn. Halldór Jónsson jr., Elin H Laxdal, Sigurbergur Káráson, Eggert Gunnarsson, Jóhannes Björnsson, Jóhannes Gíslason, Jón M Einarsson, Ng Chuen How, Gissur Örylgsson, Atli Dagbjartsson.

Erfðir lungnatrefjarar á Íslandi. Gunnar Guðmundsson, Helgi J. Ísaksson, David A Schwartz.

Kortlagning erfða eingena sjúkdóma með takmarkaða sýnd og fjölvirkni (pleiotropy) með Birt-Hogg-Dube heilkenni sem dæmi. Jón Jóhannes Jónsson, Vígdís Stefánsdóttir, Derek H.K. Lim, Eamonn R. Maher, Einar Björnsson, Jón Þór Sverrisson, Óskar Þór Jóhannsson, Reynir Arngrímsson, Sverrir Harðarson, Tómas Guðbjartsson, Hans Tómas Björnsson.

Nýrnafrumukrabbamein á Íslandi. Tómas Guðbjartsson, Eiríkur Jónsson, Guðmundur Víkar Einarsson, Sverrir Harðarson, Vígdís Pétursdóttir, Elin Mariusdóttir, Ármann Jónsson.

Raðgreining brjóstakrabbameinsgena í ættum án BRCA1/2-tengsla. Aðalgeir Arason, Rósa Björk Barkardóttir, Bjarni A. Agnarsson, Óskar Þór Jóhannsson, Guðrún Jóhannesdóttir, Áke Borg.

Rannsókn á orsökum, horfum og erfðum sjúklunga með fitulífur. Einar S. Björnsson, Helga Norland, Svanhildur Hafliðadóttir, Jón Gunnlaugur Jónasson, Andrés Magnússon, Þórarinn Tyrfingsson, Matthias Halldórsson, Kristleifur Kristjánsson, Naga Chalasani.

Sjaldgæfir milliveflungnasjúkdómar á Íslandi, faraldsfræðileg rannsókn. Gunnar Guðmundsson, Helgi J. Ísaksson.

Skurðaðgerðir við Lungnakrabbameini á Íslandi 1986-2007. Steinn Jónsson, Helgi J. Ísaksson, Tómas Guðbjartsson.

Rannsóknasjóður Rannís

Áhrif BRCA2 kimlínuáttökbreytingar á krabbameinsmyndun og sjúkdómframvindu. Jórunn Erla Eyfjörð, Steinunn Thorlacius, Jón Gunnlaugur Jónasson, Sigríður Klara Böðvarsdóttir.

Háhraðaraðgreining á litningasvæðum sem eru líkleg til að bera BRCAx samkvæmt tengslaggreiningu á fjölskyldum, með háa tíðni brjóstakrabbameins. Rósa Björk Barkardóttir, Aðalgeir Arason, Göran Jonsson, Haukur Gunnarsson, Bjarni A. Agnarsson, Inga Reynisdóttir, Óskar Þ. Jóhannsson.

Doktorsnemar

Sævar Ingþórsson. Stjórn EGFR2 boðleiða í brjóstakrabbameinum. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Magnús Karl Magnússon, Þórarinn Guðjónsson, Bjarni A. Agnarsson.

Þórgunnur E. Pétursdóttir. Aðild stutta arms litnings 3 í sjúkdómsferli krabbameina. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Sigurður Ingvarsson, Jóhannes Björnsson, Valgarður Eglisson.

Meistararnemar

Edda Ólgudóttir. Læknadeild, Háskóla Íslands. Potential oncogenes within the 8p12-p11 amplicon: Identification and functional testing in breast cancer cell lines. Leiðbeinendur: Inga Reynisdóttir, Rósa Björk Barkardóttir.

Krístín Alexiusdóttir. Tengsl ýmissa meinafræðipátta ristilkrabbameina við einkenni sem sjúklingar hafa. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Jón Gunnlaugur Jónasson.

Óskar Örn Hálfðanarson. Leit að áhrifastökkbreytingum í fjölskyldu með háa tíðni brjóstakrabbameins. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Rósa Björk Barkardóttir, Aðalgeir Arason.

Signý Vala Sveinsdóttir. Non-Hodgkin's eitilfrumukrabbamein á Íslandi 1990-2005. Klínísk og meinafræðileg rannsókn. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Bjarni A. Agnarsson.

Sigurína Dögg Tómasdóttir. Próteintjáning nýrnakrabbameina. Læknadeild, Háskóla Íslands.

Leiðbeinendur: Vígdís Pétursdóttir, Hrefna Guðmundsdóttir. Umsjónarkennari: Jón Gunnlaugur Jónasson.

Læknar í framhaldsnámi

María Þorsteinsdóttir.

Sylvía Oddný Einarsdóttir.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknnum

Háskóli Íslands, Háskólasjúkrahúsið í Lundi, Háskólasjúkrahúsið í Helsinki, Íslensk erfðagreining, Karolinska Institutet, Stokkhólmi, Svíþjóð, Hjartavernd, Krabbameinsfélag Íslands.

Störf í ritstjórn ritrýndra fagrita

Jóhannes Björnsson er í ritstjórn APMIS.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Andri Wilberg Orrason, Bjarni A. Agnarsson, Guðmundur Geirsson, Helgi H. Helgason, Tómas Guðbjartsson. Krabbamein í eistum á Íslandi 2000-2009: Nýgengi og lífshorfur. Læknablaðið 2011;97(3):143-8.

Ásgeir Alexandersson, Steinn Jónsson, Helgi J. Ísaksson, Tómas Guðbjartsson. Árangur fleyg- og geiraskurða við lungnakrabbameini á Íslandi Læknablaðið 2011;97(5):303-8.

Halla Viðarsdóttir, Jón Gunnlaugur Jónasson, Páll Helgi Möller. Kirtilkrabbamein í botnlanga á Íslandi 1990-2009 - lýðgrunduð rannsókn. Læknablaðið 2011;97(10):537-42.

Helga Margrét Skúladóttir, Margrét Birna Andrésdóttir, Sverrir Harðarson, Margrét Árnadóttir. Brátt síðuheilkenni: algeng birtingarmynd bráðrar nýrnabilunar hjá ungum mönnum á Íslandi Læknablaðið 2011;97(4):215-21.

Jón Gunnlaugur Jónasson, Jón Hrafnelsson, Elinborg Ólafsdóttir. Skjaldkirtilskrabbamein á Íslandi tímabilið 1955-2004. Klínísk og meinafræðileg faraldsfræðirannsókn. Læknablaðið 2011;97(2):83-9.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Antoniu AC, Kartsonaki C, Sinilnikova OM, Soucy P, McGuffog L, Healey S, Lee A, Peterlongo P, Manoukian S, Peissel B, Zaffaroni D, Cattaneo E, Barile M, Pensotti V, Pasini B, Dolcetti R, Giannini G, Putignano AL, Varesco L, Radice P, Mai PL, Greene MH, Andrulis IL, Glendon G, Ozcelik H, Thomassen M, Gerdes AM, Kruse TA, Jensen UB, Cruger DG, Caligo MA, Laitman Y, Milgrom R, Kaufman B, Paluch-Shimon S, Friedman E, Loman N,

Harbst K, Lindblom A, Arver B, Ehrencrona H, Melin B, Nathanson KL, Domchek SM, Rebbeck T, Jakubowska A, Lubinski J, Gronwald J, Huzarski T, Byrski T, Cybulski C, Gorski B, Osorio A, Cajal TRY, Fostira F, Andres R, Benitez J, Hamann U, Hogervorst FB, Rookus MA, Hoening MJ, Nelen MR, van der Luijt RB, van Os TAM, van Asperen CJ, Devilee P, Meijers-Heijboer HEJ, Garcia EBG, Peock S, Cook M, Frost D, Platte R, Leyland J, Evans DG, Lalloo F, Eeles R, Izatt L, Adlard J, Davidson R, Eccles D, Ong KR, Cook J, Douglas F, Paterson J, Kennedy MJ, Miedzybrodzka Z, Godwin A, Stoppa-Lyonnet D, Buecher B, Belotti M, Tirapo C, Mazoyer S, Barjhoux L, Lasset C, Leroux D, Fèvre L, Bronner M, Prieur F, Noguez C, Rouleau E, Pujol P, Coupier I, Frenay M, Hopper JL, Daly MB, Terry MB, John EM, Buys SS, Yassin Y, Miron A, Goldgar D, Singer CF, Tea MK, Pfeiler G, Dressler AC, Hansen TV, Jonson L, Ejlersen B, Barkardóttir RB, Kirchoff T, Offit K, Piedmonte M, Rodriguez G, Small L, Boggess J, Blank S, Basil J, Azodi M, Toland AE, Montagna M, Tognazzo S, Agata S, Imyanitov E, Janavicius R, Lazaro C, Blanco I, Pharoah PDP, Sucheston L, Karlan BY, Walsh CS, Olah E, Bozsik A, Teo SH, Seldon JL, Beattie MS, van Rensburg EJ, Sluiter MD, Diez O, Schmutzler RK, Wappenschmidt B, Engel C, Meindl A, Rueli I, Varon-Mateeva R, Kast K, Deissler H, Niederacher D, Arnold N, Gadzicki D, Schonbuchner I, Caldes T, de la Hoya M, Nevanlinna H, Aittomaki K, Dumont M, Chiquette J, Tischkowitz M, Chen XQ, Beesley J, Spurdle AB, Neuhausen SL, Ding YC, Fredericksen Z, Wang X, Pankratz VS, Couch F, Simard J, Easton DF, Chenevix-Trench G, SWE-BCRA, HEBON, EMBRACE, Collaborators CS, Registry BCF, Investigators k, CIMBA. Common alleles at 6q25.1 and 1p11.2 are associated with breast cancer risk for BRCA1 and BRCA2 mutation carriers. Hum Mol Genet 2011;20(16):3304-21.

Arnadóttir M, Jonasson JG, Indridason OS. Encapsulating peritoneal sclerosis following a peritoneal foreign body reaction to Dacron fibres—a case report. NDT Plus 2011;4(2):107-9.

Blondal R, Sturludóttir MK, Hardarson SH, Halldórsson GH, Stefansson E. Reliability of vessel diameter measurements with a retinal oximeter. Graefes Arch Clin Exp Ophthalmol 2011;249(9):1311-7.

Bosetti C, Scelo G, Chuang SC, Tonita JM, Tamayo S, Jonasson JG, Kliewer EV, Hemminki K, Weiderpass E, Pukkala E, Tracey E, Olsen JH, Pompe-Kirn V, Brewster DH, Martos C, Chia KS, Brennan P, Hashibe M, Levi F, La Vecchia C, Boffetta P. High constant incidence rates of second primary cancers of the head and neck: a pooled analysis of 13 cancer registries. Int J Cancer 2011;129(1):173-9.

Guðbjartsson T, Agnarsson BA, Pálsson PS, Johannesson A. Acromegaly caused by ectopic growth hormone-releasing hormone production from a bronchial carcinoma tumor. Thorac Cardiovasc Surg 2011;59(3):184-5.

Im KM, Kirchoff T, Wang XS, Green T, Chow CY, Vijai J, Korn J, Gaudet MM, Fredericksen Z, Pankratz VS, Guiducci C, Crenshaw A, McGuffog L, Kartsonaki C, Morrison J, Healey S, Sinilnikova OM, Mai PL, Greene MH, Piedmonte M, Rubinstein WS, Hogervorst FB, Rookus MA, Collee JM, Hoogerbrugge N, van Asperen CJ, Meijers-Heijboer HEJ, van Roozendaal CE, Caldes T, Perez-Segura P, Jakubowska A, Lubinski J, Huzarski T, Blecharz P, Nevanlinna H, Aittomaki K, Lazaro C, Blanco I, Barkardóttir RB, Montagna M, D'Andrea E, Devilee P, Olopade OI, Neuhausen SL, Peissel B, Bonanni B, Peterlongo P, Singer CF, Rennett G, Lejbkovic F, Andrulis IL, Glendon G, Ozcelik H, Toland AE, Caligo MA, Beattie MS, Chan S, Domchek SM, Nathanson KL, Rebbeck TR, Phelan C, Narod S, John EM, Hopper JL, Buys SS, Daly MB, Southey MC, Terry MB, Tung N, Hansen TVO, Osorio A, Benitez J, Duran M, Weitzel JN, Garber J, Hamann U, Peock S, Cook M, Oliver CT, Frost

- D, Platte R, Evans DG, Eeles R, Izatt L, Paterson J, Brewer C, Hodgson S, Morrison PJ, Porteous M, Walker L, Rogers MT, Side LE, Godwin AK, Schmutzler RK, Wappenschmidt B, Laitman Y, Meindl A, Deissler H, Varon-Mateeva R, Preisler-Adams S, Kast K, Venat-Bouvet L, Stoppa-Lyonnet D, Chenevix-Trench G, Easton DF, Klein RJ, Daly MJ, Friedman E, Dean M, Clark AG, Altschuler DM, Antoniou AC, Couch FJ, Offit K, Gold B. Haplotype structure in Ashkenazi Jewish BRCA1 and BRCA2 mutation carriers. *Hum Genet* 2011;130(5):685-99.
- Ingimarsson JP, Hardarson S, Petursdottir V, Jonsson E, Einarsson GV, Gudbjartsson T. Chromophobe renal cell carcinoma in Iceland: An epidemiological and clinicopathological study. *Scand J Urol Nephrol* 2011;45(5):306-11.
- Johansson I, Nilsson C, Berglund P, Strand C, Jonsson G, Staaf J, Ringner M, Nevanlinna H, Barkardottir RB, Borg A, Olsson H, Luts L, Fjallskog ML, Hedenfalk I. High-resolution genomic profiling of male breast cancer reveals differences hidden behind the similarities with female breast cancer. *Breast Cancer Res Tr* 2011;129(3):747-60.
- Maule M, Scélo G, Pastore G, Brennan P, Hemminki K, Olsen JH, Tracey E, Pukkala E, Weiderpass Vainio E, Brewster DH, Tamaro S, Chia KS, Pompe-Kirn V, Kiewer EV, Tonita JM, Martos C, Jonasson JG, Merletti F, Boffetta P. Second malignancies after childhood noncentral nervous system solid cancer: Results from 13 cancer registries. *Int J Cancer* 2011;129(8):1940-52.
- Maxwell CA, Benitez J, Gomez-Baldo L, Osorio A, Bonifaci N, Fernandez-Ramires R, Costes SV, Guino E, Chen H, Evans GJ, Mohan P, Catala I, Petit A, Agular H, Villanueva A, Aytes A, Serra-Musach J, Rennert G, Lejbkowitz F, Peterlongo P, Manoukian S, Peissel B, Ripamonti CB, Bonanni B, Viel A, Allavena A, Bernard L, Radice P, Friedman E, Kaufman F, Laitman Y, Dubrovsky M, Milgrom R, Jakubowska A, Cybulski C, Gorski B, Jaworska K, Durda K, Sukiennicki G, Lubinski J, Shugart YY, Domchek SM, Letrero R, Weber BL, Hogervorst FB, Rookus MA, Collee JM, Devilee P, Ligtenberg MJ, Luijt RB, Aalfs CM, Waisfisz Q, Wijnen J, Roozendaal CE, Easton DF, Peock S, Cook M, Oliver C, Frost D, Harrington P, Evans DG, Lalloo F, Eeles R, Izatt L, Chu C, Eccles D, Douglas F, Brewer C, Nevanlinna H, Heikkinen T, Couch FJ, Lindor NM, Wang X, Godwin AK, Caligo MA, Lombardi G, Loman N, Karlsson P, Ehrencróna H, Wachenfeldt A, Barkardottir RB, Hamann U, Rashid MU, Lasa A, Caldes T, Andres R, Schmitt M, Assmann V, Stevens K, Offit K, Curado J, Tilgner H, Guigo R, Aiza G, Brunet J, Castellsague J, Martrat G, Urruticoechea A, Blanco I, Tihomirova L, Goldgar DE, Buys S, John EM, Miron A, Southey M, Daly MB, Schmutzler RK, Wappenschmidt B, Meindl A, Arnold N, Deissler H, Varon-Mateeva R, Sutter C, Niederacher D, Imyamitov E, Sinilnikova OM, Stoppa-Lyonnet D, Mazoyer S, Verny-Pierre C, Castera L, de Pauw A, Bignon YJ, Uhrhammer N, Peyrat JP, Vennin P, Fert Ferrer S, Collonge-Rame MA, Mortemousse I, Spurdle AB, Beesley J, Chen X, Healey S, Barcellos-Hoff MH, Vidal M, Gruber SB, Lazaro C, Capella G, McGuffog L, Nathanson KL, Antoniou AC, Chenevix-Trench G, Fleisch MC, Moreno V, Pujana MA. Interplay between BRCA1 and RHAMM regulates epithelial apicobasal polarization and may influence risk of breast cancer. *PLoS Biol* 2011;9(11):e1001199.
- Mulligan AM, Couch FJ, Barrowdale D, Domchek SM, Eccles D, Nevanlinna H, Ramus SJ, Robson M, Sherman M, Spurdle AB, Wappenschmidt B, Lee A, McGuffog L, Healey S, Sinilnikova OM, Janavicius R, Hansen TV, Nielsen FC, Ejlersen B, Osorio A, Munoz-Repetto I, Duran M, Godino J, Pertesi M, Benitez J, Peterlongo P, Manoukian S, Peissel B, Zaffaroni D, Cattaneo E, Bonanni B, Viel A, Pasini B, Papi L, Ottini L, Savarese A, Bernard L, Radice P, Hamann U, Verheus M, Meijers-Heijboer HE, Wijnen J, Gomez Garcia EB, Nelen MR, Kets CM, Seynaeve C, Tilanus-Linthorst MM, van der Luijt RB, van Os T, Rookus M, Frost D, Jones JL, Evans DG, Lalloo F, Eeles R, Izatt L, Adlard J, Davidson R, Cook J, Donaldson A, Dorkins H, Gregory H, Eason J, Houghton C, Barwell J, Side LE, McCann E, Murray A, Peock S, Godwin A, Schmutzler RK, Rhiem K, Engel C, Meindl A, Ruehl I, Arnold N, Niederacher D, Sutter C, Deissler H, Gadzicki D, Kast K, Preisler-Adams S, Varon-Mateeva R, Schoenbuchner I, Fiebig B, Heinrich W, Schafer D, Gevensleben H, Caux-Moncoulier V, Fassy-Colcombet M, Cornelis F, Mazoyer S, Leone M, Boutry-Kryza N, Hardouin A, Berthet P, Muller D, Fricker JP, Mortemousse I, Pujol P, Coupier I, Lebrun M, Kientz C, Longy M, Sevenet N, Stoppa-Lyonnet D, Isaacs C, Caldes T, de Al Hoya M, Heikkinen T, Aittomaki K, Blanco I, Lazaro C, Barkardottir RB, Soucy P, Dumont M, Simard J, Montagna M, Tognazzo S, D'Andrea E, Fox S, Yan M, Rebbeck TR, Olopade OI, Weitzel JN, Lynch HT, Ganz PA, Tomlinson GE, Wang X, Fredericksen Z, Pankratz VS, Lindor NM, Szabo C, Offit K, Sakr R, Gaudet M, Bhatia J, Kauff N, Singer CF, Tea MK, Gschwanter-Kaulich D, Fink-Retter A, Mai PL, Greene MH, Imyamitov E, O'Malley FP, Ozcelik H, Glendon G, Toland AE, Gerdes AM, Thomassen M, Kruse TA, Birk Jensen U, Skytte AB, Caligo MA, Soller M, Henriksson K, von Wachenfeldt A, Arver B, Stenmark-Askmal M, Karlsson P, Ding YC, Neuhausen SL, Beattie M, Pharoah PD, Moysich KB, Nathanson KL, Karlan BY, Gross J, John EM, Daly MB, Buys SM, Southey MC, Hopper JL, Terry MB, Chung W, Miron AF, Goldgar D, Chenevix-Trench G, Easton DF, Andrus IL, Antoniou AC, Family Registry BC, Embrace, Collaborators GS, Hebon, Network OC, Swe B, Cimba. Common breast cancer susceptibility alleles are associated with tumor subtypes in BRCA1 and BRCA2 mutation carriers: results from the Consortium of Investigators of Modifiers of BRCA1/2. *Breast Cancer Res* 2011;13(6):R110.
- Rafnar T, Gudbjartsson DF, Sulem P, Jonasdottir A, Sigurdsson A, Jonasdottir A, Besenbacher S, Lundin P, Stacey SN, Gudmundsson J, Magnusson OT, le Roux L, Orlygsdottir G, Helgadóttir HT, Johannsdóttir H, Gylfason A, Tryggvadóttir L, Jonasson JG, de Juan A, Ortega E, Ramon-Cajal JM, Garcia-Prats MD, Mayordomo C, Panadero A, Rivera F, Aben KKH, van Altena AM, Massuger LFAG, Aavikko M, Kujala PM, Staff S, Aaltonen LA, Olafsdóttir K, Björnsson J, Kong A, Salvarsdóttir A, Saemundsson H, Olafsson K, Benediksdóttir KR, Gulcher J, Masson G, Kiemeneý LA, Mayordomo JI, Thorsteinsdóttir U, Stefansson K. Mutations in BRIP1 confer high risk of ovarian cancer. *Nat Genet* 2011;43(11):1104-U91.
- Rafnar T, Sulem P, Besenbacher S, Gudbjartsson DF, Zanon C, Gudmundsson J, Stacey SN, Kostic JP, Thorgerisson TE, Thorleifsson G, Bjarnason H, Skuladottir H, Gudbjartsson T, Isaksson HJ, Isla D, Murillo L, Garcia-Prats MD, Panadero A, Aben KK, Vermeulen SH, van der Heijden HF, Feser WJ, Miller YE, Bunn PA, Kong A, Wolf HJ, Franklin WA, Mayordomo JI, Kiemeneý LA, Jonsson S, Thorsteinsdóttir U, Stefansson K. Genome-wide significant association between a sequence variant at 15q15.2 and lung cancer risk. *Cancer Res* 2011;71(4):1356-61.
- Rafnar T, Vermeulen SH, Sulem P, Thorleifsson G, Aben KK, Witjes JA, Grotenhuis AJ, Verhaegh GW, Hulsbergen-van de Kaa CA, Besenbacher S, Gudbjartsson D, Stacey SN, Gudmundsson J, Johannsdottir H, Bjarnason H, Zanon C, Helgadóttir H, Jonasson JG, Tryggvadóttir L, Jonsson E, Geirsson G, Nikulasson S, Petursdottir V, Bishop DT, Chung-Sak S, Choudhury A, Elliott F, Barrett JH, Knowles MA, de Verdier PJ, Ryk C, Lindblom A, Rudnai P, Gurzau E, Koppova K, Vineis P, Polidoro S, Guarrera S, Sacerdote C, Panadero A, Sanz-Velez JI, Sanchez M, Valdivia G, Garcia-Prats MD, Hengstler JG, Selinski S, Gerullis H, Ovsianikov D, Khezri A, Aminsharif A, Malekzadeh M, van den Berg LH, Ophoff RA, Veldink JH, Zeegers MP, Kellen E, Fostinelli J, Andreoli D, Arici C, Porru S, Buntinx F, Ghaderi A, Golka K, Mayordomo JI, Matullo G, Kumar R, Steineck G, Kiltie AE, Kong A, Thorsteinsdottir U, Stefansson K, Kiemeneý LA. European genome-wide association study identifies SLC14A1 as a new urinary bladder cancer susceptibility gene. *Hum Mol Genet* 2011;20(21):4268-81.
- Ramus SJ, Kartsonaki C, Gayther SA, Pharoah PD, Sinilnikova OM, Beesley J, Chen X, McGuffog L, Healey S, Couch FJ, Wang X, Fredericksen Z, Peterlongo P, Manoukian S, Peissel B, Zaffaroni D, Roversi G, Barile M, Viel A, Allavena A, Ottini L, Papi L, Gismondi V, Capra F, Radice P, Greene MH, Mai PL, Andrus IL, Glendon G, Ozcelik H, Thomassen M, Gerdes AM, Kruse TA, Cruger D, Jensen UB, Caligo MA, Olsson H, Kristoffersson U, Lindblom A, Arver B, Karlsson P, Stenmark Askmal M, Borg A, Neuhausen SL, Ding YC, Nathanson KL, Domchek SM, Jakubowska A, Lubinski J, Huzarski T, Byrski T, Gronwald J, Gorski B, Cybulski C, Debniak T, Osorio A, Duran M, Tejada MI, Benitez J, Hamann U, Rookus MA, Verhoef S, Tilanus-Linthorst MA, Vreeswijk MP, Bodmer D, Ausems MG, van Os TA, Asperen CJ, Blok MJ, Meijers-Heijboer HE, Peock S, Cook M, Oliver C, Frost D, Dunning AM, Evans DG, Eeles R, Pichert G, Cole T, Hodgson S, Brewer C, Morrison PJ, Porteous M, Kennedy MJ, Rogers MT, Side LE, Donaldson A, Gregory H, Godwin A, Stoppa-Lyonnet D, Moncoulier V, Castera L, Mazoyer S, Barhous L, Bonadona V, Leroux D, Faivre L, Lidereau R, Nogues C, Bignon YJ, Prieur F, Collonge-Rame MA, Venat-Bouvet L, Fert-Ferrer S, Miron A, Buys SS, Hopper JL, Daly MB, John EM, Terry MB, Goldgar D, Hansen TO, Jonson L, Ejlersen B, Agnarsson BA, Offit K, Kirchoff T, Vijai J, Dutra-Clarke AV, Przybylo JA, Montagna M, Casella C, Imyamitov EN, Janavicius R, Blanco I, Lazaro C, Moysich KB, Karlan BY, Gross J, Beattie MS, Schmutzler R, Wappenschmidt B, Meindl A, Ruehl I, Fiebig B, Sutter C, Arnold N, Deissler H, Varon-Mateeva R, Kast K, Niederacher D, Gadzicki D, Caldes T, de la Hoya M, Nevanlinna H, Aittomaki K, Simard J, Soucy P, Spurdle AB, Holland H, Chenevix-Trench G, Easton DF, Antoniou AC. Genetic variation at 9p22.2 and ovarian cancer risk for BRCA1 and BRCA2 mutation carriers. *J Natl Cancer Inst* 2011;103(2):105-16.
- Sigurdsón V, Hilmarsdóttir B, Sigmundsdóttir H, Fridriksdóttir AJ, Ringner M, Villadsen R, Borg A, Agnarsson BA, Petersen OW, Magnusson MK, Gudjonsson T. Endothelial induced EMT in breast epithelial cells with stem cell properties. *Plos One* 2011;6(9):e23833.
- Sigurjonsson H, Andersen K, Gardarsdottir M, Petursdottir V, Klemenzson G, Gunnarsson G, Danielsen R, Gudbjartsson T. Cardiac myxoma in Iceland: a case series with an estimation of population incidence. *Apmis* 2011;119(9):611-7.
- Stacey SN, Sulem P, Jonasdottir A, Masson G, Gudmundsson J, Gudbjartsson DF, Magnusson OT, Gudjonsson SA, Sigurgeirsson B, Thorisdottir K, Ragnarsson R, Benediksdottir KR, Nexo BA, Tjonneland A, Overvad K, Rudnai P, Gurzau E, Koppova K, Hemminki K, Corredera C, Fuentelsaz V, Grasa P, Navarrete S, Fuertes F, Garcia-Prats MD, Sanambrosio E, Panadero A, De Juan A, Garcia A, Rivera F, Planelles D, Soriano V, Requena C, Aben KK, van Rossum MM, Cremers RGHM, van Oort IM, van Spronsen DJ, Schalken JA, Peters WHM, Helfand BT, Donovan JL, Hamdy FC, Badescu D, Codreanu O, Jinga M, Csiki IE, Constantinescu V,

Badea P, Mates IN, Dinu DE, Constantin A, Mates D, Kristjansdóttir S, Agnarsson BA, Jonsson E, Barkardóttir RB, Einarsson GV, Sigurdsson F, Moller PH, Stefansson T, Valdimarsson T, Johannsson OT, Sigurdsson H, Jonsson T, Jonasson JG, Tryggvadóttir L, Rice T, Hansen HM, Xiao YY, Lachance DH, Neill BPO, Kosel ML, Decker PA, Thorleifsson G, Johannsdóttir H, Helgadóttir HT, Sigurdsson A, Steinthorsdóttir V, Lindblom A, Sandler RS, Keku TO, Banasik K, Jorgensen T, Witte DR, Hansen T, Pedersen O, Jinga V, Neal DE, Catalona WJ, Wrensch M, Wiencke J, Jenkins RB, Nagore E, Vogel U, Kiemenev LA, Kumar R, Mayordomo JL, Olafsson JH, Kong A, Thorsteinsdóttir U, Rafnar T, Stefansson K, Canc SL-RC. A germline variant in the TP53 polyadenylation signal confers cancer susceptibility. *Nat Genet* 2011;43(11):1098-1098.

Stefansson OA, Jonasson JG, Olafsdóttir K, Hilmarsson H, Olafsdóttir G, Esteller M, Johannsson OT, Eyfjord JE. CpG island hypermethylation of BRCA1 and loss of pRB as co-occurring events in basal/triple-negative breast cancer. *Epigenetics-U.S.* 2011;6(5):638-49.

Stefansson OA, Jonasson JG, Olafsdóttir K, Bjarnason H, Johannsson OT, Bodvarsdóttir SK, Valgeirsdóttir S, Eyfjord JE. Genomic and phenotypic analysis of BRCA2 mutated breast cancers reveals co-occurring changes linked to progression. *Breast Cancer Res* 2011;13(5):R95.

Steinarsdóttir M, Gudmundsson IH, Jonasson JG, Olafsdóttir E, Eyfjord JE, Ogmundsdóttir HM. Cytogenetic polyclonality of breast carcinomas: association with clinico-pathological characteristics and outcome. *Genes Chromosomes Cancer* 2011;50(11):930-9

Önnur ritverk

Jón Gunnlaugur Jónasson. Áður dauðadóttur – nú sjúkdómur. [Ritstjórnargrein]. *Læknablaðið* 2011;97(3):141.

Veggsþjöld – ágríp sýnd á íslenskum ráðstefnum og þingum: 24
Veggsþjöld – ágríp sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 7

Myndgreining

Forstöðumaður: Ásbjörn Jónsson dósent

Helstu áherslur í rannsóknum

Myndgreining miðtaugakerfis og hjarta. Myndgreining sjúklinga með svefntruflanir.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Visindasjóður Landspítala

Langvinnur nýmasjúkdómur í íslenskum börnum. Viðar Eðvarðsson, Helgi Már Jónsson, Ólafur Skúli Indriðason, Runólfur Pálsson.

Doktorsnemi

Cecilia R.Collins. Interpreting prevalence rates of maxillary sinusitis and ear disease in medieval Iceland: An evaluation of the adult and subadult skeletons using computed tomography microscopy and endoscopy. University of Reading. Doktorsnefnd: Mary Lewis, Ásbjörn Jónsson.

Læknar í framhaldsnámi

Að jafnaði eru 4-5 læknar í starfsnámi í myndgreiningu.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Háskóli Íslands, Hjartavernd og Íslensk erfðagreining.

Ritverk- vísindagreinir í ritryndum innlendum

tímaritum

Bergrós K. Jóhannesdóttir, Sólvéig Helgadóttir, Felix Valsson, Marianna Garðarsdóttir, Tómas Guðbjartsson. Tífelli mánaðarins *Læknablaðið* 2011;97(3):165-6.

Björn Logi Þórarinnsson, Elías Ólafsson, Ólafur Kjartansson, Hannes Blöndal. Wernicke-sjúkdómur meðal áfengissjúkra *Læknablaðið* 2011;97(1):21-8.

Ólafur Árni Sveinsson, Ingvar H. Ólafsson, Ólafur Kjartansson, Einar Már Valdimarsson. Sjálfsprotti innanskúmsblæðing – yfirlitsgrein *Læknablaðið* 2011;97(6):355-62.

Ólafur Árni Sveinsson, Ólafur Kjartansson, Einar Már Valdimarsson. Flysjun í slagæðum á hálsi - yfirlitsgrein *Læknablaðið* 2011;97(4):237-43.

Ritverk – vísindagreinir í ritryndum erlendum tímaritum

Eliasdóttir OJ, Olafsson E, Kjartansson O. Incidence of multiple sclerosis in Iceland, 2002-2007: a population-based study. *Mult Scler* 2011;17(8):909-13.

Sigurjonsson H, Andersen K, Gardarsdóttir M, Petursdóttir V, Klemenzson G, Gunnarsson G, Danielsen R, Gudbjartsson T. Cardiac myxoma in Iceland: a case series with an estimation of population incidence. *Apmis* 2011;119(9):611-7.

Mitchell GF, van Buchem MA, Sigurdsson S, Gotal JD, Jonsdóttir MK, Kjartansson O, Garcia M, Aspelund T, Harris TB, Gudnason V, Launer LJ. Arterial stiffness, pressure and flow pulsatility and brain structure and function: the Age, Gene/Environment Susceptibility-Reykjavik study. *Brain* 2011;134(Pt 11):3398-407.

Ónæmisfræði

Forstöðumaður: Björn Rúnar Lúðvíksson, prófessor Helstu áherslur í rannsóknum

Rannsóknir á IgA mótfnaskorti, áhrifum TGF- á þroskun og starfsemi T eitilfruma, hlutverki bólgumiðla í myndun kransæðasjúkdóma (og hlutverki æðapelsstofnfruma í því ferli) og iktsýki, hlutverki mannan bindilektíns í krónískum bólgusjúkdómum, osókum fæðuofnæmis í börnum, og áhrifum erfða í tengslum við meðferðarvirgni afnæmismeðferða. Rannsóknir á ónæmiskerfi nýbura, ónæmissvörum nýburamása við bólusetningum og áhrifum ónæmisglæða, og skaðlegum áhrifum hreinna fjölsykra á ónæmissvör ungra og aldraðra mása gegn próteintengdum fjölsykru bóluefnum, svo og ónæmissvör gegn influensu. Langtíma ónæmisminni barna og fullorðinna gegn próteinum og fjölsykrum hjúpaðra baktería og kúabóluevirunni.

Rannsóknir á hlutverki magnakerfis í kransæðastíflu, kransæðasjúkdómi, langvinnri lungnateppu og öðrum krónískum bólgusjúkdómum. Hindrun endurfæðisskemmda eftir kransæðastíflu með magnahindranum VCP. Framleiðsla magnahindrans VCP og möguleikar hans til að hindra bólgu og sjúkdóma sem tengjast bólgum. Rannsóknir á bólgu og bólguhjöldun, á áhrifum náttúruafna í sérhæfingu ónæmissvars, áhrifum ómega-3 fitusýra á myndun og hjöldun bólgu, svipgerð T frumna í börnum sem misstu týmus í frumbersku, áhrifum lágskammta aspiríns á liðagigt í rottum. Rannsóknir á algengi fæðuofnæmis hjá börnum, tengsl við fæðu, umhverfisþætti og erfðir, og áhrif endurbólusetninga með fjölsykrum á minnissvar við 7 ára aldur. Rannsóknir á sóra (psoriasis) og tengslum við kverkeila og streptókokka.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Visindasjóður Landspítala

Áhrif ómega-3 fitusýra og salícylsýru í fæði á hjöldun bólgu. Arnór Víkingsson, Jóna Freysdóttir, Ingibjörg Harðardóttir.

Áhrif ónæmisglæðisins IC31® á ónæmisminni gegn pneumókokka-próteinum og þroskun mikilvægra frumna í

milta. Ingileif Jónsdóttir, Þórunn Ásta Ólafsdóttir, Andreas Meinke, Stefania P. Bjarnarson.

Áhrif útdráttu og efna úr sjávarlífverum á þroskun angafrumna. Jóna Freysdóttir, Arnór Víkingsson, Ingibjörg Harðardóttir.

Er truflun á stjórnum ónæmisvara í kverkeilum mikilvægur orsakabáttur sóra? Helgi Valdimarsson, Sigrún Laufey Sigurðardóttir, Andrew Johnston, Guðmundur Hrafn Guðmundsson.

Fjölskrusertæk bæling á ónæmissvari. Ingileif Jónsdóttir, Hreinn Benónísson, Stefania P. Bjarnarson.

Hlutur ósértæka ónæmiskerfisins í sérhæfingu CD8+ styrifruma. Björn Rúnar Lúðvíksson, Una Bjarnadóttir, Jóna Freysdóttir, Brynja Gunnlaugsdóttir, Guðmundur Jóhann Arason.

Myndun og viðhald útbreidds ónæmis og slímhúðarónæmis gegn fjölsykruhjúpudum bakteríum. Maren Henneken, Ingileif Jónsdóttir, Einar Thoroddsen.

Næring ungubarna - Framsæ langtímarannsókn á landsúrtaki. Inga Þórsdóttir, Hrafnhildur E Stephensen, Ása G. Kristjansdóttir, Ása Vala Þórisdóttir, Ingibjörg Gunnarsdóttir, Þórhallur Ingi Halldórsson, Laufey Steingrimsdóttir, Gestur I. Pálsson, Sigurveig P. Sigurðardóttir, Sigurður Júlíus Grétarsson, Kim Fleischer Michelsen.

Ónæmisfræðileg áhrif og verkunarmáti efna og útdráttu úr íslenskum plöntum. Jóna Freysdóttir, Arnór Víkingsson, Ingibjörg Harðardóttir.

Rannsóknasjóður Rannís

Langtíma T- og B-frumu ónæmisminni gegn kúabólu. Ingileif Jónsdóttir, o.fl.

Myndun og viðhald útbreidds ónæmis og slímhúðarónæmis gegn fjölsykruhjúpudum bakteríum. Maren Henneken

Rannsóknastöðustyrkir Rannís

Ónæmisfræðileg áhrif efna og útdráttu úr íslenskum plöntum og hvernig þau hafa áhrif. Ingibjörg Harðardóttir, Jóna Freysdóttir, Arnór Víkingsson.

Rannsóknasjóður Háskóla Íslands

Áhrif ónæmisglæða á kímstöðvafrumur og áfrumur nýburamása. Ingileif Jónsdóttir.

Forspárgildi lífvirknivisa um meðferðarvirgni TNFa hindra í iktsýki. Björn Rúnar Lúðvíksson.

Ónæmisfræðileg áhrif efna og útdráttu úr íslenskum plöntum. Jóna Freysdóttir.

Rannsóknasjóður Háskóla Íslands fyrir doktorsnema

Ónæmissvör nýburamása við meningókokka og influensubóluefnum. Sindri Freyr Eiðsson. Læknadeild HÍ. Leiðbeinandi Ingileif Jónsdóttir.

Minningasjóður Helgu Jónsdóttur og Sigurliða Kristínssonar

Bólguhemjandi náttúruafna. Jóna Freysdóttir, Arnór Víkingsson, Elín Soffía Ólafsdóttir, Ingibjörg Harðardóttir, Sessselja Ómarsdóttir.

Vísindasjóður Félags íslenskra gigtlækna

Áhrif reykinga á ónæmissvör í rottum. Arnór Víkingsson, Jóna Freysdóttir.

Sjötta rammaáætlun Evrópusambandsins

FluVac: Dose sparing and increase immunogenicity for vaccination against pandemic influenza with the adjuvant CoVaccine HT. Ingileif Jónsdóttir.

Aðrir erlendir rannsóknastyrkir/samningar

Murine Reference Model of Pneumococcal Vaccination and Protection. PATH Vaccine Solutions/Promoting Advanced Technology for Health (PATH), Seattle, US. Ingileif Jónsdóttir.

Ferðastyrkir

Norrænu Ónæmisfræðisamtökin

Veittur Höllu Halldórsdóttur, Hreini Benóníssyni, Valgerði Tómasdóttur og Gyðnýju Ellu Thorlacius ferðastyrki til að taka þátt í þingi Norrænu ónæmisfræðisamtakanna í Geilo, Noregi.

ENII Immunology Summer School

Veittu Þórunni Ástu Ólafsdóttur og Siggeiri Fannari Brynjólfssyni ferðastyrki til að fara á ENII Immunology Summer School á Sardinu, Ítalíu.

Rannsóknasjóður Háskóla Íslands

Veitti Þórunni Ástu Ólafsdóttur og Siggeiri Fannari Brynjólfssyni ferðastyrki til að fara á ENII Immunology Summer School á Sardinu, Ítalíu.

Doktorsnemar

Ása Bryndís Guðmundsdóttir. Leit að efnum með ónæmisstyrandi eiginleika í íslenskum sjávarhrýggleysingjum. Læknadeild, Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Sesselja Ómarsdóttir. Leiðbeinandi Jóna Freysdóttir.

Brynja Gunnlaugsdóttir. Læknadeild, Háskóla Íslands. Áhrif TGF- 1 á þroskunarferil óþroskaðra T fruma. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi Björn Rúnar Lúðvíksson.

Guðmundur Jörgensen. Klínísk og ættfræðileg svipgerð IgA skorts hjá Íslendingum og hugsanleg tengsl við arfgerðabreytingar. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi Björn Rúnar Lúðvíksson.

Hildur Hrönn Arnardóttir. Áhrif fiskolíu á flakkböða og flakkböðaviðtaka í músunum. Læknadeild, Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Ingibjörg Harðardóttir. Leiðbeinandi: Jóna Freysdóttir. Jenna Huld Eysteinsdóttir. Áhrif Bláa Lóns meðferðar á psoriasis miðað við hefðbundna UVB ljósameðferð. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Jón Hjaltalín Ólafsson, Bárður Sigurgeirsson, Björn Rúnar Lúðvíksson.

Ragna Hlín Þorleifsdóttir. Áhrif kverkeittalöku á sóra (psoriasis). Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Andrew Johnston, Helgi Valdimarsson. Umsjónarkennari Björn R. Lúðvíksson.

Siggeir Fannar Brynjólfsson. Neonatal Vaccination Strategies against Meningococcal Disease. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi Ingileif Jónsdóttir.

Sigrún Laufey Sigurðardóttir. Er truflun á stjórnum ónæmissvara á kverkeittum mikilvægur orsakabáttur sóra? Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur Helgi Valdimarsson, Andrew Johnston.

Sindri Freyr Eðsson. Neonatal immune responses to meningococcal and influenza vaccines. Læknadeild Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Ingileif Jónsdóttir.

Stefanía P. Bjarnarson. Generation of B-cell memory against polysaccharides in infant and neonatal mice. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi Ingileif Jónsdóttir.

Valgerður Tómasdóttir. Áhrif ómega-3 fitusýru og salicílsýru á hjöðnun (lausnarfasa) bólgu. Læknadeild, Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Ingibjörg Harðardóttir. Leiðbeinandi: Jóna Freysdóttir.

Þórunn Ásta Ólafsdóttir. Neonatal immune response to vaccination – novel adjuvants and antigens to prevent pneumococcal and influenza infections. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi Ingileif Jónsdóttir.

Meistararnemar

Arna Stefánsdóttir. Áhrif ómega-3 fitusýra í rækt á þroskun angafrumna. Læknadeild, Háskóla Íslands. EDA Umsjónarkennari: Ingibjörg Harðardóttir. Leiðbeinandi: Jóna Freysdóttir.

Guðný Ella Thorlacius. Áhrif fiskolíu í fæði músa á flakkböðamyndun áfruma. Læknadeild, Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Ingibjörg Harðardóttir. Leiðbeinandi: Jóna Freysdóttir.

Halla Halldórsdóttir. Langtíma T- og B-frumu ónæmisminni gegn kíabólunum. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Ingileif Jónsdóttir.

Hreinn Benónísson. Ónæmissvör aldraðra músa gegn fjölskrubóluefni. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Ingileif Jónsdóttir.

Snaefriður Halldórsdóttir. The use of biomarker behind anti-TNF treatment responsiveness in Reumatoid Arthritis. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Björn Rúnar Lúðvíksson.

Margrét Arnardóttir. Algengi MASP-2 skorts á Íslandi. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Björn Rúnar Lúðvíksson.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Ísland: Ýmsar deildir LSH og HÍ, Meltingarsjúkdomadeild St. Jósefsspítala, Miðstöð heilsuverndar barna, Heilsugæsla höfuðborgarsvæðisins, Íslensk erfðagreining, Húðlæknastöðin, Bláa Lónið Lækingalind, og ORF líftækni ehf. Danmörk: Dept of Medical Microbiology and Immunology, University of Aarhus, Århus, National University Hospital of Denmark og RefLab ApS, Kaupmannahöfn, og Óðinsvæ University Hospital. Holland: Laboratory for Cardiovascular Regenerative Medicine (Cavarem), Department of Pathology and Medical Biology, University Medical Center Groningen, Mucosis BV, Groningen, Academic Medical Centre, Amsterdam, University Medical Centre Utrecht (UMCU), Utrecht, Erasmus University Medical Centre, Rotterdam, Departments of Blood Cell Research and Experimental Immunohematology, Sanquin Research and Landsteiner Laboratory, Amsterdam, HAL Allergy BV, Haarlem og Nobilon International BV. Svíþjóð: Division of Clinical Immunology, Department of Laboratory Medicine, Karolinska Institute, and University of Uppsala. Ítalía: Novartis Vaccines and Diagnostics, Siena, Macedonia Melloni Hospital, Milánó, 2nd University of Naples, Napólí, og Instituto Dermopatico dell'Immacolata, Róm. Austurríki: Intercell AG, Biomay AG og Medical University of Vienna, Vín. Bretland: BLC (Protherics PLC), Retroscreen, og Clinical and Diagnostic Oral Sciences, Queen Mary's School of Medicine and Dentistry, London, Institute of Food Research, Norwich, og Southampton General Hospital, Southampton. Frakkland: sanofi pasteur, Marcy l'Etoile, og CEA Institute of Biology Technologies, Gif Sur Yvette. Bandaríkin: Immunobiology Vaccine Center, University of Alabama at Birmingham, St. Jude Children's Research, Memphis, Tennessee, Children's Hospital Boston, MA, University of New Mexico, Albuquerque, Pfizer Vaccine Research, Philadelphia, InflaMed Inc, Louisville, og Department of Dermatology, University of Michigan Medical School, Ann Arbor. Grikkland: Onassis Cardiac Surgery Centre og National & Kapodistrian University of Athens, Aþena. Rúmenía: Univ. Cluj-Napoca. Ungverjaland: Semmelweis University, Budapest. Þýskaland: Charité-Universitätsmedizin Berlin. Pólland: Medical University of Lodz. Spánn: Hospital Universitari La Paz og BIAL Aristegui, Madrid. Ástralía: Department of Molecular Biosciences, University of Adelaide.

Störf í ritstjórn ritryndra fagrita

Björn Rúnar Lúðvíksson er í ritstjórn Scandinavian Journal of Immunology, og Cellular & Molecular Immunology. Helgi Valdimarsson er í ritstjórnarráði Scandinavian Journal of Immunology.

Ingileif Jónsdóttir er í ritstjórn Scandinavian Journal of Immunology,

Doktorsritgerðir

Hildur Hrönn Arnardóttir. The effects of dietary fish oil on cell populations, cytokines, chemokines and chemokine receptors in healthy mice and mice with endotoxin-induced peritonitis = Áhrif fiskolíu í fæði á frumgerðir, frumuboðefni, flakkböða og flakkböðaviðtaka í heilbrigðum músunum og músunum sprautuðum með inneitri. Reykjavík: Háskóli Íslands, Heilbrigðisvísindasvið; 2011.

Siggeir Fannar Brynjólfsson. Neonatal vaccination strategies against meningococcal disease = Bólusetning nýbura gegn meningókokkasjúkdómi. Reykjavík Háskóli Íslands, Heilbrigðisvísindasvið; 2011.

Þórunn Ásta Ólafsdóttir. Neonatal immune response to vaccination : novel adjuvants and antigens to prevent pneumococcal and influenza infections = Ónæmissvör nýbura við bólusetningu : nýir ónæmisglæðar og ónæmisvakar til verndar gegn pneumókokka- og influensusjúkdómum. Reykjavík: Háskóli Íslands, Heilbrigðisvísindasvið; 2011.

Bækur eða bókakafar

Thorbjornsdóttir P, Thorgeirsson G, Kotwal GJ, Arason GJ. Control of inflammation with complement control agents to prevent atherosclerosis. In: Suri J, editor. Atherosclerosis Disease Management. New York: Springer; 2011.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum innlendum tímaritum

Harpa Kristinsdóttir, Michael Clausen, Hildur S Ragnarsdóttir, Ingibjörg H Halldórsdóttir, D McBride, K Beyer, Sigurveig Þ Sigurðardóttir. Algengi fæðufnæmis hjá íslenskum börnum á fyrsta ári. Læknablaðið 2011; 97(1):11-8.

Ritverk- vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Brynjólfsson SF, Bjarnarson SP, Mori E, Del Giudice G, Jonsdóttir I. Concomitant Administration of Mycobacterium bovis BCG with the Meningococcal C Conjugate Vaccine to Neonatal Mice Enhances Antibody Response and Protective Efficacy. Clin Vaccine Immunol 2011; 18(11): 1936-42.

Day-Williams AG, Southam L, Panoutsopoulou K, Rayner NW, Esko T, Estrada K, Helgadóttir HT, Hofman A, Ingvarsson T, Jonsson H, Keis A, Kerkhof HJ, Thorleifsson G, Arden NK, Carr A, Chapman K, Deloukas P, Loughlin J, McCaskie A, Ollier WE, Ralston SH, Spector TD, Wallis GA, Wilkinson JM, Aslam N, Birell F, Carluke I, Joseph J, Rai A, Reed M, Walker K, arcOGEN Consortium, Doherty SA, Jonsdóttir I, Maciewicz RA, Muir KR, Metspalu A, Rivadeneira F, Stefansson K, Styrkarsdóttir U, Uitterlinden AG, van Meurs JB, Zhang W, Valdes AM, Doherty M, Zeggini E. A variant in MCF2L is associated with osteoarthritis. Am J Hum Genet 2011; 89(3): 446-50.

Evangelou E, Valdes AM, Kerkhof HJ, Styrkarsdóttir U, Zhu Y, Meulenbelt I, Lories RJ, Karassa FB, Tylzanowski P, Bos SD, arcOGEN Consortium, Akune T, Arden NK, Carr A, Chapman K, Cupples LA, Dai J, Deloukas P, Doherty M, Doherty S, Engstrom G, Gonzalez A, Halldorsson BV, Hammond CL, Hart DJ, Helgadóttir H, Hofman A, Ikegawa S, Ingvarsson T, Jiang Q, Jonsson H, Kaprio J, Kawaguchi H, Kisand K, Kloppenburg M, Kujala UM, Lohmander LS, Loughlin J, Luyten FP, Mabuchi A, McCaskie A, Nakajima M, Nilsson PM, Nishida N, Ollier WE, Panoutsopoulou K, van de Putte T, Ralston SH, Rivadeneira F, Saarela J, Schulte-Merker S, Shi D, Slagboom PE, Sudo A, Tamm A, Tamm A, Thorleifsson G, Thorsteinsdóttir U, Tsezou A, Wallis GA, Wilkinson JM, Yoshimura N, Zeggini E, Zhai G, Zhang F, Jonsdóttir I, Uitterlinden AG, Felson DT, van Meurs JB, Stefansson K, Ioannidis JP, Spector TD, Translation Research in Europe Applied Technologies for Osteoarthritis (TreatOA). Meta-analysis of genome-wide association studies

confirms a susceptibility locus for knee osteoarthritis on chromosome 7q22. *Ann Rheum Dis* 2011; 70(2): 349-55.

Freysdóttir J, Sigurpálsson MB, Omarsdóttir S, Olafsdóttir ES, Víkingsson A, Hardardóttir I. Ethanol extract from birch bark (*Betula pubescens*) suppresses human dendritic cell mediated Th1 responses and directs it towards a Th17 regulatory response in vitro. *Immunol Lett* 2011; 136(1): 90-6.

Gislason T, Páck AI, Helgadóttir HT, Stefánsson K, Besenbacher S, Jónsdóttir I. The CRP and GDNF genes do not contribute to apnea-hypopnea index or risk of obstructive sleep apnea. *Am J Respir Crit Care Med* 2011; 184(1):143-144.

Jonsdóttir G, Omarsdóttir S, Víkingsson A, Hardardóttir I, Freysdóttir J. Aqueous extracts from *Menyanthes trifoliata* and *Achillea millefolium* affect maturation of human dendritic cells and their activation of allogeneic CD4(+) T cells in vitro. *J Ethnopharmacol* 2011; 136(1): 88-95.

Jorgensen GH, Ornlófsson AE, Johannesson A, Gudmundsson S, Janzi M, Wang N, Hammarstrom L, Ludvíksson BR. Association of immunoglobulin A deficiency and elevated thyrotropin-receptor autoantibodies in two Nordic countries. *Hum Immunol* 2011; 72(2):166-72.

Kerkhof HJ, Meulenbelt I, Akune T, Arden NK, Aromaa A, Bierma-Zeinstra SM, Carr A, Cooper C, Dai J, Doherty M, Doherty SA, Felson D, Gonzalez A, Gordon A, Harilainen A, Hart DJ, Hauksson VB, Heliovaara M, Hofman A, Ikegawa S, Ingvarsson T, Jiang Q, Jonsson H, Jonsdóttir I, Kawaguchi H, Kloppenburg M, Kujala UM, Lane NE, Leino-Arjas P, Lohmander LS, Luyten FP, Malizos KN, Nakajima M, Nevitt MC, Pols HA, Rivadeneira F, Shi D, Slagboom E, Spector TD, Stefánsson K, Sudo A, Tamm A, Tamm AE, Tsezou A, Uchida A, Uitterlinden AG, Wilkinson JM, Yoshimura N, Valdes AM, van Meurs JB. Recommendations for standardization and phenotype definitions in genetic studies of osteoarthritis: the TREAT-OA consortium. *Osteoarthritis Cartilage* 2011; 19(3): 254-64.

Panoutsopoulou K, Southam L, Elliott KS, Wrayner N, Zhai G, Beazley C, Thorleifsson G, Arden NK, Carr A, Chapman K, Deloukas P, Doherty M, McCaskie A, Ollier WE, Ralston SH, Spector TD, Valdes AM, Wallis GA, Wilkinson JM, Arden E, Battley K, Blackburn H, Blanco FJ, Bumpstead S, Cupples LA, Day-Williams AG, Dixon K, Doherty SA, Esko T, Evangelou E, Felson D, Gomez-Reino JJ, Gonzalez A, Gordon A, Gwilliam R, Halldórsson BV, Hauksson VB, Hofman A, Hunt SE, Ioannidis JP, Ingvarsson T, Jonsdóttir I, Jonsson H, Keen R, Kerkhof HJ, Kloppenburg MG, Koller N, Lakenberg N, Lane NE, Lee AT, Metspalu A, Meulenbelt I, Nevitt MC, O'Neill F, Parimi N, Potter SC, Rego-Perez I, Riancho JA, Sherburn K, Slagboom PE, Stefánsson K, Styrkarsdóttir U, Sumillera M, Swift D, Thorsteinsdóttir U, Tsezou A, Uitterlinden AG, van Meurs JB, Watkins B, Wheeler M, Mitchell S, Zhu Y, Zmuda JM, arcOGEN Consortium, Zeggini E, Loughlin J. Insights into the genetic architecture of osteoarthritis from stage 1 of the arcOGEN study. *Ann Rheum Dis* 2011; 70(5): 864-867.

Saevarsdóttir S, Ding B, Steinsson K, Grondal G, Valdimarsson H, Alfreðsson L, Klareskog L, Padyukov L. Mannan Binding Lectin (MBL) genotypes coding for high MBL serum levels are associated with rheumatoid factor negative rheumatoid arthritis in never smokers. *Arthritis Res Ther* 2011;13(2):R65.

Stapleton NM, Andersen JT, Stemerding AM, Bjarnarson SP, Verheul RC, Gerritsen J, Zhao Y, Kleijer M, Sandlie I, de Haas M, Jonsdóttir I, van der Schoot CE, Vidarsson G. Competition for FcRn-mediated transport gives rise

to short half-life of human IgG3 and offers therapeutic potential. *Nat Commun* 2011;2:599.

Sulem P, Gudbjartsson DF, Walters GB, Helgadóttir HT, Helgason A, Gudjonsson SA, Zanon C, Besenbacher S, Bjornsdóttir G, Magnusson OT, Magnusson G, Hjartarson E, Saemundsdóttir J, Gylfason A, Jonasdóttir A, Holm H, Karason A, Rafnar T, Stefánsson H, Andreassen OA, Pedersen JH, Páck AI, de Visser MC, Kiemeny LA, Geirsson AJ, Eyjolfsson GI, Ólafsson I, Kong A, Masson G, Jonsson H, Thorsteinsdóttir U, Jonsdóttir I, Stefánsson K. Identification of low-frequency variants associated with gout and serum uric acid levels. *Nat Genet* 2011; 43(11): 1127-30.

Valdes AM, Styrkarsdóttir U, Doherty M, Morris DL, Mangino M, Tamm A, Doherty SA, Kisand K, Kerna I, Tamm A, Wheeler M, Maciewicz RA, Zhang W, Muir KR, Dennison EM, Hart DJ, Metrustry S, Jonsdóttir I, Jonsson GF, Jonsson H, Ingvarsson T, Cooper C, Vyse TJ, Spector TD, Stefánsson K, Arden NK. Large Scale Replication Study of the Association between HLA Class II/BTNL2 Variants and Osteoarthritis of the Knee in European-Descent Populations. *PLoS ONE* 2011; 6(8): e23371.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum og þingum: 28 þar af 3 boðsfyrirlestra
Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 7, þar af 5 boðsfyrirlestrar
Veggspjöld – ágrip sýnd á íslenskum ráðstefnum og þingum: 26
Veggspjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 8

Skurðlæknisfræði

Forstöðumaður: Tómas Guðbjartsson prófessor
Barnaskurðlækningar forsvarsmáður: Þráinn Rósmundsson aðjúnt
Háls- nef og eyrnaskurðlæknisfræði forsvarsmáður: Hannes Petersen dósent
Heila- og taugaskurðlæknisfræði forsvarsmáður: Ingvar Hákon Ólafsson aðjúnt
Hjarta- og lungnaskurðlæknisfræði forsvarsmáður: Bjarni Torfason dósent
Lýtaskurðlæknisfræði forsvarsmáður: Aron Björnsson yfirlæknir
Skurðlæknisfræði brjóstá, innkirtla og meltingarfæra forsvarsmáður: Þorvaldur Jónsson dósent
Þvagfæraskurðlæknisfræði forsvarsmáður: Guðmundur Geirsson dósent
Æðaskurðlæknisfræði tengiliður: Karl Logason

Barnaskurðlækningar

Forsvarsmáður: Þráinn Rósmundsson aðjúnt
Helstu áherslur í rannsóknum
Greiningar sjúkdóma og skurðmeðferð í almennum- og þvagfæraskurðlækningum barna.

Styrkir sem fræðigreinin fékk á árinu
Vísindasjóður Landspítala
Ísetning á næringarslöngu (magahnappi) í maga á börnum með aðstoð magaspeglunar á Íslandi 1999-2009. Kristján Óskarsson, Margrét Brands Víktorsdóttir, Lúther Sigurðsson, Anna Gunnarsdóttir.

Doktorsnemi
Lars Hagander. Högspecialiserad barnsjukvård i resurssvaga länder. Læknadeild, Háskólinn í Lundi, Sviþjóð. Umsjónarkennari: Christian Moëll.

Leiðbeinendur: Anna Gunnarsdóttir, Anders Castor.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum
Karolinska Universitetssjukhuset, Stokkhómi, Lunds Universitet, Harvard medical school & Children's Hospital in Boston, Chittagong Medical College & Hospital/Chittagong, Bangladesh.

Störf í ritstjórn ritrýndra fagrita
Anna Gunnarsdóttir er í ritstjórn Læknablaðsins.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Gunnarsdóttir A, Wester T. Modern treatment of Hirschsprung's disease. 2011;100(4):243-9.

Gunnarsson I, Hlynsson BO, Rosmundsson T, Thorsteinsson A. Haemostatic effect of aprotinin during craniocervical surgery in children. *Acta Anaesthesiol Scand* 2011;55(8):1010-4.

Önnur ritverk

Tómas Guðbjartsson, Anna Gunnarsdóttir, Engilbert Sigurðsson. Leiðbeiningar fyrir höfunda fræðilegs efnis í Læknablaðinu. *Læknablaðið* 2011;97(11):699-704.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum og þingum: 2
Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 2 boðsfyrirlestrar

Háls- nef og eyrnaskurðlæknisfræði

Forsvarsmáður: Hannes Petersen dósent

Helstu áherslur í rannsóknum

Rannsóknir á myndun og gerð innra eyrans, þar sem stuðst er við kjúklingafóstur módel, þar sem myndun er fylgt og hvaða gen koma við sögu. Rannsóknir á miðeyrnasjúkdómum þar sem m.a. er stuðst við dýramódel (rottur), en einnig framkvæmdar klínískar rannsóknir, bæði með tilliti til greiningar og meðferðar. Rannsóknir á kæfisvefni, meintilurð er tengist mjúka góm og hvaða aðgerðarúræði gagnast. Jafnvægisrannsóknir er tengjast aðlögunarhæfni stöðustjórnunar. Þetta tengist rannsóknum á sjóveiki en einnig tengist þetta rannsóknum á sjúkdómum í innra eyra og þróun tengda öldrun. Að auki eru rannsóknir á starfsemi innra eyra (heyrn og jafnvægi) hjá börnum er meðhöndluð hafa verið með lyfjum eða geislum vegna illkynja sjúkdóms.

Styrkir sem fræðigreinin fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Þróun innraeyrans í hval og tengsl þess við sjóveiki. Hannes Petersen, Paolo Gargiulo.

Þróun þrívíddarmælinga við greiningu á sjúkdómum í innreyra. Paolo Gargiulo, Hannes Petersen, Þórður Helgason, Adrea Veratti.

Doktorsnemi

Einar J. Einarsson. Áhrif krabbameinsmeðferðar á heyrn og jafnvægi. Læknadeild, Háskóla Íslands og Háskólanum í Lundi Sviþjóð. Leiðbeinandi: Hannes Petersen.

Erna Sif Arnardóttir. Meðferðarárangur kæfisvefns með svefnöndunartæki (CPAP). Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Þórarinn Gislason, Sigurður Júlíusson, Bryndis Benediktsdóttir.

Ragna Hlin Þorleifsdóttir. Áhrif kverkeittatöku á sóra (psoriasis), framvirk blind rannsókn með viðmiðunaráhóp. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helgi Valdimarsson, Jón Hjaltalín Ólafsson, Bárður Sigurgeirsson, Hannes Petersen, Andrew Johnston, Jóhann Elí Guðjónsson.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Íslands, Hjartavernd, Siglingastofnun Íslands auk svefnrannsóknardeildar Landspítala.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Einarsson E J, Oskarsson T, Haraldsson A, Moell C, Wiebe T, Magnusson M, Kristinnsson J, Petersen H. Hearing impairment after platinum-based chemotherapy in childhood. *Pediatr Blood Cancer* 2011;56(4):631-7.

Einarsson EJ, Petersen H, Wiebe T, Fransson PA, Magnusson M, Moell C. Severe difficulties with word recognition in noise after platinum chemotherapy in childhood, and improvements with open-fitting hearing-aids. *Int J Audiol* 2011;50(10):642-51.

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 6 þar af 3 boðsfyrirlestrar

Veggsþjöld – ágríp sýnd á íslenskum ráðstefnum og þingum: 3

Veggsþjöld – ágríp sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 11

Heila- og taugaskurðlæknisfræði

Forsvarsaður: Ingvar Hákon Ólafsson aðjúnt Helstu áherslur í rannsóknum

Meðferð á craniopharyngioma, retrospectivar klínískar rannsóknir og in vitro frumrannsóknir auk þróunar á geislameðferð heilaæxla. Rannsókn á vanstarfsemi heiladinguls í kjölfar meðalalvarlegra-alvarlegra höfuðáverka og innanskúmsblæðinga á Íslandi. Árangur og fylgikvillar aðgerða þar sem heiladingulsæxli eru fjarlægð í gegnum nef (transsphenoidal hypophysectomy). Lyfjanæmi heilaæxla in vitro í samvinnu við Valamed.

Doktorsnemi

Elfar Úlfarsson. Meðferð á craniopharyngioma, retrospectivar klínískar rannsóknir og in vitro frumrannsóknir. Karolinska Institutet í Stokkhólmi. Leiðbeinandi: Olle Larsson.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Ýmsar fræðigreinar innan Landspítala: svæfinga og gjörgæslulæknisfræði endurhæfingarlæknisfræði og sjúkraljálftun, innkirtlalæknisfræði og meinafræði. Karolinska Institutet, klínísk Neurovetenskap, Cancer Center Karolinska, Karolinska Innovations AB, Stokkhólmi, Svíþjóð.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Bellander BM, Olafsson IH, Ghatan PH, Bro Skejo HP, Hansson LO, Wanecek M, Svensson MA. Secondary insults following traumatic brain injury enhance complement activation in the human brain and release of the tissue damage marker S100B. *Acta Neurochir (Wien)* 2011;153(1):90-100.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum og þingum: 1

Hjarta- og brjóstholsskurðlækningar

Forsvarsaður: Bjarni Torfason dósent Helstu áherslur í rannsóknum

Meðfæddir gallar og áunnir sjúkdómar í hjarta og brjóstholi eru meðal viðfangsefna sérgreinarinnar. Lögð er áhersla á rannsóknir á hugsanlegum fylgikvillum skurðaðgerða á hjarta og lungum auk árangurs af fyrirbyggjandi aðgerðum gegn aukaverkunum, bólgusvörum líkamans í og eftir aðgerð. Gróning sára, blóðstorkuvandamál, erfiðir lungnakrabbamein, loftbrjóst, meðfæddir gallar á lungum, brjóstkassa og hjarta og nýjar leiðir til að fást við greiningu og

skipulagningu meðferðar. Sjúklingar með hjartatíf og sjúklingar með hjartabilun á alvarlegu stigi, þar sem tímabundin eða varanleg hjálparhjörta koma jafnvel til greina við meðferð. Lögð er áhersla á vísindalegt gæðaeftirlit í starfsemi fræðigreinarinnar og með því stuðlað að sem bestri þjónustu hjarta- og lungnaskurðlækninga við sjúklingana.

Styrkir sem fræðigreinin fékk á árinu Vísindasjóður Landspítala

Árangur opinna hjartaaðgerða á Íslandi. Tómas Guðbjartsson, Hannes Sigurjónsson, Þórarinn Arnórsson, Gísli H. Sigurðsson, Ólafur S. Indriðason, Sveinn Guðmundsson, Sólveig Helgadóttir, Inga Lára Ingvarsdóttir, Kári Hreinsson, Sigurður Ragnarsson.

Blóðhlutagjafir á íslenskum gjörgæsludeildum. Gísli H. Sigurðsson, Erlingur Oddason, Tómas Guðbjartsson, Sigurbjörgur Kárasón, Sveinn Guðmundsson, Kári Hreinsson.

Frumuræktarlíkan af myndun mannslungans. Þórarinn Guðjónsson, Magnús Karl Magnússon, Ólafur Baldursson, Jóhannes Björnsson, Tómas Guðbjartsson, Hekla Sigmundsdóttir, Ari Jón Arason, Sigríður Rut Fransdóttir, NN meistaranemi.

Hlutlægt og huglægt mat á árangri Nuss skurðaðgerðar við holbringu (pectus excavatum). María Ragnarsdóttir, Bjarni Torfason, Helga Bogadóttir, Steinunn Unnsteinsdóttir, Gunnar Viktorsson.

Kortlagning erfða eingena sjúkdóma með takmarkaða sýnd og fjölvirkni (pleiotropy) með Birt-Hogg-Dube heilkenni sem dæmi. Jón Jóhannes Jónsson, Vígdis Stefánsdóttir, Derek H.K. Lim, Eamonn R. Maher, Einar Björnsson, Jón Þór Sverrisson, Óskar Þór Jóhannsson, Reynir Arngrímsson, Sverrir Harðarson, Tómas Guðbjartsson, Hans Tómas Björnsson.

Nýrnafrumukrabbamein á Íslandi. Tómas Guðbjartsson, Eiríkur Jónsson, Guðmundur Víkar Einarsson, Sverrir Harðarson, Vígdis Pétursdóttir, Elín Mariusdóttir, Ármann Jónsson.

Skurðaðgerðir við Lungnakrabbameini á Íslandi 1986-2007. Steinn Jónsson, Helgi Ísaksson, Tómas Guðbjartsson.

Slasaðir með brjóstholsvævka árin 2000-2009, orsök og afleiðing. Brynjólfur Mogensen, Sigrún Ásgeirsdóttir, Tómas Guðbjartsson, Kristinn Sigvaldason.

Sýkingar í bringubeinsskurði eftir opnar hjartaaðgerðir. Tómas Guðbjartsson, Steinn Steingrímsson, Magnús Gottfredsson, Johan Sjögren.

Doktorsnemi

Steinn Steingrímsson. Meðferð sýkinga í bringubeinsskurði á Íslandi. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Tómas Guðbjartsson.

Meistaraneinar

Hannes Sigurjónsson. Árangur kransæðahjúveituaðgerða á Íslandi. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Tómas Guðbjartsson.

Ingibjörg Guðmundsdóttir. Notkun og árangur af sáragsmeðferð á Íslandi. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Tómas Guðbjartsson.

Ragnhildur Heiðarsdóttir. Ómega-3 fjölmottaðar fitusýrur til að fyrirbyggja gáttatíf eftir opna hjartaaðgerð, hlutverk bólguferla. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Ólafur S. Indriðason, Davíð Otto Arnar, Viðar Örn Eðvarðsson, Runólfur Pálsson, Gizur Gottskálksson, Guðrún Valgerður Skúladóttir, Bjarni Torfason.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Ýmsar fræðigreinar innan Landspítala svo sem lungnalæknisfræði, svæfinga- og gjörgæslulæknisfræði, blóðlæknisfræði, meinafræði, barnalæknisfræði,

nýrnalæknisfræði, hjartalæknisfræði og Blóðbanki. Lífvísindasetur, Lífæðlisfræðistofnun og hjúkrunarfræðideild Háskóla Íslands. Krabbameinsfélag Íslands, Hjartavernd, Íslensk erfðagreining. Brjóstholsskurðeildir háskólasjúkrahúsanna í Lundi, Karolinska sjúkrahússins og Uppsala, Svíþjóð. Center for Hæmofili og Trombose Skejby Sygehus Arhus Danmörku og Biomedical Center við Háskóla Íslands. Hjarta- og lungnaskurðeild Yale háskólasjúkrahússins í New Haven og Lungnaskurðeild háskólasjúkrahússins í Heidelberg, Þýskalandi.

Viðurkenningar sem starfsfólk fræðigreinarinnar fékk á árinu

Tómas Guðbjartsson, prófessor fékk kennsluverðlaun Félags Læknana 2011.

Störf í ritstjórn ritryndra fagrita

Tómas Guðbjartsson er í ritstjórn Læknablaðsins og einn af ritstjórum Scandinavian Journal of Surgery.

Ritverk- vísindagreinar í ritryndum innlendum tímaritum

Andri Wilberg Orrason, Bjarni A. Agnarsson, Guðmundur Geirsson, Helgi H. Helgason, Tómas Guðbjartsson. Krabbamein í eistum á Íslandi 2000-2009: Nýgengi og lífshorfu. *Læknablaðið* 2011;97(3):143-8.

Ásgeir Alexandersson, Steinn Jónsson, Helgi J. Ísaksson, Tómas Guðbjartsson. Árangur fleyg- og geiraskurða við lungnakrabbameini á Íslandi *Læknablaðið* 2011;97(5):303-8.

Bergrós K. Jóhannesdóttir, Sólveig Helgadóttir, Felix Valsson, Marianna Garðarsdóttir, Tómas Guðbjartsson. Tilfelli mánaðarins *Læknablaðið* 2011;97(3):165-6.

Inga Lára Ingvarsdóttir, Sindri Aron Viktorsson, Kári Hreinsson, Martin Ingí Sigurðsson, Sólveig Helgadóttir, Þórarinn Arnórsson, Ragnar Danielsen, Tómas Guðbjartsson. Lokuskripti vegna ósæðarlokupregsla á Íslandi 2002-2006: Ábendingar og snemmkomnir fylgikvillar *Læknablaðið* 2011;97(10):523-7.

Ómar Sigurvin Gunnarsson, Guðjón Birgisson, Margrét Oddsdóttir, Tómas Guðbjartsson. Afríð sjúklinga með óútskýrða kviðverki á bráðamatöktu *Læknablaðið* 2011;97(4):231-6.

Sindri Aron Viktorsson, Inga Lára Ingvarsdóttir, Kári Hreinsson, Martin Ingí Sigurðsson, Sólveig Helgadóttir, Þórarinn Arnórsson, Ragnar Danielsen, Tómas Guðbjartsson. Lokuskripti vegna ósæðarlokupregsla á Íslandi 2002-2006: Langtímifylgikvillar og lífun *Læknablaðið* 2011;97(11):591-5.

Sonja Baldursdóttir, Bjarni Torfason, Gunnlaugur Sigfússon, Kolbrún Benediktsdóttir, Ragnar Bjarnason. Blóðsegarek til lungna hjá unglingsstólku - Sjúkratífelli *Læknablaðið* 2011;97(2):97-9.

Sverrir I. Gunnarsson, Kristinn B. Jóhannsson, Marta Guðjónsdóttir, Steinn Jónsson, Hans J. Beck, Björn Magnússon, Tómas Guðbjartsson. Árangur lungnasækkunaraðgerða við langvinnri lungnapembu á Íslandi *Læknablaðið* 2011;97(12):683-6.

Sæmundur J. Oddsson, Hannes Sigurjónsson, Sólveig Helgadóttir, Martin I. Sigurðsson, Sindri Aron Viktorsson, Þórarinn Arnórsson, Tómas Guðbjartsson. Tengsl offitu við árangur kransæðahjúveituaðgerða *Læknablaðið* 2011;97(4):223-8.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Guðbjartsson T, Agnarsson BA, Pálsson PS, Johannesson A. Acromegaly caused by ectopic growth hormone-releasing hormone production from a bronchial carcinoid tumor. *Thorac Cardiovasc Surg* 2011;59(3):184-5.

Ingimarsson JP, Hardarson S, Petursdóttir V, Jónsson E, Einarsson GV, Guðbjartsson T. Chromophobe renal cell carcinoma in Iceland: An epidemiological

and clinicopathological study. Scand J Urol Nephrol 2011;45(5):306-11.

Jonsson O, Morell A, Zemgulis V, Lundstrom E, Tovedal T, Einarsson GM, Thelin S, Ahlstrom H, Björnerud A, Lennmyr F. Minimal safe arterial blood flow during selective antegrade cerebral perfusion at 20 degrees centigrade. Ann Thorac Surg 2011;91(4):1198-205.

Jungebluth P, Alici E, Baiguera S, Le Blanc K, Blomberg P, Bozoky B, Crowley C, Einarsson O, Grinnemo KH, Gudbjartsson T, Le Guyader S, Henriksson G, Hermanson O, Juto JE, Leidner B, Lilja T, Liska J, Luedde T, Lundin V, Moll G, Nilsson B, Roderburg C, Stromblad S, Sutlu T, Teixeira AI, Watz E, Seifalian A, Macchiaroni P. Tracheobronchial transplantation with a stem-cell-seeded bioartificial nanocomposite: a proof-of-concept study. Lancet 2011;378(9808):1997-2004.

Micke P, Edlund K, Holmberg L, Kulitima HG, Mansouri L, Ekman S, Bergqvist M, Scheibenflug L, Lamberg K, Myrdal G, Berglund A, Andersson A, Lambe M, Nyberg F, Thomas A, Isaksson A, Botling J. Gene copy number aberrations are associated with survival in histologic subgroups of non-small cell lung cancer. J Thorac Oncol 2011;6(11):1833-40.

Rafnar T, Sulem P, Besenbacher S, Gudbjartsson DF, Zanon C, Gudmundsson J, Stacey SN, Kostic JP, Thorgeirsson TE, Thorleifsson G, Bjarnason H, Skuladottir H, Gudbjartsson T, Isaksson HJ, Isla D, Murillo L, Garcia-Prats MD, Panadero A, Aben KK, Vermeulen SH, van der Heijden HF, Feser WJ, Miller YE, Bunn PA, Kong A, Wolf HJ, Franklin WA, Mayordomo JI, Kiemenev LA, Jonsson S, Thorsteinsdottir U, Stefansson K. Genome-wide significant association between a sequence variant at 15q15.2 and lung cancer risk. Cancer Res 2011;71(4):1356-61.

Sigurdsson MI, Sigurdsson H, Hreinsson K, Simonardottir L, Gudbjartsson T. Bronchovenous Fistula Causing Bleeding and Air Embolism: an Unusual Complication of Bronchoscopic Tumor Resection. Am J Resp Crit Care 2011;183(5):681-2.

Sigurjonsson H, Andersen K, Gardarsdottir M, Petursdottir V, Klemenzson G, Gunnarsson G, Danielsen R, Gudbjartsson T. Cardiac myxoma in Iceland: a case series with an estimation of population incidence. Apmis 2011;119(9):611-7.

Skuladottir GV, Heidarsdottir R, Arnar DO, Torfason B, Edvardsson V, Gottskalksson G, Palsson R, Indridason OS. Plasma n-3 and n-6 fatty acids and the incidence of atrial fibrillation following coronary artery bypass graft surgery. Eur J Clin Invest 2011;41(9):995-1003.

Viktorsson TV, Amorsson T, Sigurdsson MI, Sverrisson JT, Gudbjartsson T. A giant unruptured aneurysm of the sinus of Valsalva together with ectasia of the left coronary artery. Ann Thorac Surg 2011;92(1):354-6.

Önnur ritverk

Tómas Guðbjartsson. Læknablaðið í sókn – nýjar leiðbeiningar til höfunda fræðigreina. [Ritstjórnargrein]. Læknablaðið 2011;97(12):671.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum og þingum: 44 þar af 3 boðsfyrirlestrar

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 11 þar af 3 boðsfyrirlestrar

Veggspjöld – ágríp sýnd á íslenskum ráðstefnum og þingum: 32

Veggspjöld – ágríp sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 13

Lýtaskurðlæknisfræði

Forsvarsmáður: Jens Kjartansson aðjúnt / Aron Björnsson yfirlæknir

Helstu áherslur í rannsóknum

Rannsóknir beinast að líðan og lífsgæðum kvenna sem greinst hafa með brjóstakrabbamein.

Styrkir sem fræðigreinin fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Lífsgæði og líðan kvenna sem gangast undir brottnáð brjóstasjúklinga og brjóstauppbýggingu í kjölfar krabbameinsgreiningar. Þórdís Kjartansdóttir, Svanheiður Lóa Rafnsdóttir, Regina Ólafsdóttir, Þorvaldur Jónsson.

Skurðlæknisfræði brjóstasjúklinga og meltingarfæra

Forsvarsmáður: Páll Helgi Möller, dósent

Helstu áherslur í rannsóknum

Sjúkdómar í - og aðgerðir -á meltingarfærum, brjóstum og innkirtlum.

Styrkir sem fræðigreinin fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Lífarskaði af völdum krabbameinslyfja hjá sjúklingum með meinvörp frá ristilkrabbameini. Einar S. Björnsson, Helga Tryggvadóttir, Magdalena Sigurðardóttir, Sigurður Blöndal, Kristín Huld Haraldsdóttir, Marianna Garðarsdóttir, Agnes Smáradóttir, Friðbjörg Sigurðsson, Jón Gunnlaugur Jónsson, Evangelos Kalaitzakis, Souza Amptoulach, Laikon.

Lífsgæði og líðan kvenna sem gangast undir brottnáð brjóstasjúklinga og brjóstauppbýggingu í kjölfar krabbameinsgreiningar. Þórdís Kjartansdóttir, Svanheiður Lóa Rafnsdóttir, Regina Ólafsdóttir, Þorvaldur Jónsson.

Mát á næringarástandi sjúklinga á Landspítala. Tengsl við legutíma, fylgikvilla og kostnað vegna næringarmeðferðar. Ingibjörg Gunnarsdóttir, Kristinn Sigvaldason, Inga Þórsdóttir, Brynja Ingadóttir, Jón Örvar Kristinsson, Páll Helgi Möller, Ari Jóhannesson.

Doktorsnemi

Kristín Huld Haraldsdóttir. Interstitial laser thermotherapy - Methodology and immunology. Læknadeild, Háskólinn í Lundi. Leiðbeinandi: Karl-Göran Tranberg.

Meistararnemar

Kristín K. Alexiusdóttir. Einkenni og stigun krabbameina í risti á Íslandi 1995-2004. Tengsl einkenna við meinafræðiþætti æxlanna. Lýðheilsuvísindi, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Jón G. Jónsson, Páll Helgi Möller, Laufey Tryggvadóttir.

Stefán Haraldsson. Víðbótarmeðferð með krabbameinslyfjum eftir skurðaðgerð við stig III ristilkrabbameini á Íslandi á árunum 1995-2004. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Friðbjörg Sigurðsson, Páll Helgi Möller, Jón Gunnlaugur Jónsson.

Læknar í framhaldsnámi

Að jafnaði eru 4-5 læknar í starfsnámi í skurðlækningum.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Ýmsar fræðigreinar innan Landspítala (einkum meltingarflækningar, lyflækningar krabbameina og meinafræði), Háskóli Íslands, Íslensk erfðagreining og alþjóðlegt samstarf í samvinnu við ofangreinda innlenda aðila.

Viðurkenningar sem starfsfólk fræðigreinarinnar fékk á árinu

Kristín Huld Haraldsdóttir. Kennsluviðurkenning læknakandidata á Landspítala.

Ritverk- vísindagreinar í ritryndum innlendum tímaritum

Halla Viðarsdóttir, Jón Gunnlaugur Jónsson, Páll Helgi Möller. Kirtilkrabbamein í botnlanga á Íslandi 1990-2009 - lýðgrunduð rannsókn. Læknablaðið 2011;97(10):537-42.

Margrét Jóna Einarisdóttir, Bergþór Björnsson, Guðjón Birgisson, Vilhelmina Haraldsdóttir, Margrét Oddsdóttir. Valmiltistökur á Landspítala 1993-2004. Árangur og langtímaeftirfylgd. Læknablaðið 2011;97(5):297-301.

Ómar Sigurvin Gunnarsson, Guðjón Birgisson, Margrét Oddsdóttir, Tómas Guðbjartsson. Afdrif sjúklinga með óútskýrða kviðverki á bráðamóttöku. Læknablaðið 2011;97(4):231-6.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Asgeirsson KS. Pregnancy-associated breast cancer. Acta Obstet Gynecol Scand 2011;90(2):158-66.

Haraldsdóttir KH, Ivarsson K, Jansner K, Stenram U, Tranberg KG. Changes in immunocompetent cells after interstitial laser thermotherapy of breast cancer. Cancer Immunol Immunother. 2011;60(6):847-56.

Stacey SN, Sulem P, Jonasdottir A, Masson G, Gudmundsson J, Gudbjartsson DF, Magnusson OT, Gudjonsson SA, Sigurgeirsson B, Thorisdottir K, Ragnarsson R, Benediktsdottir KR, Nexø BA, Tjonneland A, Overvad K, Rudnai P, Gauraz E, Koppova K, Hemminki K, Corredera C, Fuentelsaz V, Grasa P, Navarrete S, Fuertes F, Garcia-Prats MD, Sanambrosio E, Panadero A, De Juan A, Garcia A, Rivera F, Planelles D, Soriano V, Requena C, Aben KK, van Rossum MM, Cremers RGHM, van Oort IM, van Spronsen DJ, Schalken JA, Peters WHM, Helfand BT, Donovan JL, Hamdy FC, Badescu D, Codreanu O, Jinga M, Csiik IE, Constantinescu V, Badea P, Mates IN, Dinu DE, Constantin A, Mates D, Kristjansdottir S, Agnarsson BA, Jonsson E, Barkardottir RB, Einarsson GV, Sigurdsson F, Moller PH, Stefansson T, Valdimarsson T, Johannsson OT, Sigurdsson H, Jonsson T, Jonasson JG, Tryggvadottir L, Rice T, Hansen HM, Xiao YY, Lachance DH, Neill BPO, Kosel ML, Decker PA, Thorleifsson G, Johannsdottir H, Helgadóttir HT, Sigurdsson A, Steinhorsdottir V, Lindblom A, Sandler RS, Keku TO, Banasik K, Jorgensen T, Witte DR, Hansen T, Pedersen O, Jinga V, Neal DE, Catalona WJ, Wrensch M, Wiencke J, Jenkins RB, Nagore E, Vogel U, Kiemenev LA, Kumar R, Mayordomo JI, Olafsson JH, Kong A, Thorsteinsdottir U, Rafnar T, Stefansson K, Canc SL-RC. A germline variant in the TP53 polyadenylation signal confers cancer susceptibility. Nat Genet 2011;43(11):1098-U85.

Önnur ritverk

Klínískar leiðbeiningar um næringu sjúklinga. Anna Friðriksdóttir, Birna Jónsdóttir, Ingibjörg Gunnarsdóttir, Jón Örvar Kristinsson, Kristinn Sigvaldason, Páll Helgi Möller.

Leiðbeiningar um meðferð með rauðkornaþykki á LSH. Alma D. Möller, Ari Jóhannesson, Björn Zoega, Gísli H. Sigurðsson, Guðjón Birgisson, Guðmundur Rúnarsson, Sveinn Guðmundsson.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum og þingum: 13 Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 3 boðsfyrirlestrar

Veggspjöld – ágríp sýnd á íslenskum ráðstefnum og þingum: 11

Veggspjöld – ágríp sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 2

Þvagfæraskurðlæknisfræði

Forsvarsaður: Guðmundur Geirsson dósent

Styrkir sem fræðigreinin fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Nýrnafrumukrabbamein á Íslandi. Tómas Guðbjartsson, Eiríkur Jónsson, Guðmundur Víkar Einarsson, Sverrir Harðarson, Vígdis Pétursdóttir, Elín Mariúsdóttir, Armann Jónsson.

Rannsóknir á erfðfræði krabbameina í blöðruhálskirtli og þvagblöðru. Klínískar og erfðfræðilegar rannsóknir á krabbameini í nýrum. Meðferð á góðkynja stækkun hveks og óvirkri blöðru.

Doktorsnemar

Inga Jóna Ingimarsdóttir. Cancer prostate, samanburður á nýgengi, meðferð og horfum hjá dönsku, íslensku og sænsku þýði. Lýðheilsuvísindi, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Eiríkur Jónsson, Laufey Tryggvadóttir, Unnur Valdimarsdóttir.

Sigríður Sjöfn Ágústsdóttir. Áhrif skriflegar tjáningar á líðan og lífsgæði karla sem greinst hafa með krabbamein í blöðruhálskirtli á Íslandi. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Guðmundur Víkar Einarsson.

Trygvi Þorgeirsson. Forspárgildi BRCA2-próteins í vefjasýnum um horfur í blöðruhálskirtli krabbameini. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Eiríkur Jónsson, Laufey Tryggvadóttir, Jón Gunnlaugur Jónasson, Unnur A. Valdimarsdóttir, Katja Fall, Lorelei Mucci, Michelangelo Fiorentino.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Íslensk erfðagreining, Háskóli Íslands, Saga Medica.

Ritverk- vísindagreinar í ritryndum innlendum tímaritum

Andri Wilberg Orrason, Bjarni A. Agnarsson, Guðmundur Geirsson, Helgi H. Helgason, Tómas Guðbjartsson. Krabbamein í eistum á Íslandi 2000-2009: Nýgengi og lífshorfur. Læknablaðið 2011;97(3):143-8.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Guðmundsson J, Besenbacher S, Sulem P, Gudbjartsson DF, Olafsson I, Arinbjarnarson S, Agnarsson BA, Benediktsdóttir KR, Isaksson HJ, Kostic JP, Gudjonsson SA, Stacey SN, Gylfason A, Sigurdsson A, Holm H, Bjornsdóttir US, Eyjolfsson GI, Navarrete S, Fuentès F, Garcia-Prats MD, Polo E, Checherita IA, Jínga M, Badaea P, Aben KK, Schalken JA, van Oort IM, Sweep FC, Helfand BT, Davis M, Donovan JL, Hamdy FC, Kristjánsson K, Gulcher JR, Masson G, Kong A, Catalona WJ, Mayordomo JI, Geirsson G, Einarsson GV, Barkardóttir RB, Jonsson E, Jínga V, Mates D, Kiemeneý LA, Neal DE, Thorsteinsdóttir U, Rafnar T, Stefansson K. Genetic correction of PSA values using sequence variants associated with PSA levels. Sci Transl Med 2010;2(62):62ra92.

Ingimarsdóttir JP, Harðarson S, Petursdóttir V, Jonsson E, Einarsson GV, Gudbjartsson T. Chromophobe renal cell carcinoma in Iceland: An epidemiological and clinicopathological study. Scand J Urol Nephrol 2011;45(5):306-11.

Rafnar T, Vermeulen SH, Sulem P, Thorleifsson G, Aben KK, Witjes JA, Grotenhuis AJ, Verhaegh GW, Hulsbergen van de Kaa CA, Besenbacher S, Gudbjartsson D, Stacey SN, Gudmundsson J, Johannsdóttir H, Bjarnason H, Zanon C, Helgadóttir H, Jonasson JG, Tryggvadóttir L, Jonsson E, Geirsson G, Nikulasson S, Petursdóttir V, Bishop DT, Chung-Sak S, Choudhury A, Elliott F, Barrett JH, Knowles MA, de Verdier PJ, Ryk C, Lindblom A, Rudnai P, Gurzau E, Koppova K, Vineis P, Polidoro S, Guarrera S, Sacerdote C, Panadero A, Sanz-Velez JL, Sanchez M, Valdivia G, Garcia-Prats MD, Hengstler JG, Selinski S, Gerullis H, Ovsianikov D, Khezri A, Aminsharifi A, Malekzadeh M, van den Berg LH, Ophoff

RA, Veldink JH, Zeegers MP, Kellen E, Fostinelli J, Andreoli D, Arici C, Porru S, Buntinx F, Ghaderi A, Golka K, Mayordomo JI, Matullo G, Kumar R, Steineck G, Kiltie AE, Kong A, Thorsteinsdóttir U, Stefansson K, Kiemeneý LA. European genome-wide association study identifies SLC14A1 as a new urinary bladder cancer susceptibility gene. Hum Mol Genet 2011;20(21):4268-81.

Stacey SN, Sulem P, Jonasdóttir A, Masson G, Gudmundsson J, Gudbjartsson DF, Magnusson OT, Gudjonsson SA, Sigurgeirsson B, Thorisdóttir K, Ragnarsson R, Benediktsdóttir KR, Nexø BA, Tjonneland A, Overvad K, Rudnai P, Gurzau E, Koppova K, Hemminki K, Corredera C, Fuentès V, Grasa P, Navarrete S, Fuentès F, Garcia-Prats MD, Sanambrosio E, Panadero A, De Juan A, Garcia A, Rivera F, Planelles D, Soriano V, Requena C, Aben KK, van Rossum MM, Cremers RGHM, van Oort IM, van Spronsen DJ, Schalken JA, Peters WHM, Helfand BT, Donovan JL, Hamdy FC, Badescu D, Codreanu O, Jínga M, Csiki IE, Constantinescu V, Badaea P, Mates IN, Dinu DE, Constantin A, Mates D, Kristjánsson S, Agnarsson BA, Jonsson E, Barkardóttir RB, Einarsson GV, Sigurdsson F, Møller PH, Stefansson T, Valdimarsson T, Johannsson OT, Sigurdsson H, Jonsson T, Jonasson JG, Tryggvadóttir L, Rice T, Hansen HM, Xiao YY, Lachance DH, Neill BPO, Kosel ML, Decker PA, Thorleifsson G, Johannsdóttir H, Helgadóttir HT, Sigurdsson A, Steinthorsdóttir V, Lindblom A, Sandler RS, Keku TO, Banasik K, Jørgensen T, Witte DR, Hansen T, Pedersen O, Jínga V, Neal DE, Catalona WJ, Wrensch M, Wiencke J, Jenkins RB, Nagore E, Vogel U, Kiemeneý LA, Kumar R, Mayordomo JI, Olafsson JH, Kong A, Thorsteinsdóttir U, Rafnar T, Stefansson K, Canc SL-RC. A germline variant in the TP53 polyadenylation signal confers cancer susceptibility. Nat Genet 2011;43(11):1098-U85.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum og þingum: 9
Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 2
Vegsþjöld – ágríp sýnd á íslenskum ráðstefnum og þingum: 4

Æðaskurðlæknisfræði

Tengiliður: Karl Logason

Helstu áherslur í rannsóknum

Rannsóknir á restenósu og reokklusjonum eftir æðainngrip. Íntimal hyperplasia, orsakir og fyrirbyggging. Rannsóknir á árangri aðgerða vegna ósæðagúla og þrengsla í carotis æðum. Áhrif kítosanaflæða á stoðvefsmýndun.

Styrkir sem fræðigreinin fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Áhrif kítosanaflæða á gróanda og örvefsmýndun í beinvef: Stórbilsrannsókn. Halldór Jónsson jr., Elín H Laxdal, Sigurbergur Kárason, Eggert Gunnarsson, Jóhannes Björnsson, Jóhannes Gíslason, Jón M Einarsson, Ng Chuen How, Gissur Örylgsson, Atli Dagbjartsson.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Kirurgisk Institútt, Universitetet i Bergen, Noregi. Karkirurgisk afdeling, Haukeland Universitetssykehus, Bergen, Noregi, ARM-hópurinn (Genis ehf) og Tilraunastöð Háskóla Íslands í meinafræði að Keldum.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum og þingum: 1
Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 1

Svæfinga- og gjörgæslulæknisfræði

Forstöðumaður: Gísli H. Sigurdsson prófessor

Helstu áherslur í rannsóknum

Erfðapættir bráðra líffærabíla. Smáæðablóðflæði í lífúr, brisi, þörmum og nýrum í losti. Verkjameðferð eftir skurðaðgerðir, viðbrögð þekjuvefs lungna við þrýstingsálagi, rannsóknir á sjúklingum eftir hjartastopp og sjúklingum sem fara í hjartaaðgerðir. Rannsóknir á sýklasóttarlosti, öndunarvelameðferð, spítalasykingum og næringarþörf gjörgæslusjúklinga. Ennfremur eftirmeðferð gjörgæslusjúklinga og langtíma árangur meðferðar.

Styrkir sem fræðisviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Áhrif kítosanaflæða á gróanda og örvefsmýndun í beinvef: Stórbilsrannsókn. Halldór Jónsson jr., Elín H. Laxdal, Sigurbergur Kárason, Eggert Gunnarsson, Jóhannes Björnsson, Jóhannes Gíslason, Jón M. Einarsson, Ng Chuen How, Gissur Örylgsson, Atli Dagbjartsson.

Árangur opinna hjartaaðgerða á Íslandi. Tómas Guðbjartsson, Hannes Sigurjónsson, Þórarinn Arnórsson, Gísli H. Sigurdsson, Ólafur S. Indriðason, Sveinn Guðmundsson, Sólveig Helgadóttir, Inga Lára Ingvarsdóttir, Kári Hreinsson, Sigurður Ragnarsson.

Blóðhlutagjafir á íslenskum gjörgæsludeildum. Gísli H. Sigurdsson, Erlingur Oddason, Tómas Guðbjartsson, Sigurbergur Kárason, Sveinn Guðmundsson, Kári Hreinsson.

Erfðapættir bráðra líffærabíla. Martin Ingi Sigurdsson, Gísli H. Sigurdsson.

Faraldsfræði öndunarvelarmeðferðar á gjörgæsludeildum á Íslandi og áhrif tímallengdar, sjúkdómaflokka og ástands á horfur sjúklinga. Kristinn Sigvaldason, Alma D. Möller, Ásbjörn Blöndal, Sigurjón Örn Stefánsson, Elín Björnsdóttir.

Horfur sjúklinga eftir skurðaðgerðir á LSH. Gísli H. Sigurdsson, Sigurbergur Kárason, Ásbjörn Blöndal.

Máttmínkun í kjölfar gjörgæslumeðferðar á Íslandi. Sigurjón Örn Stefánsson, Kristinn Sigvaldason, Sigurbergur Kárason, Gísli H. Sigurdsson, Finnbogi Jakobsson, Sigurjón B. Stefánsson, Ásbjörn Blöndal.

Skyldleiki sjúklinga með bráðan lungnaskað. Gísli H. Sigurdsson, Gunnar Guðmundsson, Kristinn Sigvaldason, Martin Ingi Sigurdsson, Sigurbergur Kárason, Jason Christie.

Smáæðablóðflæði í kvíðarholslíffærum. Gísli H. Sigurdsson, Luzius Hiltbrand, Vladimir Krejci.

Utanbastsdeyfirngar við fæðingar á Landspítala 1991-2010 – Áhrif á fæðingarmáta? Aðalbjörn Þorsteinsson, Hildur Harðardóttir, Ragnheiður I. Bjarnadóttir, Jóhann Sigurjónsson.

Vakandi og virkur í uppréttri stöðu í öndunarvel. Ólöf Ragna Ámundadóttir, Gísli H. Sigurdsson, Elizabeth Dean, Þórarinn Sveinsson, Kristinn Sigvaldason, Rannveig J. Jónasdóttir, Brynja Haraldsdóttir, Helga Sjöfn Jóhannesdóttir, Gísli Einarson.

Sjóður Odds Ólafssonar

Viðbrögð þekjuvefjar lungna við þrýstingsálagi í tengslum við öndunarvelameðferð. Þórarinn Guðjónsson, Sigurbergur Kárason, Magnús Karl Magnússon, Ólafur Baldursson.

Doktorsnemi

Ólöf R. Ámundadóttir. Vakandi og virkur í uppréttri stöðu í öndunarvel. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Gísli H. Sigurdsson, Elizabeth Dean.

Meistararnemi

Karl Erlingur Oddason. Blóðhlutagjafir á íslenskum gjörgæsludeildum. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Gísli H. Sigurðsson.

Læknar í framhaldsnámi

Elin Edda Sigurðardóttir
Friðrik Thor Sigurbjörnsson
Hanna Viðarsdóttir
Inga Lára Ingvarsdóttir
Karl Erlingur Oddason
Martin Ingi Sigurðsson
Pétur Sigurjónsson
Sólveig Helgadóttir

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Háskóli Íslands, University of British Columbia í Vancouver, Kanada, University of Wisconsin, Madison, Wisconsin, Læknadeild Háskólans í Bern, Sviss, Háskólasjúkrahúsið í Gautaborg.

Viðurkenningar sem starfsmenn fræðisviðsins fengu á árinu

Martin Ingi Sigurðsson læknir hlaut hvatningastyrk úr Vísindasjóði Landspítala, til verkefnisins Erfðaþættir bráðra líffærabíla, en styrkurinn er ætlaður ungum vísindamönnum sem stunda klínískar rannsóknir á spítalanum.

Störf í ritstjórn ritrýndra fagrita

Gísli H. Sigurðsson er í ritstjórn Acta Anaesthesiologica Scandinavica.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Bergrós K. Jóhannesdóttir, Sólveig Helgadóttir, Felix Valsson, Marianna Garðarsdóttir, Tómas Guðbjartsson. Tilfelli mánaðarins. Læknablaðið 2011;97(3):165-6.

Inga Lára Ingvarsdóttir, Sindri Aron Viktorsson, Kári Hreinsson, Martin Ingi Sigurðsson, Sólveig Helgadóttir, Þórarinn Arnórsson, Ragnar Danielsen, Tómas Guðbjartsson. Lokuskipti vegna ósæðarlokuþrengsla á Íslandi 2002-2006: Ábendingar og snemmkomnir fylgikvillar. Læknablaðið 2011;97(10):523-7.

Sindri Aron Viktorsson, Inga Lára Ingvarsdóttir, Kári Hreinsson, Martin Ingi Sigurðsson, Sólveig Helgadóttir, Þórarinn Arnórsson, Ragnar Danielsen, Tómas Guðbjartsson. Lokuskipti vegna ósæðarlokuþrengsla á Íslandi 2002-2006: Langtímafylgikvillar og lífun. Læknablaðið 2011;97(11):591-5.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Darvish B, Gupta A, Alahuhta S, Dahl V, Helbo-Hansen S, Thorsteinsson A, Irestedt L, Dahlgren G. Management of accidental dural puncture and post-dural puncture headache after labour: a Nordic survey. Acta Anaesth Scand 2011;55(1):46-53.

Gunnarsson I, Hlynsson BO, Rosmundsson T, Thorsteinsson A. Haemostatic effect of aprotinin during craniostomy surgery in children. Acta Anaesthesiol Scand 2011;55(8):1010-4.

Hiltebrand LB, Koepfli E, Kimberger O, Sigurdsson GH, Brandt S. Hypotension during Fluid-restricted Abdominal Surgery Effects of Norepinephrine Treatment on Regional and Microcirculatory Blood Flow in the Intestinal Tract. Anesthesiology 2011;114(3):557-64.

Jonsson T, Jonsdóttir H, Moller AD, Baldursdóttir L. Nursing documentation prior to emergency admissions to the intensive care unit. Nurs Crit Care 2011;16(4):164-9.

Perner A, Haase N, Wetterslev J, Aneman A, Tenhunen J, Guttormsen AB, Klemenzson G, Pott F, Bodker KD, Badstolokken PM, Bendtsen A, Soe-Jensen P, Tousi H, Bestle M, Pawlowicz M, Winding R, Bulow HH, Kancir C, Steensen M, Nielsen J, Fogh B, Madsen KR, Larsen NH, Carlsson M, Wiis J, Petersen JA, Iversen S, Schojdt

O, Leivdal S, Berezowicz P, Pettila V, Ruokonen E, Klepstad P, Karlsson S, Kaukonen M, Rutanen J, Karason S, Kjaelgaard AL, Holst LB, Wernerman J, Trials SCC. Comparing the effect of hydroxyethyl starch 130/0.4 with balanced crystalloid solution on mortality and kidney failure in patients with severe sepsis (6S-Scandinavian Starch for Severe Sepsis/Septic Shock trial): Study protocol, design and rationale for a double-blinded, randomised clinical trial. Trials 2011;12(1):24.

Sigurðsson MI, Sigurdsson H, Hreinsson K, Simonardóttir L, Guðbjartsson T. Bronchovenous Fistula Causing Bleeding and Air Embolism: an Unusual Complication of Bronchoscopic Tumor Resection. Am J Resp Crit Care 2011;183(5):681-2.

Sigurjónsson H, Andersen K, Gardarsdóttir M, Petursdóttir V, Klemenzson G, Gunnarsson G, Danielsen R, Guðbjartsson T. Cardiac myxoma in Iceland: a case series with an estimation of population incidence. Apmis 2011;119(9):611-7.

Vesteinsdóttir E, Karason S, Sigurdsson SE, Gottfredsson M, Sigurdsson GH. Severe sepsis and septic shock: a prospective population-based study in Icelandic intensive care units. Acta Anaesthesiol Scand 2011;55(6):722-31.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum og þingum: 15
Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 15 þar af 9 boðsfyrirlestrar
Veggspjöld – ágríp sýnd á íslenskum ráðstefnum og þingum: 12

Sýklafræði

Forstöðumaður: Karl G. Kristinsson prófessor
Sýklafræði forsvarsmáður: Karl G. Kristinsson prófessor
Veirufraði forsvarsmáður: Arthur Löve prófessor

Sýklafræði

Forsvarsmáður: Karl G. Kristinsson prófessor

Helstu áherslur í rannsóknum

Í rannsóknum er lögð áhersla á fá stór verkefni sem nýta sérstöðu Íslands, en sú sérstaða býður upp á einstaka möguleika til rannsókna á faraldsfræði og sameindafaraldsfræði sýkinga. Rannsóknir hafa einkum beinst að sameindafaraldsfræði sýklalyfjaónæmis, pneumókokkasýkinga, methisillin ónæmra *S. aureus* (MÓSA), streptókokkasýkinga, *Campylobacter* og *Chlamydia trachomatis*.

Stærstu verkefni sem unnið er að eru sameindafaraldsfræði pneumókokka, sameindafaraldsfræði streptókokka af flokki A og flokki B, breiðvirkir beta-laktamasar í Gram neikvæðum stöfum úr hópi Enterobacteriaceae (rannsókn á arfgerðum og greining faraldra) og sameindafaraldsfræði methisillin ónæmra *S. aureus* (MÓSA). Nú þegar bólusetning gegn pneumókokkasýkingum eru nýhafnar, þá munum við leggja áherslu á að fylgjast með áhrifum hennar á tíðni sýkinga og hvaða áhrif hún hefur á sameindafaraldsfræði pneumókokkana.

Styrkir sem fræðigreinin fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Áhrif pneumókokkabólusetninga á sameindafaraldsfræði pneumókokka og sýkingartíðni. Karl G. Kristinsson, Ásgeir Haraldsson, Helga Erlendsdóttir, Martha Á. Hjálmarsdóttir, Gunnsteinn Haraldsson, Hannes Petersen, Þórólfrur Guðnason

Breiðvirkir beta-laktamasar í Klebsiella pneumoniae á Íslandi á tímabilinu 2005 – 2011: stofnagreining baktería og arfgerðagreining breiðvirkra beta-laktamasa og viðkomandi plasmíða. Ingibjörg Hilmarsdóttir, Freyja Valsdóttir, Ólafur Guðlaugsson, Amar Pálsson.

Dreifing hjúperða í pneumókokkasýkingum við upphaf bólusetninga. Martha Á. Hjálmarsdóttir, Gunnsteinn Haraldsson, Karl G. Kristinsson.

Hjúperðir og festiþræðir pneumókokka hjá börnum á leikskólaaldri. Staðan fyrir bólusetningu. Helga Erlendsdóttir, Ásgeir Haraldsson, Þórólfrur Guðnason, Karl G. Kristinsson.

Tíðni þess að börn bera fleiri en eina hjúperð pneumókokka. Gunnsteinn Haraldsson, Martha Á. Hjálmarsdóttir, Helga Erlendsdóttir, Karl G. Kristinsson.

Viðbrögð við jákvæðum blóðræktunum. Helga Erlendsdóttir, Már Kristjánsson, Hjórdís Harðardóttir, Sigurður Guðmundsson, Katrín Hjaltadóttir.

Scandinavian Society for Antimicrobial Chemotherapy
Emerging ESBL-producing Klebsiella pneumoniae in Iceland 2005-2011: molecular typing of strains, ESBLs and plasmids involved. Freyja Valsdóttir, Ingibjörg Hilmarsdóttir, Arnfinn Sundsfjord (Tromsø, Noregur).

Doktorsnemar

Marita Debess Magnussen. Sýklalyfjapól hjá Streptococcus pneumoniae, Streptococcus pyogenes og Escherichia coli úr Færeyingum, samband við sýklalyfjanotkun og samanburður við Danmörk og Ísland. Læknadeild, Háskóla Íslands. Umsjónarkennari og leiðbeinandi: Karl G. Kristinsson.

Martha Ásdís Hjálmarsdóttir. Sameindalíffræðilegar orsakir næmis, meinvirkni og útbreiðslu Streptococcus pneumoniae. Læknadeild, Háskóla Íslands. Umsjónarkennari og leiðbeinandi: Karl G. Kristinsson.

Meistararnemar

Agnar Bjarnason. Meinvaldar samfélagslungnabólgu á Landspítala. Framsýn rannsókn. Læknadeild, Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Magnús Gottfredsson, Karl G. Kristinsson.

Brynhildur Pétursdóttir. Tíðni festiþræða hjá Streptococcus pneumoniae. Læknadeild, Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Martha Á. Hjálmarsdóttir, leiðbeinandi: Gunnsteinn Haraldsson.

Pálína F. Guðmundsdóttir. Tíðni þess að börn beri fleiri en eina hjúperð pneumókokka. Læknadeild, Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Martha Á. Hjálmarsdóttir, leiðbeinandi: Gunnsteinn Haraldsson.

Sigríður J. Quirk. Dreifing hjúperða í pneumókokkasýkingum. Læknadeild, Háskóla Íslands. Umsjónarkennari Martha Á. Hjálmarsdóttir, leiðbeinandi: Gunnsteinn Haraldsson.

Læknar í framhaldsnámi

Lena Rós Ásmundsdóttir.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Háskóli Íslands, Embætti sóttvarnalæknis, Tilraunastöð Háskóla Íslands í meinafræði að Keldum, Heilsugæslustöðvar á höfuðborgarsvæðinu og landsbyggðinni, Lyfjafræðideild Háskóla Íslands, Íslensk erfðagreining, Auris ehf, Encode Reykjavík, National Institute of Public Health, Prag, Tékklandi. Health Canada, Ontario, Kanada, Oxford University, Englandi. Imperial College, London. ITQB, Karolinska Institutet, Stokkhólm, Háskólinn í Lundi. Scottish Meningococcus and Pneumococcus Reference Laboratory, Stobhill Hospital, Glasgow. Statens Seruminstitut, Kaupmannahöfn,

European Staphylococcal reference Laboratory Working Group. Technical University of Denmark-National Veterinary Institute, Kaupmannahöfn. Auk ýmissa fræðigreina innan Landspítala ss. barnalæknisfræði, lyflæknisfræði, smitsjúkdómalæknisfræði, sýkingavarnadeild, háls- nef- og eyrnalæknisfræði og ónæmisfræði.

Viðurkenningar sem starfsfólk fræðigreinarinnar fékk á árinu

Karl Kristinnsson hlaut Hvatningarstyrk Vísindasjóðs Landspítala fyrir verkefnið: Áhrif pneumókokkabólusetninga á sameindafaraldsfræði pneumókokka og sýkingartíðni

Störf í ritstjórn ritrýndra fagrita

Karl G. Kristinnsson er einn af ritstjórum Eurosurveillance. Er í ritstjórn Scandinavian Journal of Infectious Diseases og Microbial Drug Resistance.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Ásgeir Þór Másson, Þórólfrur Guðnason, Guðmundur K. Jónmundsson, Helga Erlendsdóttir, Karl G. Kristinnsson, Már Kristjánsson, Ásgeir Haraldsson. Beina- og liðasýkingar barna á Íslandi af völdum bakteria á tímabilinu 1996-2005 Læknablaðið 2011;97(2):91-6.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Asgeirsson H, Gudlaugsson O, Kristinnsson KG, Heiddal S, Kristjánsson M. Staphylococcus aureus bacteraemia in Iceland, 1995-2008: changing incidence and mortality. Clin Microbiol Infect 2011;17(4):513-8.

Asgeirsson H, Kristjánsson M, Kristinnsson KG, Gudlaugsson O. Staphylococcus aureus bacteraemia-Nationwide assessment of treatment adequacy and outcome. J Infect 2011;62(5):339-46.

Magnusson SH, Guethmundsdóttir S, Reysson E, Runarsson AR, Hardardóttir H, Gunnarson E, Georgsson F, Reiersen J, Marteinson VT. Comparison of Campylobacter jejuni isolates from human, food, veterinary and environmental sources in Iceland using PFGE, MLST and fla-SVR sequencing. J Appl Microbiol 2011;111(4):971-81.

Oladdóttir GL, Erlendsdóttir H, Pálsson G, Björnsdóttir ES, Kristinnsson KG, Haraldsson A. Increasing incidence of late-onset neonatal invasive group B streptococcal infections in Iceland. Pediatr Infect Dis J 2011;30(8):661-3.

Tustin J, Laberge K, Michel P, Reiersen J, Dadadóttir S, Briem H, Hardardóttir H, Kristinnsson K, Gunnarsson E, Fridriksdóttir V, Georgsson F. A National Epidemic of Campylobacteriosis in Iceland, Lessons Learned. Zoonoses Public Hlth 2011;58(6):440-7.

van Cleef BAGL, Monnet DL, Voss A, Krziwanek K, Allerberger F, Struelens M, Zemlickova H, Skov RL, Vuopio-Varkila J, Cuny C, Friedrich AW, Spiliopoulou I, Paszti J, Hardardóttir H, Rossney A, Pan A, Pantosti A, Borg M, Grundmann H, Mueller-Premru M, Olsson-Liljequist B, Widmer A, Harbarth S, Schweiger A, Unal S, Kluytmans JAW. Livestock-associated Methicillin-Resistant Staphylococcus aureus in Humans, Europe. Emerg Infect Dis 2011;17(3):502-5.

Gagliotti C, Balode A, Baquero F, Degener J, Grundmann H, Gur D, Jarlier V, Kahlmeter G, Monen J, Monnet DL, Rossolini GM, Suetens C, Weist K, Heuer O; EARS-Net Participants (Disease Specific Contact Points for AMR), [KristinnssonKG]. Escherichia coli and Staphylococcus aureus: bad news and good news from the European Antimicrobial Resistance Surveillance Network (EARS-Net, formerly EARSS), 2002 to 2009. EuroSurveill 2011;16(11):1-5.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum og þingum: 2
Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 3 þar af 2 boðsfyrirlestrar
Veggsþjöld – ágríp sýnd á íslenskum ráðstefnum og þingum: 11
Veggsþjöld – ágríp sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 9

Veirufræði

Forsvarsmáður: Arthur Löve prófessor **Helstu áherslur í rannsóknum**

Sameindafaraldsfræði og sameindalíffræði ýmissa veira, einkum lífrarbólguveira. Mest með tilliti til arferðarþátta sem hafa áhrif á sjúkdómsmyndun. Einnig skyldleikatré og arferðir hinna ýmsu veirustofna sem einangrast hafa. Rannsóknir á erfðum tiltekna smitsjúkdóma.

Styrkir sem fræðigreinin fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala
Hepatitis E á Íslandi. Sigurður Ólafsson, Einar S. Björnsson, Arthur Löve.

Meistararnemi

Hanna Lilja Guðjónsdóttir. Algengi parvoveiru 4 í ýmsum sjúklingahópum á Íslandi. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Arthur Löve, Anders Widell, Þorgerður Árnadóttir.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Háskóli Íslands, Embætti sóttvarnalæknis, Tilraunastöð Háskóla Íslands í meinafræði að Keldum, Íslensk Erfðagreining, Heilsugæslustöðvar á höfuðborgarsvæðinu og landsbyggðinni. Lyfjfræðideild Háskóla Íslands. Karolinska Institutet, Stokkhólmi, Háskólinn í Lundi og Háskólasjúkrahúsið í Malmö. University of Maryland, USA, National Institute of Health (Bandaríska heilbrigðisstofnunin). Auk ýmissa fræðigreina innan Landspítala ss. barnalæknisfræði, smitsjúkdómalæknisfræði, sýklafræði og ónæmisfræði.

Taugasjúkdómafræði

Forstöðumaður: Elías Ólafsson prófessor

Helstu áherslur í rannsóknum

Faraldsfræði taugasjúkdóma á Íslandi, þ.m.t. slag, flogaveiki, MS, Huntington sjúkdóm og ættgengt úttaugamein (neuropathy). Heilablæðingar og gaumstol. Arfgengar heilablæðingar á Íslandi.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala
Máttmínkun í kjölfar gjörgæslu-meðferðar á Íslandi. Sigurjón Örn Stefánsson, Kristinn Sigvaldason, Sigurbergur Kárasón, Gísli Sigurðsson, Finnbogi Jakobsson, Sigurjón B. Stefánsson, Ásbjörn Blöndal.

Meistararnemi

Ólóf Jóna Elíasdóttir. Faraldsfræði MS. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Elías Ólafsson.

Læknar í framhaldsnámi

Anna Björnsdóttir

Anna Bryndis Einarsdóttir

Ólóf Jóna Elíasdóttir

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Háskóli Íslands, Rannsóknarstofnunin á Keldum, Íslensk erfðagreining, Hjartavernd, Tryggingastofnun ríkisins. The Laboratory of Neurogenetics og NIA, Bethesda, Columbia University, University of South Carolina.

Ýmsir fræðigreinar innan Landspítala s.s. talmeinafræði, myndgreining, fæðinga- og kvensjúkdómafræði,

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Björn Logi Þórarinnsson, Elías Ólafsson, Ólafur Kjartansson, Hannes Blöndal. Wernicke-sjúkdómur meðal áfengissjúkra Læknablaðið 2011;97(1):21-8.

Ólafur Árni Sveinsson, Ingvar H. Ólafsson, Ólafur Kjartansson, Einar Már Valdimarsson. Sjálfsprottinn innanskúmsblæðing – yfirlitsgrein Læknablaðið 2011;97(6):355-62.

Ólafur Árni Sveinsson, Ólafur Kjartansson, Einar Már Valdimarsson. Flysjun í slagæðum á hálsi - yfirlitsgrein Læknablaðið 2011;97(4):237-43.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Eliasdóttir OJ, Ólafsson E, Kjartansson O. Incidence of multiple sclerosis in Iceland, 2002-2007: a population-based study. Mult Scler 2011;17(8):909-13.

Nalls MA, Plagnol V, Hernandez DG, Sharma M, Sheerin UM, Saad M, Simon-Sanchez J, Schulte C, Lesage S, Sveinbjornsdottir S, Arepalli S, Barker R, Ben-Shlomo Y, Berendse HW, Berg D, Bhatia K, de Bie RMA, Biffi A, Bloem B, Bochdanovits Z, Bonin M, Bras JM, Brockmann K, Brooks J, Burn DJ, Charlesworth G, Chen HL, Chinnery PF, Chong S, Clarke CE, Cookson MR, Cooper JM, Corvol JC, Counsell C, Damier P, Dartigues JF, Deloukas P, Deuschl G, Dexter DT, van Dijk KD, Dillman A, Durif F, Durr A, Edkins S, Evans JR, Foltynie T, Gao JJ, Gardner M, Gibbs JR, Goate A, Gray E, Guerreiro R, Gustafsson O, Harris C, van Hilten JJ, Hofman A, Hollenbeck A, Holton J, Hu M, Huang XM, Huber H, Hudson G, Hunt SE, Huttenlocher J, Illig T, Jonsson PV, Lambert JC, Langford C, Lees A, Lichtner P, Limousin P, Lopez G, Lorenz D, McNeill A, Moorby C, Moore M, Morris HR, Morrison KE, Mudanohwo E, O'Sullivan SS, Pearson J, Perlmutter JS, Petursson H, Pollak P, Post B, Potter S, Ravina B, Revesz T, Riess O, Rivadeneira F, Rizzu P, Ryten M, Sawcer S, Schapira A, Scheffer H, Shaw K, Shoulson I, Sidransky E, Smith C, Spencer CCA, Stefansson H, Stockton JD, Strange A, Talbot K, Tanner CM, Tashakkori-Ghanbaria A, Tison F, Trabzuni D, Traynor BJ, Uitterlinden AG, Velseboer D, Vidailhet M, Walker R, van de Warrenburg B, Wickremaratchi M, Williams N, Williams-Gray CH, Winder-Rhodes S, Stefansson K, Martinez M, Hardy J, Heutink P, Brice A, Gasser T, Singleton AB, Wood NW, Consortium IPDG, Consortium WTC-C. Imputation of sequence variants for identification of genetic risks for Parkinson's disease: a meta-analysis of genome-wide association studies. Lancet 2011;377(9766):641-9.

Plagnol V, Nalls MA, Bras JM, Hernandez DG, Sharma M, Sheerin UM, Saad M, Simon-Sanchez J, Schulte C, Lesage S, Sveinbjornsdottir S, Amouyel P, Arepalli S, Band G, Barker RA, Bellinguez C, Ben-Shlomo Y, Berendse HW, Berg D, Bhatia K, de Bie RMA, Biffi A, Bloem B, Bochdanovits Z, Bonin M, Brockmann K, Brooks J, Burn DJ, Charlesworth G, Chen HL, Chinnery PF, Chong S, Clarke CE, Cookson MR, Cooper JM, Corvol JC, Counsell C, Damier P, Dartigues JF, Deloukas P, Deuschl G, Dexter DT, van Dijk KD, Dillman A, Durif F, Durr A, Edkins S, Evans JR, Foltynie T, Freeman C, Gao JJ, Gardner M, Gibbs JR, Goate A, Gray E, Guerreiro R, Gustafsson O, Harris C, Hellenthal G, van Hilten JJ, Hofman A, Hollenbeck A, Holton J, Hu M, Huang XM, Huber H, Hudson G, Hunt SE, Huttenlocher J, Illig T, Jonsson PV, Langford C, Lees A, Lichtner P, Limousin P, Lopez G, Lorenz D, McNeill A, Moorby C, Moore M, Morris H, Morrison KE, Mudanohwo E, O'Sullivan SS, Pearson J, Pearson R, Perlmutter JS, Petursson H, Pirinen M, Pollak P, Post B, Potter S, Ravina B, Revesz T, Riess O, Rivadeneira F, Rizzu P, Ryten M, Sawcer S, Schapira A, Scheffer H, Shaw K, Shoulson I, Sidransky E, de Silva

R, Smith C, Spencer CCA, Stefansson H, Steinberg S, Stockton JD, Strange A, Su Z, Talbot K, Tanner CM, Tashakkori-Ghanbaria A, Tison F, Trabzuni D, Traynor BJ, Uitterlinden AG, Vandrovцова J, Velseboer D, Vidailhet M, Vukcevic D, Walker R, van de Warrenburg B, Weale ME, Wickremaratchi M, Williams N, Williams-Gray CH, Winder-Rhodes S, Stefansson K, Martinez M, Donnelly P, Singleton AB, Hardy J, Heutink P, Brice A, Gasser T, Wood NW, Wtccc2. A Two-Stage Meta-Analysis Identifies Several New Loci for Parkinson's Disease. *Plos Genet* 2011;7(6).

Öldrunarlæknisfræði

Forstöðumaður: Pálmi V. Jónsson prófessor

Helstu áherslur í rannsóknum

Rannsóknir í öldrunarfræðum undir formerkjum Rannsóknarstofu í öldrunarfræðum snerta margar klínískar spurningar og faraldsfræði í viðum skilningi.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

EEG myndur í vægri vitrænni skerðingu: tengsl við taugasálfræðileg myndur. María K. Jónsdóttir, Brynhildur Jónsdóttir, Jón Snædal, Mentis Cura.

Uplifun einstaklinga sem greinst hafa með Alzheimersjúkdóm. Erla S. Grétarsdóttir, Jón Snædal, Daniel Þór Ólason, Kristín Hannesdóttir, Arndís Valgarðsdóttir, Sunna M. Magnúsdóttir.

Kavli Research Foundation

Heilarit til greiningar á orsökum vitrænnar skerðingar og heilabilunar. Samstarfsverkefni við 6 minnismóttökur í 4 löndum. Knut Engedal, Jón Snædal. Verkefnið er styrkt af Kavli Research Foundation, hluti minnismóttöku LSH er um 500.000 norskar krónur.

Astar Zeneca

Kæfisvefn í einstaklingum með vitræna skerðingu og vitræn skerðing í einstaklingum með kæfisvefn. Samstarfsverkefni með svefnrannsóknarstofu LSH. Kristín Hannesdóttir, Sólveig Rósa Davíðsdóttir, Erna Sif Arnardóttir, Annie Arvidson, Þórarinn Gíslason, Jón Snædal.

Meistaraneimar

Brynhildur Jónsdóttir. Væg vitræn skerðing metin með taugasálfræðilegu mati og heilariti, eftirfylgd ári síðar. Sálfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: María K. Jónsdóttir, Jón Snædal.

Eva Kristinsdóttir. Geðlyfjafnotkun fyrir og eftir hamfarir. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Aðalsteinn Guðmundsson, Sveinbjörn Gizurarson, Inga J. Arnardóttir, Jakob L. Kristinsson, Matthias Halldórsson.

Guðrún Þengilsdóttir. Lyf sem sök innlagna á Landspítala Háskólasjúkrahús. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: María Heimisdóttir, Anna Birna Almarsdóttir, Þórunn Guðmundsdóttir, Aðalsteinn Guðmundsson.

Sigríður Helgadóttir. Prognostic factors in advanced cancer patients in Iceland. Læknadeild, Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Pálmi V. Jónsson. Leiðbeinendur: Valgerður Sigurðardóttir, Sigríður Gunnarsdóttir.

Steinunn Arna Þorsteinsdóttir. Bráðaráræð eftir skurðaðgerð: fræðileg samantekt og forprófun spurningarlista. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Umsjónarkennari Herdis Sveinsdóttir. Leiðbeinandi Jón Snædal.

Ester Sighvatsdóttir. Taltruflanir í Alzheimer's sjúkdómi. Umsjónarkennari Sigríður Magnúsdóttir. Leiðbeinendur Jón Snædal, Magnús Jóhannsson.

Cand. Psych. nemi

Sólveig Rósa Davíðsdóttir. Rannsókn á próffræðilegum eiginleikum íslenskrar þýðingar á NPI-D taugageðlækniskvarðanum með álagskvarða fyrir aðstandendur (NPI-D). Háskólanum í Árósum. Leiðbeinendur: Kristín Hannesdóttir, Jón Friðrik Sigurðsson, Jón Snædal, Ída Atladóttir.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Íslensk erfðagreining. Hjartavernd (AGES rannsóknin), InterRAI, NordRAI, Middle Eastern Academy of Aging, Rannsóknastofa í lyfja- og eitrefnafræði, Mentis Cura, Gerontologisk Centrum í Lundi Svíþjóð, Kläpda University, Nordic Network for Dementia Diagnostics. Auk samstarfs við ýmissa fræðigreina innan Landspítala svo sem augnlæknisfræði og svefnrannsóknarstofu.

Störf í ritstjórn ritryndra fagrita

Jón Snædal í ritstjórn International Journal on Person Centered Medicine. Útgefandi Buckingham University Press, London, ritstjóri Prof. Andrew Miles. Pálmi V. Jónsson er í ritstjórn European Geriatric Medicine.

Ritverk- vísindagreinar í ritryndum innlendum tímaritum

María Sif Sigurðardóttir, Aðalsteinn Guðmundsson, Þórunn K. Guðmundsdóttir, Anna Birna Almarsdóttir. Vísindagangur um gæði lyfjameðferða aldraðra við innlögn á Landspítala Læknablaðið 2011;97(11):605-10.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Noro A, Poss JW, Hirdes JP, Finne-Soveri H, Ljunggren G, Björnsson J, Schroll M, Jonsson PV. Method for Assigning Priority Levels in Acute Care (MAPLE-AC) predicts outcomes of acute hospital care of older persons - a cross-national validation. *BMC Med Inform Decis* 2011;11.

Plagnol V, Nalls MA, Bras JM, Hernandez DG, Sharma M, Sheerin UM, Saad M, Simon-Sanchez J, Schulte C, Lesage S, Sveinbjornsdottir S, Amouyel P, Arepalli S, Band G, Barker RA, Bellinguez C, Ben-Shlomo Y, Berendse HW, Berg D, Bhatia K, de Bie RMA, Biffi A, Bloem B, Bochdanovits Z, Bonin M, Brockmann K, Brooks J, Burn DJ, Charlesworth G, Chen HL, Chinnery PF, Chong S, Clarke CE, Cookson MR, Cooper JM, Corvol JC, Counsell C, Damier P, Dartigues JF, Deloukas P, Deuschl G, Dexter DT, van Dijk KD, Dillman A, Durif F, Durr A, Edkins S, Evans JR, Foltynie T, Freeman C, Gao JJ, Gardner M, Gibbs JR, Goate A, Gray E, Guerreiro R, Gustafsson O, Harris C, Hellenenthal G, van Hilten JJ, Hofman A, Hollenbeck A, Holton J, Hu M, Huang XM, Huber H, Hudson G, Hunt SE, Huttenlocher J, Illig T, Jonsson PV, Langford C, Lees A, Lichtner P, Limousin P, Lopez G, Lorenz D, McNeill A, Moorby C, Moore M, Morris H, Morrison KE, Mudanohwo E, O'Sullivan SS, Pearson J, Pearson R, Perlmutter JS, Petursson H, Pirinen M, Pollak P, Post B, Potter S, Ravina B, Revesz T, Riess O, Rivadeneira F, Rizzu P, Ryten M, Sawcer S, Schapira A, Scheffer H, Shaw K, Shoulson I, Sidransky E, de Silva R, Smith C, Spencer CCA, Stefansson H, Steinberg S, Stockton JD, Strange A, Su Z, Talbot K, Tanner CM, Tashakkori-Ghanbaria A, Tison F, Trabzuni D, Traynor BJ, Uitterlinden AG, Vandrovцова J, Velseboer D, Vidailhet M, Vukcevic D, Walker R, van de Warrenburg B, Weale ME, Wickremaratchi M, Williams N, Williams-Gray CH, Winder-Rhodes S, Stefansson K, Martinez M, Donnelly P, Singleton AB, Hardy J, Heutink P, Brice A, Gasser T, Wood NW, Wtccc2. A Two-Stage Meta-Analysis Identifies Several New Loci for Parkinson's Disease. *Plos Genet* 2011;7(6):e1002142.

Hollingsworth P, Harold D, Sims R, Gerrish A, Lambert JC, Carrasquillo MM, Abraham R, Hamshere ML, Pahwa JS, Moskva V, Dowzell K, Jones N, Stretton A, Thomas C, Richards A, Ivanov D, Widdowson C, Chapman J,

Lovestone S, Powell J, Proitsi P, Lupton MK, Brayne C, Rubinsztein DC, Gill M, Lawlor B, Lynch A, Brown KS, Passmore PA, Craig D, McGuinness B, Todd S, Holmes C, Mann D, Smith AD, Beaumont H, Warden D, Wilcock G, Love S, Kehoe PG, Hooper NM, Vardy ER, Hardy J, Mead S, Fox NC, Rossor M, Collinge J, Maier W, Jessen F, Ruther E, Schurmann B, Heun R, Kolsch H, van den Bussche H, Heuser I, Kornhuber J, Wiltfang J, Dichgans M, Frolich L, Hampel H, Gallacher J, Hull M, Rujescu D, Giegling I, Goate AM, Kauwe JS, Cruchaga C, Nowotny P, Morris JC, Mayo K, Sleegers K, Bettens K, Engelborghs S, De Deyn PP, Van Broeckhoven C, Livingston G, Bass NJ, Gurling H, McQuillin A, Gwilliam R, Deloukas P, Al-Chalabi A, Shaw CE, Tsolaki M, Singleton AB, Guerreiro R, Muhleisen TW, Nothen MM, Moebus S, Jockel KH, Klopp N, Wichmann HE, Pankratz VS, Sando SB, Aasly JO, Barcikowska M, Wszolek ZK, Dickson DW, Graff-Radford NR, Petersen RC, van Duijn CM, Breteler MM, Ikram MA, DeStefano AL, Fitzpatrick AL, Lopez O, Launer LJ, Seshadri S, Berr C, Campion D, Epelbaum J, Dartigues JF, Tzourio C, Alperovitch A, Lathrop M, Feulner TM, Friedrich P, Riehle C, Krawczak M, Schreiber S, Mayhaus M, Nicolhaus S, Wagenpfeil S, Steinberg S, Stefansson H, Stefansson K, Snaedal J, Bjornsson S, Jonsson PV, Chouraki V, Genier-Boley B, Hiltunen M, Soininen H, Combarros O, Zelenika D, Delepine M, Bullido MJ, Pasquier F, Mateo I, Frank-Garcia A, Porcellini E, Hanon O, Coto E, Alvarez V, Bosco P, Siciliano G, Mancuso M, Panza F, Solfrizzi V, Nacmias B, Sorbi S, Bossu P, Piccardi P, Arosio B, Annoni G, Seripa D, Pilotto A, Scarpini E, Galimberti D, Brice A, Hannequin D, Licastrò F, Jones L, Holmans PA, Jonsson T, Riemenscheider M, Morgan K, Younkin SG, Owen MJ, O'Donovan M, Amouyel P, Williams J. Common variants at ABCA7, MS4A6A/MS4A4E, EPHA1, CD33 and CD2AP are associated with Alzheimer's disease. *Nat Genet* 2011;43(5):429-35.

Snaedal J. Person-centred medicine for older patient with special reference to the person with dementia. *Int J Pers Cent Med* 2011;1(1):53-5.

Torsdóttir G, Kristinsson J, Snaedal J, Johannesson T. Ceruloplasmin and iron proteins in the serum of patients with Alzheimer's disease. *Dement Geriatr Cogn Dis Extra* 2011;1(1):366-71.

Nalls MA, Plagnol V, Hernandez DG, Sharma M, Sheerin UM, Saad M, Simon-Sanchez J, Schulte C, Lesage S, Sveinbjornsdottir S, Arepalli S, Barker R, Ben-Shlomo Y, Berendse HW, Berg D, Bhatia K, de Bie RMA, Biffi A, Bloem B, Bochdanovits Z, Bonin M, Bras JM, Brockmann K, Brooks J, Burn DJ, Charlesworth G, Chen HL, Chinnery PF, Chong S, Clarke CE, Cookson MR, Cooper JM, Corvol JC, Counsell C, Damier P, Dartigues JF, Deloukas P, Deuschl G, Dexter DT, van Dijk KD, Dillman A, Durif F, Durr A, Edkins S, Evans JR, Foltynie T, Gao JJ, Gardner M, Gibbs JR, Goate A, Gray E, Guerreiro R, Gustafsson O, Harris C, van Hilten JJ, Hofman A, Hollenbeck A, Holton J, Hu M, Huang XM, Huber H, Hudson G, Hunt SE, Huttenlocher J, Illig T, Jonsson PV, Lambert JC, Langford C, Lees A, Lichtner P, Limousin P, Lopez G, Lorenz D, McNeill A, Moorby C, Moore M, Morris HR, Morrison KE, Mudanohwo E, O'Sullivan SS, Pearson J, Perlmutter JS, Petursson H, Pollak P, Post B, Potter S, Ravina B, Revesz T, Riess O, Rivadeneira F, Rizzu P, Ryten M, Sawcer S, Schapira A, Scheffer H, Shaw K, Shoulson I, Sidransky E, Smith C, Spencer CCA, Stefansson H, Stockton JD, Strange A, Talbot K, Tanner CM, Tashakkori-Ghanbaria A, Tison F, Trabzuni D, Traynor BJ, Uitterlinden AG, Velseboer D, Vidailhet M, Walker R, van de Warrenburg B, Wickremaratchi M, Williams N, Williams-Gray CH, Winder-Rhodes S, Stefansson K, Martinez M, Hardy J, Heutink P, Brice A, Gasser T, Singleton AB, Wood NW, Consortium IPDG, Consor WTC-C. Imputation of sequence variants for identification of genetic risks for Parkinson's disease: a meta-analysis of genome-wide association studies. *Lancet* 2011;377(9766):641-9.

Önnur ritverk

Hirdes JP, Joiner I, Freeman S, Berg K, Lipsitz L, Jonsson PV, Kelley-Gagnon M, Goldamn BD, Murphy K, Morris JN, Szczerbinska K, Stell K. Falls in interRAI Mental Health Clinical Assessment Protocols (MH CAPs), 9. InterRAI; 2011.

Hansdóttir H. Two or three. Eur Geriatr Med 2011;2(1):35-6. [Letter].

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum og þingum: 2
Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 20 þar af 17 boðsfyrirlestrar
Veggspjöld – ágríp sýnd á íslenskum ráðstefnum og þingum: 5
Veggspjöld – ágríp sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 3

Blóðbankinn

Tengiliður: Sveinn Guðmundsson yfirlæknir Helstu áherslur í rannsóknum

Áherslur Blóðbankans í rannsóknum liggja í rannsóknum sem tengjast framtíðarnotkun stofnfrumna og annarra frumna í lækisfræðilegri meðferð. Blóðbankinn stundar rannsóknir á mesenchymal stofnfrumum, stofnfrumum úr fósturvísnum (aðallega úr músum), blóðmyndandi stofnfrumum og æðapelsforverafrumum. Þessar rannsóknir fela meðal annars í sér, rannsóknir, þróun og stöðlun á GMP ferlum til ræktunar og sérhæfingar á mesenchymal stofnfrumum til notkunar í lækisfræðilegri meðferð, rannsóknir á genum sem stýra vexti og sérhæfingu stofnfrumna. Rannsóknir á hlutverki aminósýkra í sérhæfingu stofnfrumna, rannsóknir á hlutverki mesenchymal stofnfrumum í ónæmissvari. Einnig er unnið að faraldsfræðilegum rannsóknum á sviði hefðbundinnar blóðbankastarfsemi, sérlega blóðhlutnotkunar, mótefnamyndunar sjúklunga auk verkfæra á sviði vefjaflokkana. Auk þessa beinast rannsóknir að kerfisfræðilegum breytingum á rauðfrumum og blóðflögum við geymslu þeirra

Styrkir sem Blóðbankinn fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Áhrif blóðflögulýsata, framleiddum úr útrunnum blóðflögueiningum á frumfjölgun og sérhæfingu Mesenchymal stofnfrumna. Ólafur E. Sigurjónsson, Þorbjörn Jónsson, Sveinn Guðmundsson, Brendon Noble, Sandra Mjöll Jónsdóttir Buch, Hulda Rós Gunnarsdóttir, Jóhannes Björnsson.

Áhrif yfirtjóningar Dlg7 á sérhæfingu stofnfrumna úr fósturvísnum músa. Ólafur E. Sigurjónsson, Niels Árni Árnason, Kristbjörn Orri Guðmundsson, Jóhannes R. Keller.

Árangur opinna hjartaæðgerða á Íslandi. Tómas Guðbjartsson, Hannes Sigurjónsson, Þórarinn Arnórsson, Gísli H. Sigurðsson, Ólafur S. Indriðason, Sveinn Guðmundsson, Sólveig Helgadóttir, Inga Lára Ingvarsdóttir, Kári Hreinsson, Sigurður Ragnarsson.

Erfðamengisgreining í fjölskyldu með lófakreppu (Dupuytren) sjúkdóm. Reynir Arngrímsson, Þorbjörn Jónsson, Kristján G. Guðmundsson, Ardeshir Byat, Sandip Hindocha.

Lífvirkni kitósan, með mismunandi deasetíleringu, sem mögulegt lífefni til húðunar á titan ígræði. Ólafur E. Sigurjónsson, Gissur Örylgsson, Már Másson, Jóhannes Gíslason, Rasmona Liede.

Notkun á lífvirkum þrívíddar burðarvirkjum til beinmyndunar in vitro. Paolo Gargiulo, Ólafur E. Sigurjónsson, Þórður Helgason, Oddný Gunnarsdóttir.

AVS rannsóknasjóður í sjávarútvegi

Lífvirkni kitósanfilma með mismunandi deasetíleringu til húðunar á titan ígræði. Ólafur E. Sigurjónsson.

Doktorsnemar

Björg Guðmundsdóttir. Identification of the downstream targets of the putative transcriptional regulator Pogz in hematopoietic development. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Jonathan R. Keller, Ólafur E. Sigurjónsson, Guðmundur Hrafn Guðmundsson.

Magdalena Maria Stefaniak. Chitosan's interactions with different lipids. Matvæla- og næringarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Ólafur E. Sigurjónsson, Jóhannes Gíslason, Kristberg Kristbergsson.

Rasmona Liede. Lífvirkni kitósan, með mismunandi deasetíleringu, sem mögulegt lífefni til húðunar á titan ígræði - In vitro bioactivity of different degree of deacetylation chitosan, a potential coating material for titanium implants. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Ólafur E. Sigurjónsson, Gissur Örylgsson, Már Másson, Jóhannes Gíslason.

Meistaraneimar

Niels Árni Árnason. The function of Dlg7 in embryonic hematopoiesis. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Ólafur E. Sigurjónsson, Leifur Þorsteinsson, Guðmundur Rúnarsson, Kristbjörn Orri Guðmundsson.

Oddný Gunnarsdóttir. Notkun á lífvirkum þrívíddar burðarvirkjum til beinmyndunar in vitro. Tækni og verkfræðideild, Háskólinn í Reykjavík. Leiðbeinendur: Ólafur E. Sigurjónsson, Gissur Örylgsson, Paolo Gargiulo.

Ragnhildur Kolka. Study on the pathogenesis of IgA nephropathy focusing on IgA1 glycosylation and the lectin pathway of the complement system. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helgi Valdimarsson, Þorbjörn Jónsson.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Genis ehf, ORF líftækni hf, Hafrannsókanrstofnun Íslands, Nýsköpunarmiðstöð Íslands, Háskóli Íslands, Háskólinn í Reykjavík, Scottish Center for Regenerative Medicine, Edinburgh, Scotland, Laboratory of Cancer Prevention, Hematopoiesis and Stem Cell Biology Section, National Cancer Institute, USA, Institute of Immunology, Rikshospitalet, Oslo, Noregi, Department of physiology, University of Oslo, Noregi.

Doktorsritgerð

Anna Margrét Halldórsdóttir. Genetic and epigenetic profilin of mantle cell lymphoma and chronic lymphocytic leukemia. Uppsala: Uppsala Universitet; 2011.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Jorgensen GH, Ornlófsen AE, Johannesson A, Guðmundsson S, Janzi M, Wang N, Hammarstrom L, Ludviksson BR. Association of immunoglobulin A deficiency and elevated thyrotropin-receptor autoantibodies in two Nordic countries. Hum Immunol 2011;72(2):166-72.

Halldórsdóttir AM, Lundin A, Murray F, Mansouri L, Knuutila S, Sundstrom C, Laurell A, Ehrencrona H, Sander B, Rosenquist R. Impact of TP53 mutation and 17p deletion in mantle cell lymphoma. Leukemia 2011;25(12):1904-8.

Halldórsdóttir AM, Sander B, Goransson H, Isaksson A, Kimby E, Mansouri M, Rosenquist R, Ehrencrona H. High-resolution genomic screening in mantle cell lymphoma-specific changes correlate with genomic complexity, the proliferation signature and survival. Genes Chromosomes Cancer 2011;50(2):113-21.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum og þingum: 9
Veggspjöld – ágríp sýnd á íslenskum ráðstefnum og þingum: 11

Veggspjöld – ágríp sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 1

Eðlisfræðingar

Tengiliður: Garðar Mýrdal forstöðumaður Doktorsnemi

Jarislava Baumruk. Mat á áhrifum geislaskammta á lungnavef skáreitaageislameðferð á brjóstvef eftir fleygskurð vegna brjóstakrabbameins. Læknadeild, Háskóla Íslands. Helgi Sigurðsson, Garðar Mýrdal, Jakob Jóhannsson, Dóra Lüðvíksdóttir, Margrét Ingvarsdóttir, Hrefna Magnúsdóttir.

Meistaraneimi

Agnes Þorólfsdóttir. Myndtækni nýtt til þróunar og endurbóta í geislameðferð krabbameins í blóðruhálskirtli. Lýðheilsuvísindi. Háskóla Íslands. Umsjónarkennarar: Ásbjörn Jónsson, Garðar Mýrdal, Þórarinn E. Sveinsson.

Félagsráðgjafar

Tengiliður: Anna Rós Jóhannesdóttir yfirfélagsráðgjafi Helstu áherslur í rannsóknum

Megináhersla er lögð á að skoða gæði þeirrar þjónustu sem sjúkráhusið veitir, meðal annars viðhorf og reynslu varðandi andlega, líkamlega og sálfélagslega þætti vegna meðferðar og endurhæfingar. Einnig er lögð áhersla á fjölskylduvinnu og árangur þess að vinna með í umhverfi og með aðstandendum sjúklings.

Styrkir sem félagsráðgjafar fengu á árinu

Heilbrigðisráðuneytið

Mat á sjálfsbjargargetu og þjónustuþörf. Steinunn K. Jónsdóttir, Anna Aldis Viðisdóttir, Elva Sturludóttir, Helga S. Ragnarsdóttir, Racel Eiríksson. Samstarfsaðilar: Félagsráðgjafardeild, Háskóla Íslands. ASEBA á Íslandi sf, Ráðgjafarþjónustan Bjarkir ehf.

Félagsráðgjafafélag Íslands,

Mat á sjálfsbjargargetu og þjónustuþörf. Steinunn K. Jónsdóttir, Anna Aldis Viðisdóttir, Elva Sturludóttir, Helga S. Ragnarsdóttir, Racel Eiríksson. Samstarfsaðilar: Félagsráðgjafardeild, Háskóla Íslands. ASEBA á Íslandi sf, Ráðgjafarþjónustan Bjarkir ehf.

Doktorsnemi

Sveinbjörg Júlía Svavarsdóttir. Endurhæfing geðfatlaðra. Félagsráðgjafardeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Sigrún Júlíusdóttir.

Meistaraneimar

Andrea Baldursdóttir. Fjölskyldumeðferð. Félagsráðgjafardeild, Háskóla Íslands.

Guðbjörg María Árnadóttir. Félagsráðgjöf á öldrunarstofnun. Félagsvísindasvið, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Halldór Sigurður Guðmundsson

Guðlaug M. Júlíusdóttir. Fjölskyldumatslisti (FML) McMasters. McMasters Family Assessment Device (FAD) - mat á próffræðilegum eiginleikum fyrir íslenskt þýði. Félagsvísindasvið, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Hrefna Ólafsdóttir.

Guðrún Kolbrún Otterstedt. Fjölskyldumeðferð. Félagsráðgjafardeild, Háskóla Íslands.

Gunnlaug Thorlacius. Árangur meðferðar FMB (Foreldrar-Meðganga-Barn) teymis í samanburði

við úrræði á vegum Miðstöðvar foreldra og barna. .
Félagsráðgjafardeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Anna María Jónsdóttir.

Hanna Björg Héðinsdóttir. Fjölskyldumeðferð.
Félagsráðgjafardeild, Háskóla Íslands.

Hanna Rósa Einarsdóttir. Fjölskyldumeðferð.
Félagsráðgjafardeild, Háskóla Íslands.

Heiða Ösp Kristjánsdóttir. Hvers vegna lífið? (Reasons for living inventory). Mat á próffræðilegum eiginleikum.
Félagsráðgjafardeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Hrefna Ólafsdóttir.

Kristín Berta Guðnadóttir. Fjölskyldumeðferð.
Félagsráðgjafardeild, Háskóla Íslands.

Kristín Einarsdóttir. Kennslufræði og lýðheilsuvísindi,
Háskóla Íslands

Ragnheiður Ósk Guðmundsdóttir. Fjölskyldubrúin upplifun þáttakenda og markmið. Félagsvísindasvið,
Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Hervör Alma Árnadóttir, Anna Rós Jóhannesdóttir.

Vigdís Löve Jónsdóttir. Fjölskyldumeðferð.
Félagsráðgjafardeild, Háskóla Íslands.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Háskóli Íslands, ASEBA á Íslandi sf., Ráðgjafarþjónustan Bjarkir ehf.

Ritverk- vísindagreinar í ritryndum innlendum tímaritum

Sigurlaug Hauksdóttir. Áhrif alnæmisfaraldursins á ungar stúlkur í Úganda, rofin fjölskyldutengsl. Tímarit félagsráðgjafa 2011;5(1):22-31.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum og þingum: 5
Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 1 boðsfyrirlestur

Veggsþjöld – ágríp sýnd á íslenskum ráðstefnum og þingum: 5

Veggsþjöld – ágríp sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 1

Geislafræðingar

Tengiliðir: Agnes Þórólfssdóttir geislafræðingur
Helstu áherslur í rannsóknum

Áherslur geislafræðinga í rannsóknum hefur verið m.a. á að athuga áhrif segulómunar á skurðaðgerðaráform kvenna sem eru nýgreindar með brjóstakrabbamein á Íslandi.

Að meta áhrif aukinna leiðréttinga á meðferðarlegu sjúklings með aukinni tíðni myndataka í geislameðferð krabbameina í blöðruhálskirtli. Rannsakað hefur verið áhrif kalks í kransæðum á greiningargildi TS-kransæðarannsóknar og gerðar flæðirannsóknir á munnvatnskirtlum með tilliti til heilkenni Sjögrens.

Doktorsnemi

Jarislava Baumruk. Mat á áhrifum geislaskammta á lungnavef skáreitageislameðferð á brjóstvef eftir fleygskurð vegna brjóstakrabbameins. Læknadeild, Háskóla Íslands. Helgi Sigurðsson, Garðar Mýrdal, Jakob Jóhannsson, Dóra Lúðvíksdóttir, Margrét Ingvarsdóttir, Hrefna Magnúsdóttir.

Meistaraneimar

Aðalheiður Jónsdóttir. The impact of preoperative breast MRI on surgical planning in women with incident breast cancer. Lýðheilsuvísindi, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Hildur Einarsdóttir, Lára Guðrún Sigurðardóttir, Unnur Valdimarsdóttir.

Valdis Klara Guðmundsdóttir. Áhrif kalks í kransæðum TS-kransæðarannsóknar. Geislafræði, Háskóla Íslands.

Leiðbeinendur: Jónína Guðjónsdóttir, Karl Andersen, Dána Óskarsdóttir.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum og þingum:1
Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 1 boðsfyrirlestur
Veggsþjöld – ágríp sýnd á íslenskum ráðstefnum og þingum: 1

Iðjubjálfar

Tengiliðir: Auður Hafsteinsdóttir, yfiriðjubjálfi og Sigrún Garðarsdóttir yfiriðjubjálfi
Helstu áherslur í rannsóknum

Þróun matsaðferða og mælitækja sem mæla árangur íhlutunar fyrir skjólstaðinga með taugaeinkenni. Framfarir í athöfnum daglegs lífs eftir færnibættandi handarskurðaðgerðir. Reynsla og þekking geðsjúka á bataferli – bæði einstaklingsbundnir þættir svo og umhverfisþættir.

Meistaraneimar

Annetta A. Ingimundardóttir. Fjölskyldumeðferð.
Félagsráðgjafadeild, Háskóla Íslands.

Harpa Ýr Erlendóttir. Stjórnun og efling mannaúðs.
Viðskiptafræðideild, Háskólans í Reykjavík.

Kristín Einarsdóttir. Reynsla, iðja og heilsa einstæðra mæðra – áhrif áfallasögu einstæðra mæðra á félagslegar aðstæður og heilsufar. Lýðheilsuvísindi, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Guðný B. Eydal.

Ósk Sigurðardóttir. Verkefnastjórnun. Tækni og verkfræðideild, Háskólans í Reykjavík.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Háskólinn á Akureyri, iðjubjálfunardeild háskólans í Umeå Svipjöld, Reykjalundur, Endurhæfingarmiðstöð iðjubjálfunar í þjónustumiðstöð Sjálfsbjargarheimilisins.

Störf í ritstjórn ritryndra fagrita

Guðrún Árnadóttir er í ritstjórn Scandinavian Journal of Occupational Therapy.

Ritverk –bækur eða bókakafflar

Arnadóttir G. Impact of Neurobehavioral Deficits on Activities of Daily Living. In: G.Gillen, editor. Stroke rehabilitation: A function-based approach. 3rd ed. St. Louis, MO: Mosby Company/Elsevier; 2011. p. 456-500.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum og þingum: 1
Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 2 þar af 1 boðsfyrirlestur
Veggsþjöld – ágríp sýnd á íslenskum ráðstefnum og þingum: 4

Lífendafræðingar

Tengiliðir: Brynja R. Guðmundsdóttir, Erla Gunnarsdóttir, Helga Erlendsdóttir, Jóna Freysdóttir, Kristín Hafsteinsdóttir, Marthá Á. Hjálmarsdóttir, Steinunn Oddsdóttir

Vísindastörf lífendafræðingar eru innan margra fræðasviða og fræðigreina

Styrkir sem lífendafræðingar fengu á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Dreifing hjúppgerða í pneumókokkasýkingum við upphaf bólusetninga. Marthá Á. Hjálmarsdóttir, Gunnsteinn Haraldsson, Karl G. Kristinsson.

Hjúppgerðir og festiþræðir pneumókokka hjá börnum á leikskólaaldri. Staðan fyrir bólusetningu. Marthá

Á. Hjálmarsdóttir, Gunnsteinn Haraldsson, Helga Erlendsdóttir, Karl G. Kristinsson.

Nýsköpunarmiðstöð Íslands – Átak til atvinnusköpunar Þróun og prófun á nýju blóðstorkuprófi til skömmtnunar VKA. Páll Torfi Önundarson, Brynja R. Guðmundsdóttir.

Viðbrögð við jákvæðum blóðræktunum á Landspítala. Helga Erlendsdóttir, Hjördís Harðardóttir, Már Kristjánsdóttir, Sigurður Guðmundsson.

Doktorsnemi

Martha Ásdís Hjálmarsdóttir. Sameindalíffræðilegar orsakir næmis, meinvirni og útbreiðslu Streptococcus pneumoniae. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Karl G. Kristinsson.

Meistaraneimar

Arna Stefánsdóttir. Áhrif ómega-3 fitusýra í rækt á þroskun angafrumna. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Jóna Freysdóttir, Ingibjörg Harðardóttir.

Borghildur Fjóla Kristjánsdóttir. Greining og nýgengi stökkbreytingar FXMR1-geni. Læknadeild Háskóla Íslands. Umsjónakennari: Jóhann Heiðar Jóhannsson. Leiðbeinendur: Sunna Sigurðardóttir, Margrét S. Steinarsdóttir, Ástrós Arnardóttir.

Brynhildur Pétursdóttir. Festiþræðir pneumókokka. Námsbraut í lífeindafræði, Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Marthá Á. Hjálmarsdóttir, Gunnsteinn Haraldsson, Karl G. Kristinsson.

Eygló Rut Þorsteinsdóttir. Hvernig er staðið að innleiðingu á warfarin lyfjameðferð á Íslandi. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur og samstarfsmenn: Rannveig Alma Einarsdóttir, Gestur Þorgeirsson, Páll Torfi Önundarson, Brynja R. Guðmundsdóttir, Sveinbjörn Gizurarson.

Guðbjörg Jónsdóttir. Áhrif náttúruufna á þroskun angafrumna. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Jóna Freysdóttir, Ingibjörg Harðardóttir.

Lóa Björk Óskarsdóttir. Litningabreytingar í ættlægun B-eitilfrumumeinum. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helga M. Ögmundsdóttir, Hlíf Steingrimsdóttir, Margrét Steinarsdóttir.

Pálína Fanney Guðmundsdóttir. Multiplex PCR til greininga á pneumókokkum og tilvist fleiri en einnar hjúppgerðar í nefkoki og eyrum barna. Námsbraut í lífeindafræði, Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Marthá Á. Hjálmarsdóttir, Gunnsteinn Haraldsson, Karl G. Kristinsson.

Ragnhildur Kolka. Tengsl sykrunargalla á IgA sameind sjúklings með IgA nýrnamein (IgA-N) við magn af mannóabindilektíni og komplementþætti C4. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helgi Valdimarsson, Þorbjörn Jónsson.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Lífendafræðingar hafa í vísindastörfum sínum samstarf við mörg fræðasvið, fræðigreinar, stofnanir og fyrirtæki.

Viðurkenningar sem lífendafræðingar fengu á árinu

Freyja Valsdóttir lífendafræðingur, hlaut hvatningastyrk úr Vísindasjóði Landspítala, til verkefnisins: Sameindalíffræðileg rannsókn á ónæmum bakteríum úr faraldri á Landspítala 2002-2011: Skyldleikarannsókn og plasmíð greiningar á K. pneumoniae og E. Coli en styrkurinn er ætlaður ungun vísindamönnum sem stunda klínískar rannsóknir á spítalanum.

Hagnýtingarverðlaun Háskóla Íslands

Páll Torfi Önundarson og Brynja R. Guðmundsdóttir hlutu 1. verðlaun.

Störf í ritstjórn ritryndra fagrita

Kristín Hafsteinsdóttir er í ritstjórn International Journal of Biomedical Laboratory Science.

Steinunn Oddsdóttir er ritstjóri og ábyrgðarmaður Tímarits lífendafræðinga.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Ásgeir Þór Másson, Þórólfur Guðnason, Guðmundur K. Jónmundsson, Helga Erlendsdóttir, Karl G. Kristinsson, Már Kristjánsson, Ásgeir Haraldsson. Beina- og liðasykingar barna á Íslandi af völdum bakteria á tímabilinu 1996-2005. Læknablaðið. 2011;97(2):91-6.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Freysdóttir J, Sigurpálsson MB, Omarsdóttir S, Olafsdóttir ES, Víkingsson A, Hardardóttir I. Ethanol extract from birch bark (*Betula pubescens*) suppresses human dendritic cell mediated Th1 responses and directs it towards a Th17 regulatory response in vitro. *Immunol Lett* 2011;136(1):90-6.

Hauksdóttir H, Jonsdóttir K, Thorarinsson A. Monitoring, alarm, and data visualization service on sample preparing and sample storing devices in biobanks. *Methods Mol Biol* 2011;675(387-403).

Jonsdóttir G, Omarsdóttir S, Víkingsson A, Hardardóttir I, Freysdóttir J. Aqueous extracts from *Menyanthes trifoliata* and *Achillea millefolium* affect maturation of human dendritic cells and their activation of allogeneic CD4(+) T cells in vitro. *J Ethnopharmacol* 2011;136(1):88-93.

Olafsdóttir GL, Erlendsdóttir H, Pálsson G, Björnsdóttir ES, Kristinsson KG, Haraldsson A. Increasing incidence of late-onset neonatal invasive group B streptococcal infections in Iceland. *Pediatr Infect Dis J* 2011;30(8):661-3.

Sigurðsson MI, Sigurðsson H, Hreinsson K, Simonardóttir L, Guðbjartsson T. Bronchiovenous Fistula Causing Bleeding and Air Embolism: an Unusual Complication of Bronchoscopic Tumor Resection. *Am J Resp Crit Care* 2011;183(5):681-2.

Stefansson OA, Jonasson JG, Olafsdóttir K, Hilmarsdóttir H, Olafsdóttir G, Esteller M, Johannsson OT, Eyfjörð JE. CpG island hypermethylation of BRCA1 and loss of pRb as co-occurring events in basal/triple-negative breast cancer. *Epigenetics-U S* 2011;6(5):638-49.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum og þingum: 1
Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 1
Veggspjöld – ágríp sýnd á íslenskum ráðstefnum og þingum: 15
Veggspjöld – ágríp sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 8

Lyfjafræðingar

Tengiliðir: Helena Lindal lyfjafræðingur og Þórunn K. Guðmundsdóttir lyfjafræðingur

Helstu áherslur í rannsóknum

Þróun og innleiðing á skráningu íhlutana lyfjafræðinga á deildum. Klínísk og hagræn áhrif íhlutana lyfjafræðinga. Forgangsröðun klínískrar þjónustu lyfjafræðinga. Lyfjaupplýsingar – ráðgjöf lyfjafræðinga.

Styrkir sem lyfjafræðingar fengu á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Blóðhagur barnshafandi kvenna. Þóra Steingrimsdóttir, Jóhannes Bergsveinsson, Hlíf Steingrimsdóttir, Leifur Franzson.

Doktorsnemi

Elín Ingibjörg Jacobsen. Developing and evaluating a new Medicines Information Centre at Landspítali – University Hospital. Lyfjafræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Anna Birna Almarsdóttir, María Heimisdóttir, Gerður Gröndal, Þóra Hafsteinsdóttir, Bryony Dean Franklin.

Meistararnemi

Ólöf Ásta Jósteinsdóttir. Klínísk starfsemi lyfjafræðinga á LSH, áhrif íhlutana og viðhorf annarra heilbrigðisstétta. Lyfjafræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Anna Birna Almarsdóttir, Anna I. Gunnarsdóttir, Ingibjörg Gunnþórsdóttir, Þórunn K. Guðmundsdóttir.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Lyfjafræðideild Háskóla Íslands

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

María Sif Sigurðardóttir, Aðalsteinn Guðmundsson, Þórunn K. Guðmundsdóttir, Anna Birna Almarsdóttir. Visbendingar um gæði lyfjameðferða aldraðra við innlögn á Landspítala Læknablaðið 2011;97(11):605-10.

Önnur ritverk

Björnsdóttir ES, Jacobsen EI. Lyfjaspurningin: Er krossofnæmi á milli súlfalyfa? Læknablaðið 2011;97(1):49.

Björnsdóttir ES, Jacobsen EI. Lyfjaspurningin: Hvernig á að skammta D-vítamín við skorti hjá fullorðnum? 2011;97(2):121.

Björnsdóttir ES, Jacobsen EI. Lyfjaspurningin: Má sjúklingur með lífarbólgu C fá diklozaxillín? 2011;97(3):187.

Björnsdóttir ES, Jacobsen EI. Lyfjaspurningin. Geðlyfi í litlum skömmtum við svefnleysi - hætta á síðkominni hreyfitruflun? 2011;97(5):327

Björnsdóttir ES, Jacobsen EI. Lyfjaspurningin. Ópióíða ofnæmi – raunverulegt eða sýndarofnæmi? 2011;97(6):379.

Björnsdóttir ES, Jacobsen EI. Lyfjaspurningin. B12-vítamín – hvernig á að gefa það og hversu oft? 2011;97(10):565.

Björnsdóttir ES, Jacobsen EI. Lyfjaspurningin. Eru serótónín enduruppptökumhemlar öruggir í notkun á meðgöngu? 2011;97(12):718.

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 2

Veggspjöld – ágríp sýnd á íslenskum ráðstefnum og þingum: 2

Veggspjöld – ágríp sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 3

Náttúrufræðingar

Tengiliðir: Einar G. Torfason

forstöðunáttúrufræðingur, Helga Kristjánsdóttir verkefnastjóri, Jóna Freysdóttir prófessor, Margrét Steinarsdóttir náttúrufræðingur, Rósa Björk Barkardóttir náttúrufræðingur

Náttúrufræðingar eru virkir í vísindastarfsemi og eru verk þeirra skráð innan hvers fræðasviðs.

Styrkir sem náttúrufræðingar fengu á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Áhrif omega-3 fitusýra og salícsýru í fæði á hjöðnun bólgu. Arnór Víkingsson, Jóna Freysdóttir, Ingibjörg Harðardóttir.

Áhrif ónæmisglæðisins IC31® á ónæmisminni gegn pneumókokka-próteinum og þroskun mikilvægra frumna í milta. Ingileif Jónsdóttir, Þórunn Ásta Ólafsdóttir, Andreas Meinke, Stefania P. Bjarnarson.

Áhrif útdráttar og efna úr sjávarlíverum á þroskun angafrumna. Jóna Freysdóttir, Arnór Víkingsson, Ingibjörg Harðardóttir.

Breiðvirkir beta-laktamasar í Klebsiella pneumoniae á Íslandi á tímabilinu 2005 – 2011: stofnagreining baktería og arfgerðagreining breiðvirkra beta-laktamasa og viðkomandi plasmíða. Ingibjörg Hilmarsdóttir, Freyja Valsdóttir, Ólafur Guðlaugsson, Arnar Pálsson.

Dreifing hjúppgerða í pneumókokkasýkingum við upphaf bólusetninga. Martha Á. Hjalmsdóttir, Gunnsteinn Haraldsson, Karl G. Kristinsson.

Er truflun á stjórnum ónæmisvara í kverkeilum mikilvægur orsakabáttur sóra? Helgi Valdimarsson, Sigrún Laufey Sigurðardóttir, Andrew Johnston, Guðmundur Hrafn Guðmundsson.

Evrópukönnunin Lungu og Heilsa - 20 ára eftirfylgd. Þórarinn Gíslason, Bryndís Benediksdóttir, Davíð Gíslason, Erna Sif Arnardóttir, Gunnar Guðmundsson, Michael Clausen.

Faraldsfræði lífrarbólgu E á Íslandi. Sigurður Ólafsson, Einar S. Björnsdóttir, Arthur Löve, Óttar Már Bergmann, Þórunn Þórðardóttir, Þóra Björg Björnsdóttir.

Fjölskrusertæk bæling á ónæmissvari. Ingileif Jónsdóttir, Hreinn Benónísson, Stefania P. Bjarnarson.

Frumuræktarlíkan af myndun mannslungans. Þórarinn Guðjónsson, Magnús Karl Magnússon, Ólafur Baldursson, Jóhannes Björnsdóttir, Tómas Guðbjartsson, Hekla Sigmundsdóttir, Ari Jón Arason, Sigríður Rut Fransdóttir, NN meistaranemi.

Hjúppgerðir og festiþræðir pneumókokka hjá börnum á leikskólaaldri. Staðan fyrir bólusetningu. Helga Erlendsdóttir, Ásgeir Haraldsson, Þórólfur Guðnason, Karl G. Kristinsson.

Hlutverk angafruma og bakteríudrepandi peptíða á starfsemi T-eitilfruma. Hekla Sigmundsdóttir, Guðmundur Hrafn Guðmundsson.

Hlutverk p63 í umritunarstjórn lungnaþekju. Magnús Karl Magnússon, Þórarinn Guðjónsson, Eiríkur Steingrímsson, Satrajit Sinha, Ólafur Baldursson.

Hlutverk púrina og cytókína í starfsemi litþekju augans. Þór Eysteinnsson, Sigvaldur Sævar Árnason.

Hlutur ósértæka ónæmiskerfisins í sérhæfingu CD8+ styrifruma. Björn Rúnar Lúðvíksson, Una Bjarnadóttir, Jóna Freysdóttir, Brynja Gunnlaugsdóttir, Guðmundur Jóhann Arason.

Kortlagning erfða eingena sjúkdóma með takmarkaða sýnd og fjölvirkni (pleiotropy) með Birt-Hogg-Dube heilkenni sem dæmi. Jón Jóhannes Jónsson, Vigdís Stefánsdóttir, Derek H.K. Lim, Eamonn R. Maher, Einar Björnsdóttir, Jón Þór Sverrisson, Óskar Þór Jóhannsson, Reynir Arngrímsson, Sverrir Harðarson, Tómas Guðbjartsson, Hans Tómas Björnsdóttir.

Lífvirkni kitósan, með mismunandi deasetíleringum, sem mögulegt líffefni til húðunar á títan ígræði. Ólafur E. Sigurjónsson, Gissur Örylgsson, Már Másson, Jóhannes Gíslason, Rasmona Liede.

Myndun og viðhald útbreidds ónæmis og slímhúðarónæmis gegn fjölskrúðluðu bakteríum. Maren Henneken, Ingileif Jónsdóttir, Einar Thoroddsen.

Ónæmisfræðileg áhrif og verkunarmati efna og útdráttar úr íslenskum plöntum. Jóna Freysdóttir, Arnór Víkingsson, Ingibjörg Harðardóttir.

Tengsl DNA metýlunar og endurröðunar í kímínu mannsins. Jón Jóhannes Jónsson, Martin Ingi Sigurðsson, Hans Tómas Björnsdóttir, Guðmundur Arason.

Association of the PD-1.3A polymorphism with subphenotypes of rheumatoid arthritis in Iceland. Kristján Steinsson, Helga Kristjánsdóttir, Gerður Gröndal, Kristján Steinsson, Marta E. Alarcon-Riquelme.

Svefn- og öndunartruflanir hjá almennum þýði. Evrópukönnunin Lungu og Heilsa og eftirfylgd. Erna Sif Arnarsdóttir, Þórarinn Gíslason.

Rannsóknasjóður Rannís

Langtíma T- og B-frumu ónæmisminni gegn kúabólgu. Ingileif Jónsdóttir. Myndun og viðhald útbreidds

ónæmis og slímhúðarónæmis gegn fjölskrjúgjuþudum bakteríum. Maren Henneken.

Ónæmisfræðileg áhrif efna og útdráttar úr íslenskum plöntum og hvernig þau hafa áhrif. Ingibjörg Harðardóttir, Jóna Freysdóttir, Arnór Víkingsson.

Tækjasjóður Rannís

Versatile Next Generation Sequencer for ChIP-seq, bisulfite and small project sequencing. Hans Tómas Björnsson, Jón Jóhannes Jónsson, Ástríður Pálsdóttir, Eiríkur Briem, Reynir Arngrímsson, Martin Ingi Sigurðsson, Albert Vernon Smith, Hans Guttormur Þormar.

Rannsóknasjóður Háskóla Íslands

Áhrif ónæmisglæða á kímstöðvafrumur og áfrumur nýburamúsa. Ingileif Jónsdóttir.

Ónæmisfræðileg áhrif efna og útdráttar úr íslenskum plöntum. Jóna Freysdóttir.

Rannsóknasjóður Háskóla Íslands fyrir doktorsnema

Ónæmissvör nýburamúsa við meningókokka og inflúensubóluefnum. Sindri Freyr Eiðsson. Læknadeild HÍ. Leiðbeinandi Ingileif Jónsdóttir.

Minningasjóður Helgu Jónsdóttur og Sigurliða

Kristjánssonar

Bólguhemjandi náttúruæfni. Jóna Freysdóttir, Arnór Víkingsson, Elín Soffía Ólafsdóttir, Ingibjörg Harðardóttir, Sesselja Ómarsdóttir.

Vísindasjóður Félags íslenskra gigtlækna

Association of the PD-1.3A polymorphism with subphenotypes of rheumatoid arthritis in Iceland. Kristján Steinsson, Helga Kristjánsdóttir, Gerður Gröndal, Kristján Steinsson, Marta E. Alarcon-Riquelme.

Áhrif reykinga á ónæmissvör í rottum. Arnór Víkingsson, Jóna Freysdóttir.

Sjötta rammaáætlun Evrópusambandsins

FluVac: Dose sparing and increase immunogenicity for vaccination against pandemic influenza with the adjuvant CoVaccine HT. Ingileif Jónsdóttir.

Aðrir erlendir rannsóknastykir/samningar

Murine Reference Model of Pneumococcal Vaccination and Protection. PATH Vaccine Solutions/Promoting Advanced Technology for Health (PATH), Seattle, US. Ingileif Jónsdóttir.

Ferðastykir

Norrænu Ónæmisfræðisamtökin

Veittur Höllu Halldórsdóttur, Hreini Benónissyni, Valgerði Tómasdóttur og Gyðnýju Ellu Thorlacius ferðastyki til að taka þátt í þingi Norrænu ónæmisfræðisamtakanna í Geilo, Noregi.

ENII Immunology Summer School

Veittu Þórunni Ástu Ólafsdóttur og Siggeiri Fannari Brynjólfssyni ferðastyki til að fara á ENII Immunology Summer School á Sardínu, Ítalíu.

Rannsóknasjóður Háskóla Íslands

Veitti Þórunni Ástu Ólafsdóttur og Siggeiri Fannari Brynjólfssyni ferðastyki til að fara á ENII Immunology Summer School á Sardínu, Ítalíu.

Doktorsnemar

Ari Jón Arason. Hlutverk p63 umritunarþáttarins í þekjufrumum lungna. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Þórarinn Guðjónsson, Magnús Karl Magnússon.

Ása Bryndís Guðmundsdóttir. Leit að efnum með ónæmissýrandi eiginleika í íslenskum sjávarhyggleysingum. Leiðbeinendur: Sesselja Ómarsdóttir, Jóna Freysdóttir.

Bjarki Guðmundsson. Greining á framleiðslu efni eftirmyndunar og skemmda í erfðaeftirmyndun með tvívíðum rafdrætti. Læknadeild, Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Jón Jóhannes Jónsson.

Brynja Gunnlaugsdóttir. Áhrif TGF-1 á þroskarferil óþroskaðra T fruma. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Björn Rúnar Lúðvíksson.

Bylgja Hilmarsdóttir. Starfrænt hlutverk PTP1B í stofnfrumu brjóstskirtilsins. Leiðbeinendur: Læknadeild, Háskóla Íslands. Þórarinn Guðjónsson, Magnús Karl Magnússon.

Erna Sif Arnardóttir. Meðferðarárangur kæfisvefns með svefnindunartæki (CPAP). Læknadeild, Háskóla Íslands. Þórarinn Gíslason, Sigurður Júlíusson, Bryndís Benedíksdóttir.

Hans Guttormur Þormar. Stökkbreytingar í synaptonemal komplex prótein 3 (SYCP3) geni hjá þörum með endurtekin fósturlát. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur og samstarfsfólk: Jón Jóhannes Jónsson, Sunna Sigurðardóttir, Bjarki Guðmundsson, Vígdis Stefánsdóttir, Jóhann Heiðar Jóhannsson, Margrét Steinarsdóttir, Hildur Harðardóttir, Helga Hauksdóttir.

Hildur Hrönn Arnardóttir. Áhrif fiskolíu á flakkböða og flakkböðavíðtaka í músum. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Ingibjörg Harðardóttir, Jóna Freysdóttir.

Magdalena Maria Stefaniak. Chitosan's interactions with different lipids. Matvæla- og næringarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Ólafur E. Sigurjónsson, Jóhannes Gíslason, Kristberg Kristbergsson.

Ramona Liede. Lífvirkni kítósán, með mismunandi deasetleringu, sem mögulegt lífefni til húðunar á títan ígræði - In vitro bioactivity of different degree of deacetylation chitosan, a potential coating material for titanium implants. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Ólafur E. Sigurjónsson, Gissur Örylgsson, Mår Mátsson, Jóhannes Gíslason.

Siggeir Fannar Brynjólfsson. Neonatal Vaccination Strategies against Meningococcal Disease. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Ingileif Jónsdóttir.

Sigrún Laufey Sigurðardóttir. Er truflun á stjórnum ónæmissvara í kverkeiðlum mikilvægur orsakabáttur sóra? Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helgi Valdimarsson, Andrew Johnston.

Sindri Freyr Eiðsson. Ónæmissvör nýburamúsa gegn próteinbóluefnum meningókokka B. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Ingileif Jónsdóttir.

Skarphéðinn Halldórsson. Náttúrulegar varnir lungnaþekju gegn sykingum og krabbameinsmyndun. Raunvísindadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Guðmundur Hrafn Guðmundsson, Ólafur Baldursson, Þórarinn Guðjónsson, Magnús Gottfredsson.

Stefanía P. Bjarnarson. Generation of B-cell memory against polysaccharides in infant and neonatal mice. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Ingileif Jónsdóttir.

Sævar Ingþórsson. Stjórn EGFR2 boðleiða í brjóstapekjufrumum. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Magnús Karl Magnússon, Þórarinn Guðjónsson.

Valgarður Sigurðsson. Hlutverk Sprouty og sprouty-tengdra boðferla í formmyndun brjóstskirtils. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Þórarinn Guðjónsson, Magnús Karl Magnússon.

Valgerður Tómasdóttir. Áhrif ómega-3 fitusýru og salicílsýru á hjöðun (lausnarfasa) bólgu. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Ingibjörg Harðardóttir, Jóna Freysdóttir.

Vígdis Stefánsdóttir. Notkun og gagnsemi tölvugagnanna í erfðaheilbrigðisþjónustu. Læknadeild, Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Jón Jóhannes Jónsson.

Þórgunnur Eyfjörð Pétursdóttir. Aðild stutta arms lítnings 3 í sjúkdómsferli krabbameina í mönnum. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Sigurður Ingvarsson.

Þórunn Ásta Ólafsdóttir. Ónæmissvör nýburamúsa gegn influensu og áhrif ónæmisglæðisins IC31 til að efla ónæmissvar gegn minni og færri skömmtum bóluefnisins. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Ingileif Jónsdóttir.

Meistaranaemar

Arna Stefánsdóttir. Áhrif ómega-3 fitusýra í rækt á þroskun angafurmu. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Jóna Freysdóttir, Ingibjörg Harðardóttir.

Borghildur Fjöla Kristjánsdóttir. Greining og nýgengi stökkbreytingar FXMR1-geni. Námsbraut í lífeindafræði, Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Jóhann Heiðar Jóhannsson. Leiðbeinendur: Sunna Sigurðardóttir, Margrét S. Steinarsdóttir, Ástrós Arnardóttir.

Bylgja Hilmarsdóttir. Hlutverk PTP1B í brjóstapekjufrumum. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Þórarinn Guðjónsson, Magnús Karl Magnússon.

Edda Olgudóttir (Bjarnadóttir). Áhrif bælingar gena á 8p12-p11 í æxlismyndun í brjóstafurmulinum. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Inga Reynisdóttir, Rósa Björk Barkardóttir.

Guðbjörg Jónsdóttir. Áhrif náttúruæfna á þroskun angafurmu. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Jóna Freysdóttir, Ingibjörg Harðardóttir.

Guðný Ella Thorlacius. Áhrif fiskolíu í fæði músa á flakkböðamyndun áfruma. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Ingibjörg Harðardóttir, Jóna Freysdóttir.

Halla Halldórsdóttir. Langtíma T- og B-frumu ónæmisminni gegn kúabólu. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Ingileif Jónsdóttir.

Hallgerður Lind Kristjánsdóttir. Hodgkins lymphoma in Iceland. A clinico-pathological study. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Bjarni A. Agnarsson, Brynjar Viðarsson, Friðbjörn Sigurðsson.

Heather Schifffauer. Familial Monoclonal Gammopathy: Gene Expression Studies. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helga M Ógmundsdóttir, Hlíf Steingrimsdóttir, Magnús Karl Magnússon.

Helga Einarsdóttir. Arfgengar orsakir einstofna mótefnahækkunar og skyldra B-frumusjúkdóma. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helga Ógmundsdóttir, Vilhelmina Haraldsdóttir, Ólafur E. Sigurjónsson.

Helga Hauksdóttir. Stökkbreytingar í synaptonemal komplex prótein 3 (SYCP3) geni hjá þörum með endurtekin fósturlát. Læknadeild, Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Jón Jóhannes Jónsson.

Helga Hauksdóttir. Stökkbreytingar í synaptonemal komplex prótein 3 (SYCP3) geni hjá þörum með endurtekin fósturlát. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur og samstarfsmenn: Jón Jóhannes Jónsson, Sunna Sigurðardóttir, Hans Guttormur Þormar, Bjarki Guðmundsson, Vígdis Stefánsdóttir, Jóhann Heiðar Jóhannsson, Margrét Steinarsdóttir, Hildur Harðardóttir.

Hreinn Benónisson. Ónæmissvör aldraðra músa gegn fjölskrubóluefni. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Ingileif Jónsdóttir.

Hulda Rós Gunnarsdóttir. Áhrif blóðflögulsata, framleiddum úr útrunnum blóðflögueiningum á frumfjölgun og sérhæfingu Mesenchymal stofnfrumna. Tækni og verkfræðideild, Háskólans í Reykjavík. Ólafur E. Sigurjónsson, Þorbjörn Jónsson, Brendon Noble, Sveinn Guðmundsson, Jóhannes Björnsson.

Hörður Bjarnason. Litningabreytingar af völdum Mitomycin C í BRCA2 arfblendnum frumum. Læknadeild, Háskóla Íslands. Umsjónarkennari Jórunn Erla Eyfjörð, leiðbeinandi Sigríður Klara Böðvarsdóttir.

Íris Pétursdóttir. Samspil umhverfisþátta, æðabæls og húðfruma í stýringu á tjáningu ratvísissameinda á T-frumum, sértækar fyrir húð. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Hekla Sigmundsdóttir.

Ívar Axelsson. Gerð þekjuvefsfrumulína og frumuræktunarlíkana til rannsóka á lungnasjúkdómum. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Þórarinn Guðjónsson, Magnús Karl Magnússon.

Laufey Geirsdóttir. Áhrif TNF- og TGF 1 á þroskun og sérhæfingu T fruma í T stýrifrumum og Th17 frumum. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Björn Rúnar Lúðvíksson.

Lóa Björk Óskarsdóttir. Litningabreytingar í ætllægum B-eitilfrumumeinum. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helga M. Ögmundsdóttir, Hlíf Steingrimsdóttir, Margrét Steinarsdóttir.

Niels Árni Árnason. Hlutverk Dlg7 í þroskun æðabælsfrumna. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Ólafur Eysteinn Sigurjónsson, Kristbjörn Orri Guðmundsson, Guðmundur Hrafn Guðmundsson.

Óskar Örn Hálfánarson. Leit að áhrifastökkbreytingum í fjölskyldu með háa tíðni brjóstakrabbameins. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Rósa Björk Barkardóttir, Aðalgeir Arason.

Signý Vala Sveinsdóttir. Non-Hodgkins eitilfrumukrabbamein á Íslandi 1990-2005. Klínísk og meinafræðileg nálgun. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Bjarni A. Agnarsson, Brynjar Viðarsson, Friðbjörn Sigurðsson.

Snæfríður Halldórsdóttir. The use of biomarker behind anti-TNF treatment responsiveness in Rheumatoid Arthritis. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Björn Rúnar Lúðvíksson.

Sóley Valgeirsdóttir. Ætllæg einstofna mótefnahækkun og æxli af B-eitilfrumuþrupna: Afbrigði í kímstöð? Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helga Ögmundsdóttir, Hlíf Steingrimsdóttir, Hekla Sigmundsdóttir.

Stefán Ágúst Hafsteinsson. Hlutverk kítínasa-líkra próteina og kítín-fásýkra í brjós- og beinsérhæfingu bandvefsstofnfrumna. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Ólafur E. Sigurjónsson, Jóhannes Gíslason, Pétur H. Petersen, Ramona Liedar.

Þórdís Emma Stefánsdóttir. Hlutverk bakteríudrepandi peptíða í ratvísi T-fruma. Líf- og umhverfisvísindadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur og samstarfsmenn: Hekla Sigmundsdóttir, Guðmundur Hrafn Guðmundsson.

Doktorsritgerðir

Hildur Hrönn Arnardóttir. The effects of dietary fish oil on cell populations, cytokines, chemokines and chemokine receptors in healthy mice and mice with endotoxin-induced peritonitis = Áhrif fiskolíu í fæði á frumgerðir, frumuboðefni, flakkboða og flakkboðaviðtaka í heilbrigðum músnum og músnum sprautuðum með innetri. Reykjavík: Háskóla Íslands, Heilbrigðisvísindasvið; 2011.

Siggeir Fannar Brynjólfsson. Neonatal vaccination strategies against meningococcal disease = Bölusetning nýbura gegn meningokokkasjúkdómi. Reykjavík Háskóla Íslands, Heilbrigðisvísindasvið; 2011.

Þórunn Ásta Ólafsdóttir. Neonatal immune response to vaccination : novel adjuvants and antigens to prevent pneumococcal and influenza infections = Ónæmissvör nýbura við bölusetningu : nýir ónæmisglæðar og

ónæmissvör til verndar gegn pneumókokka- og inflúensasjúkdómum. Reykjavík: Háskóla Íslands, Heilbrigðisvísindasvið; 2011.

Viðurkenningar sem náttúrufræðingar fengu á árinu

Erna Sif Arnarsdóttir náttúrufræðingur hlaut hvatningastyrk úr Vísindasjóði Landspítala, til verkefnisins: Svefn- og öndunartruflanir hjá almennu þýði - Evrópukönnunin Lungu og Heilsa og eftirfylgd, en styrkurinn er ætlaður ungu vísindamönnum sem stunda klínískar rannsóknir á spítalanum.

Störf í ritstjórn ritryndra fagrita

Ingileif Jónsdóttir er í ritstjórn Scandinavian Journal of Immunology.

Ritverk - bækur eða bókakafalr

Thorbjörnsdóttir P, Thorgeirsson G, Kotwal GJ, Arason GJ. Control of inflammation with complement control agents to prevent atherosclerosis. In: Suri J, editor. Atherosclerosis Disease Management. New York: Springer; 2011.

Ritverk- vísindagreinar í ritryndum innlendum tímaritum

Harpa Kristinsdóttir, Michael Clausen, Hildur S Ragnarsdóttir, Ingibjörg H Halldórsdóttir, D McBride, K Beyer, Sigurveig Þ Sigurðardóttir. Algengi fæðuofnæmis hjá íslenskum börnum á fyrsta ári. Læknablaðið 2011; 97(1):11-8.

Ritverk - vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Steinarsdóttir M, Guðmundsson IH, Jonsson JG, Ólafsdóttir EJ, Eyfjörð JE, Ögmundsdóttir HM. Cytogenetic polyclonality of breast carcinomas: association with clinico-pathological characteristics and outcome. Genes Chromosomes Cancer 2011;50(11):930-9.

Antonou AC, Kartsonaki C, Sinilnikova OM, Soucy P, McGuffog L, Healey S, Lee A, Peterlongo P, Manoukian S, Peissel B, Zaffaroni D, Cattaneo E, Barile M, Pensotti V, Pasini B, Dolcetti R, Giannini G, Putignano AL, Varesco L, Radice P, Mai PL, Greene MH, Andralis IL, Glendon G, Ozcelik H, Thomassen M, Gerdes AM, Kruse TA, Jensen UB, Cruger DG, Caligo MA, Laitman Y, Milgrom R, Kaufman B, Paluch-Shimon S, Friedman E, Loman N, Harbst K, Lindblom A, Arver B, Ehrencrona H, Melin B, Nathanson KL, Domchek SM, Rebbeck T, Jakubowska A, Lubinski J, Gronwald J, Huzarski T, Byrski T, Cybulski C, Gorski B, Osorio A, Cajas TRY, Fostira F, Andres R, Benitez J, Hamann U, Hogervorst FB, Rookus MA, Hooning MJ, Nelen MR, van der Luijt RB, van Os TAM, van Asperen CJ, Devilee P, Meijers-Heijboer HEJ, Garcia EBG, Peock S, Cook M, Frost D, Platte R, Leyland J, Evans DG, Laloo F, Eeles R, Izatt L, Adlard J, Davidson R, Eccles D, Ong KR, Cook J, Douglas F, Paterson J, Kennedy MJ, Miedzzybrodzka Z, Godwin A, Stoppa-Lyonnet D, Buecher B, Belotti M, Tirapo C, Mazoyer S, Barjhoux L, Lasset C, Leroux D, Faivre L, Bronner M, Prier F, Nogues C, Rouleau E, Pujol P, Coupier I, Frenay M, Hopper JL, Daly MB, Terry MB, John EM, Buys SS, Yassin Y, Miron A, Goldgar D, Singer CF, Tea MK, Pfeiler G, Dressler AC, Hansen TV, Jonson L, Ejertsen B, Barkardóttir RB, Kirchoff T, Offit K, Piedmonte M, Rodriguez G, Small L, Boggess J, Blank S, Basil J, Azodi M, Toland AE, Montagna M, Tognazzo S, Agata S, Imyanitov E, Janavicius R, Lazaro C, Blanco I, Pharoah PDP, Sucheston L, Karlan BY, Walsh CS, Olah E, Bozsik A, Teo SH, Seldon JL, Beattie MS, van Rensburg EJ, Sluiter MD, Diez O, Schmutzler RK, Wappenschmidt B, Engel C, Meindl A, Ruehl I, Varon-Mateeva R, Kast K, Deissler H, Niederacher D, Arnold N, Gadzicki D, Schonbuchner I, Caldes T, de la Hoya M, Nevanlinna H, Aittomaki K, Dumont M, Chiquette J, Tischkowitz M, Chen XQ, Beesley J, Spurdle AB, Neuhausen SL, Ding YC, Fredericksen Z, Wang X, Pankratz VS, Couch F, Simard J, Easton DF, Chenevix-Trench G, SWE-BCRA, HEBON, EMBRACE, Collaborators CS, Registry BCF, Investigators K, CIMBA. Common alleles

at 6q25.1 and 1p11.2 are associated with breast cancer risk for BRCA1 and BRCA2 mutation carriers. Hum Mol Genet 2011;20(16):3304-21.

Brynjólfsson SF, Bjarnason SP, Mori E, Del Giudice G, Jonsdóttir I. Concomitant Administration of Mycobacterium bovis BCG with the Meningococcal C Conjugate Vaccine to Neonatal Mice Enhances Antibody Response and Protective Efficacy. Clin Vaccine Immunol 2011; 18(11): 1936-42.

Day-Williams AG, Southam L, Panoutsopoulou K, Rayner NW, Esko T, Estrada K, Helgadottir HT, Hofman A, Ingvarsson T, Jonsson H, Keis A, Kerhohf HJ, Thorleifsson G, Arden NK, Carr A, Chapman K, Deloukas P, Loughlin J, McCaskie A, Ollier WE, Ralston SH, Spector TD, Wallis GA, Wilkinson JM, Aslam N, Birell F, Carluke I, Joseph J, Rai A, Reed M, Walker K, arcOGEN Consortium, Doherty SA, Jonsdottir I, Maciewicz RA, Muir KR, Metspalu A, Rivadeneira F, Stefansson K, Styrkarsdóttir U, Uitterlinden AG, van Meurs JB, Zhang W, Valdes AM, Doherty M, Zeggini E. A variant in MCF2L is associated with osteoarthritis. Am J Hum Genet 2011; 89(3): 446-50.

Evangelou E, Valdes AM, Kerhohf HJ, Styrkarsdóttir U, Zhu Y, Meulenbelt I, Lories RJ, Karassa FB, Tylzanowski P, Bos SD, arcOGEN Consortium, Akune T, Arden NK, Carr A, Chapman K, Cupples LA, Dai J, Deloukas P, Doherty M, Doherty S, Engstrom G, Gonzalez A, Halldorsson BV, Hammond CL, Hart DJ, Helgadottir H, Hofman A, Ikegawa S, Ingvarsson T, Jiang Q, Jonsson H, Kaprio J, Kawaguchi H, Kisanak K, Kloppenborg M, Kujala UM, Lohmander LS, Loughlin J, Luyten FP, Mabuchi A, McCaskie A, Nakajima M, Nilsson PM, Nishida N, Ollier WE, Panoutsopoulou K, van de Putte T, Ralston SH, Rivadeneira F, Saarela J, Schulte-Merker S, Shi D, Slagboom PE, Sudo A, Tamm A, Tamm A, Thorleifsson G, Thorsteinsdóttir U, Tsezou A, Wallis GA, Wilkinson JM, Yoshimura N, Zeggini E, Zhai G, Zhang F, Jonsdottir I, Uitterlinden AG, Felson DT, van Meurs JB, Stefansson K, Ioannidis JP, Spector TD. Translation Research in Europe Applied Technologies for Osteoarthritis (TreatOA). Meta-analysis of genome-wide association studies confirms a susceptibility locus for knee osteoarthritis on chromosome 7q22. Ann Rheum Dis 2011; 70(2): 349-55.

Freysdóttir J, Sigurpalsson MB, Omarsdóttir S, Ólafsdóttir ES, Víkingsson A, Hardardóttir I. Ethanol extract from birch bark (*Betula pubescens*) suppresses human dendritic cell mediated Th1 responses and directs it towards a Th17 regulatory response in vitro. Immunol Lett 2011; 136(1): 90-6.

Gíslason T, Pack AI, Helgadottir HT, Stefansson K, Besenbacher S, Jonsdottir I. The CRP and GDNF genes do not contribute to apnea-hypopnea index or risk of obstructive sleep apnea. Am J Respir Crit Care Med 2011; 184(1):143-144.

Im KM, Kirchoff T, Wang XS, Green T, Chow CY, Vijai J, Korn J, Gaudet MM, Fredericksen Z, Pankratz VS, Guiducci C, Crenshaw A, McGuffog L, Kartsonaki C, Morrison J, Healey S, Sinilnikova OM, Mai PL, Greene MH, Piedmonte M, Rubinstein WS, Hogervorst FB, Rookus MA, Collee JM, Hoogerbrugge N, van Asperen CJ, Meijers-Heijboer HEJ, van Roozendaal CE, Caldes T, Perez-Segura P, Jakubowska A, Lubinski J, Huzarski T, Blecharz P, Nevanlinna H, Aittomaki K, Lazaro C, Blanco I, Barkardottir RB, Montagna M, D'Andrea E, Devilee P, Olopade OI, Neuhausen SL, Peissel B, Bonanni B, Peterlongo P, Singer CF, Rennert G, Lejbkowitz F, Andralis IL, Glendon G, Ozcelik H, Toland AE, Caligo MA, Beattie MS, Chan S, Domchek SM, Nathanson KL, Rebbeck TR, Phelan C, Narod S, John EM, Hopper JL, Buys SS, Daly MB, Southey MC, Terry MB, Tung N, Hansen TVO, Osorio A, Benitez J, Duran M, Weitzel JN, Garber J, Hamann U, Peock S, Cook M, Oliver CT, Frost

D, Platte R, Evans DG, Eeles R, Izatt L, Paterson J, Brewer C, Hodgson S, Morrison PJ, Porteous M, Walker L, Rogers MT, Side LE, Godwin AK, Schmutzler RK, Wappenschmidt B, Laitman Y, Meindl A, Deissler H, Varon-Mateeva R, Preisler-Adams S, Kast K, Venat-Bouvet L, Stoppa-Lyonnet D, Chenevix-Trench G, Easton DF, Klein RJ, Daly MJ, Friedman E, Dean M, Clark AG, Althuler DM, Antoniou AC, Couch FJ, Offit K, Gold B. Haplotype structure in Ashkenazi Jewish BRCA1 and BRCA2 mutation carriers. *Hum Genet* 2011;130(5):685-99.

Jonsdóttir G, Omarsdóttir S, Víkingsson A, Hardardóttir I, Freysdóttir J. Aqueous extracts from *Menyanthes trifoliata* and *Achillea millefolium* affect maturation of human dendritic cells and their activation of allogeneic CD4(+) T cells in vitro. *J Ethnopharmacol* 2011; 136(1): 88-93.

Kerkhof HJ, Meulenbelt I, Akune T, Arden NK, Aromaa A, Bierma-Zeinstra SM, Carr A, Cooper C, Dai J, Doherty M, Doherty SA, Felson D, Gonzalez A, Gordon A, Harilainen A, Hart DJ, Hauksson VB, Heliovaara M, Hofman A, Ikegawa S, Ingvarsson T, Jiang Q, Jonsson H, Jonsdóttir I, Kawaguchi H, Kloppenburg M, Kujala UM, Lane NE, Leino-Arjas P, Lohmander LS, Luyten FP, Malizos KN, Nakajima M, Nevitt MC, Pols HA, Rivadeneira F, Shi D, Slagboom E, Spector TD, Stefansson K, Sudo A, Tamm A, Tamm AE, Tsezou A, Uchida A, Uitterlinden AG, Wilkinson JM, Yoshimura N, Valdes AM, van Meurs JB. Recommendations for standardization and phenotype definitions in genetic studies of osteoarthritis: the TREAT-OA consortium. *Osteoarthritis Cartilage* 2011; 19(3): 254-64.

Maxwell CA, Benitez J, Gomez-Baldo L, Osorio A, Bonifaci N, Fernandez-Ramires R, Costes SV, Guino E, Chen H, Evans GJ, Mohan P, Catala I, Petit A, Aguilar H, Villanueva A, Aytes A, Serra-Musach J, Rennett G, Lejbkowitz F, Peterlongo P, Manoukian S, Peissel B, Ripamonti CB, Bonanni B, Viel A, Allavena A, Bernard L, Radice P, Friedman E, Kaufman B, Laitman Y, Dubrovsky M, Milgrom R, Jakubowska A, Cybulski C, Gorski B, Jaworska K, Kurda K, Sukienicki G, Lubinski J, Shugart YY, Domchek SM, Letrero R, Weber BL, Hogervorst FB, Rookus MA, Collee JM, Devilee P, Ligtenberg MJ, Luijt RB, Aalfs CM, Waisfisz Q, Wijnen J, Roozendaal CE, Easton DF, Peock S, Cook M, Oliver C, Frost D, Harrington P, Evans DG, Lalloo F, Eeles R, Izatt L, Chu C, Eccles D, Douglas F, Brewer C, Nevanlinna H, Heikkinen T, Couch FJ, Lindor NM, Wang X, Godwin AK, Caligo MA, Lombardi G, Loman N, Karlsson P, Ehrencrona H, Wachenfeldt A, Barkardottir RB, Hamann U, Rashid MU, Lasa A, Caldes T, Andres R, Schmitt M, Assmann V, Stevens K, Offit K, Curado J, Tilgner H, Guigo R, Aiza G, Brunet J, Castellsague J, Martrat G, Urruticoechea A, Blanco I, Tihomirova L, Goldgar DE, Buys S, John EM, Miron A, Southey M, Daly MB, Schmutzler RK, Wappenschmidt B, Meindl A, Arnold N, Deissler H, Varon-Mateeva R, Sutter C, Niederacher D, Imyanitov E, Sinilnikova OM, Stoppa-Lyonnet D, Mazoyer S, Verny-Pierre C, Castera L, de Pauw A, Bignon YJ, Uhrhammer N, Peyrat JP, Vennin P, Fert Ferrer S, Collonge-Rame MA, Mortemousque I, Spurdle AB, Beesley J, Chen X, Healey S, Barcellos-Hoff MH, Vidal M, Gruber SB, Lazaro C, Capella G, McGuffog L, Nathanson KL, Antoniou AC, Chenevix-Trench G, Fleisch MC, Moreno V, Pujana MA. Interplay between BRCA1 and RHHAMM regulates epithelial apicobasal polarization and may influence risk of breast cancer. *PLoS Biol* 2011;9(11):e1001199.

Mulligan AM, Couch FJ, Barrowdale D, Domchek SM, Eccles D, Nevanlinna H, Ramus SJ, Robson M, Sherman M, Spurdle AB, Wappenschmidt B, Lee A, McGuffog L, Healey S, Sinilnikova OM, Janavicius R, Hansen TV, Nielsen FC, Ejlersen B, Osorio A, Munoz-Repeto I, Duran M, Godino J, Pertesi M, Benitez J, Peterlongo P, Manoukian S, Peissel B, Zaffaroni D, Cattaneo E, Bonanni B, Viel A, Pasini B, Papi L, Ottini L, Savarese A,

Bernard L, Radice P, Hamann U, Verheus M, Meijers-Heijboer HE, Wijnen J, Gomez Garcia EB, Nelen MR, Kets CM, Seynaeve C, Tilanus-Linthorst MM, van der Luijt RB, van Os T, Rookus M, Frost D, Jones JL, Evans DG, Lalloo F, Eeles R, Izatt L, Adlard J, Davidson R, Cook J, Donaldson A, Dorkins H, Gregory H, Eason J, Houghton C, Barwell J, Side LE, McCann E, Murray A, Peock S, Godwin A, Schmutzler RK, Rhiem K, Engel C, Meindl A, Ruehl I, Arnold N, Niederacher D, Sutter C, Deissler H, Gadzicki D, Kast K, Preisler-Adams S, Varon-Mateeva R, Schoenbuchner I, Fiebig B, Heinritz W, Schafer D, Gevensleben H, Caux-Moncoulier V, Fassy-Colcombet M, Cornelis F, Mazoyer S, Leone M, Boutry-Kryza N, Hardouin A, Berthet P, Muller D, Fricker JP, Mortemousque I, Pujol P, Coupier I, Lebrun M, Kientz C, Longy M, Sevenet N, Stoppa-Lyonnet D, Isaacs C, Caldes T, de Al Hoya M, Heikkinen T, Aittomaki K, Blanco I, Lazaro C, Barkardottir RB, Soucy P, Dumont M, Simard J, Montagna M, Tognazzo S, D'Andrea E, Fox S, Yan M, Rebbeck TR, Olopade OI, Weitzel JN, Lynch HT, Ganz PA, Tomlinson GE, Wang X, Fredericksen Z, Pankratz VS, Lindor NM, Szabo C, Offit K, Sakr R, Gaudet M, Bhatia J, Kauff N, Singer CF, Tea MK, Gschwanter-Kaulich D, Fink-Retter A, Mai PL, Greene MH, Imyanitov E, O'Malley FP, Ozcelik H, Glendon G, Toland AE, Gerdes AM, Thomassen M, Kruse TA, Birk Jensen U, Skytte AB, Caligo MA, Soller M, Henriksson K, von Wachenfeldt A, Arver B, Stenmark-Askmal M, Karlsson P, Ding YC, Neuhausen SL, Beattie M, Pharoah PD, Maysich KB, Nathanson KL, Karlan BY, Gross J, John EM, Daly MB, Buys SM, Southey MC, Hopper JL, Terry MB, Chung W, Miron AF, Goldgar D, Chenevix-Trench G, Easton DF, Andrulis IL, Antoniou AC, Family Registry BC, Embrace, Collaborators GS, Hebon, Network OC, Swe B, Cimba. Common breast cancer susceptibility alleles are associated with tumor subtypes in BRCA1 and BRCA2 mutation carriers: results from the Consortium of Investigators of Modifiers of BRCA1/2. *Breast Cancer Res* 2011;13(6):R110.

Panoutsopoulou K, Southam L, Elliott KS, Wrayner N, Zhai G, Beazley C, Thorleifsson G, Arden NK, Carr A, Chapman K, Deloukas P, Doherty M, McCaskie A, Ollier WE, Ralston SH, Spector TD, Valdes AM, Wallis GA, Wilkinson JM, Arden E, Battley K, Blackburn H, Blanco FJ, Bumpstead S, Cupples LA, Day-Williams AG, Dixon K, Doherty SA, Esko T, Evangelou E, Felson D, Gomez-Reino JJ, Gonzalez A, Gordon A, Gwilliam R, Halldorsson BV, Hauksson VB, Hofman A, Hunt SE, Ioannidis JP, Ingvarsson T, Jonsdóttir I, Jonsson H, Keen R, Kerkhof HJ, Kloppenburg MG, Koller N, Lakenberg N, Lane NE, Lee AT, Metspalu A, Meulenbelt I, Nevitt MC, O'Neill F, Parimi N, Potter SC, Rego-Perez I, Riancho JA, Sherburn K, Slagboom PE, Stefansson K, Styrkarsdóttir U, Sumillera M, Swift D, Thorsteinsdóttir U, Tsezou A, Uitterlinden AG, van Meurs JB, Watkins B, Wheeler M, Mitchell S, Zhu Y, Zmuda JM, arcOGEN Consortium, Zeggini E, Loughlin J. Insights into the genetic architecture of osteoarthritis from stage 1 of the arcOGEN study. *Ann Rheum Dis* 2011; 70(5): 864-867.

Stacey SN, Sulem P, Jonasdóttir A, Masson G, Gudmundsson J, Gudbjartsson DF, Magnusson OT, Gudjonsson SA, Sigurgeirsson B, Thorisdóttir K, Ragnarsson R, Benediktsdóttir KR, Nexø BA, Tjønneland A, Overvad K, Rudnai P, Gurzau E, Koppova K, Hemminki K, Corredera C, Fuentelsaz V, Grasa P, Navarrete S, Fuertes F, Garcia-Prats MD, Sanambrosio E, Panadero A, De Juan A, Garcia A, Rivera F, Planelles D, Soriano V, Requena C, Aben KK, van Rossum MM, Cremers RGHM, van Oort IM, van Spronsen DJ, Schalken JA, Peters WHM, Helfand BT, Donovan JL, Hamdy FC, Badescu D, Codreanu O, Jinga M, Csiki IE, Constantinescu V, Badae P, Mates IN, Dinu DE, Constantin A, Mates D, Kristjansdóttir S, Agnarsson BA, Jonsson E, Barkardóttir RB, Einarsson GV, Sigurdsson F, Moller PH, Stefansson T, Valdimarsson T, Johannsson OT, Sigurdsson H, Jonsson

T, Jonasson JG, Tryggvadóttir L, Rice T, Hansen HM, Xiao YY, Lachance DH, Neill BPO, Kosel ML, Decker PA, Thorleifsson G, Johannsdóttir H, Helgadóttir HT, Sigurdsson A, Steinthorsdóttir V, Lindblom A, Sandler RS, Keku TO, Banasik K, Jorgensen T, Witte DR, Hansen T, Pedersen O, Jinga V, Neal DE, Catalona WJ, Wrensch M, Wiencke J, Jenkins RB, Nagore E, Vogel U, Kiemeny LA, Kumar R, Mayordomo JJ, Olafsson JH, Kong A, Thorsteinsdóttir U, Rafnar T, Stefansson K, Canc SL-RC. A germline variant in the TP53 polyadenylation signal confers cancer susceptibility. *Nat Genet* 2011;43(11):1098-1085.

Stapleton NM, Andersson JT, Stemerding AM, Bjarnarson SP, Verheul RC, Gerritsen J, Zhao Y, Kleijer M, Sandlie I, de Haas M, Jonsdóttir I, van der Schoot CE, Vidarsson G. Competition for FcRn-mediated transport gives rise to short half-life of human IgG3 and offers therapeutic potential. *Nat Commun* 2011;2:599.

Sulem P, Gudbjartsson DF, Walters GB, Helgadóttir HT, Helgason A, Gudjonsson SA, Zanon C, Besenbacher S, Bjornsdóttir G, Magnusson OT, Magnusson G, Hjartarson E, Saemundsdóttir J, Gylfason A, Jonasdóttir A, Holm H, Karason A, Rafnar T, Stefansson H, Andreassen OA, Pedersen JH, Pack AI, de Visser MC, Kiemeny LA, Geirsson AJ, Eyjolfsson GI, Olafsson I, Kong A, Masson G, Jonsson H, Thorsteinsdóttir U, Jonsdóttir I, Stefansson K. Identification of low-frequency variants associated with gout and serum uric acid levels. *Nat Genet* 2011; 43(11): 1127-30.

Valdes AM, Styrkarsdóttir U, Doherty M, Morris DL, Mangino M, Tamm A, Doherty SA, Kisand K, Kerna I, Tamm A, Wheeler M, Maciewicz RA, Zhang W, Muir KR, Dennison EM, Hart DJ, Metrustry S, Jonsdóttir I, Jonsson GF, Jonsson H, Ingvarsson T, Cooper C, Vyse TJ, Spector TD, Stefansson K, Arden NK. Large Scale Replication Study of the Association between HLA Class II/BTNL2 Variants and Osteoarthritis of the Knee in European-Descendant Populations. *PLoS ONE* 2011; 6(8): e23371.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum og þingum: 21 Fyrirlestrar á alþjóðlegum/norrænum ráðstefnum og þingum: 6 þar af 3 boðsfyrirlestrar Veggspjöld – ágríp sýnd á íslenskum ráðstefnum og þingum: 26 Veggspjöld sýnd á alþjóðlegum/ norrænum ráðstefnum og þingum: 12

Rannsóknastofa í næringarfræði

Forstöðumaður: Inga Þórsdóttir prófessor

Helstu áherslur í rannsóknum

Helstu verkefni Rannsóknastofu í næringarfræði á árinu voru í gagnasöfnun í framsæri langtímarannsókn á næringu ungbarna - næring 6 ára, könnun á mataræði landsmanna og mat á næringarástandi sjúklinga á Landspítala. Fjórar íhlutandi rannsóknir voru til úrvinnslu: Rannsókn á áhrifaþáttum fæðuvalds og næringar meðal barna og foreldra. Rannsókn á áhrifum af lengd brjóstgagfara. Rannsókn á kerfisflíffræðilegum þáttum tengdum næringu og efnaskipatvillu. Rannsókn á næringu og hreyfingu aldraðra og sarcopeniu. Meðal annarra áherslusviða stofunnar eru enn frekari rannsóknir um næringu og vöxt snemma á lífsleiðinni þ.m.t. á meðgöngu, heilsufar á barnsaldri og síðar á ævinni. Rannsóknir á næringu ungra og þungra fullorðinna einstaklinga hafa staðið yfir undanfarnin ár. Rannsóknastofa í næringarfræði stundar einnig rannsóknir á næringarástandi mismunandi sjúklingahópa og þrjú verkefni sem snúa að inntöku mengunarefna eru mislangt komin.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Coordinated monitoring of the development of dietary habits, physical activity and overweight/obesity in the Nordic countries. Ingibjörg Gunnarsdóttir. NICe og NKMT(NCM).

Dioxin og blý í fólkni – Rannsóknir vegna útblásturs eldri sorpbrennslustöðva. Þórhallur Ingi Halldórsson, Hrönn Ólína Jörundsóttir, Kristín Ólafsdóttir, Inga Þórsdóttir, Haraldur Briem, Vilhjálmur Rafnsson, Kristinn Tómasson, Atli Arnarsson.

Fæðuvenjur kvenna með lotugræði (bulimia nervosa BN) og ótilgreinda átröskun. Ása Guðrún Kristjánsdóttir, Inga Þórsdóttir.

Könnun á mataræði Íslendinga 2010-2011.

Inga Þórsdóttir, Laufey Steingrimsdóttir, Ingibjörg Gunnarsdóttir, Hrund Valgeirsdóttir. Landlæknisembættið.

Mat á næringarástandi sjúklinga á Landspítala. Tengsl við legutíma, fylgikvilla og kostnað vegna næringar meðferðar. Ingibjörg Gunnarsdóttir, Kristinn Sigvaldason, Inga Þórsdóttir, Brynja Ingadóttir, Jón Örvar Kristínsson, Páll Helgi Möller, Ari Jóhannesson.

Næring 6 ára barna-Framsæ lang tímarannsókn á landsúrtaki. Inga Þórsdóttir, Hrafnhildur Eva Stephensen, Birna Þórisdóttir. Landlæknisembættið.

Næring ungbarna - Framsæ lang tímarannsókn á landsúrtaki. Inga Þórsdóttir.

Næring ungbarna - Framsæ lang tímarannsókn á landsúrtaki. Inga Þórsdóttir, Hrafnhildur E. Stephensen, Ása G. Kristjánsdóttir, Ása Vala Þórisdóttir, Birna Þórisdóttir, Ingibjörg Gunnarsdóttir, Þórhallur Ingi Halldórsson, Laufey Steingrimsdóttir, Gestur I. Pálsson, Sigurveig P. Sigurðardóttir, Sigurður Júlíus Grétarsson, Kim Fleischer Michelsen.

Næringarástand sjúklinga með Parkinsonsveiki. Alfons Ramel, Jónína Hólmfríður Hafliðadóttir, Martin L Grabowski.

Perflúoróalkil-sambönd: Trufflandi áhrif við þyngdarstjórnum og mengun tengd fiskneyslu. Þórhallur Ingi Halldórsson, Alfons Ramel, Hrönn Ólína Jörundsóttir.

Rannsókn á lífvirkni mjólkurpróteina og áhrifum styrktarþjálfunar meðal fólks 65 ára og eldra: Áhrif á IGF-1. Inga Þórsdóttir, Atli Arnarson, Ólöf Guðný Geirsdóttir, Alfons Ramel, Pálmi V. Jónsson.

Sjávarfangsneysla og þrávirk lífræn mengunarefni. Alfons Ramel, Þórhallur Ingi Halldórsson.

Nord Forsk

HELGA öndvegissetur um áhrif ymissa efna í grófu korni á heilsu (Nordic Health Whole Grain Food). Laufey Steingrimsdóttir, Tinna Eysteinsdóttir, Jóhanna Eyrún Torfadóttir, Inga Þórsdóttir.

SYSDIET öndvegissetur um næringartengdar forvarnir með norrænni fæðu. Óla Kallý Magnúsdóttir, Svandís Erna Jónsdóttir, Kristján Þór Gunnarsson, Inga Þórsdóttir, Ingibjörg Gunnarsdóttir.

Doktorsnemar

Atli Arnarson. Áhrif næringarþátta og hreyfingar á líffræðilegar breytur meðal aldraðra. Matvæla- og næringarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Alfons Ramel.

Ása Vala Þórisdóttir. Næring ungbarna og vöxtur – Ráðleggingar og áhrif á járnþúska. (Næring íslenskra ungbarna). Matvæla- og næringarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Inga Þórsdóttir.

Óla Kallý Magnúsdóttir. Heilkorn í hollu norrænu mataræði og tengsl lífvíva við blóðsykurstjórnum.

Matvæla- og næringarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Inga Þórsdóttir.

Ólöf Helga Jónsdóttir. „Exclusive“ brjóstgjöf í 4 eða 6 mánuði- ihlutandi rannsókn. Matvæla- og næringarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Inga Þórsdóttir.

Svandís Erna Jónsdóttir. Lýðheilsunæringarfræði, næringarráðleggingar og næringartengdar forvarnir með norrænni fæðu - áhrif á efnaskiptavillu, offitu, sykursýki típu 2 og hjartasjúkdóma. Matvæla- og næringarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Inga Þórsdóttir.

Tinna Eysteinsdóttir. Næring á lífsleiðinni og heilsa meðal aldraðra. Mataræði og sykursýki. Matvæla- og næringarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Laufey Steingrimsdóttir.

Meistararnemar

Anita Guðný Gústavsdóttir. Joðhagur barnshafandi kvenna á Íslandi. Matvæla- og næringarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Ingibjörg Gunnarsdóttir.

Regina Thorsteinsson. Hjúkrun og næring. Könnun á FSA - Viðhorf og þekking hjúkrunarfræðinga og skimun fyrir vannæringu. Hjúkrunarfræðideild Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Inga Þórsdóttir, Ingibjörg Gunnarsdóttir.

Hrafnhildur Eva Stephensen. Breytingar á ávaxta- og grænmetisneyslu 11 ára íslenskra barna milli árunna 2003 og 2009. Matvæla- og næringarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Inga Þórsdóttir.

Hrefna Pálsdóttir. Mat á gildi mælitækis til að fylgjast með þróun mataræðis meðal 7-12 ára. Matvæla- og næringarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Ingibjörg Gunnarsdóttir.

Rakel Dögg Hafliðadóttir. Mataræði og kólesteról gildi í blóði 12 mánaða og sex ára barna. Matvæla- og næringarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Ingibjörg Gunnarsdóttir, Þórhallur Ingi Halldórsson.

Edda Ýr Guðmundsdóttir. Selen í fæði og heilblóði ungra kvenna á Íslandi. Matvæla- og næringarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Laufey Steingrimsdóttir, Ingibjörg Gunnarsdóttir.

Hrund Valgeirsdóttir. Aðferðafræði við Landkönnun á mataræði Íslendinga 2010/2011. Matvæla- og næringarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Laufey Steingrimsdóttir, Ingibjörg Gunnarsdóttir.

Fjóra Dröfn Guðmundsdóttir. Áhrif tvenns konar skyndibita á efnaskipti í blóði eftir máltíð hjá einstaklingum í kjörþyngd og of þyngum einstaklingum. Matvæla- og næringarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Alfons Ramel.

Kristján Þór Gunnarsson. Matvæla- og næringarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Inga Þórsdóttir.

Birna Þórisdóttir. Næring ungbarna - Framsæ lang tímarannsókn á landsúrtaki. Matvæla- og næringarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Inga Þórsdóttir, Ingibjörg Gunnarsdóttir.

Auður Benediktsdóttir. Árangur af offitumedferð á Reykjalundi. Matvæla- og næringarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Alfons Ramel.

Rannveig Björnsdóttir. Næringarástand sjúklinga á Landspítala. Mat á gildi einfalds eyðublaðs til áætlunar á orku- og próteinneyslu sjúklinga.. Matvæla- og næringarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Ingibjörg Gunnarsdóttir.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Margir aðilar innan Landspítala og Háskóla Íslands, Lýðheilsustöð, Mátis, Hjartavernd og Heilsugæslan í

Reykjavík. Karolinska Institutet, Stokkhólmur, Svíþjóð er samstarfsaðili RÍN í nokkrum verkefnum; Harvard School of Public Health og Massachusetts General Hospital Boston, U.S.A. Childhood Nutrition Research Centre, London sem og DTU Kaupmannahöfn. Fjöldi evrópskra samstarfsaðila er í verkefninu SEAFOODplus; JOBNU; og PRO GREENS. University College Cork, Írlandi; University of Navarra, Spáni; SSI Kaupmannahöfn, Danmörku; Kaupmannahafnarháskóli; University of Lisbon, Portúgal; University of Porto, Portúgal; University of Southampton, Bretlandi; Community Nutrition Unit, Bilbao, Spáni; Ghent University, Belgíu; Erasmus University Medical Center, Rotterdam, Hollandi; University of Vienna, Austurríki; Universitetet i Oslo, Noregi; University College Dublin, Írlandi; University of Kuopio, Finnlandi; University of Lund, Svíþjóð; University of Turku, Finnlandi; University of Tromsø, Noregi; VTT Technological Research Center of Finland; Fiskeriforskning, Tromsø, Noregi; SINTEF Fisheries and Aquaculture Ltd, Trondheim, Noregi; Danish Institute for Fisheries Research, Lyngby, Danmörku; Sahlgrenska University Hospital, Gautaborg, Svíþjóð; Institute of Public Health, Danmörku. Fjöldi norrænna aðila eru einnig samstarfsaðilar RÍN í NICe verkefninu Nordic Monitoring og NordForsk Center of Excellence verkefninu SYSDIET sem og Nofima Marin A/S með verkefni Better choice. Nordisk Ministerråd styrkir SLR (systematic literature reviews) fyrir NNR 2012 (Norrænu næringar ráðleggingarnar) sem og NNC 2012 (Norrænu næringar ráðstefnan).

Viðurkenningar sem starfsfólk rannsóknarstofunnar fékk á árinu

Dr. Inga Þórsdóttir, forstöðumaður næringarstofu, prófessor, hlaut Hvátningarstyrk Vísindasjóðs Landspítala til verkefnisins: Næring ungbarna - Framsæ lang tímarannsókn á landsúrtaki.

Ása Guðrún Kristjánsdóttir næringarfræðingur hlaut hvatningastyrk úr Vísindasjóði Landspítala, til verkefnisins: Fæðuvenjur kvenna með lotugræði (bulimia nervosa BN) og ótilgreinda átröskun, en styrkurinn er ætlaður ungu vísindamönnum sem stunda klínískar rannsóknir á spítalanum.

Störf í ritstjórn ritryndra fagrita

Inga Þórsdóttir er í ritstjórn Annals of Nutrition and Metabolism. Inga Þórsdóttir er í ritstjórn Acta Paediatrica. Inga Þórsdóttir er í ritstjórn Public Health Nutrition. Ingibjörg Gunnarsdóttir er í ritstjórn Public Health Nutrition.

Doktorsritgerð

Ólöf Guðný Geirsdóttir. Rannsókn á áhrifum nýrra næringardrykkja á næringarástand og lífsgæði aldraðra. Reykjavík: Matvæla- og næringarfræðideild, Háskóla Íslands; 2011.

Ritverk –bækur eða bókakafar

Thorsdóttir I, Thorsdóttir AV. Whole Cow's Milk in Early Life. Milk and Milk Products in Human Nutrition. Nestlé Nutrition Institute Workshop Series Pediatric Program, Vol. 67. Basel: Karger; 2011. bls.29-40.

Ritverk- vísindagreinar í ritryndum innlendum tímaritum

Jóhanna Gunnarsdóttir, Þorbjörg Edda Björnsdóttir, Þórhallur Ingi Halldórsson, Guðrún Halldórsdóttir, Reynir Tómas Geirsson. Stytt sjúkráðslega við valkeisaraskurði eftir upptöku flytibatameðferðar og heimapjónustu. Læknablaðið 2011;97(7/8):407-11.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Arnarson A, Ólafsdóttir A, Ramel A, Martinsdóttir E, Reykdal O, Thorsdóttir I, Thorkelsson G. Sensory analysis and consumer surveys of fat- and salt-reduced meat products and their use in an energy-reduced diet in overweight individuals. Int J Food Sci Nutr 2011;62(8):872-80.

Eysteindóttir T, Gunnarsdóttir I, Thorsdóttir I, Harris T, Launer LJ, Gudnason V, Steingrimsdóttir L. Validity of retrospective diet history: assessing recall of midlife diet using food frequency questionnaire in later life. *J Nutr Health Aging* 2011;15(10):809-14.

Halldósson TI, Gunnarsdóttir I, Birgisdóttir BE, Gudnason V, Aspelund T, Thorsdóttir I. Childhood growth and adult hypertension in a population of high birth weight. *Hypertension* 2011;58(1):8-15.

Jonsdóttir S, Hughes R, Thorsdóttir I, Yngve A. Consensus on the competencies required for public health nutrition workforce development in Europe - the JobNut project. *Public Health Nutr* 2011;14(8):1439-49.

Muldowney S, Lucey AJ, Paschos G, Martinez JA, Bandarra N, Thorsdóttir I, Cashman KD, Kiely M. Relationships between Vitamin D Status and Cardio-Metabolic Risk Factors in Young European Adults. *Ann Nutr Metab* 2011;58(2):85-93.

Ramel A, Geirsdóttir OG, Amarnson A, Thorsdóttir I. Regional and total body bioelectrical impedance analysis compared with DXA in Icelandic elderly. *Eur J Clin Nutr* 2011;65(8):978-83.

Reykdal O, Rabieh S, Steingrimsdóttir L, Gunnlaugsdóttir H. Minerals and trace elements in Icelandic dairy products and meat. *J Food Compos Anal* 2011;24(7):980-6.

Thorisdóttir AV, Thorsdóttir I, Pálsson GI. Nutrition and Iron Status of 1-Year Olds following a Revision in Infant Dietary Recommendations. *Anemia* 2011;2011(986303).

Önnur ritverk

Hólmfríður Þorgeirsdóttir, Hrunn Valgeirsdóttir, Ingibjörg Gunnarsdóttir, Elva Gísladóttir, Bryndís Elfa Gunnarsdóttir, Inga Þórsdóttir, Jónína Stefánsdóttir, Laufey Steingrimsdóttir. Hvað borða Íslendingar? Könnun á mataræði Íslendinga 2010-2011. Helstu niðurstöður. Landlæknir, Matvælastofnun og Rannsóknastofa í næringarfræði: Reykjavík; 2011.

Ingibjörg Gunnarsdóttir, Anna Friðriksdóttir, Birna Jónsdóttir, Jón Órvar Kristinnsson, Kristinn Sigvaldason, Páll Helgi Möller. Klínískar leiðbeiningar um næringu sjúklinga. Landspítali: Reykjavík; 2011.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum og þingum: 6
Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 12
Veggsþjöld – ágríp sýnd á íslenskum ráðstefnum og þingum: 9
Veggsþjöld – ágríp sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 8

Sálgæsla presta og djákna

Tengiliður: Sigfinnur Þorleifsson sjúkráhusprestur
Helstu áherslur í rannsóknum

Rannsóknir beinast að ekkum, dánartíðni þeirra, umræðu um dauðann og yfirvofandi dauða með áherslu heilsu, tilfinningar, öldrun, kynferfi og félagsleg samskipti. Auk þess beinast rannsóknir að trúarviðhorfum sjúklinga sem þiggja líknarmæðferð.

Doktorsnemar

Bragi Skúlason. Gender related aspects of bereavement and terminal care. Félag- og mannvísindadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Gísli Pálsson, Ásgeir Helgason.

Guðlaug Helga Ásgeirsdóttir: Trúarviðhorf Íslendinga sem þiggja líknarmæðferð. Guðfræði- og trúarbragðafræði, Háskóla Íslands og NHS Skotlandi. Aðalleiðbeinandi: Einar Sigurbjörnsson. Leiðbeinandi: Ewan Kelly.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Bragi Skúlason Háskóli Íslands, Háskólinn í Reykjavík, Karolinska Institutet, Stokkhólmi, Svíþjóð.

Guðlaug Helga Ásgeirsdóttir, Háskóli Íslands, NHS í Skotlandi

Önnur ritverk

Sigfinnur Þorleifsson, Vigfús Bjarni Albertsson. „Er ekki tími til kominn að tengja?“ Sálgæsla og hópastarf á Landspítala. *Geðvernd* 2011;40(1):30-3.

Sigrún Anna Jónsdóttir, Bragi Skúlason. Syrgjendum fylgt eftir og mikilvægi fjölskylduhjúkrunar. Tímarit hjúkrunarfræðinga 2011;87(2):26-9.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum og þingum: 1
Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 3
Veggsþjöld – ágríp sýnd á íslenskum ráðstefnum og þingum: 1

Talmeinafræðingar

Tengiliður: Sigríður Magnúsdóttir
yfirtalmeinafræðingur

Helstu áherslur í rannsóknum

Rannsóknir á málstoli og öðrum tjáskiptaerfiðleikum.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

University of South Carolina, Department of Communication Sciences and Disorders, Columbia, SC, Bandaríkjunum, Medical University of South Carolina, Department of Neurology, Charleston, SC, Bandaríkjunum. Innan Landspítala er um að ræða Talmeinaþjónustuna, Taugalækningsdeild og Myndgreiningar í Fossvogi.

Veggsþjöld – ágríp sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 1

Verkfræðingar

Tengiliður: Þórður Helgason dósent

Helstu áherslur í rannsóknum

Fjarlækningar, raforvun til endurhæfingar þverlamaðra og til meðhöndlunar á hjartveikum, þrívíð líkanagerð (Medical Stereolithography, 3D printing), stafræn myndgerð, segulómun (segulrófsgreining, starfræn segulómun).

Styrkir sem verkfræðingar fengu á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Áhættugreining á lærbeinsbroti við og eftir mjaðmarliðsskipti. Paolo Gargiulo, Þórður Helgason, Þröstur Pétursson, Halldór Jónsson jr.

Ný aðferð til að finna flogavirk svæði frá flogalausum heilarafritum. Paolo Gargiulo, Egill Axfjörð Friðgeirsson, Ceon Ramon.

Mælingar á geislavirkum efnun í mannslíkamanum. Þórður Helgason, Garðar Mýrdal.

Notkun á lífvirkum þrívíðar burðarvirkjum til beinmyndunar in vitro. Paolo Gargiulo, Ólafur E. Sigurjónsson, Þórður Helgason, Oddný Gunnarsdóttir.

Notkun úthljóðsstraumlandmyndgerð til að fylgjast með raforvun aftargaðra vöðva. Þórður Helgason, Guðbjörg Kristín Ludvígsdóttir, Haraldur Auðunsson, Paolo Gargiulo.

Þróun innraeyrans í hval og tengsl þess við sjóveiki. Hannes Petersen, Paolo Gargiulo.

Þróun þrívíddarmælinga við greiningu á sjúkdómum í inneyra. Paolo Gargiulo, Hannes Petersen, Þórður Helgason, Adrea Veratti.

Meistararnemi

Páll Jens Reynisson. Háskólanum í Reykjavík. Raforvun aftargaðra vöðva: breytingar á beinauppbyggingu og fylgni vöðvakrafts við beinvöxt. Leiðbeinendur: Paolo Gargiulo, Þórður Helgason, Brynjar Vatnsdal Pálsson, Halldór Jónsson jr.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum
Háskólinn Reykjavík.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Gargiulo P, Helgason T, Reynisson PJ, Helgason B, Kern H, Mayr W, Ingvarsson P, Carraro U. Monitoring of muscle and bone recovery in spinal cord injury patients treated with electrical stimulation using three-dimensional imaging and segmentation techniques: methodological assessment. *Artif Organs* 2011;35(3):275-81.

Gargiulo P, Reynisson PJ, Helgason B, Kern H, Mayr W, Ingvarsson P, Helgason T, Carraro U. Muscle, tendons, and bone: structural changes during denervation and FES treatment. *Neurol Res* 2011;33(7):750-8.

Barnahjúkrun

Forstöðumaður: Guðrún Kristjánsdóttir prófessor
Helstu áherslur í rannsóknum

Í rannsóknum eru börnin sjálf, aðstæður þeirra, hagir foreldra þeirra og fjölskyldna viðfangsefni. Verkefni leitast við að finna leiðir til að lýsa þörfum og þróa aðferðir til að hjúkra börnum, foreldrum og fjölskyldum. Rannsóknir á álagi og leiðir til að ná tökum á því eru meðal þeirra verkefna sem lögð er áhersla á. Stuðningur við foreldra og fjölskyldur barna með langvinn veikindi hafa þróast áfram.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu
Vísindasjóður Landspítala

Árangur fjölskyldu-hjúkrunarmæðferðar (mæðferðarsamræða) á Barnaspítala Hringins. Anna Ólafía Sigurðardóttir, Erla Kolbrún Svavarsdóttir.

B-hluti vísindasjóðs Félags íslenskra hjúkrunarfræðinga

Þýðing og forprófun á Sjálfsmyndarspurningalista Offer, Endurbættum - Tengsl sjálfsmyndar við kyn, aldur, bakgrunn og heilsu íslenskra unglinga. Vigdís Hrönn Viggósdóttir, Guðrún Kristjánsdóttir.

Aðstoðarkennarastyrkur frá Heilbrigðisvísindasviði Háskóla Íslands

Oddný Kristinsdóttir – til að aðstoða við kennslu í Barnahjúkrun samhliða námi sínu við Háskóla Íslands.

Doktorsnemar

Anna Ólafía Sigurðardóttir. Árangur fjölskylduhjúkrunarmæðferða á Barnaspítala Hringins. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Erla Kolbrún Svavarsdóttir, Ann Garwick, Mary Kay Rayens, Sigrún Júlíusdóttir, Árelia Eydis Guðmundsdóttir.

Ólóf Kristjánsdóttir. Cross Cultural Comparison of Parental Reaction to Children's Pain Behaviour in Canada, Thailand and Iceland. Dalehouse University, Halifax, Kanada. Leiðbeinendur: Patric McGrath, Guðrún Kristjánsdóttir, Allen Finley, Anita Unruh, Hélène Deacon, Pulsuk Siripul.

Meistararnemar

Alma Björk Guðtommsdóttir. Reynsla foreldra barna yfir kjörþyngd og væntingar þeirra til heilbrigðisþjónustu.

Miðstöð Lyðheilsuvisinda, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Helga Sif Friðjónsdóttir

Auður Mjöll Friðgeirsdóttir. Mat á aðlögunarleiðum, stuðningi og virkni fjölskyldna með bráð veikindi á Barnaspítala Hringins. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Erla Kolbrún Svavarsdóttir.

Bergljót Steinsdóttir. Lífsgeði unglinga með krabbamein út frá sjónarhóli unglinga og foreldra þeirra. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Erla Kolbrún Svavarsdóttir.

Brynja Jónsdóttir. Þróun á mælingum og prófun á fræðsluferni fyrir sykursjúk börn. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Helga Jónsdóttir.

Elin Ögmundsdóttir. Blóðsykurgildi hjá nýburum á Íslandi: Aðferðir og viðmið í túlkun niðurstaðna. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Guðrún Kristjánsdóttir, Þórður Þorkelsson

Elinrós Erlingsdóttir. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Guðrún Kristjánsdóttir.

Guðrún Eygló Guðmundsdóttir. Mat á aðlögunarleiðum, stuðningi og virkni fjölskyldna með langvinn heilsufarsvandamál á Barnaspítala Hringins. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Erla Kolbrún Svavarsdóttir.

Jóhanna Lilja Hjörleifsdóttir. Ánægja með heilbrigðisþjónustuna á Barnspítala Hringins. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Erla Kolbrún Svavarsdóttir.

Kristin Flygenring. Meðferð við brunasárum hjá börnum á Landspítala (vinnutíll). Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Guðrún Kristjánsdóttir, Lovisa Baldursdóttir.

Margrét Ó. Thorlacius. Notkun lágmarksgagnsafns í hjúkrunarstjórnun (NMMDS-ICE) til að lýsa einkennum barnadeilda á íslenskum sjúkrahúsum. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Helga Bragadóttir.

Oddný Kristinsdóttir. Einkenni munnslímhúðabólgu hjá börnum í krabbameinsmeðferð og hjúkrun þeirra á Landspítala. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Guðrún Kristjánsdóttir.

Sólrun W. Kamban. Fjölskylduhjúkrun: Ávinningur stuttra meðferðaviðtala við foreldra barna sem greinast með RSV eins árs og yngri á bráðamóttöku barna. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Erla Kolbrún Svavarsdóttir.

Vigdís H. Viggósdóttir. Þýðing, forprófun og stöðlun á sjálfsmatsspurningalista Offers í nýrri útgáfu. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Guðrún Kristjánsdóttir.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Háskóli Íslands, University of Nebraska, Omaha, Nebraska, Bandaríkin. University of North Carolina, Chapel Hill, Bandaríkin. Dalehouse University, Halifax, Nova Scotia, Kanada. Lund University, Svíþjóð, Karolinska Institutet, Svíþjóð, Kalmar University, Svíþjóð.

Störf í ritstjórn ritryndra fagrita

Guðrún Kristjánsdóttir er ritstjóri tímaritsins Nordic Journal of Nursing Research (Vård i Norden).

Ritverk –bækur eða bókakafar

Kristjánsdóttir O, Kristjánsdóttir G. Randomized clinical trial of musical distraction with and without headphones for adolescents' immunization pain. Scand J Caring Sci 2011;25(1):19-26.

Erla Kolbrún Svavarsdóttir, Helga Jónsdóttir, editors. Family nursing in action. Reykjavík: Háskólaútgáfan; 2011.

Ritverk- vísindagreinar í ritryndum innlendum tímaritum

Gróa Sturludóttir, Katrín Kolka Jónsdóttir, Margrét Eyþórsdóttir, Guðrún Kristjánsdóttir. Nýburar í áhættumati á vökudeild: Lýsandi rannsókn á eftirliti eins árgangs. Tímarit hjúkrunarfræðinga 2011;87(4):66-71.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Konradsdóttir E, Svavarsdóttir EK. How effective is a short-term educational and support intervention for families of an adolescent with type 1 diabetes? J Spec Pediatr Nurs 2011;16(4):295-304.

Kristjánsdóttir O, Kristjánsdóttir G. Randomized clinical trial of musical distraction with and without headphones for adolescents' immunization pain. Scand J Caring Sci 2011;25(1):19-26.

Steinþorsdóttir SD, Eliasdóttir SB, Indridason OS, Agustsdóttir IM, Palsson R, Edvardsson VO. Prevalence of Hypertension in 9-to 10-Year-Old Icelandic School Children. J Clin Hypertens 2011;13(10):774-9.

Önnur ritverk

Kristjánsdóttir G. Editorial: Advanced nursing practice and knowledge development in the Nordic context. Nordic Journal of Nursing Research (Vård i Norden), 2011;30(1), 3.

Kristjánsdóttir G. Editorial: Advanced nursing practice in primary care to address the needs of the public Nordic Journal of Nursing Research (Vård i Norden), 2011;30(2), 3.

Kristjánsdóttir G. Editorial: From professionals to practice – for the advancement of the profession of nursing. Nordic Journal of Nursing Research (Vård i Norden), 2011; 30(3), 3.

Kristjánsdóttir G. Editorial: Nordic Journal of Nursing Research – an important asset of the Nordic nursing community. Nordic Journal of Nursing Research (Vård i Norden), 2011;30(4), 3.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum og þingum: 8
Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 6 þar af 1 boðsfyrirlestur
Veggspjöld – ágríp sýnd á íslenskum ráðstefnum og þingum: 7
Veggspjöld – ágríp sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 5

Bráðahjúkrun

Tengiliður: Guðlaug Rakel Guðjónsdóttir, framkvæmdastjóri

Helstu áherslur í rannsóknum

Helstu áherslur rannsókna beinast að endurlíf, slysum, ofbeldi, ofbeldisdauda og forvörnum auk þess sem áherslur beinast að starfsemi, stjórnun, aukningu heimsókna, ástæðum heimsókna og skilvirkni bráðadeilda. Eðli og afleiðingar áfalla, áhættuþættir og varnarþættir fyrir þróun áfallastreituróskunar og annarra afleiðinga áfalla.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Slysa- og ofbeldisdaði; umfang, eðli og þjóðhagslegt tap. Kristín Bergsdóttir, Brynjólfur Mogensen, Unnur A. Valdimarsdóttir, Ragnhildur Guðmundsdóttir.

Vísindasjóður Félag íslenskra hjúkrunarfræðinga

Virðisaukandi vinna hjúkrunarfræðinga á bráðasviði. Sólrun Rúnarsdóttir.

Meistaranaemar

Heiða Björk Gunnlaugsdóttir. Innni upplýsingamiðlun á bráðadeild G-2 Landspítala. Er tölvupóstur fullnægjandi aðferð? Lyðheilsuvisindi, Háskóla Íslands.

Helga Pálmadóttir. Er ofbeldi vaxandi vandamál? Rannsókn á fjölda koma á slysa- og bráðadeild Landspítala vegna ofbeldisáverka 1999- 2008. Lyðheilsuvisindi, Háskóla Íslands.

Kristín Bergsdóttir. Slysa- og ofbeldisdaði á Íslandi; umfang, eðli og þjóðfélagslegt tap. Lyðheilsuvisindi, Háskóla Íslands. Brynjólfur Mogensen.

Ragna Gústafsdóttir. Straumlinustjórnun á bráðasviði. Vísindisfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Gylfi Dalmann.

Sólrun Rúnarsdóttir. Virðisaukandi vinna hjúkrunarfræðinga á bráðasviði Landspítala. Vísindisfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Helga Bragadóttir.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Háskóli Íslands, auk samstarfs við við ýmis fræðasvið og fræðigreina innan Landspítala. Landslækniseimbættið, Slökkvilið höfuðborgarsvæðisins, Rauði kross Íslands, Þjóðkirkjan, Almannafræðingur Ríkislögregluembættisins, National Crime Victims Research and Treatment Center, Medical University of South Carolina, Rannsóknarnefnd umferðarslysa, Umferðarstofa, University at Buffalo, State University of New York í Bandaríkjunum, Boston University School of Medicine/National Center for PTSD, VA Boston Healthcare System, USA, University of Iowa, Iowa City, Bandaríkjunum. Beth Israel Deaconess Medical Center í Boston, Bandaríkjunum. Erasmus Universiteit Rotterdam Hollandi, University of Pavia, Pavia, Ítalíu auk Evrópusamstarfs.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Jonsson T, Jonsdóttir H, Moller AD, Baldursdóttir L. Nursing documentation prior to emergency admissions to the intensive care unit. Nurs Crit Care 2011;16(4):164-9.

Önnur ritverk

Porsteinn Jónsson, Orri Jökulsson, Ásgeir Valur Snorrason. Herminám í heilbrigðisvísundum – gagn eða bara gaman? Tímarit hjúkrunarfræðinga 2011;87(1):6-10.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum og þingum: 11
Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 1
Veggspjöld – ágríp sýnd á íslenskum ráðstefnum og þingum: 14

Endurhæfingarráðgjafi

Forstöðumaður: Þóra B. Hafsteinsdóttir dósent

Helstu áherslur í rannsóknum

Rannsóknir beinast að endurhæfingarráðgjafi sjúklinga. Rannsóknir hafa gefið til kynna að endurhæfing sjúklinga er árangursrík, að meiri endurhæfing gefur betri árangur og að mikil þörf er á að auka virkni og hreyfingu sjúklinga. Mikil áhersla er lögð á þætti sem hafa áhrif á endurhæfingu eins og næringarástand og þunglyndi og hlutverk hjúkrunarfræðinga tengdum þessum þáttum.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Legginn út! Fyrirbygging þvágærasýkinga af völdum innliggjandi þváglegga á Landspítala. Katrín Blöndal, Brynja Ingadóttir, Elin J.G. Hafsteinsdóttir, Ingunn Steingrimsdóttir, Sigrún Steindórsdóttir, Hildur Einarssdóttir, Dórothea Bergs, Guðbjörg Guðmundsdóttir, Lilja Stefánsdóttir, Vilhelmina Haraldsdóttir.

Næringarástand sjúklinga með Parkinsonsveiki. Alfons Ramel, Jónína Hólmfríður Hafliðadóttir, Martin L Grabowski.

Doktorsnemar

Elin Ingibjörg Jacobsen. Medicines information in Iceland: How to apply a national service of pharmacists delivering medicines information to healthcare professionals in Iceland. Lyfjafraeðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Anna Birna Almarsdóttir, María Heimisdóttir, Þóra B. Hafsteinsdóttir, Gerður Gröndal.

Janneke de Man. Early Detection of Post Stroke Depression. Utrecht University, University Medical Center Utrecht. Leiðbeinendur: Þóra B. Hafsteinsdóttir, Marieke Schuurmans, Eline Lindeman, Diederick Grobbee.

Meistararnemar

Bijl A. Effect of a multifaceted implementation strategy in the implementation of the evidence-based nutritional recommendations of the Clinical Rehabilitation Nursing Guideline Stroke into the daily care of patients with stroke within a general hospital: A quasi experimental study. Nursing Science Department, University of Utrecht. Leiðbeinendur: Þóra B. Hafsteinsdóttir, Roland van Linge.

De Gooij I. Educational intervention for patients with head and neck cancer in the discharge phase. Nursing Science Department, University of Utrecht. Leiðbeinandi: Þóra B. Hafsteinsdóttir.

Engel J. Effect of a multifaceted implementation strategy in the implementation of the evidence-based nutritional recommendations of the Clinical Rehabilitation Nursing Guideline Stroke into the daily care of patients with stroke within university hospital: A quasi experimental study. Nursing Science Department, University of Utrecht. Leiðbeinendur: Þóra B. Hafsteinsdóttir, Roland van Linge.

Faay M. Assessment of risk of aggressive incidents in clinical psychiatry: the reliability and clinical utility of the Kennedy Axis V used by nurses. Nursing Science Department, University of Utrecht. Leiðbeinandi: Þóra B. Hafsteinsdóttir, Floor Gooskens.

Gunnhildur Kristinsdóttir. ICF og hangnýtt notkun þess innan endurhæfingarhjúkrunar. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Þóra B. Hafsteinsdóttir, Jónína Sigurgeirsdóttir, Helga Jónsdóttir.

Ingibjörg Bjartmarz. Klínískar hjúkrunar- og endurhæfingarleiðbeiningar fyrir sjúklinga með heilablóðfall: Vinnsla leiðbeininga á handhægt form til notkunar fyrir hjúkrunarfræðinga. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Þóra B. Hafsteinsdóttir, Dórothea Bergs, Helga Jónsdóttir.

Jónína H. Hafliðadóttir. Hvað geta hjúkrunarfræðingar gert til að bæta líðan parkinsonsjúklinga. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Þóra B. Hafsteinsdóttir, Helga Jónsdóttir.

Marianne Klinke. Upplifun heilblóðssjúklinga af að borða: Fyrirbærafraeðileg rannsókn [Stroke patients experience of eating difficulties: A phenomenological study]. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Þóra B. Hafsteinsdóttir, Helga Jónsdóttir.

Vermeulen C. Time use of patients with stroke on rehabilitation wards of nursing homes: behavioural mapping. Nursing Science Department, University of Utrecht. Leiðbeinendur: Þóra B. Hafsteinsdóttir, Bianca Buijck.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Háskóli Íslands, heila- endurhæfinga- og hjúkrunarsvið University Medical Center Utrecht.

Störf í ritstjórn ritrýndra fagrita

Þóra Hafsteinsdóttir er í ritstjórn Verpleegkunde Nederlands-Vlaams Wetenschappelijk Tijdschrift voor Verpleegkundigen.

Fjölskylduhjúkrun

Forstöðumaður: Erla Kolbrún Svavarsdóttir prófessor Helstu áherslur í rannsóknum

Helsu áherslur í rannsóknum beinast að innleiðingu og viðhaldi á fjölskylduhjúkrun á Landspítala þar er verið að kanna ávinning af meðferðarsamræðum við fjölskyldur og áhrif meðferðarsamræðna á upplifaðan stuðning fjölskyldnanna, lífsgæði þeirra, virkni fjölskyldna, ánægju með heilbrigðisþjónustuna og aðlögunarleiðir. Auk þess snúa rannsóknirnar að ofbeldi í fjölskyldum, viðhorfa hjúkrunarfræðinga og ljósmæðra á Landspítala til fjölskylduhjúkrunar sem og að kanna starfsánægju þeirra í kjölfar innleiðingar fjölskylduhjúkrunar á stofnuninni.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Fjölskylduhjúkrun á bráðageðdeildum. Eydis K. Sveinbjarnardóttir, Erla Kolbrún Svavarsdóttir, Lorraine M. Wright, Inger Saveman, Birgir Hrafnkelsson.

Vísindasjóður Félags íslenskra hjúkrunarfræðinga

Hvernig ná heilbrigðisstarfsmenn best til kvenna sem eru þolendur ofbeldis í nánum samböndum. Erla Kolbrún Svavarsdóttir.

Doktorsnemar

Anna Ólafía Sigurðardóttir. Árangur fjölskylduhjúkrunarmeðferða á Barnspítala Hringins. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Erla Kolbrún Svavarsdóttir, Ann Garwick, Mary Kay Rayens, Sigrun Júlíusdóttir, Árelia Eydis Guðmundsdóttir.

Eydis K. Sveinbjarnardóttir. Árangur meðferðarsamræðna fyrir fjölskyldur einstaklinga á bráðageðdeildum Landspítala. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Erla Kolbrún Svavarsdóttir, Lorraine M. Wright, Britt-Inger Saverman, Birgir Hrafnkelsson.

Margrét Gísladóttir. Heilsueflandi fjölskyldumeðferðarsamræður við fjölskyldur unglingsstúlkna og ungra kvenna með anorexiu og við fjölskyldur unglingar með ADHD. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Erla Kolbrún Svavarsdóttir, Rúnar Vilhjálmsson, Janet Treasure, Ingunnur Ingadóttir.

Meistararnemar

Auður Mjöll Friðgeirsdóttir. Mat á aðlögunarleiðum, stuðningi og virkni fjölskyldna með bráð veikindi á Barnspítala Hringins. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Erla Kolbrún Svavarsdóttir.

Bergljót Steinsdóttir. Lífsgæði unglunga með krabbamein út frá sjónarhóli unglunga og foreldra þeirra. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Erla Kolbrún Svavarsdóttir.

Guðrún Eygló Guðmundsdóttir. Mat á aðlögunarleiðum, stuðningi og virkni fjölskyldan með langvinn heilsufarsvandamál á Barnspítala Hringins. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Erla Kolbrún Svavarsdóttir.

Ingibjörg Th. Hreiðarsdóttir. Fjölskylduhjúkrun: Ávinningur fjölskyldumeðferðarsamtals á virkni fjölskyldna með fyrirbura á vökudeild. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur Ólöf Ásta Ólafsdóttir, Erla Kolbrún Svavarsdóttir.

Jóhanna Lilja Hjörleifsdóttir. Ánægja með heilbrigðisþjónustuna á Barnspítala Hringins. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Erla Kolbrún Svavarsdóttir.

Rannveig Rúnarsdóttir. Fjölskylduhjúkrun: Ávinningur fyrir feður af fjölskyldumeðferðarsamtali fyrir útskrift af meðgöngu og sængurkvennadeild. Leiðbeinendur Ólöf Ásta Ólafsdóttir og Erla Kolbrún Svavarsdóttir.

Sólrun W. Kamban. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Fjölskylduhjúkrun: Ávinningur stuttra meðferðaviðtala

við foreldra barna sem greinast með RSV eins árs og yngri á bráðamóttöku barna. Leiðbeinandi: Erla Kolbrún Svavarsdóttir.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Háskóli Íslands, University of Minnesota, Bandaríkin. University of Kentucky-Lexington, Bandaríkin. Lund University, Svíþjóð, Karolinska Institutet, Svíþjóð, Kalmar University, Svíþjóð, Montreal University í Kanada og Háskólinn í Hiroshima Japan.

Störf í ritstjórn ritrýndra fagrita

Erla Kolbrún Svavarsdóttir situr í ritnefndum Journal of Family Nursing, Journal of Nursing Scholarship og Vård I Norden.

Ritverk –bækur eða bókakaflar

Erla Kolbrún Svavarsdóttir, Helga Jónsdóttir, editors. Family nursing in action. Reykjavík: Háskólaútgáfan; 2011.

Svavarsdóttir EK, Sigurðardóttir AO. Strategies to Facilitate Implementation of Family System Nursing in General Nursing Practice: The Circularity between Knowledge Translation and Clinical Practice. In: Erla Kolbrún Svavarsdóttir, Helga Jónsdóttir, editors. Family nursing in action. Reykjavík: Háskólaútgáfan; 2011. p. 161-84.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Kristín G. Sigurðardóttir, Erla Kolbrún Svavarsdóttir. Fjölskyldur einstaklinga með heilabilun: Ávinningur hjúkrunarmeðferðar. Tímarit hjúkrunarfræðinga 2011;87(4):46-53.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Gísladóttir M, Svavarsdóttir EK. Educational and support intervention to help families assist in the recovery of relatives with eating disorders. J Psychiatr Ment Health Nurs 2011;18(2):122-30.

Konradsdóttir E, Svavarsdóttir EK. How effective is a short-term educational and support intervention for families of an adolescent with type 1 diabetes? J Spec Pediatr Nurs 2011;16(4):295-304.

Rayens MK, Svavarsdóttir EK, Burkart PV. Cultural differences in parent-adolescent agreement on the adolescent's asthma-related quality of life. Pediatr Nurs 2011;37(6):311-9, 21.

Svavarsdóttir EK, Burkhart PV, Rayens MK, Orlygssdóttir B, Oakley MG. Icelandic and United States families of adolescents with asthma: predictors of health-related quality of life from the parents' perspective. J Clin Nurs 2011;20(1-2):267-73.

Sveinbjarnardóttir EK, Svavarsdóttir EK, Saveman BI. Nurses attitudes towards the importance of families in psychiatric care following an educational and training intervention program. J Psychiatr Ment Health Nurs 2011;18(10):895-903.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum og þingum: 11 Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 10 Veggspjöld – ágríp sýnd á íslenskum ráðstefnum og þingum: 10 Veggspjöld – ágríp sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 1

Geðhjúkrun

Forstöðumaður: Páll Biering dósent

Barna- og unglíngageðhjúkrun, forsvarsmáður: Páll Biering dósent

Geðheilbrigði kvenna og sérstakra áhættuhópa, forsvarsmáður: Jóhanna Bernharðsdóttir lektor
Hjúkrun einstaklinga með fíknisjúkdóma, forsvarsmáður: Helga Sif Friðjónsdóttir
Helstu áherslur í rannsóknunum

Klínísk viðfangsefni hjúkrunar, þar með taldar meðferðarrannsóknir, í því augnamiði að auka gæði þjónustu við einstaklinga með geðræn vandamál og fjölskyldur þeirra. Þróun klínískra leiðbeininga og könnun á högum langveikra og þörf fyrir þjónustu.

Rannsóknir á þjónustu- og hjúkrunarþörfum fólks með geðræna sjúkdóma

Doktorsnemi

Jóhanna Bernharðsdóttir. A formulation of an intervention for Icelandic University women students who experience psychological distress. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Rúnar Vilhjálmsson.

Meistaraneinar

Alma Björk Guttormsdóttir. Reynsla foreldra barna yfir kjörþyngd og væntingar þeirra til skóla- og heilbrigðisþjónustu. Lýðheilsuvísindi, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helga Sif Friðjónsdóttir, Brynja Örylgisdóttir, Jóhanna Eyrún Torfadóttir.

Andrea Ásbjörnsdóttir. Rannsókn á áfengisneyslu íslenskra unglínginga. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Helga Sif Friðjónsdóttir.

Helena Bragadóttir. Hjúkrunarfræðideild Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Helga Sif Friðjónsdóttir.

Henny Hraunfjörð. Reynsla foreldra af þjónustu vettvangsteyms Barna- og unglíngageðdeilda. Kennslu- og lýðheilsufræðideild, Háskólinn í Reykjavík. Leiðbeinandi: Geir Gunnlaugsson

Krístín Inga Grímsdóttir. Hjúkrunarfræðideild Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Helga Sif Friðjónsdóttir.

Linda Björnsdóttir. Að hjúkra einstaklingum með langvinnu listarstol: Leiðir til að efla heilbrigðari matarvenjur á bráðageðdeild. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Krístín Björnsdóttir.

Sigurbjörg Krístmundsdóttir. Þjónustuþarfir einstaklinga með tvíþátta sjúkdómsgreiningu. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Páll Biering.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Háskóli Íslands, Háskólinn á Akureyri. Fræðasvið um fjölskylduhjúkrun, fræðasvið um geðvernd.

Störf í ritstjórn ritryndra fagrita

Helga Sif Friðjónsdóttir er í ritstjórn Journal of Addiction Nursing.

Páll Biering er í ritstjórn Journal of Mental Health and Psychiatric Nursing og Metas de Enfermería.

Ritverk –bækur eða bókakaflar

Hirde PJ, Curtin-Telegdi N, Mathias K, Perlman CH, Saarela T, Kolbeinsson H, Valdímarsdóttir R, Morris JN, Fries BE, Rabinowitz T, Martin L, Barbaree H, Brown GP, Stewart S, Smith FTF, Jones R, Baas R. InterRAI Mental Health Clinical Assessment Protocols (CAPs). MH, CMH, ESP. For Use with Community and Hospital-Based Mental Health Assessment instruments (Version 9.1). Rockport, Mass.: Open Book Systems; 2011.

Ritverk- vísindagreinar í ritryndum innlendum tímaritum

Rósa María Guðmundsdóttir, Jóhanna Bernharðsdóttir. Þýðing og forprófun á vonleysiskvarða Becks Tímarit hjúkrunarfræðinga 2011;87(4):34-40.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Biering P, Jensen VH. The concept of patient satisfaction in adolescent psychiatric care: a qualitative study. J Child Adolesc Psychiatr Nurs 2011;24(1):3-10.

Gísladóttir M, Svavarsdóttir EK. Educational and support intervention to help families assist in the recovery of relatives with eating disorders. J Psychiatr Ment Health Nurs 2011;18(2):122-30.

Sveinbjarnardóttir EK, Svavarsdóttir EK, Saveman BI. Nurses attitudes towards the importance of families in psychiatric care following an educational and training intervention program. J Psychiatr Ment Health Nurs 2011;18(10):895-903.

Önnur ritverk

Helga Sif Friðjónsdóttir, Jóna Sigríður Gunnarsdóttir og Rúna Guðmundsdóttir. Nálskiptiþjónusta minnkar skaða vegna neyslu. Tímarit Hjúkrunarfræðinga 2011;87(2):14-9.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum og þingum: 3

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 6

Veggspjöld – ágríp sýnd á íslenskum ráðstefnum og þingum: 3

Veggspjöld – ágríp sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 2

Hjúkrun aðgerðasjúklinga

Forstöðumaður: Herdis Sveinsdóttir prófessor

Kyngervi og heilbrigði, forsvarsmáður: Herdis Sveinsdóttir prófessor

Hjúkrun sjúklinga með sár, forsvarsmáður: Ásta Thoroddsen dósent

Helstu áherslur í rannsóknum

Í rannsóknum er lögð áhersla á að skilja líkamlegar, andlegar, félagslegar og menningarlegar þarfir og samspil þeirra við heilsufarsvanda hins sjúka einstaklings og fjölskyldu hans. Jafnframt miða áherslur í rannsóknum að því að þróa hjúkrunarmeðferðir er snúa að heilsufarsvandannum. Sértaek viðfangsefni eru m.a. lífsgæði, óvissa, kvíði, ótti, fræðsla, særnanleiki, verkir, sár- og sármeðferð, ógleði, uppköst, sértaek líkamsmat og sértaekar hjúkrunarmeðferðir.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Eflandi fræðsla til bæklunarsjúklinga – mat og alþjóðlegur samanburður. Brynja Ingadóttir, Kirsi Johansson, Jouko Katajisto, Árún K. Sigurðardóttir, Mitra Unosson, Tiny Jaarsma, Natalja Istomina, Chryssoula Lemonidou. Evridiki Papastavrou, Adela Zabalequi.

Legginn út! Fyrirbygging þvagfærasýkinga af völdum innliggjandi þvagleggja á Landspítala. Katrín Blöndal, Brynja Ingadóttir, Elin J.G. Hafsteinsdóttir, Ingunn Steingrimsdóttir, Sigrún Steindórsdóttir, Hildur Einarisdóttir, Dórothea Bergs, Guðbjörg Guðmundsdóttir, Lilja Stefánsdóttir, Vilhelmina Haraldsdóttir.

Styrking sjálfsumönnunar með sjúklingafræðslu: Væntingar og móttekin fræðsla frá sjónarhóli sjúklinga sem fá ígræddan bjargráð og/eða tvíslegla gangráð. Brynja Ingadóttir, Tiny Jaarsma, Mitra Unosson.

Vandamál maka karla sem eru á hormónahvarfsmeðferð vegna útbreids krabbameins í blöðruhálskirtli og þarfir þeirra fyrir upplýsingar og stuðning. Herdis Sveinsdóttir, Katrín Blöndal, Sigríður Zoëga, Krístín J. Þorbergsdóttir, Ásdís Ingvarsdóttir.

Rannsóknasjóður Rannís

Prófun á áhrifum starfsþróunarlítlutnar fyrir hjúkrunarfræðinga til að bæta verkjameðferð. Sigríður Gunnarsdóttir, Elfa Þ. Grétarsdóttir, Elin J.G. Hafsteinsdóttir, Guðrún D. Guðmannsdóttir, Guðrún Jónsdóttir, Herdis Sveinsdóttir, Hrun Sch. Thorsteinsson Katrín Blöndal, Kolbrún Albertsdóttir, Nanna Friðriksdóttir, Svandís Í. Hálfánardóttir.

Vísindasjóður Félag íslenskra hjúkrunarfélaga

Bráðaðráð í kjölfar skurðaðgerðar-Áhættuþættir, afleiðingar, fyrirbygging og meðferð: Fræðileg samantekt og forprófun og þýðing skimunarlista fyrir mat á einkennum bráðaðráðs (Delirium observational screening scale). Steinunn Arna Þorsteinsdóttir.

Eflandi fræðsla til bæklunarsjúklinga – mat og alþjóðlegur samanburður. Brynja Ingadóttir.

Sjúklingafræðsla sem leið til eflingar: Væntingar og reynsla hnélíðskiptasjúklinga á þremur Norðurlöndum. Brynja Ingadóttir.

Sjónverndarsjóður

Er hægt að mæla hlutþrýsting- og mettun súrefnis í systemisku slagæðablóði í sjónhimnuæðum með sjónhimnu- súrefnismettunarmæli? Þórunn Scheving Elíasdóttir.

Minningsgjafi Helgu Jónsdóttur og Sigurliða Krístjánssonar

Er hægt að mæla hlutþrýsting- og mettun súrefnis í systemisku slagæðablóði í sjónhimnuæðum með sjónhimnu- súrefnismettunarmæli? Þórunn Scheving Elíasdóttir.

Meistaraneinar

Guðbjörg Pálsdóttir. Hjúkrunarþyngdar- og vinnuálagsmælingar á gjörgæsludeildum, lýsandi rannsókn. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Ásta St. Thoroddsen.

Rannveig Jónasdóttir. Heilsa og líðan eftir útskrift af gjörgæslu. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Herdis Sveinsdóttir, Lovísa Baldursdóttir.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Háskóli Íslands.

Störf í ritstjórn ritryndra fagrita

Brynja Ingadóttir er í ritnefnd Tímarits hjúkrunarfræðinga.

Herdis Sveinsdóttir er formaður ritnefndar ritryndra greina Tímarits hjúkrunarfræðinga og í ritnefnd Scandinavian Journal of Caring Sciences.

Katrín Blöndal er í ritnefnd Tímarits hjúkrunarfræðinga.

Ritverk- vísindagreinar í ritryndum innlendum tímaritum

Elfa Þöll Grétarsdóttir, Sigríður Zoëga, Gunnar Tómasson, Sigríður Gunnarsdóttir. Forprófun á mælitæki til að meta þekkingu og viðhorf hjúkrunarfræðinga til verkja og verkjameðferðar Tímarit hjúkrunarfræðinga 2011;87(4):41-5.

Katrín Blöndal, Heiða Steinunn Ólafsdóttir, Sesselja Jóhannesdóttir, Herdis Sveinsdóttir. Fræðsla skurðsjúklinga: Inntak, ánægja og áhrifaþættir. Tímarit hjúkrunarfræðinga 2011;87(1):49-60.

Margrét Hrönn Svavarsdóttir, Oddfríður Jónsdóttir, Geirprúður Pálsdóttir. Ástand húðar og lífsgæði stómaþega Tímarit hjúkrunarfræðinga 2011;87(4):54-9.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Oddsdóttir EJ, Sveinsdóttir H. The content of the work of clinical nurse specialists described by use of daily activity diaries. J Clin Nurs 2011;20(9-10):1393-404.

Önnur ritverk

Brynja Ingadóttir. Hefjum baráttu gegn vannæringu. *Tímarit hjúkrunarfræðinga* 2011;87(3):28-31.

Herdis Sveinsdóttir, Suzanne Gordon. Tölum um hjúkrun. *Tímarit hjúkrunarfræðinga* 2011;87(6):28-9.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum og þingum: 23
Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 4
Veggspjöld – ágríp sýnd á íslenskum ráðstefnum og þingum: 17
Veggspjöld – ágríp sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 1

Hjúkrun langveikra fullorðinna

Forstöðumaður: Helga Jónsdóttir prófessor
Víðbótarmeðferð í hjúkrun, forsvarsmáður: Þóra Jenný Gunnarsdóttir lektor
Hjúkrun fólks með lungnasjúkdóma, forsvarsmáður: Helga Jónsdóttir prófessor
Helstu áherslur í rannsóknum
Rannsóknir beinast að árangri sjálfsumönnunar meðferðar með áherslu á samráð við fólk með langvinna lungnateppu og fjölskyldur þeirra auk m.a. á heilsutengd lífsgæði, notkun á heilbrigðisþjónustu, reykbindindi, andþyngsli, kvíða og þunglyndi.
Samánberðarrannsókn á tíðni sýkinga hjá sjúklingum sem fá þvagleggi á skurð- og lyflækjagæðum Landspítala fyrir og eftir íhlutun.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Efling heilbrigðis og sjálfsumönnunar hjá fólki með langvinna lungnateppu og fjölskyldum þeirra. Helga Jónsdóttir, Alda Gunnarsdóttir, Birgir Hrafnkelsson, Bryndís St. Halldórsdóttir, Gunnar Guðmundsson, Ingibjörg Stefánsdóttir, Jón Steinar Jónsson, Ólöf Ámundadóttir, Rósa Jónsdóttir, Þorbjörg Sóley Ingadóttir, Þórarinn Gíslason, Merian Litchfield.

Legginn út! Fyrirbygging þvagfærasykinga af völdum innliggjandi þvagleggja á Landspítala. Katrín Blöndal, Brynja Ingadóttir, Elín J.G. Hafsteinsdóttir, Ingunn Steingrimsdóttir, Sigrún Steindórsdóttir, Hildur Einarsdóttir, Dórothea Bergs, Guðbjörg Guðmundsdóttir, Lilja Stefánsdóttir, Vilhelmina Haraldsdóttir.

Lungun á tímum flensunnar - Rannsókn á afleiðingum heimsfaraldurs H1N1 infúensu á lungnastarfsemi og heilsutengd lífsgæði sjúklinga sem lagst hafa inn á Landspítala vegna H1N1 infúensu. Hrönn Harðardóttir, Dóra Lúðvíksdóttir, Óskar Einarsson, Sigríður Ólína Haraldsdóttir.

Rannsókn á áhrifum Tea tree ilmknjóla á húðnetjúbólgu fótleggs hjá fullorðnum einstaklingum sem hafa húðnetjúbólgu í flokki II samkvæmt flokkunarkerfi Eron/Dall. Már Kristjánsson, Már Kristjánsson, Þóra Jenný Gunnarsdóttir, Berglind Guðrún Chu, Helena Lindal, Eva Ágústsdóttir.

Vísindasjóður Félags íslenskra hjúkrunarfræðinga

Efling heilbrigðis og sjálfsumönnunar hjá fólki með langvinna lungnateppu og fjölskyldum þeirra. Helga Jónsdóttir, Alda Gunnarsdóttir, Birgir Hrafnkelsson, Bryndís St. Halldórsdóttir, Gunnar Guðmundsson, Ingibjörg Stefánsdóttir, Jón Steinar Jónsson, Ólöf Ámundadóttir, Rósa Jónsdóttir, Þorbjörg Sóley Ingadóttir, Þórarinn Gíslason, Merian Litchfield.

Klínískar leiðbeiningar um hjúkrun heilablóðfallssjúklinga í endurhæfingu. Ingibjörg Bjartmarz.

Rannsóknasjóður Háskóla Íslands

Efling heilbrigðis og sjálfsumönnunar hjá fólki með langvinna lungnateppu og fjölskyldum þeirra. Helga Jónsdóttir, Alda Gunnarsdóttir, Birgir Hrafnkelsson, Bryndís St. Halldórsdóttir, Gunnar Guðmundsson, Ingibjörg Stefánsdóttir, Jón Steinar Jónsson, Ólöf Ámundadóttir, Rósa Jónsdóttir, Þorbjörg Sóley Ingadóttir, Þórarinn Gíslason, Merian Litchfield

Sjóður Odds Ólafssonar

Efling heilbrigðis og sjálfsumönnunar hjá fólki með langvinna lungnateppu og fjölskyldum þeirra. Helga Jónsdóttir

Rannís

Efling heilbrigðis og sjálfsumönnunar hjá fólki með langvinna lungnateppu og fjölskyldum þeirra. Helga Jónsdóttir, Alda Gunnarsdóttir, Birgir Hrafnkelsson, Bryndís St. Halldórsdóttir, Gunnar Guðmundsson, Ingibjörg Stefánsdóttir, Jón Steinar Jónsson, Ólöf Ámundadóttir, Rósa Jónsdóttir, Þorbjörg Sóley Ingadóttir, Þórarinn Gíslason, Merian Litchfield.

Doktorsnemi

Marianne E. Klinke. Unilateral spatial neglect following stroke. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands.
Leiðbeinendur: Helga Jónsdóttir, Haukur Hjaltason, Björn Þorsteinsson. Aðrir í doktorsnefnd Dan Zahavi, Þóra B. Hafsteinsdóttir.

Meistararnemar

Brynja Jónsdóttir. Þróun og forþrófun fræðsluefnis fyrir unglings með sykursýki típu I. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helga Jónsdóttir, Ragnar Bjarnason, Elisabet Konráðsdóttir.

Fríða Björk Skúladóttir. Bráðveikir hjartasjúklingar. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Helga Jónsdóttir.

Guðrún Hlín Bragadóttir – hjúkrun fjölskyldna lungnasjúklinga. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Helga Jónsdóttir.

Guðrún Jónsdóttir. Hjúkrun sjúklinga með langvinna lungnateppu: Innleiðing líknameðferðar á sjúkradeild. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Helga Jónsdóttir, Helga Bragadóttir.

Hildigunnur Friðjónsdóttir. Heilsa og líðan nýræpa. Lýðheilsuvísindum, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Arna Hauksdóttir, Hildur Einarsdóttir, Margrét Birna Andrésdóttir.

Hildur Rut Albertsdóttir. Hjúkrun eftir hjartastopp og endurlífingun. Samþætt fræðilegt yfirlit og drög að gagnreyndum leiðbeiningum. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helga Jónsdóttir, Auður Ketilsdóttir.

Inga Þorbjörg Steindórsdóttir. Líflínan – Reylna fólks með alvarlegan psoriasis sem er í Remicade meðferð. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helga Jónsdóttir, Baldur Tumi Baldursson, Þóra Jenný Gunnarsdóttir.

Inga Valborg Ólafsdóttir. Afturvirk lýsandi rannsókn á breytingum á áhættuþáttum hjá kransæðasjúklingum sem fengið hafa hjúkrunarmeðferð á göngudeild kransæðasjúklinga. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helga Jónsdóttir, Helga Lára Helgadóttir, Margrét Leósdóttir.

Ingibjörg Bjartmarz. Klínískar leiðbeiningar um hjúkrun heilablóðfallssjúklinga í endurhæfingu. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helga Jónsdóttir, Þóra B. Hafsteinsdóttir.

Jónína H. Hafliðadóttir. Klínískar hjúkrunarleiðbeiningar um greiningu og meðferð svefntruflana hjá einstaklingum með Parkinsonsjúkdóm: Kerfisbundið fræðilegt yfirlit. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helga Jónsdóttir, Þóra B. Hafsteinsdóttir.

Marianne E. Klinke. Eating difficulites following stroke: A concept analysis and a descriptive phenomenological study. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helga Jónsdóttir, Þóra B. Hafsteinsdóttir.

Sigríður Heimisdóttir. Húkrun sjúklinga í öndunarbílun. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Helga Jónsdóttir.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Háskóli Íslands, Litchfield Healthcare Associates Nýja-Sjálandi og University Medical Center Utrecht, Division of Neuroscience, Utrecht, The Netherlands.

Ritverk –bækur eða bókakaffar

Einarsdóttir H, Pugh-Clarke K. Caring for the elderly renal patient. Madrid: Imprinta Tomas Hermanos for EDTNA/ ERCA; 2011.

Erla Kolbrun Svavarsdóttir, Helga Jónsdóttir, editors. Family nursing in action. Reykjavík: Háskólaútgáfan; 2011.

Helga Jónsdóttir, Þorbjörg Sóley Ingadóttir. Nursing practice partnership with families living with advanced lung disease. In: Erla Kolbrun Svavarsdóttir, Helga Jónsdóttir, editors. Family nursing in action. Reykjavík: Háskólaútgáfan; 2011. p. 357-75.

Ritverk- vísindagreinar í ritryndum innlendum tímaritum

Guðrún Sigurjónsdóttir, Ásta Thoroddsen, Árún K. Sigurðardóttir. Þrýstingssár á Landspítala: Algengi, áhættumat og forvarnir. *Tímarit hjúkrunarfræðinga* 2011;87(2):50-6.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Jonsson T, Jonsdottir H, Moller AD, Baldursdottir L. Nursing documentation prior to emergency admissions to the intensive care unit. *Nurs Crit Care* 2011;16(4):164-9.

Donlon S, Redmond A, McCann M, Einarsdottir H. Prevention of infection in patients with chronic kidney disease part III: surveillance and auditing in a renal care environment. *J Ren Care* 2011;37(3):167-73.

Jonsdottir H, Ingadottir TS. Health in partnership: family nursing practice for people with breathing difficulties. *Qual Health Res* 2011;21(7):927-35.

Redmond A, Donlon S, Boyle G, McCann M, Einarsdottir H. Prevention of infection in patients with chronic kidney disease. Part II: healthcare-associated infections. *J Ren Care* 2011;37(1):52-62.

Önnur ritverk

Jonsdottir R, Jonsdottir H. This is your own doing – An addiction narrative of smoking relapse in women with COPD. *Várd í Norden* 2011;31(1):25-8.

Helga Jónsdóttir, Þorbjörg Sóley Ingadóttir, Bryndís S. Halldórsdóttir, Guðrún Halldórsdóttir. (2011). Eftirtektarverður árangur af hjúkrunarþjónustu fyrir langveika lungnasjúklinga. *Tímarit hjúkrunarfræðinga* 2011;87(5):7-11.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum og þingum: 17
Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 3
Veggspjöld – ágríp sýnd á íslenskum ráðstefnum og þingum: 6

Hjúkrunarstjórnun

Forstöðumaður: Helga Bragadóttir dósent

Helstu áherslur í rannsóknum

Áherslur í rannsóknum lúta helst að mönnum, starfsþróun og skráningu hjúkrunar. Á árinu var hafinn undirbúningur að stórrí rannsókn um þekkingu og mannafla í hjúkrun á Landspítala. Einnig er unnið að rannsókni á notkun flokkunarferfa í hjúkrun auk rannsóknar sem lýtur að starfsþróun hjúkrunardeildarstjóra, styrkjandi stjórnun.

Meistararnemar

Guðrún Jónsdóttir. Hjúkrun sjúklinga með langvinna lungnateppu. Innleiðing líkna meðferðar á sjúkradeild. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helga Jónsdóttir, Helga Bragadóttir.

Helga Atladóttir. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Ingibjörg Hjaltadóttir, Helga Bragadóttir, Sigríður Gunnarsdóttir.

Hrund Helgadóttir. Líkna meðferð og hjúkrun. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Elísabet Hjörleifsdóttir, Helga Bragadóttir.

Ingibjörg Tómasóttir. Umbætur í vinnu og vinnuhverfi hjúkrunar á bráða legudeildum. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helga Bragadóttir, Sigrún Gunnarsdóttir, Helgi Þór Ingason.

Margrét Thorlacius. Lágmarks gagnasafn í hjúkrunarstjórnun – íslensk útgáfa könnunar (NMDS-ICE könnun) þvert á barnadeildir á íslenskum sjúkrahúsum. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Helga Bragadóttir.

Sólrun Rúnarsdóttir. Virðisaukandi vinna hjúkrunarfræðinga á slysa- og bráðasviði. Viðskiptafræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helga Bragadóttir, Snjólfur Ólafsson, Helgi Þór Ingason.

Teitur Helgason. Measuring the work of nurses using personal digital assistants. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helga Bragadóttir, Helgi Þór Ingason.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Háskóli Íslands, Háskólinn á Akureyri, Háskólinn í Reykjavík, University of Minnesota, University of Iowa College of Nursing, University of Pennsylvania.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Alda Ásgeirsdóttir, Helga Bragadóttir. Rannsókn á vinnu og vinnuhverfi sjúkradeildar á bráðalegu deildum Landspítala. Tímarit hjúkrunarfræðinga 2011;87(5):48-55.

Halldóra Hálfánardóttir, Elísabet Guðmundsdóttir, Helga Bragadóttir. Tengsl starfsmannaveltu, veikindafjarvista hjúkrunarfræðinga og hjúkrunarþingdar sjúklinga: Lýsandi rannsókn. Tímarit hjúkrunarfræðinga 2011;87(4):28-33.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum og þingum: 6
Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 3
Veggspjöld – ágríp sýnd á íslenskum ráðstefnum og þingum: 14
Veggspjöld – ágríp sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 1

Krabbameinshjúkrun

Forstöðumaður: Sigríður Gunnarsdóttir dósent

Helstu áherslur í rannsóknum

Helstu áherslur í rannsóknum í krabbameinshjúkrun hafa verið á einkenni og einkenna meðferð og á sálfélagslega líðan hjá sjúklingum með krabbamein og á þarfir aðstandenda krabbameinssjúklinga. Auk þess að vinna að vísindarannsóknum er unnið að því að auka

notkun á vísindalegri þekkingu í klíniskum starfi, m.a. með notkun klínískra leiðbeininga og annarrar gagnreyndrar þekkingar.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Rannsóknasjóður Rannís

Prófun á áhrifum starfsþróunarlutunar fyrir hjúkrunarfræðinga til að bæta verkjameðferð. Sigríður Gunnarsdóttir, Elfa Þ. Grétarsdóttir, Elin J.G. Hafsteinsdóttir, Guðrún D. Guðmannsdóttir, Guðrún Jónsdóttir, Herdís Sveinsdóttir, Hrund Sch. Thorsteinsson, Katrín Blöndal, Kolbrún Albertsdóttir, Nanna Friðriksdóttir, Svandís Í. Hálfánardóttir.

Meistararnemar

Ásta B. Pétursdóttir. Reynsla hjúkrunarfræðinga af því að nota meðferðarferli fyrir deyjandi sjúklinga í störfum sínum á líkna deild. Heilbrigðisvísindadeild, Háskólinn á Akureyri. Leiðbeinandi: Sigríður Halldórsdóttir.

Hafðís Helgadóttir. Vanlíðan krabbameinssjúklinga. Mat á innleiðingu klínískra leiðbeininga um mat á og meðferð við vanlíðan krabbameinssjúklinga á geislameðferðardeild. Háskóla Íslands, Hjúkrunarfræðideild. Leiðbeinendur: Sigríður Gunnarsdóttir, Nanna Friðriksdóttir.

Rannveig Gylfadóttir. Að takast á við lífið eftir krabbamein. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Sigríður Gunnarsdóttir

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Háskóli Íslands, Háskólinn á Akureyri, University of Wisconsin Madison, University of Pittsburgh, Norwegian University of Science and Technology.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Elfa Þöll Grétarsdóttir, Sigríður Zoëga, Gunnar Tómasson, Sigríður Gunnarsdóttir. Forþrófun á mælitæki til að meta þekkingu og viðhorf hjúkrunarfræðinga til verkja og verkjameðferðar Tímarit hjúkrunarfræðinga 2011;87(4):41-5.

Halldóra Hálfánardóttir, Elísabet Guðmundsdóttir, Helga Bragadóttir. Tengsl starfsmannaveltu, veikindafjarvista hjúkrunarfræðinga og hjúkrunarþingdar sjúklinga: Lýsandi rannsókn. Tímarit hjúkrunarfræðinga 2011;87(4):28-33.

Þóra Jenný Gunnarsdóttir, Lilja Jónsdóttir, Nanna Friðriksdóttir. Áhrif slökunar meðferðar á einkenni sjúklinga með krabbamein. Tímarit hjúkrunarfræðinga 2011;87(6):46-52.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Frídriksdóttir N, Saevarsdóttir P, Halfánardóttir S, Jónsdóttir A, Magnúsdóttir H, Ólafsdóttir KL, Guðmundsdóttir G, Gunnarsdóttir S. Family members of cancer patients: Needs, quality of life and symptoms of anxiety and depression. Acta Oncol 2011;50(2):252-8.

Önnur ritverk

Gunnarsdóttir S. Gretarsdóttir ETH. Systematic Review of Interventions Aimed at Nurses to Improve Pain Management. Review. Vård I Norden 2011;31(4):16-21.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum og þingum: 7
Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 6 þar af 2 boðsfyrirlestrar
Veggspjöld – ágríp sýnd á íslenskum ráðstefnum og þingum: 4
Veggspjöld – ágríp sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 5

Kynheilbrigði

Forstöðumaður: Sóley S. Bender próffessor

Helstu áherslur í rannsóknum

Kynhegðun unglunga, notkun getnaðarvarna, þunganir unglingsstúlkna, kynfræðsla, kynheilbrigðisþjónusta og ráðgjöf um getnaðarvarnir.

Doktorsnemi

Sigrún Sigurðardóttir. Þróun meðferðarúræða fyrir einstaklinga með sögu um kynferðislegt ofbeldi í æsku. Lýðheilsuvísindi, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Sóley S. Bender, Sigríður Halldórsdóttir.

Meistararnemar

Álfheiður Freyja Friðbjarnardóttir. Lýðheilsuvísindi, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Sóley S. Bender.

Andrea Ásbjörnsdóttir. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helga Sif Friðjónsdóttir, Sóley S. Bender.

Þóra Þórsdóttir. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Sigríður Gunnarsdóttir, Sóley S. Bender.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Lýðheilsuvísindi, Rannsóknastofnun í hjúkrunarfræði við Háskóla Íslands og University of Minnesota í Bandaríkjunum.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Hildur Sigurðardóttir, Sóley S. Bender. Ungar mæður. Skyngjaður stuðningur í barneignarferlinu. Tímarit hjúkrunarfræðinga 2011;87(4):60-5.

Önnur ritverk

Sóley S. Bender, Guðbjörg Edda Hermannsdóttir, Solveig Jóhannsdóttir. Ungt fólk og kynlíf. Reykjavík: Háskólaprent. 2011. [Ætlað til kennslu í framhaldsskólum.]

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum og þingum: 11 þar af 1 boðsfyrirlestrar
Veggspjöld – ágríp sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 2

Skurð-, svæfinga- og gjörgæsluhjúkrun

Tengiliður: Herdís Sveinsdóttir

Helstu áherslur í rannsóknum

Gæði og öryggi þjónustu á gjörgæsludeildum. Verkir og verkjameðferð. Öryggi sjúklinga, atvikskráningar og öryggismenning.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Vakandi og virkur í uppréttri stöðu í öndunavél. Ólöf Ragna Ámundadóttir, Gíslí H. Sigurðsson, Elizabeth Dean, Þórarinn Sveinsson, Kristinn Sigvaldason, Rannveig J. Jónsdóttir, Brynja Haraldsdóttir, Helga Sjöfn Jóhannsdóttir, Gíslí Einarson.

Rannsóknasjóður Rannís

Prófun á áhrifum starfsþróunarlutunar fyrir hjúkrunarfræðinga til að bæta verkjameðferð. Sigríður Gunnarsdóttir, Elfa Þ. Grétarsdóttir, Elin J.G. Hafsteinsdóttir, Guðrún D. Guðmannsdóttir, Guðrún Jónsdóttir, Herdís Sveinsdóttir, Hrund Sch. Thorsteinsson, Katrín Blöndal, Kolbrún Albertsdóttir, Nanna Friðriksdóttir, Svandís Í. Hálfánardóttir.

Sjónverndarsjóður

Er hægt að mæla hlutþrýsting- og mettun súrefnis í systemisku slagæðablóði á sjónhimnuæðum með sjónhimnu- súrefnismettunarmæli? Þórunn Scheving Elíasdóttir.

Minningarsjóði Helgu Jónsdóttur og Sigurliða Kristjánssonar

Er hægt að mæla hlutþrýsting- og metun sùrefnis í systemísku slagæðablóði í sjónhinnuæðum með sjónhinnu- sùrefnismettunarmæli? Þórunn Scheving Eliasdóttir.

Meistaraneini

Rannveig Jónasdóttir. Heilsa og líðan eftir útskrift af gjörgæslu. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Herdís Sveinsdóttir, Lovísa Baldursdóttir.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Háskóli Íslands.

Störf í ritstjórn ritrýndra fagrita

Kolbrún Albertsdóttir, ritnefnd Tímarits hjúkrunarfræðinga

Þorsteinn Jónsson, formaður ritnefndar Tímarits hjúkrunarfræðinga

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Oddsdóttir EJ, Sveinsdóttir H. The content of the work of clinical nurse specialists described by use of daily activity diaries. J Clin Nurs 2011;20(9-10):1393-404.

Jonsson T, Jonsdóttir H, Moller AD, Baldursdóttir L. Nursing documentation prior to emergency admissions to the intensive care unit. Nurs Crit Care 2011;16(4):164-9.

Önnur ritverk

Kolbrún Albertsdóttir. Hinn þögli faraldur - beinþynning. Máféni aldraðra 2011;20(3):5-10.

Þorsteinn Jónsson, Orri Jökulsson, Ásgeir Valur Snorrason. Herminám í heilbrigðisvísindum: Gagn eða bara gaman. Tímarit hjúkrunarfræðinga 2011;87(1):6-10.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum og þingum: 13
Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 6
Veggspjöld – ágríp sýnd á íslenskum ráðstefnum og þingum: 6
Veggspjöld – ágríp sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 2

Upplýsingatækni í hjúkrun

Forstöðumaður: Ásta St. Thoroddsen dósent
Framsetning þekkingar, forsvarsmáður: Ásta St. Thoroddsen dósent

Uppgötvun þekkingar, forsvarsmáður: Connie Delaney prófessor/Brynja Örlýgsdóttir lektor
Helstu áherslur í rannsóknum

Notkun flokkunarkerfa í hjúkrun, hjúkrunarskráning og árangursmælingar í heilbrigðisþjónustu.

Meistaraneinar

Guðbjörg Eggertsdóttir. CPEF; CP Eftirlit. Innleiðing kerfisbundinnar skráningar á heilsu og færni barna með CP á Íslandi. Miðstöð lýðheilsuvísinda Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Ásta Thoroddsen.

Hanna Kristín Guðjónsdóttir. Endurnýting gagna: Forspárgildi gagna gagnvart skilgreindum gæðavísi „endurinnlögnum“ á Landspítala. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Ásta Thoroddsen, Elin J.G. Hafsteinsdóttir.

Þóra Gerða Geirsdóttir. Merkingarfræðileg samþætting upplýsinga milli upplýsingaskrár sjúklings í Sögu og öldrunarmatstækisins RAI-PAC. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Ásta Thoroddsen.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Sjúkrahúsið á Akranesi; Sjúkrahúsið á Akureyri. Embætti landlæknis. University of Minnesota, Bandaríkjunum; Örebro Universitet, Svíþjóð.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Ásta Thoroddsen. Eru hjúkrunargreiningar nægilega lýsandi? Tímarit hjúkrunarfræðinga 2011;87(4):12-6.

Guðrún Sigurjónsdóttir, Ásta St.Thoroddsen, Árun K. Sigurðardóttir. Þrýstingssár á Landspítala: Algengi, áhættumat og forvarnir. Tímarit hjúkrunarfræðinga 2011;87(2):50-6.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Thoroddsen A, Ehnfors M, Ehrenberg A. Content and Completeness of Care Plans After Implementation of Standardized Nursing Terminologies and Computerized Records. Cin-Comput Inform Nu 2011;29(10):599-607.

Önnur ritverk

Thoroddsen A. The importance of transparency of nursing diagnoses. In: F Sheerin, W Sermeus, K Saranto, EH Jesus. (Eds.). ACENDIO Proceedings: E-Health and Nursing. Dublin, Ireland: ACENDIO; 2011. p. 120-8.

Thoroddsen A, Ehrenberg A & Ehnfors M. (2011). In: F Sheerin, W Sermeus, K Saranto, EH Jesus. (Eds.). ACENDIO Proceedings: E-Health and Nursing. Dublin, Ireland: ACENDIO. Pp. 12-19.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum og þingum: 4
Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 2
Veggspjöld – ágríp sýnd á íslenskum ráðstefnum og þingum: 1

Öldrunarhjúkrun

Tengiliður: Ingibjörg Hjaltadóttir, formaður fagráðs í öldrunarhjúkrun

Helstu áherslur í rannsóknum

Áhersla hefur verið lögð á rannsóknir er greina heilsufar og líðan aldraðra er dvelja á stofnumum og gæði þjónustu sem þar er veitt. Einnig skoðuð gæði verkjameðferðar og meðferðar við lífslok.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Upplifun einstaklinga sem greinst hafa með Alzheimerssjúkdóm. Erla S. Grétarsdóttir, Jón Snædal, Daniel Þór Ólason, Kristín Hannesdóttir, Arndís Valgarðsdóttir, Sunna M. Magnúsdóttir.

RAI gæðavísar á íslenskum hjúkrunarheimilum: Þróun gæða í hjúkrun yfir tímabilið 1999-2009. Ingibjörg Hjaltadóttir, Ingilill Rahm Hallberg, Anna Ekwall Kristensson.

Háskólinn í Lundi

Styrkur vegna doktorsverkefnis: Gæði umönnunar, þróun á heilsufari, færni og lífun á íslenskum hjúkrunarheimilum á árunum 1996-2009. Ingibjörg Hjaltadóttir

Doktorsneini

Ingibjörg Hjaltadóttir. Quality of Care, Residents, Functioning, Disabilities and Survival in Nursing Homes. A research proposal for a doctoral degree in nursing. Hjúkrunarfræðideild, Háskólanum í Lundi.

Meistaraneinar

Ásta B. Pétursdóttir. Reynsla hjúkrunarfræðinga af því að nota meðferðarferli fyrir deyjandi sjúklinga í störf

um sínum á líknardeild. Hjúkrunarfræðideild, Háskólanum á Akureyri. Leiðbeinandi: Sigríður Halldórsdóttir.

Helga Atladóttir. Aldraðir með vitræna skerðingu á hjúkrunarheimilum á Íslandi. Heilsufar og færni íbúa og gæði hjúkrunar. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Ingibjörg Hjaltadóttir, Helga Bragadóttir.

Ragna Lilja Garðarsdóttir. Hvernig birtast vísbendingar um gæði þjónustu, heilsufar og þjónustuþarfir í niðurstöðum RAI-HC hjá Heimabjónustu Reykjavíkur árin 2005-2009. Stjórnun heilbrigðisþjónustu, Háskólanum á Bifröst. Leiðbeinandi: Ingibjörg Hjaltadóttir.

Þóra Gerða Geirsdóttir. Merkingarfræðileg samþætting upplýsinga milli upplýsingaskrár sjúklings í SÖGU og öldrunarmatstækisins RAI-PAC. Hjúkrunarfræðideild Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Ásta Thoroddsen, Ingibjörg Hjaltadóttir.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Landlæknisembættið, The Mary Curie Palliative Care Institute, Liverpool, Englandi.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Elfa Þöll Grétarsdóttir, Sigríður Zoëga, Gunnar Tómasson, Sigríður Gunnarsdóttir. Forþróun á mælitæki til að meta þekkingu og viðhorf hjúkrunarfræðinga til verkja og verkjameðferðar Tímarit hjúkrunarfræðinga 2011;87(4):41-5.

Eygló Ingadóttir, Hlíf Guðmundsdóttir. Byltur sjúklinga á Landspítala 2005-2009: Einkenni og afleiðingar. Tímarit hjúkrunarfræðinga 2011;87(6):40-5.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Hjaltadóttir I, Hallberg IR, Ekwall AK, Nyberg P. Predicting mortality of residents at admission to nursing home: a longitudinal cohort study. BMC Health Serv Res 2011;11:86.

Önnur ritverk

Gunnarsdóttir S, Grétarsdóttir ET. (2011). Systematic Review of Interventions Aimed at Nurses to Improve Patient Management. Review. Vård I Norden 2011;31(4):16-21.

Sigrún Huld Þorgrímsdóttir. Sjálfræði aldraðra: Hindranir í umönnun. Tímarit hjúkrunarfræðinga 2011;87(1):18-22.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum og þingum: 6
Veggspjöld – ágríp sýnd á íslenskum ráðstefnum og þingum: 2

Meðgönguvernd

Forstöðumaður: Helga Gottfredsdóttir dósent Helstu áherslur í rannsóknum

Fósturskimun og fósturgreining. Ákvarðanatáka verðandi foreldra og þekking fagfólks. Árangur foreldrafraeðslu á meðgöngu. Undirbúningur fyrir fæðingu og val á verkjameðferð. Fæðingarhræðsla – mata á árangri viðtalsmeðferðar fyrir og eftir fæðingu.

Meistaraneini

Jóhanna Skúladóttir. Stöðluð skráning: einkenni og kvartanir barnshafandi kvenna köðuð með international classification of primary care-2-R. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Ásta Thoroddsen, Brynja Örlýgsdóttir, Helga Gottfredsdóttir.

Ljósmeðranemar

Anna María Oddsdóttir. Áhrif þyngdar verðandi mæðra á fæðingu. Fræðileg samantekt. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Helga Gottfredsdóttir.

Eva Rut Guðmundsdóttir. Ljáuð mér eyra – mat á

þjónustu: Forþrófun spurningalista. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Valgerður Lísa Sigurðardóttir og Helga Gottfredsdóttir.

Guðrún Haraldsdóttir. Legvatnsleki fyrir 37 vikna meðgöngu – umönnun og meðferð: Fræðileg úttekt. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Anna Sigríður Vernharðsdóttir og Helga Gottfredsdóttir.

Hlín Árnadóttir. Gagnsemi skipulagðar brjóstgagnfræðslu á vegum Heilsugæslu höfuðborgarsvæðisins: Reynsla foreldra. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Helga Gottfredsdóttir.

Ingibjörg Ýr Óskarsdóttir. Hefur skipulögð foreldrafræðsla áhrif á val kvenna um mænurátarþvingu í fæðingu? Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Helga Gottfredsdóttir.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Heilsugæsla höfuðborgarsvæðisins, Þróunarstofa, Háskólinn á Akureyri auk fræðasviðs í fæðingahjálp á Landspítala. Háskólinn í Lundi og Kings College, London.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innendum tímaritum

Helga Gottfredsdóttir. Notagildi skipulagðrar foreldrafræðslu á vegum Heilsugæslu höfuðborgarsvæðisins: Sjónarhorn foreldra fyrir og eftir fæðingu. Ljósmaðrablaðið 2011;89(1):7-14.

Sigríður Rut Hilmarisdóttir, Sigríður Inga Karlsdóttir, Helga Gottfredsdóttir. Upplifun verðandi mæðra af ómskoðun vegna gruns um vaxtarskerðingu hjá föstri á meðgöngu. Ljósmaðrablaðið 2011;89(1):24-30.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Gottfredsdóttir H, Arnason V. Bioethical concepts in theory and practice: an exploratory study of prenatal screening in Iceland. Med Health Care Philos 2011;14(1):53-61.

Önnur ritverk

Gottfredsdóttir H, Gíslason IV. Prospective Fathers Involvement in Decision Making Concerning Fetal Screening. In: Leyton CH, editor. Fatherhood: Roles, Responsibilities and Rewards: Nova Science Publishers; 2011. p. 67-80.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum og þingum: 5 Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 2 Veggspjöld – ágríp sýnd á íslenskum ráðstefnum og þingum: 3

Fæðingarhjálp

Forstöðumaður: Ólöf Ásta Ólafsdóttir lektor Helstu áherslur í rannsóknum

Áhersla er lögð á uppbyggingu námskrár og kennslu í ljósmóðurfræði, þekkingarþróun í ljósmóðurfræðum, menningu þarntæna og starfsumhverfis á fæðingarstað. Fæðingarhjálp ljósmæðra, innihald yfirsetu í fæðingu, tengsl ljósmæðra við konur og mismunandi þekkingarform í ljósmóðurfræði, heilsu kvenna og árangur þarntænaþjónustu á Íslandi. Heimafæðingar á norðurlöndum. Þróun ljósmóðurfræðilegs umönnunarlíkan í fæðingu, innleiðing og mat á því í Svíþjóð og á Íslandi.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala
Innleiðing á breyttu vinnulagi við barnsfæðingu til að fækka 3. og 4. gráðu spangarífum. Anna Sigríður Vernharðsdóttir, Gróa Margrét Jónsdóttir, Berglind

Steffensen, Reynir Tómas Geirsson.

Meistararnemar

Berglind Hálfhálsdóttir. Samanburður á útkomu fyrirfram ákveðinna heimafæðinga og sjúkrahúsæðinga á Íslandi 2005-2009. Afturvirk forrannsókn með tilfella-viðmiðasniði. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Ólöf Ásta Ólafsdóttir, Alexander Smáráson.

Ingibjörg Hreiðarsdóttir. Ávinningur fjölskyldumeðferðarsamtals á meðgöngu- og sængurkvennadeild á virkni fjölskyldna með fyrirbura á vökudeild. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Ólöf Ásta Ólafsdóttir

Rannveig Rúnarsdóttir. Ávinningur fyrir feður af fjölskyldumeðferðarsamtali fyrir útskrift af meðgöngu- og sængurkvennadeild. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Ólöf Ásta Ólafsdóttir, Erla Kolbrún Svavarsdóttir.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Háskóli Íslands, Heilsugæsla höfuðborgarsvæðisins Þróunarstofa, Landlæknisembættið. Nordforsk, Barnaföndande i Norden. Institute of Health and Care Sciences, University of Gothenburg, Sweden, University College of Borås, Sweden, School of Professional Studies, Bodø, University College, Bodø, Norway, University of Kuopio and Kuopio University Hospital, Finland, Institute of Public Health, Aarhus University, Denmark. University of Gothenburg, Mid Sweden University, Svíþjóð, University Hospital North Norway, Tromsø, Noregi, Juliane Marie Center, Ríkissjúkrahúsið Kaupmannahöfn, Danmörku.

Viðurkenningar sem starfsfólk fræðasviðsins fékk á árinu

María Hreinsdóttir hlaut Riddarakross hinnar Íslensku Fálkaorðu.

Ritverk –bækur eða bókakaffar

Ólöf Ásta Ólafsdóttir. An Icelandic Midwifery Saga Coming to Light: „with woman“and connective ways of knowing. Saarbrücken: LAP Lambert Academic Publishing; 2011.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innendum tímaritum

Berglind Hálfhálsdóttir, Ólöf Ásta Ólafsdóttir, Alexander kristinn Smáráson. Að fæða heima – Áhætta eða ávinningur. Ljósmaðrablaðið 2011;89(2):6-12.

Birna Gerður Jónsdóttir, Sigrún Gunnarsdóttir, Ólöf Ásta Ólafsdóttir. Raddir erlendra kvenna menningartengd viðhorf og reynsla í þarntænaþjónustu og þarntænaþjónustu á Íslandi. Ljósmaðrablaðið 2011;89(1):16-23.

Sveinbjörg Brynjólfsdóttir, Hildur Sigurðardóttir, Ólöf Ásta Ólafsdóttir. Það dró mig niður, alveg endalaust, þessi endalausí sársauki. Ljósmaðrablaðið 2011;89(1):31-7.

Önnur ritverk

Ólöf Ásta Ólafsdóttir. Ljósmaðramenntun í 250 ár á Íslandi. Staldrað við og horft fram á veginn. Ljósmaðrablaðið 2011;89(1):59.

Anna Sigríður Vernharðsdóttir. Gæðaverkefni á Landspítala: Fækkum 3. og 4. gráðu spangarífum við fæðingar. Ljósmaðrablaðið 2011;89(2):30.

Birna Gerður Jónsdóttir, Sigrún Gunnarsdóttir, Ólöf Ásta Ólafsdóttir. Þarntænaþjónustur erlendra kvenna á Íslandi: Skipulag þjónustu, menningarháefni og þjónandi forysta. Stjórnmal og stjórnsýsla 2011;7(2):363-80.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum og þingum: 1 Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 3 Þar af 1boðsfyrirlestar Veggspjöld – ágríp sýnd á íslenskum ráðstefnum og þingum: 4

Umönnun í sængurlegu

Forstöðumaður: Hildur Sigurðardóttir lektor Helstu áherslur í rannsóknum

Áherslur í rannsóknum beinast að brjóstgjöf, umönnun til kvenna með börn á brjósti, upplifun foreldra af keisarafæðingum og sængurleguþjónustu auk viðhorfs sængurkvenna til verkjameðferða í fæðingu.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innendum tímaritum

Hildur Sigurðardóttir. Sjálfsöryggi mæðra við brjóstgjöf BSES – SF mælitækið. Ljósmaðrablaðið 2011;89(2):14-21.

Sveinbjörg Brynjólfsdóttir, Hildur Sigurðardóttir, Ólöf Ásta Ólafsdóttir. Það dró mig niður, alveg endalaust, þessi endalausí sársauki. Ljósmaðrablaðið 2011;89(1):31-7.

Hildur Sigurðardóttir, Sóley S. Bender. Ungar mæður. Skynjaður stuðningur í þarntænaþjónustu. Tímarit hjúkrunarfræðinga 2011;87(4):60-5.

Skrifstofa forstjóra

Forstjóri: Björn Zoëga

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Háskóli Íslands, heilbrigðisráðuneyti, fjármálaráðuneyti, Landlæknisembættið, Hagstofa Íslands, Fjórðungssjúkrahúsið Akureyri auk samstarfsaðila á LSH. Háskólinn í Gautaborg, Nord DRG Centrum, Uppsölum, Svíþjóð. CPK Centrum, Stokkhólmur, Karolinska sjúkrahúsið í Stokkhólmi.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Silverplats K, Lind B, Zoega B, Halldin K, Gellerstedt M, Rutberg L, Brisby H. Health-related quality of life in patients with surgically treated lumbar disc herniation 2-and 7-year follow-up of 117 patients. Acta Orthop 2011;82(2):198-203.

Önnur ritverk

Björn Zoëga. Landspítali – niðurskurður eða hagræðing? [Ritstjórnargrein]. Læknablaðið 2011;97(11):587.

Skrifstofa framkvæmdastjóra fjármálasviðs

Framkvæmdastjóri: María Heimisdóttir Helstu áherslur í rannsóknum

Árangurs- og framleiðslumælingar. Gæðavísar. Vöruhús gagna. Mönnun og vinnuálag á Landspítala. Kostnaðargreining á sjúkrahúsþjónustu.

Styrkir sem skrifstofan fékk á árinu Vísindasjóður Landspítala

Dauði á spítölum á Íslandi, dánarsök og sjúkrahúskostnaður. María Heimisdóttir, Björg Þorsteinsdóttir, Ómar Harðarson, Hagstofa Íslands.

Doktorsnemar

Elin Jacobsen. Developing and evaluating a new Medicines Information Centre (MIC) at Landspítali – University Hospital. Heilbrigðisvísindasvið, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Anna Birna Almarsdóttir, María Heimisdóttir.

Gyða Björnsdóttir. The Equivalence of Self-reported Measures Across Media: a Comparison of Web-based and Paper-administered personality tests. Lyðheilsuvísindi, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Anna Birna Almarsdóttir, María Heimisdóttir.

Kristján Þór Magnússon. Hreyfing og þrek 7 og 9 ára Íslendinga – Samanburður tveggja úrtaka og áhrif tveggja ára skólaihlutunar. Menntavísindasvið, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Erlingur Jóhannsson, Þórarinn Sveinsson, Ingvar Sigurgeirsson, María Heimisdóttir.

Martha Á. Hjálmsdóttir. Molecular causes of immunity, pathogeneity and dissemination of *S. pneumoniae*. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Karl G. Kristinsson, Þórólfr Guðnason, María Heimisdóttir, Gunnsteinn Haraldsson.

Meistaraneinar

Arnar Bergþórsson. Statistical assessment of quality of DRG system at Landspítali University Hospital. Heilbrigðisvísindasvið, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Elin Hafsteinsdóttir, María Heimisdóttir.

Guðbjörg Eggertsdóttir. CPEF (CP Eftirfylgd), Kerfisbundin eftirfylgd með færni og heilsu barna og ungmenna með CP á Íslandi. Lyðheilsuvísindi, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Ásta Thoroddsen, María Heimisdóttir, Ólafur Thorarensen, Sigurveig Pétursdóttir.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Háskóli Íslands, velferðarráðuneyti, fjármálaráðuneyti, Landlækniseimbættið, Hagstofa Íslands, Fjórðungssjúkrahúsið Akureyri auk samstarfsaðila á Landspítala. Nord DRG Centrum, Uppsölum, Svíþjóð. CPK Centrum, Stokkhólm, Svíþjóð. SINTEF rannsóknastofnun í Noregi.

Viðurkenningar sem starfsfólk skrifstofunnar fékk á árinu

Akademísk nafnbót. María Heimisdóttir, Klínískur lektor, Læknadeild, Háskóla Íslands.

Doktorsritgerð

Kristján Þór Magnússon. Physical Activity and Fitness of 7- and 9-year-old Icelanders - A Comparison of Two Cohorts and the Effects of a Two-Year School-Based Intervention = Hreyfing og þrek 7 og 9 ára Íslendinga - Samanburður tveggja úrtaka og áhrif tveggja ára skólaihlutunar. Reykjavík: Menntavísindasvið, Háskóla Íslands; 2011.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum og þingum: 1 Veggsþjóð – ágríp sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 1

Skrifstofa framkvæmdastjóra hjúkrunar

Framkvæmdastjóri: Anna Stefánsdóttir

Helstu áherslur í rannsóknum

Helstu áherslur í rannsóknum á árinu tengdust innleiðingu á fjölskylduhjúkrun á Landspítala en þar var prófaður árangur af markvissum meðferðarsamræðum þar sem fjölskyldum er boðið einar stuttar meðferðarsamræður eða 2-3 meðferðarsamræður við hjúkrunarfræðing. Einnig var unnið að rannsóknum á hjúkrunarfræðingum í fjölskylduhjúkrun og rannsóknum til að meta árangur í kjölfar innleiðingar fjölskylduhjúkrunar á legu-, dag- og göngudeildir Landspítala.

Loks var áhersla lögð á rannsóknir er lúta helst að vinnu og vinnuumhverfi í hjúkrun m.t.t. öryggis og gæða þjónustunnar og mannaútsjórnun.

Styrkir sem skrifstofan fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Fjölskylduhjúkrun á bráðageðdeildum. Eydis K. Sveinbjarnardóttir, Erla Kolbrún Svavarsdóttir, Lorraine M. Wright, Britt-Inger Saveman, Birgir Hrafnkelsson.

Hjúkrun sem er sleppt og teymisvinna í hjúkrun. Helga Bragadóttir, Beatrice Kalisch.

Vísindasjóður Félags íslenskra hjúkrunarfræðinga

Hvernig ná heilbrigðisstarfsmenn best til kvenna sem eru þolendur ofbeldis í nánnum samböndum. Erla Kolbrún Svavarsdóttir.

Doktorsneimar

Anna Ólafía Sigurðardóttir. Árangur fjölskylduhjúkrunarmeðferða á Barnspítala Hringins. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Erla Kolbrún Svavarsdóttir, Ann Garwick, Mary Kay Rayens, Sigrún Júlíusdóttir, Árelía Eydis Guðmundsdóttir.

Eydis K. Sveinbjarnardóttir. Fjölskyldumeðferð veitt af hjúkrunarfræðingum á bráðageðdeild Landspítala. Gagnreynd þjónusta fyrir sjúklinga og fjölskyldur. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Erla Kolbrún Svavarsdóttir, Lorraine M. Wright, Britt-Inger Saveman, Birgir Hrafnkelsson.

Margrét Gísladóttir. Árangur fjölskyldumeðferðar fyrir fjölskyldur unglingsstúlkna og ungra kvenna með anorexiu. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Erla Kolbrún Svavarsdóttir, Rúnar Vilhjálmsson, Janet Treasure, Ingunn Ingadóttir.

Meistaraneinar

Auður Mjöll Friðgeirsdóttir. Mat á aðlögunarleiðum, stuðningi og virkni fjölskyldna með bráð veikindi á Barnspítala Hringins. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Erla Kolbrún Svavarsdóttir.

Bergljót Steinsdóttir. Lífsgæði unglinga með krabbamein út frá sjónarhóli unglinga og foreldra þeirra. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Erla Kolbrún Svavarsdóttir.

Guðbjörg Eggertsdóttir. CPEF; CP Eftirlit. Innleiðing kerfisbundinnar skráningar á heilsu og færni barna með CP á Íslandi. Háskóli Íslands, Miðstöð lyðheilsuvísinda. Leiðbeinandi: Ásta Thoroddsen.

Guðrún Eygló Guðmundsdóttir. Mat á aðlögunarleiðum, stuðningi og virkni fjölskyldna með langvinn heilsufarsvandamál á Barnspítala Hringins. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Erla Kolbrún Svavarsdóttir.

Guðrún Jónsdóttir. Hjúkrunarfræðideild Háskóla Íslands. Hjúkrun sjúklinga með langvinna lungnateppu. Innleiðing líknarmeðferðar á sjúkradeild. Leiðbeinendur: Helga Jónsdóttir, Helga Bragadóttir.

Hanna Kristín Guðjónsdóttir. Endurnýting gagna: Forspárgildi gagna gagnvart skilgreindum gæðavisi „endurinnlögnum“ á Landspítala. Ásta Thoroddsen, Elin J.G. Hafsteinsdóttir.

Helga Atladóttir. Hjúkrunarfræðideild Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Ingibjörg Hjaltadóttir, Helga Bragadóttir, Sigríður Gunnarsdóttir.

Ingibjörg Th. Hreiðarsdóttir: Fjölskylduhjúkrun:

Ávinningur fjölskyldumeðferðarsamtals á virkni fjölskyldna með fyrirbura á vökudeild. Leiðbeinendur Ólöf Ásta Ólafsdóttir, Erla Kolbrún Svavarsdóttir.

Ingibjörg Tómasóttir. Umbætur í vinnu og vinnuumhverfi hjúkrunar á bráða legudeildum. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helga Bragadóttir, Sigrún Gunnarsdóttir, Helgi Þór Ingason.

Jóhanna Lilja Hjörleifsdóttir. Ánægja með heilbrigðisþjónustuna á Barnspítala Hringins. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Erla Kolbrún Svavarsdóttir.

Margrét Thorlacius. Lágmarksgagnasafni í hjúkrunarstjórnun – íslensk útgáfa könnunar (NMMDS-ICE könnun) þvert á barnadeildir á íslenskum sjúkrahúsum. Upplýsingatækni á heilbrigðissviði, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helga Bragadóttir, Guðrún Auður Harðardóttir, Connie White Delaney.

Rannveig Rúnarsdóttir. Fjölskylduhjúkrun: Ávinningur fyrir feður af fjölskyldumeðferðarsamtali fyrir útskrift af meðgöngu og sængurkvennadeild. Leiðbeinendur Ólöf Ásta Ólafsdóttir, Erla Kolbrún Svavarsdóttir.

Sólrun Rúnarsdóttir. Virðisaukandi vinna hjúkrunarfræðinga á slysa- og bráðasviði. Viðskiptafræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helga Bragadóttir, Snjólfur Ólafsson, Helgi Þór Ingason.

Þóra Gerða Geirsdóttir. Upplýsingatækni á heilbrigðissviði, hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Merkingarfræðileg sambætting upplýsinga milli upplýsingaskrár sjúklings í Sögu og öldrunarmatstækisins RAI-PAC. Leiðbeinandi: Ásta Thoroddsen.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Háskóli Íslands, Háskólinn á Akureyri, Sjúkrahúsið á Akureyri, Sjúkrahúsið á Akranesi og Háskólinn í Reykjavík auk Embætti landlæknis. Florence Nightingale School of Nursing & Midwifery Kings College London í Bretlandi. College of Health Sciences, University of Sydney, School of Nursing í Ástralíu. University of Michigan, University of Minnesota, University of Iowa, Háskólinn í Kentucky-Lexington, College of Nursing og University of Pennsylvania í Bandaríkjunum. Umea Universitet, Lund University, Karolinska Institutet, Kalmar University og Örebro Universitet, Svíþjóð. Montreal University í Kanada og Háskólinn í Hiroshima Japan.

Störf í ritstjórn ritryndra fagrita

Ásta Thoroddsen er í ritstjórn International Nursing Review, Genf.

Erla Kolbrún Svavarsdóttir situr í ritnefndum Journal of Family Nursing, Journal of Nursing Scholarship og Vård I Norden.

Ritverk –bækur eða bókaafar

Erla Kolbrún Svavarsdóttir, Helga Jónsdóttir, editors. Family nursing in action. Reykjavík: Háskólaútgáfan; 2011.

Svavarsdóttir EK, Sigurðardóttir AO. Strategies to Facilitate Implementation of Family System Nursing in General Nursing Practice: The Circularity between Knowledge Translation and Clinical Practice. In: Erla Kolbrun Svavarsdóttir, Helga Jónsdóttir, editors. Family nursing in action. Reykjavík: Háskólaútgáfan; 2011. p. 161-84.

Ritverk- vísindagreinar í ritryndum innlendum tímaritum

Alda Ásgeirsdóttir, Helga Bragadóttir. Rannsókn á vinnu og vinnuumhverfi sjúkraliða á bráðalegueildum Landspítala. Tímarit hjúkrunarfræðinga 2011;87(5):48-55.

Ásta Thoroddsen. Eru hjúkrunargreiningar nægilega lýsandi? Tímarit hjúkrunarfræðinga 2011;87(4):12-6.

Guðrún Sigurjónsdóttir, Ásta St.Thoroddsen, Árún K. Sigurðardóttir. Þrýstingsár á Landspítala: Algengi, áhættumat og forvarni. Tímarit hjúkrunarfræðinga 2011;87(2):50-6.

Haldóra Hálfánardóttir, Elisabet Guðmundsdóttir, Helga Bragadóttir. Tengsl starfsmannaveltu, veikindafjarvista hjúkrunarfræðinga og hjúkrunarþyngdar sjúklinga: Lýsandi rannsókn. Tímarit hjúkrunarfræðinga 2011;87(4):28-33.

Kristín G. Sigurðardóttir, Erla Kolbrún Svavarsdóttir. Fjölskyldur einstaklinga með heilabilun: Ávinningur hjúkrunarmeðferðar. Tímarit hjúkrunarfræðinga 2011;87(4):46-53.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Gísladóttir M, Svavarsdóttir EK. Educational and support intervention to help families assist in the recovery of relatives with eating disorders. J Psychiatr Ment Health Nurs 2011;18(2):122-30.

Konradsdóttir E, Svavarsdóttir EK. How effective is a short-term educational and support intervention for families of an adolescent with type 1 diabetes? *J Spec Pediatr Nurs* 2011;16(4):295-304.

Rayens MK, Svavarsdóttir EK, Burkart PV. Cultural differences in parent-adolescent agreement on the adolescent's asthma-related quality of life. *Pediatr Nurs* 2011;37(6):311-9, 21.

Svavarsdóttir EK, Burkhart PV, Rayens MK, Orlygsdóttir B, Oakley MG. Icelandic and United States families of adolescents with asthma: predictors of health-related quality of life from the parents' perspective. *J Clin Nurs* 2011;20(1-2):267-73.

Sveinbjarnardóttir EK, Svavarsdóttir EK, Saveman BI. Nurses attitudes towards the importance of families in psychiatric care following an educational and training intervention program. *J Psychiatr Ment Health Nurs* 2011;18(10):895-903.

Sveinbjarnardóttir EK, Svavarsdóttir EK, Saveman BI. Nurses attitudes towards the importance of families in psychiatric care following an educational and training intervention program. *J Psychiatr Ment Health Nurs* 2011;18(10):895-903.

Thoroddsen A, Ehnfors M, Ehrenberg A. Content and Completeness of Care Plans After Implementation of Standardized Nursing Terminologies and Computerized Records. *Cin-Comput Inform Nu* 2011;29(10):599-607.

Önnur ritverk

Thoroddsen A. The importance of transparency of nursing diagnoses. In: F Sheerin, W Sermeus, K Saranto, EH Jesus. (Eds.). ACENDIO Proceedings: E-Health and Nursing. Dublin, Ireland: ACENDIO; 2011. p. 120-8.

Thoroddsen A, Ehrenberg A & Ehnfors M. (2011). In: F Sheerin, W Sermeus, K Saranto, EH Jesus. (Eds.). ACENDIO Proceedings: E-Health and Nursing. Dublin, Ireland: ACENDIO. Pp. 12-19.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum og þingum: 32
Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 27

Veggspjöld – ágríp sýnd á íslenskum ráðstefnum og þingum: 25

Veggspjöld – ágríp sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 2

Skrifstofa framkvæmdastjóra lækninga

Framkvæmdastjóri: Ólafur Baldursson

Styrkir sem skrifstofan fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Frumrættarlíkan af myndun mannslungans. Þórarinn Guðjónsson, Magnús Karl Magnússon, Ólafur Baldursson, Jóhannes Björnsson, Tómas Guðbjartsson, Hekla Sigmundsdóttir, Ari Jón Arason, Sigríður Rut Fransdóttir, NN meistaranemi.

Legginn út! Fyrirbygging þvagfærasýkinga af völdum innliggjandi þvagleggja á Landspítala. Katrín Blöndal, Brynja Ingadóttir, Elín J.G. Hafsteinsdóttir, Ingunn Steingrimsdóttir, Sigrún Steindórsdóttir, Hildur Einarsdóttir, Dórothea Bergs, Guðbjörg Guðmundsdóttir, Lilja Stefánsdóttir, Vilhelmina Haraldsdóttir.

Varnir lungnaþekju gegn sýkingum. Ólafur Baldursson, Guðmundur Hrafn Guðmundsson, Þórarinn Guðjónsson, Magnús Gottfredsson, Pradeep K. Singh.

Rannsóknasjóður Rannís

Prófun á áhrifum starfsþróunaríhlutunar fyrir hjúkrunarfræðinga til að bæta verkjameðferð.

Sigríður Gunnarsdóttir, Elfa Þ. Grétarsdóttir, Elín J.G. Hafsteinsdóttir, Guðrún D. Guðmannsdóttir, Guðrún Jónsdóttir, Herdís Sveinsdóttir, Hrunn Sch. Thorsteinsson Katrín Blöndal, Kolbrún Albertsdóttir, Nanna Friðriksdóttir, Svandís Í. Hálfánardóttir.

Örvun fremstu varnarlinnu gegn sýkingum. Guðmundur Hrafn Guðmundsson, Birgitta Agerberth, Ólafur Baldursson.

Sjóður Odds Ólafssonar

Viðbrögð þekjuvefjar lungna við þrýstingsálagi í tengslum við öndunarvelameðferð. Þórarinn Guðjónsson, Sigurbergur Kárason, Magnús Karl Magnússon, Ólafur Baldursson.

Doktorsnemi

Berglind Eva Benediksdóttir. Ný öfrenni sem stýra þéttingu í lungnaþekjuvef. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Már Músson, Ólafur Baldursson, Þórarinn Guðjónsson.

Meistararnemi

Sigrún Hallgrímsdóttir. Öndunarvelameðferð á íslenskum gjörgæsludeildum. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Sigurbergur Kárason, Gísli H. Sigurðsson, Ólafur Baldursson.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Háskóli Íslands, Háskólinn í Reykjavík. Ýmsar fræðigreinar innan Landspítala ss.barnalæknis-, handlæknis-, lungnalæknis-, háls- nef og eyrnalæknisfræði. Háskólinn í Reykjavík. Heilsugæslustöðin á Seyðisfirði, Patreksfirði, Efstaleiti, Egilsstöðum, Kópaskeri, Þórshöfn og Húsvík. Iðntæknistofnun. The Faroese Hospital System, Þórshöfn í Færeyjum, National Centre for Telemedicine, Tromsø, Noregi. Abteilung für Biomedizinische Technik und Physik, Universität Wien, Austurríki. Ludvik Boltzmann Institut für Elektrostimulation und Physiotherapie, Abteilung für Physikalische Medizin, Wihelminenspital, Wien, Austurríki. Anatomy and Cell Biology, The University of Liverpool New Medical School, Liverpool, Bretland. Department of Experimental Biomedical Sciences, University of Padova Italy, Institute of Clinical Neurophysiology, University Medical Center, Ljubljana, Slovenia Orthopädische Universitätsklinik Heidelberg, (Schlierbach) Heidelberg, Þýskalandi.

Ritverk- vísindagreinar í ritryndum innlendum tímaritum

Margrét Jóna Einarsdóttir, Bergþór Björnsson, Guðjón Birgisson, Vilhelmina Haraldsdóttir, Margrét Oddsdóttir. Valmiltistökur á Landspítala 1993-2004. Árangur og langtímaeftirfylgd Læknablaðið 2011;97(5):297-301.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Ogmundsdóttir HM, Steingrimsdóttir H, Haraldsdóttir V. Familial paraproteinemia: hyper-responsive B-cells as endophenotype. *Clin Lymphoma Myeloma Leuk* 2011;11(1):82-4.

Steingrimsdóttir H, Einarsdóttir HK, Haraldsdóttir V, Ogmundsdóttir HM. Familial monoclonal gammopathy: hyper-responsive B cells in unaffected family members. *Eur J Haematol* 2011;86(5):396-404.

Skrifstofa framkvæmdastjóra mannauðssviðs

Framkvæmdastjóri: Erna Einarsdóttir

Styrkir vegna starfsþróunar frá eftirtöldum aðilum; SFR, Sjúkraliðafélagi Íslands, Eflingu og Gæðasjóði Landspítala.

Starfsmenntaráð félags- og tryggingamálaráðuneytisins styrkur vegna þarfagreiningar á námi fyrir ófaglærða starfsmenn Landspítala.

Leonardo styrkur vegna kynningsferða starfsmanna mannauðssviðs á sjúkrahús í Noregi og Svíþjóð

Meistararnemi

Berglind Helgadóttir. Árangur endurgjafar vöðvaris við að draga úr vöðvaspennu og vinnutengdum verkjum. Lýðheilsuvísindi, Háskóla Íslands Leiðbeinandi: Eiríkur Örn Arnarson.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Norges Teknisk-Naturvitenskapelige Universitet (NTNU), Department of Public Health and General Practice.

Viðurkenningar sem starfsfólk skrifstofunnar fékk á árinu

Linn Getz dósent, trúnaðarlæknir hlaut norrænu rannsóknarverðlaunin í heimilislækningum (Nordic Research Prize in Family Practice) árið 2011.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Getz L, Kirkengen AL, Petursson H, Sigurdsson JA. The royal road to healing: a bit of a saga. *BMJ* 2011;343:d7826.

Petursson H, Sigurdsson JA, Bengtsson C, Nilsen TI, Getz L. Body configuration as a predictor of mortality: comparison of five anthropometric measures in a 12 year follow-up of the Norwegian HUNT 2 study. *Plos One* 2011;6(10):e26621.

Getz L, Kirkengen AL, Ulvestad E. Menneskets biologi – mettet med erfaring. Original paper. *Tidsskr Nor Legeforen* 2011;131:683-7.

Getz L, Kirkengen AL, Ulvestad E. Menneskets biologi – mettet med erfaring. Månedsskrift for almen Praksis 2011;89(11):975-83.

Bækur og bókakaflar

Getz L, Kirkengen AL, Ulvestad E, Hetlevik I, Ekland T-J, Schei E, Helbredende nytenkning. In : Synnevåg V-R, Solheim R (eds.) Framtidsfrö. Spirer til en bedre verden. Oslo: Abrakadabra; 2011.

Getz L. Den lille lege og den vide verden på 70 grader nord. In: Hem E. Haug C. (eds.) Livet som lege. Oslo: Den norske legeförening; 2011. p. 79-85.

Stefán Hjörleifsson, Linn Getz. Hvert er framlag síðfræðarinnar til heilbrigðis og læknávisinda? In: Salvör Nordal S, Vilhjálmur Árnason V (ritstjórar); Síðfræði og samfélag. Reykjavík: Síðfræðistofnun : Háskólaútgáfan; 2011. p. 119-42.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum og þingum: 8

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 13

Veggspjöld – ágríp sýnd á íslenskum ráðstefnum og þingum:8

Veggspjöld – ágríp sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 1

Skrifstofa vísinda-, mennta- og nýsköpunarsviðs

Framkvæmdastjóri: Kristján Erlendsson dósent Helstu áherslur í rannsóknnum

Starfsþróun fagfólks, skráning hjúkrunar, gæði þjónustu, rannsóknir á framlagi starfsmanna Landspítala til vísinda og umfang heilbrigðisrannsókna á Íslandi. Auk þess sem starfsmenn vinna að rannsóknum á öðrum sérsviðum.

Styrkir sem skrifstofan fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Árangur fjölskyldu-hjúkrunar meðferðar (meðferðarsamræðna) á Barnaspítala Hringins. Anna Ólafía sérfræðingur, Erla Kolbrún Svavarsdóttir.

Fjölskylduhjúkrun á bráðageðdeildum. Eydis K. Sveinbjarnardóttir, Erla Kolbrún Svavarsdóttir, Lorraine M. Wright, Inger Saveman, Birgir Hrafnkelsson.

Lifun þeirra sem voru útskrifaðir heim eftir heimsókn á slysa- og bráðasvið Landspítala. Oddný S. Gunnarsdóttir, Vilhjálmur Rafnsson.

RAI gæðavísar á íslenskum hjúkrunarheimilum: Þróun gæða í hjúkrun yfir tímabilið 1999-2009. Ingibjörg Hjaltadóttir, Ingilill Rahm Hallberg, Anna Ekwall Kristensson.

Tengsl dvalarlengdar á bráðamóttöku við legulengd á sjúkráhusi og 30-daga dánartíðni. Elisabet Benedikz, Þórdís Jóna Hrafnkelsdóttir, Bjarni Árnason, Bo Enemark Madsen, Brynjólfur Mogensen.

Tengsl PD-1.3A arfgerðar við íktyki. Rannsókn á íslenskum hópi íktykis sjúklinga með mismunandi svipgerð. Kristján Steinsson, Helga Kristjánsdóttir, Gerður Gröndal, Gunnar Tómasson, Kristján Erlendsson, Marta E. Alarcón Riquelme.

Vísindasjóður Félags íslenskra hjúkrunarfræðinga

Hvernig ná heilbrigðisstarfsmenn best til kvenna sem eru þolendur ofbeldis í nánum samböndum. Erla Kolbrún Svavarsdóttir.

Rannsóknasjóður Rannís

Áhættuþættir sóragigtar. Þorvarður Jón Löve, Hyon K. Choi.

Þróun á áhrifum starfsþróunaríhlutunar fyrir hjúkrunarfræðinga til að bæta verkjameðferð. Sigríður Gunnarsdóttir, Elfa Þ. Grétarsdóttir, Elin J.G. Hafsteinsdóttir, Guðrún D. Guðmannsdóttir, Guðrún Jónsdóttir, Herdís Sveinsdóttir, Hrund Sch. Thorsteinsson Katrín Blöndal, Kolbrún Albertsdóttir, Nanna Friðriksdóttir, Svandís Í. Hálfánardóttir.

Marie Curie International Reintegration Grant

Psoriatic Arthritis and Coronary Artery Disease. Þorvarður Jón Löve.

Sjöunda rammaáætlun Evrópubandalagsins

OpenAIREplus. Sólveig Þorsteinsdóttir.

Doktorsnemar

Hrund Scheving Thorsteinsson. Þættir í starfsumhverfi hjúkrunarfræðinga sem hafa áhrif á gagnreynda starfshætti. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Connie Delaney.

Ingibjörg Hjaltadóttir. Quality of Care, Residents, Functioning, Disabilities and Survival in Nursing Homes. A research proposal for a doctoral degree in nursing. Hjúkrunarfræðideild, Háskólanum í Lundi.

Oddný S. Gunnarsdóttir. Þeir sem nota bráðamóttöku sjúkráhus og eru útskrifaðir heim. Lýðheilsuvísindi, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Vilhjálmur Rafnsson.

Ott Saluveer. Pharmacological stimulation of endogenous fibrinolytic capacity in vivo. Wallenberg laboratorium, Sahlgrenska Universitetssjukhuset, Institute of Medicine, Göteborg Universitet. Leiðbeinandi: Þórdís Jóna Hrafnkelsdóttir.

Þorvarður Jón Löve. Sóragigt á Íslandi. Leiðbeinendur: Björn Guðbjörnsson, Helgi Valdimarsson.

Meistaraneini

Þóra Gerða Geirsdóttir. Samnýting upplýsinga á milli upplýsingaskrár sjúklings og RAI-PAC öldrunarmatstækisins. Upplýsingatekni á heilbrigðisviði, Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Ásta Thoroddsen, Ingibjörg Hjaltadóttir.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknnum

Háskóli Íslands, Rannís, Íslensk erfðagreining, Hjartavernd, Wallenberg laboratoriet Sahlgrenska Universitetssjukhuset og Institute of Medicine Göteborgs Universitet, auk ýmissa fræðigreina innan Landspítala.

Störf í ritstjórn ritrýndra fagrita

Auðna Ágústsdóttir er í ritstjórn Tímarits hjúkrunarfræðinga.

Sólveig Þorsteinsdóttir er í ritstjórn ScieCom Info.

Þórdís Jóna Hrafnkelsdóttir er í ritstjórn Læknablaðsins.

Ritverk –bækur eða bókakafflar

Love TJ. Laboratory Tests in Rheumatology. Brigham and Women's Expert's Approach to Rheumatology. Jones & Bartlett Learning, 2011.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Eygló Ingadóttir, Hlíf Guðmundsdóttir. Byltur sjúklinga á Landspítala 2005-2009: Einkenni og afleiðingar. Tímarit hjúkrunarfræðinga 2011;87(6):40-5.

Kristín G. Sigurðardóttir, Erla Kolbrún Svavarsdóttir. Fjölskyldur einstaklinga með heilabilun: Ávinningur hjúkrunar meðferðar. Tímarit hjúkrunarfræðinga 2011;87(4):46-53.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Gisladóttir M, Svavarsdóttir EK. Educational and support intervention to help families assist in the recovery of relatives with eating disorders. J Psychiatr Ment Health Nurs 2011;18(2):122-30.

Konradsdóttir E, Svavarsdóttir EK. How effective is a short-term educational and support intervention for families of an adolescent with type 1 diabetes? J Spec Pediatr Nurs 2011;16(4):295-304.

Love TJ, Cai T, Karlson EW. Validation of psoriatic arthritis diagnoses in electronic medical records using natural language processing. Semin Arthritis Rheum 2011;40(5):413-20.

Love TJ, Qureshi AA, Karlson EW, Gelfand JM, Choi HK. Prevalence of the Metabolic Syndrome in Psoriasis Results From the National Health and Nutrition Examination Survey, 2003-2006. Arch Dermatol 2011;147(4):419-24.

Nalls MA, Plagnol V, Hernandez DG, Sharma M, Sheerin UM, Saad M, Simon-Sanchez J, Schulte C, Lesage S, Sveinbjornsdottir S, Arepalli S, Barker R, Ben-Shlomo Y, Berendse HW, Berg D, Bhatia K, de Bie RMA, Biffi A, Bloem B, Bochdanovits Z, Bonin M, Bras JM, Brockmann K, Brooks J, Burn DJ, Charlesworth G, Chen HL, Chinnery PF, Chong S, Clarke CE, Cookson MR, Cooper JM, Corvol JC, Counsell C, Damier P, Dartigues JF, Deloukas P, Deuschl G, Dexter DT, van Dijk KD, Dillman A, Durif F, Durr A, Edkins S, Evans JR, Foltynie T, Gao JJ, Gardner M, Gibbs JR, Goate A, Gray E, Guerreiro R, Gustafsson O, Harris C, van Hilten JJ, Hofman A, Hollenbeck A, Holton J, Hu M, Huang XM, Huber H, Hudson G, Hunt SE, Huttenlocher J, Illig T, Jonsson PV, Lambert JC, Langford C, Lees A, Lichtner P, Limousin P, Lopez G, Lorenz D, McNeill A, Moorbey C, Moore M, Morris HR, Morrison KE, Mudanohwo E, O'Sullivan SS, Pearson J, Perlmutter JS, Petrusson H, Pollak P, Post B, Potter S, Ravina B, Revesz T, Riess O, Rivadeneira F, Rizzu P, Ryten M, Sawcer S,

Schapira A, Scheffer H, Shaw K, Shoulson I, Sidransky E, Smith C, Spencer CCA, Stefansson H, Stockton JD, Strange A, Talbot K, Tanner CM, Tashakkori-Ghanbaria A, Tison F, Trabzuni D, Traynor BJ, Uitterlinden AG, Velseboer D, Vidailhet M, Walker R, van de Warrenburg B, Wickremaratchi M, Williams N, Williams-Gray CH, Winder-Rhodes S, Stefansson K, Martinez M, Hardy J, Heutink P, Brice A, Gasser T, Singleton AB, Wood NW, Consortium IPDG, Consortium WTC-C. Imputation of sequence variants for identification of genetic risks for Parkinson's disease: a meta-analysis of genome-wide association studies. Lancet 2011;377(9766):641-9.

Plagnol V, Nalls MA, Bras JM, Hernandez DG, Sharma M, Sheerin UM, Saad M, Simon-Sanchez J, Schulte C, Lesage S, Sveinbjornsdottir S, Amouyel P, Arepalli S, Band G, Barker RA, Bellinguez C, Ben-Shlomo Y, Berendse HW, Berg D, Bhatia K, de Bie RMA, Biffi A, Bloem B, Bochdanovits Z, Bonin M, Brockmann K, Brooks J, Burn DJ, Charlesworth G, Chen HL, Chinnery PF, Chong S, Clarke CE, Cookson MR, Cooper JM, Corvol JC, Counsell C, Damier P, Dartigues JF, Deloukas P, Deuschl G, Dexter DT, van Dijk KD, Dillman A, Durif F, Durr A, Edkins S, Evans JR, Foltynie T, Freeman C, Gao JJ, Gardner M, Gibbs JR, Goate A, Gray E, Guerreiro R, Gustafsson O, Harris C, Hellenenthal G, van Hilten JJ, Hofman A, Hollenbeck A, Holton J, Hu M, Huang XM, Huber H, Hudson G, Hunt SE, Huttenlocher J, Illig T, Jonsson PV, Langford C, Lees A, Lichtner P, Limousin P, Lopez G, Lorenz D, McNeill A, Moorbey C, Moore M, Morris H, Morrison KE, Mudanohwo E, O'Sullivan SS, Pearson J, Pearson R, Perlmutter JS, Petrusson H, Pirinen M, Pollak P, Post B, Potter S, Ravina B, Revesz T, Riess O, Rivadeneira F, Rizzu P, Ryten M, Sawcer S, Schapira A, Scheffer H, Shaw K, Shoulson I, Sidransky E, de Silva R, Smith C, Spencer CCA, Stefansson H, Steinberg S, Stockton JD, Strange A, Su Z, Talbot K, Tanner CM, Tashakkori-Ghanbaria A, Tison F, Trabzuni D, Traynor BJ, Uitterlinden AG, Vandrovcova J, Velseboer D, Vidailhet M, Vukcevic D, Walker R, van de Warrenburg B, Weale ME, Wickremaratchi M, Williams N, Williams-Gray CH, Winder-Rhodes S, Stefansson K, Martinez M, Donnelly P, Singleton AB, Hardy J, Heutink P, Brice A, Gasser T, Wood NW, Wtccc2. A Two-Stage Meta-Analysis Identifies Several New Loci for Parkinson's Disease. Plos Genet 2011;7(6).

Ridderstrale W, Saluveer O, Carlstrom M, Jern S, Hrafnkelsdóttir TJ. The impaired fibrinolytic capacity in hypertension is unaffected by acute blood pressure lowering. J Thromb Thrombolys 2011;32(4):399-404.

Sveinbjarnardóttir EK, Svavarsdóttir EK, Saveman BI. Nurses attitudes towards the importance of families in psychiatric care following an educational and training intervention program. J Psychiatr Ment Health Nurs 2011;18(10):895-903.

Önnur ritverk

Þórdís Jóna Hrafnkelsdóttir. Ósæðarlókuskripti – á leið inn í nýja tíma. [Ritstjórnargrein]. Læknablaðið 2011;97(10):521.

Thorsteinsdóttir S. Scholarly publishing at Landspítalinn the National University Hospital of Iceland. Sciecom Info 2011;7(1).

Sólveig Þorsteinsdóttir. Niðurskurður hjá Heilbrigðisvísindabókasafni Landspítalans áhrif á vísindavirkni og klínískt starf á Landspítalanum. Bókasafnið 2011;35:40-5.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum og þingum: 13 Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 13 Veggspjöld – ágríp sýnd á íslenskum ráðstefnum og þingum: 13

